

4.2.Pielikums

Pārskats par VES parka Valmiera – Valka sabiedriskās apspriešanas laikā un starpinstitucionālās sadarbības rezultātā saņemtajiem priekšlikumiem

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
1. Fiziskas personas 2024. gada 28. novembra iesniegums (datne: pielikums_iedz_iesniegums_VP_Valmiera_Valka.pdf). Saņemts no VPVB 02.12.2024 Nr. 5-01/1341/2024		
1.	<p>Valmieras un Valkas iedzīvotāju vārdā, lūdzu, pagarināt priekšlikumu iesniegšanas termiņu Ietekmes uz vidi (IVN) novērtējuma ziņojumam vēja elektrostaciju parkam “Valmiera- Valka” līdz 2025.gada 12.janvārim, jo:</p> <p>(1) sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā 2024.gada 26. un 27. novembrī Valkā un Sedā tika uzdoti daudz jautājumi, uz kuriem ierosinātājs SIA “Latvijas Vēja Parki” (turpmāk – Ierosinātājs) uz daudziem jautājumiem nevarēja atbildēt un atzina, ka informācija nav iekļauta ziņojumā vai informācija ir nekorekta, vai jāprecizē;</p> <p>(2) sabiedriskās apspriedes laikā Ierosinātājs norādīja, ka IVN ziņojums attiecas uz pašreiz lielākā vēja parka izbūvi ar 25-40 VES ar augstumu 275-300m, turklāt NATURA2000 teritorijas tuvumā un tikai 1.3km attālumā no pilsētas “Seda” dzīvojamās zonas, kādēļ šis materiāls ir ļoti apjomīgs (466 lp.). Šis gadījums iedzīvotāju vērtējumā ir unikāls (bez precedenta) un prasa laiku, lai sagatavotu precizējošus jautājumus/ norādes;</p> <p>(3) ziņojumā iekļautie daudzi un dažādi pētījumi un atsaucis uz pētījumiem. Arī mēs kā sabiedrības pārstāvji esam meklējuši pētījumus par vēja parku ietekmi, kādēļ vēlamies Vides pārraudzības valsts birojam sniegt daudzpusīgu un objektīvu informāciju, nevis tikai Ierosinātāja sniegto informāciju, kas tendenciozi attaisno vai samazina ietekmes apmēru, lai gan pastāv arī pretēji viedokļi;</p> <p>(4) Ierosinātājs nav nodrošinājis iedzīvotājam iepazīties ar nozīmīgu informāciju, t.i., veikto ekspertu vērtējumu pievienotu latviešu valodā, bet ne visi iedzīvotāji pārvalda angļu valodu tādā līmenī, ko norādījām sanāksmē. Ierosinātājs sanāksmēs neformālajā daļā solīja izpildīt lūgumu 2 nedēļu laikā, kas ir vēl viens iemesls nepieciešamajam termiņa pagarinājumam.</p>	<p>Ņemts vērā. SA termiņš tika pagarināts līdz 2025.gada 12.janvārim:</p> <p>https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-veja-elektrostaciju-parka-valmiera-valka-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-sabiedriskas-apspriesanas-pagarinajumu.</p>
2. Valsts aģentūra „Civilās aviācijas aģentūra” 2024. gada 20. novembra vēstule Nr.01-8/2278		
1.	Civilās aviācijas aģentūras Lidlauku standartu un drošības daļa ir iepazinusi ar SIA “Enviroprojekts” sagatavoto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un informē, ka mums nav papildu priekšlikumu ziņojuma pilnveidošanai.	Iekļauts nosacījumos 11.nodaļā.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Minētā vēja parka elektrostacijas būs gaisa kuģu lidojumiem bīstami šķēršļi un atbilstoši likuma "Par aviāciju" 41.panta prasībām pēc vēja elektrostaciju precīza izvietojuma, skaita un raksturlielumu noskaidrošanas to būvēšanai būs jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja, kā arī tās būs jāmarķē un jāaprīko ar aizsarggaismām.	
3. Dabas aizsardzības pārvaldes 2024. gada 11. decembra vēstule Nr. 4.9/8286/2024-N Saņemts no VPVB 18.12.2024 Nr. 5-01/1419/2024		
1.	Ir iesniegta liela apjoma ģeotelpisko datu kopa (publiskā datu kopa ¹ un ierobežotas pieejamības datu kopa ²), kura nav strukturēta, informācija atsevišķās datu kopās dublējas un tai nav sniegti papildus skaidrojumi, lai iesniegtajā datu bāzē varētu konstruktīvi orientēties;	Nemts vērā. Datu kopas tika pārstrukturētas un informācija papildināta atbilstoši DAP ierosinājumam. Informācija par veiktajiem labojumiem tika nosūtīta uz DAP e-pastu.
2.	Konstatētas pretrunas saistībā ar ierobežotas un neierobežotas informācijas sadalījuma pamatojamību un pieejamību latviešu valodā ³ . IVN ziņojumā <u>neierobežotas</u> pieejamības datu kopā publicēts ornitologa atzinums angļu valodā, tai pat laikā, Latvijā sagatavotie sugu un biotopu ekspertu atzinumi sugu grupā "putni" ir pieejami gan <u>ierobežotas</u> , gan <u>neierobežotas</u> pieejamības datu kopā. Pārskatot neierobežotas un ierobežotas pieejamības datu kopā publicēto putnu eksperta Edgara Dzeņa atzinumu, Pārvaldei nav saprotams, kādēļ atzinumam ir piešķirts ierobežotas informācijas statuss, jo atzinumā ievietotie attēli (skatīt 1. attēlu) un apraksti ir vispārīgi un nesatur ierobežotas pieejamības informāciju. Piemēram, kā ierobežotas pieejas informācija norādīta: <ul style="list-style-type: none"> – Kopsavilkums par melnajiem stārķiem pētāmajā teritorijā: "Viens pāris – Trikātas – Strenču apkārtnē, viens pāris – Saules – Burgas rajonā, un viens – meža masīvā uz A no Mežmuižas." – Par klinšu ērgli: "Pēc tam autors nejauši uzzināja, ka klinšu ērgli regulāri tiek novēroti pie "Skriņu" mājām Valkas – Valmieras šosejas malā, ~4,6 km uz Z no platformas (5. attēls). Viens, retāk divi ērgļi šeit novēroti regulāri, barojoties: "Zemu lido, staigā pakal mini traktoram, ņer zalkšus, sēž kokā un vēro plāšanu" (I. un N. Kukāri, mut. kom.). Ticams, ka novērotie putni ir saistīti ar platformu Pukšu purvā." – "Tāpat šī zona ietver zivjērgļa <i>Pandion haliaetus</i> ligzdas aizsardzību – ap 1 kilometru uz DA no klinšu ērgļa platformas atrodas apdzīvota zivjērgļa mākslīgā ligzda, ap kuru rekomendēta no VES brīva zona 1 km rādiusā (sk. zivjērgļa analīzi)." – "Pukšu purva gadījumā nav izslēgta iespēja, ka laika gaitā papildus mākslīgajai platformai tiks uzbūvēta cita ligzda, un pāris eventuāli pārcelsies uz to. 3 km no VES brīva zona ap esošo platformu saglabā pietiekami plašas ligzdas pārvietošanas iespējas." – pasvītrotais ierobežota informācija. 	Nemts vērā. Informācija tika precizēta atbilstoši DAP ierosinājumiem. Informācija par veiktajiem labojumiem tika nosūtīta uz DAP e-pastu.

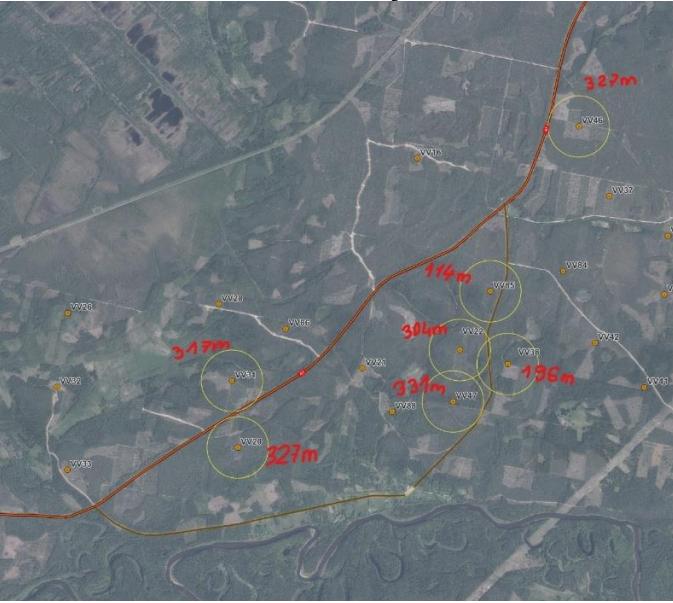
¹ Neierobežotas pieejamības informācija par VES Valmiera-Valka IVN ziņojumu https://www.enviro.lv/files/VES_parks_Valmiera-Valka2/

² Ierobežotas pieejamības informāciju par VES Valmiera-Valka IVN ziņojumu <https://ekos.enviro.lv:777/index.php/s/rrsPgJeikbkdK5Y>

³ 15.Pielikums Polijas punktu eksperta viedoklis (angļu valodā) [https://www.enviro.lv/files/VES_parks_Valmiera-Valka2/15_Pielikums_Polijas_puntu%20ekspertes_viedoklis\(ang%c4%bcu%20valod%c4%81\).pdf](https://www.enviro.lv/files/VES_parks_Valmiera-Valka2/15_Pielikums_Polijas_puntu%20ekspertes_viedoklis(ang%c4%bcu%20valod%c4%81).pdf)

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	– “Purgaile un Stakļupīte nav Gaujas pietekas, taču pēc analogijas, autora vērtējumā, ir svarīgas barošanās vietas Saules – Burgas apkārtnē ligzdojošajiem melnajiem stārķiem.”	
3.	ierobežotas pieejamības informācijas datu kopā ir pieejami sugu un biotopu ekspertu atzinumi par sugu grupām: “sikspārņi”, “bezmugurkaulnieki”, “putni”, “zīdītāji” “vaskulārie augi” un “sūnas” un par biotopu grupām: “tekoši saldūdeņi”, “stāvoši saldūdeņi”, “purvi”, “meži un virsāji”. Piemēram, zīdītāju atzinums VES Valmiera-Valka IVN ziņojumā un VES Limbaži IVN ziņojumā ir vienāds, un ir publiski pieejams, līdz ar to nav saprotams, kādēļ ekspertu atzinumi VES Valmiera-Valka IVN Ziņojumā ir ievietoti ierobežotas pieejamības informācijas datu kopā. Tāpat nav saprotams, kādēļ citu ekspertu atzinumi dublējas gan ierobežotas, gan neierobežotas pieejamības datos. Neierobežotas pieejas atzinumos, nav arī atzīmes par ierobežotas pieejas informāciju, kā tas, piemēram, ir norādīts Edgara Dzeņa atzinumā.	Nemts vērā. Datu kopas tika pārstrukturētas un informācija papildināta atbilstoši DAP ierosinājumam. Informācija par veiktajiem labojumiem tika nosūtīta uz DAP e-pastu.
4.	Pārvalde lūdz pēc iespējas īsākā laika periodā par VES Valmiera-Valka IVN sniegt sabiedrībai pieejamu visu informāciju, kuras slēpšanai nav tiesiska pamata, jo atbilstoši Pārvaldes noteiktajai ierobežotas pieejamības informācijai par sugām un biotopiem ⁴ , lielākā daļa no Jūsu norādītās informācijas nav uzskatāma par tādu, ko sabiedrībai būtu jāslēpj. Informācija par Pārvaldes noteiktajām, ierobežotas pieejas informācijas sarakstā iekļautajām īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm var tikt publicēta tādā veidā, kas neļauj identificēt konkrētu sugas atrašanās vietu (ligzdu, dobumu, nārsta vietu utml.). Tāpat lūdzam pēc iespējas īsākā laika periodā sniegt skaidrojumus un atšifrējumus par iesniegto ierobežotas pieejas ģeotelpisko datu kopu, lai varētu konstruktīvi sniegt atzinumu par VES Valmiera-Valka IVN ziņojumu.	Nemts vērā. Datu kopas, kuras ir pieejamas sabiedrībai netika klasificētas kā ierobežotas pieejamības informācija. Informācija par veiktajiem labojumiem tika nosūtīta uz DAP e-pastu.
5.	Tāpat Pārvalde iesaka pagarināt VES Valmiera-Valka IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas termiņu. Visiem iedzīvotājiem, kas vēlas iepazīties ar IVN ziņojumu, ir jānodrošina iespēja saņemt pilnvērtīgu informāciju, kurai saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem ir jābūt publiski pieejamai, kā arī ar dokumentiem jābūt valsts valodā, kā to nosaka Valsts valodas likums un Latvijas Satversmes 100. pants.	Nemts vērā. SA termiņš tika pagarināts līdz 2025.gada 12.janvārim: https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-veja-elektrostaciju-parka-valmiera-valka-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-sabiedriskas-apsriesanas-pagarinajumu IVN Ziņojums, SA laikā, tika papildināts ar dokumenta, IVN ziņojuma pielikumā pievienoto Polijas ekspertes vērtējumu par ietekmi uz putnu sugām, tulkojumu latviešu valodā. Tomēr aktuālajā redakcijā šis dokuments ir izņemts.
4. Latvijas gaisa satiksme 2024. gada 20.novembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-03/2024/798		
1.	VAS “Latvijas gaisa satiksme”, atbildot uz 2024.gada 12.novembra vēstuli Nr.85/11-24, dara zināmu, ka ir iepazinies ar plānotā vēja elektrostaciju parka “Valmiera-Valka” Valmieras novada	Pieņemts zināšanai.

⁴ <https://www.daba.gov.lv/lv/parvaldes-izdotie-normativie-akti>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastā ietekmes uz vidi novērtējumu un neizsaka papildus priekšlikumus.	
5. Latvijas Valsts ceļi 2024. gada 26. novembra vēstule Nr. 4.5 / 21671		
1.	<p>LVC Vidzemes reģionālā nodaļa ir iepazinusies ar IVN izstrādāto redakciju, izvērtējusi atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un izsniegtajiem LVC 2024.gada 23. februāra “Par tehniskajiem noteikumiem” Nr. 4.8/3379 un 2024. gada 03. oktobra “Par tehniskajiem noteikumiem” Nr. 4.8./18231 nosacījumiem un aicina precizēt un/vai papildināt:</p> <p>Vēja elektrostaciju (turpmāk - VES) novietojumu no valsts autoceļu asīm paredzēt <u>ne tuvāk par 1,5 kārtīgu</u> maksimālo vēja elektrostaciju augstumu.</p>	<p>Atbilstoši pēdējai aktuālajai sarakstei ar LVC (30.04.2025 Nr. 4.3/7950): Samazināts vēja elektrostaciju uzstādīšanas attālums, 1,1 kārtīgs maksimālais augstums, būtu attiecināms uz visiem valsts autoceļiem. LVC šādu attālumu pieļaus tikai pamatotos gadījumos un tikai tad, ja vēja elektrostacijas tiks aprīkotas speciāliem papildus pasākumiem pret apledošanu, kā arī automātiskās apstādināšanas funkciju”.</p> <p>Atbilstoši IVN ziņojuma informācijai VES turbīnas kuras atrodas 1,1 attālumā ir sekojošas:</p> <p>Iekļauts nosacījums 12. pielikumā attiecībā uz turbīnām VV31; VV20; VV85; VV22; VV38; VV47 un</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		VV46 ir jānodrošina VES turbīnu spārnu sildīšana vai apstrāde ar materiālu, kas nodrošina, lai uz spārnēm neveidojas apledojums. Tāpat ceļu tuvumā jāuzstāda brīdinājuma zīmes par apledojuma risku, kā arī, apledojuma gadījumā uz turbīnu spārnēm jāspēj nodrošināt to apturēšana.
2.	Plānojot būvmateriālu un VES piegāžu maršrutus, ņemt vērā esošo valsts autoceļu stāvokli, masas un gabarītu ierobežojumus, kā arī ņemt vērā to, ka, ja LVC konstatē valsts autoceļa bojājumus, nekavējoties var tikt uzstādītas masas ierobežojuma ceļa zīmes, līdz ar ko smagsvara pārvadājumus ieteicams plānot vasaras periodā no maija līdz septembrim, vai ilgstoša sasaluma laikā, kad autoceļu nestspēja ir visaugstākā.	Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.
3.	Plānojot apbūvi un ar to saistītas transporta plūsmas, ņemt vērā to, ka plānotie risinājumi nevar pasliktināt braukšanas apstākļus uz valsts vietējiem autoceļiem, kura funkcija ir tranzīta satiksmes nodrošināšana.	Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.
4.	Ņemt vērā, ka LVC nepiekrīt valsts autoceļu zemes nodalījuma joslu izmantošanai inženierkomunikāciju (kabeļu) izvietojumam, to izvietojumu pieļaujams veikt ārpus valsts autoceļu zemes nodalījuma joslām.	Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.
5.	Plānojot piekļuvi attīstāmai teritorijai un tās sasaisti ar valsts autoceļu tīklu, vadīties pēc pakāpeniskuma principa – pievienojumu pievienot citam – zemākas kategorijas valsts autoceļam, pašvaldības, komersanta vai māju ceļam, nodibinot servitūtu normatīvajos aktos noteiktā kārtībā. Kā arī plānojot apbūvi un ar to saistītas transporta plūsmas, ņemt vērā to, ka plānotie risinājumi nevar pasliktināt braukšanas apstākļus uz valsts vietējiem autoceļiem, kura funkcija ir tranzīta satiksmes nodrošināšana. Papildus informējam, ka jaunu pievienojumu pie valsts autoceļiem, kā arī esošo pievienojumu pie valsts autoceļiem kategorijas paaugstināšanas kārtību regulē Ministru kabineta 2008. gada 12. jūlija noteikumi Nr. 505 "Noteikumi par pašvaldību, komersantu un māju ceļu pievienošanu valsts autoceļiem". IVN apstiprināšana pieļaujama tikai pēc iecerei nepieciešamo piebraucamo ceļu, pievienojumu pie valsts autoceļiem akceptēšanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.	Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.
6.	Pamatojoties uz iesniegto informāciju par IVN izpētes teritorijā iekļautajām zemes vienībām un to daļām, secināms, ka VES parku teritorija un ar to saistītā infrastruktūra robežojas/piekļaujas valsts autoceļiem: valsts galvenajam autoceļam A3 Inčukalns–Valmiera–Igaunijas robeža (Valka), valsts	Iespējamās ietekmes būvniecības procesā ir atspoguļotas IVN ziņojuma 4.3. nodaļā. Visas ietekmes, kas no tā var

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	reģionālajam autoceļu P24 Smiltene–Valka, valsts vietējo autoceļu V260 Egļi–Oliņas–Bērzs. IVN norādīti autoceļi: valsts reģionālais autoceļš P23 Valka–Vireši, P25 Smiltene–Strenči, valsts vietējais autoceļš V240 Slāži–Vijciems–Mežmuiža, V237 Ērgeme–Turna–Daksti, V261 Lipši–Spicrāmis, vai minētie autoceļi paredzēti ar apbūvi un to saistītas transporta plūsmas izmantošanu?	izrietēt, ir atbilstoši novērtētas: piem., rūpnieciskie riski (5.3.2. apakšnodaļa).
7.	Veikt redakcionālo kļūdu labojumu 6.5.2. attēlā <i>Valsts, reģionāliem vietējās nozīmes un LVM autoceļi paredzētās darbības teritorijas tuvumā</i> , (168.lpp), autoceļu A6 labojot uz autoceļu A3.	6.5.2. attēls precizēts.
8.	Pamatojoties uz SIA “Enviroprojekts” 2024. gada 12.novembra iesniegumā Nr. 85/11 – 24 papildus minēto par projekta īstenošanas gaitā nepieciešamo kabeļlīniju ierīkošanu LVC piederošajās zemes vienībās ar kadastra apz. 9476 00 0057, 9476 004 0039, 9488 013 0026, 9488 012 0015, 9476 002 0027, 9476 002 0024, 9488 010 00152, LVC atkārtoti norāda, ka nepiekrīt VES “Valmiera – Valka” inženierkomunikāciju (kabeļu) izvietošanai valsts autoceļu ceļu zemes nodalījuma joslā.	Pieņemts zināšanai. Kabeļu izvietošana autoceļu nodalījuma joslā ir iespējama atbilstoši normatīvo aktu regulējumam.
9.	Pēc minēto papildinājumu un precizējumu veikšanas vēja elektrostaciju parka “Valmiera – Valka” IVN izstrādātajai redakcijai, atkārtoti iesniegt izskatīšanai un pozitīva Atzinuma saņemšanai LVC.	Ņemts vērā. Tiks nodrošināts.
6. Latvijas valsts meži 2024. gada 10. decembra vēstule Nr. 4.1-2_097n_101_24_855 Saņemts no VPVB 18.12.2024 Nr. 5-01/1419/2024		
1.	Ņemot vērā attīstītāja nākotnes ieceres, un to ietekmi uz LVM saimniecisko darbību ilgtermiņā, LVM vērtēs iespējamus riskus visu veidu inženierkomunikāciju tīkla veidošanai LVM apsaimniekošanā esošajās zemēs. LVM norāda, ka ikviena darbība LVM zemēs tiek saskaņota individuāli un atbilst valsts normatīvajam regulējumam.	Ņemts vērā. IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta.
2.	Ņemot vērā augstāk minēto, LVM neiebilst IVN ziņojuma saturam, taču vienlaikus apliecina, ka katrs zemes lietošanas veids tiks skaņots noteiktā civiltiesiskā ceļā, ievērojot publiskas personas mantas izmantošanas nosacījumus, kā arī LVM saimnieciskās intereses meža zemes apsaimniekošanā.	Pieņemts zināšanai.
7. VAS “Elektroniskie sakari” 2024. gada 29. novembra vēstule Nr. 2.1-2/921		
1.	Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir vērtēta vēja elektrostaciju iespējamā ietekme uz dažādu radiosakaru veidu darbību. Ziņojumā ir apskatīta un izdarīti secinājumi par iespējamo ietekmi uz radiolokācijas, radionavigācijas sakaru sistēmām un mobiliem sakariem.	Papildināts IVN ziņojums: 6.11. nodaļa, balstoties uz SIA “Elektroniskie sakari” sniegtās informācijas pamata.
2.	SIA “Elektroniskie sakari” ieskatā Ziņojums ir koriģējams, to papildinot ar secinājumiem par paredzētā vēja elektrostaciju parka iespējamo ietekmi uz publiskajiem mobilajiem sakariem attiecībā uz teritorijām ar mainīgas kvalitātes balss un interneta mobilajiem pakalpojumiem. Tāpat Ziņojums ir papildināms arī ar vērtējumu par vēja elektrostaciju parka iespējamo ietekmi uz fiksētā dienesta radiosakaru sistēmām, kuras tiek lietotas un kuru sakaru trases šķērso vēja elektrostaciju plānotās izvietojuma teritoriju.	Papildināts IVN ziņojums: 6.11. nodaļa, balstoties uz SIA “Elektroniskie sakari” sniegtās informācijas pamata.
3.	Vēršam uzmanību uz to, ka Ziņojumā norādītais pieņēmums, ka vēja elektrostaciju daļas, kas var fragmentēt sakaru signālu, atradīsies augstāk par līniju, kas savieno sakaru torni ar pakalpojumu	IVN ziņojumā papildināta 6.11. nodaļa “Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem un ietekmi uz sakaru sistēmām”. Pretrunas ir novērstas.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	saņēmēju, nav attiecināms uz vēja elektrostaciju masta konstrukcijas iespējamo ietekmi un radiosignālu atstarojumiem no vēja elektrostaciju spārniem.	
8. Veselības inspekcijas 2024. gada 12. decembra vēstule Nr. 2.4.8.-1./1077		
1.	Inspekcija ir izskatījusi norādītajā tīmekļa vietnē pieejamo IVN Ziņojumu un konstatējusi, ka plānotajā VES parkā “Valmiera-Valka” ir divas alternatīvas ar sekojošu VES skaitu: A alternatīvas novietojuma variantā ir 27 VES (no kurām būtu būvējamas 25 VES) un B alternatīvas – 40 VES (no kurām būtu būvējamas 38 VES). Katras VES maksimālā nominālā jauda var sasniegt 8 MW. IVN procedūras ietvaros tiek vērtēta arī ar VES parka funkcionēšanu saistītā infrastruktūra – elektropārvades kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju, saražotās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu, montāžas un apkopes laukumu un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija. Kopumā plānotā VES parka un infrastruktūras izvietošana paredzēta 36 zemes vienībās.	Atbilst IVN ziņojumā sniegtajai informācijai.
2.	<p>Vēja parku plānots izbūvēt Valkas novada teritorijas DR daļā un Valmieras novada DA daļā, ~1 km attālumā no Sedas, ~2 km attālumā no Strenčiem un ~5 km attālumā no Valkas. Citas tuvākās apdzīvotās vietas (ciemi) ir Vijciems, Sēļi un Jērcēni. Plānotā VES parka vieta pamatā ir purvu teritorijas: Z pusē – Laiviņu purvs, vidusdaļā – Pukšu purvs, D pusē – Gauja. VES parks atrodas teritorijā, ko R-A virzienā ierobežo valsts galvenais autoceļš A3 un reģionālais autoceļš P24, un upes: D virzienā – Gauja, Z virzienā – Seda (un arī P24). Plānotā vēja parka tiešā tuvumā atrodas arī 15 viensētas. IVN izpētes teritorija sevī ietver teritoriju Valmieras novada Brenguļu, Ēveles, Jercēnu un Trikātas pagastā, Sedas un Strenču pilsētā, Valkas novada Ērgemes un Zvārtavas pagasts un Valkas pilsētā, Smiltenes novada Bilskas pagastā (niecīga daļa), kā arī Valgas apriņķa Valgas pagastā (Valga vald), kas ietver arī Valgas pilsētu, novērtējot pārrobežu ietekmi. Attiecībā uz attālumu līdz VES, neviena no dzīvojamām mājām/publiskām ēkām neatrodas tuvāk par 800 m no plānotā vēja parka, kas ir atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” noteiktajam minimālajam attālumam – vismaz 800 m. VES un montāžas un apkalpes laukumi atradīsies AS “Latvijas valsts meži” mežu teritorijās.</p> <p>Saskaņā ar Valmieras un Valkas novada esošajiem teritorijas plānojumiem, VES parka būvniecības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija. Salīdzinoši nelielas platības VES parka būvniecības zonā aizņem ūdeņu teritorijas. Saskaņā ar šobrīd spēkā esošiem nosacījumiem Valkas novadā, plānotai vēja parka teritorijai būs jāizstrādā lokālplānojums, savukārt, lai varētu īstenot paredzēto darbību Valmieras novadā, ir nepieciešams veikt lokālplānojumu zemes vienībām, kur plānots uzstādīt VES vai iesniegt iesniegumu ar lūgumu, izstrādājot jauno Valmieras novada teritorijas plānojumu, paredzēt VES parka “Valmiera-Valka” būvniecību.</p> <p>IVN Ziņojumā kā tehniskās alternatīvas salīdzināti pieci VES modeļi – Nordex N175/6.X (plānotais masta augstums 179 m, rotora diametrs 175 m, maksimālais spārna gala augstums 266,5</p>	Atbilst IVN ziņojumā sniegtajai informācijai.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>m), Vestas V162 (plānotais masta augstums 199 m, rotora diametrs 172 m, maksimālais spārna gala augstums 285,0 m), Enercon E175 (plānotais masta augstums 162 m, rotora diametrs 175 m, maksimālais spārna gala augstums 249,5 m), Siemens Gamesa Renewable Energy SG170 (plānotais masta augstums 155 m, rotora diametrs 170 m, maksimālais spārna gala augstums 270,0 m) un General Electric Cypress (plānotais masta augstums 167 m, rotora diametrs 164 m, maksimālais spārna gala augstums 249,0 m). Visu VES masti tiek komplektēti no tērauda posmiem, rotorus veido trīs stiklšķiedras kompozītmateriāla spārni ar regulējamu spārnu vērsumu, katrā gondolā ir iebūvēts ģenerators, transformators, bremzes, jaudas pārneses iekārtas un mehānismi stacijas darbības uzraudzībai un vadībai.</p> <p>IVN Ziņojumā sagatavots paredzētās darbības ietekmes uz vidi izvērtējums, kurā cita starpā iekļauta sekojošo faktoru analīze: troksnis (t.sk. ietekme VES ekspluatācijas laikā, kumulatīvās ietekmes, trokšņa dažādo frekvenču analīze), mirgošana, gaisa kvalitāte, vibrācija, elektromagnētiskā lauka iedarbība, ainava, kā arī noteikti pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai.</p> <p>IVN ietvaros veikti elektromagnētiskā lauka iedarbības aprēķini un secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas radīsies, ja vēja parka projekts tiks īstenots maksimālā apjomā, nav uzskatāmi par tādiem, kas varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrības veselību kopumā un vēju parka apkaimē dzīvojošo un ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm izmantojošo iedzīvotāju veselību un VES “Lode” teritorijā netiks pārsniegti Ministru kabineta 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637 “Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi” noteiktie mērķlielumi.</p> <p>IVN trokšņa piesārņojuma novērtējums veikts vadoties pēc Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16).</p> <p>Trokšņa novērtējumā izskatīti četri VES mastu augstumu varianti; izvēlēts skaļākais VES modelis – Nordex 175-6.8; rotora diametrs – 200 m. Papildus ņemts vērā troksnis, ko rada četru bateriju enerģijas saglabāšanas sistēmu BESS kopā ar transformatoriem (AST) saistītie palīgelementi – ventilācijas un gaisa kondicionēšanas (HVAC) iekārtas.</p> <p>Atbilstoši Noteikumu Nr. 16 prasībām gan A, gan B variantā nodrošināta pieļaujamā trokšņa līmeņa ievērošana viensētu teritorijās visos diennakts periodos. Summārais troksnis vakarā un dienā dzīvojamā mājā “Bērzi” nepārsniedz rūpnieciskā trokšņa vakara (50 dBA) un dienas (55 dBA) robežlielumus, vienīgā atšķirīgā situācija dzīvojamā mājā “Bērzi” (un visā VES parka ietekmes zonā) ir nakts, kurā summārais troksnis nebūtiski (par 1,4 dBA) pārsniedz rūpnieciskā trokšņa robežlielumu, joprojām paliekot būtiski zemāks (par 8,6 dBA) par satiksmes trokšņa robežlielumu.</p> <p>Atsevišķās viensētu teritorijās (A variants, mērpunkti 1, 4, 6, 8; B variants, mērpunkti 1, 4, 6, 8, 13) neizpildās PVO vadlīnijās VES troksnim rekomendētā diennakts LDVN vērtība < 45 dBA. Lai ievērotu PVO vadlīnijās rekomendētās diennakts LDVN vērtības: A variantā attiecībā uz VES VV88, VV85, VV84, VV47, VV46, VV37, VV21, VV16 īstenojami pasākumi ietekmes mazināšanai: jāizvēlas VES modeļi, kuru radītais troksnis ievēro PVO rekomendācijas, uzstādīt</p>	

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>VES ar pēc iespējas zemāku trokšņa emisijas līmeni vai aerodinamiski uzlabotiem spārniem. B variantā attiecībā uz VES VV88, VV85, VV84, VV66, VV47, VV46, VV37, VV21, VV16 īstenojami pasākumi ietekmes mazināšanai: jāizvēlas VES modeļi, kuru radītais troksnis ievēro PVO rekomendācijas, uzstādīt VES ar pēc iespējas zemāku trokšņa emisijas līmeni vai aerodinamiski uzlabotiem spārniem.</p> <p>IVN veikta zemas frekvences trokšņa līmeņa novērtēšana, izmantojot Dānijas Vides un Pārtikas ministrijas rīkojuma Nr. 135 prasības. IVN modelētais zemas frekvences ārtelpas troksnis nevienā tuvējā apbūvē nesasniedz pat pašu zemāko iekštelpu līmeni: 15 dB(A).</p> <p>IVN veikta mirgošanas ietekme pēc scenārija, kas ir tuvāks sliktākajam, nekā reālais. IVN ietvaros modelēti ēnu ilgumi uz visām mājām 1460 m rādiusā ap katru VES. Mirgošanas ietekmes veiktie aprēķini ir par potenciāli izbūvējamām VES, kas atbilst parka “Valmiera-Valka” novietojuma A alternatīvai un novietojuma B alternatīvai. VES ietekmes uz mirgošanas efektu vērtēšanā citās valstīs un arī jaunākajās Latvijas “Vadlīnijās vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijās prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai” (2023) noteikti vēlami mirgošanas efekta ietekmes mērķlielumi pēc reālā scenārija –10 stundas gadā.</p>	
3.	<p>Valmieras-Valkas VES parka projektā kopumā ēnas ilguma mērķlielums 10 stundas gadā netiek pārsniegts nevienā mājā. Maksimālais ēnas ilgums gadā visās alternatīvās ir 2 h 16 min. jeb mazāk par ceturtdaļu mērķlieluma: mājā “Bērzi” no VES VV85. Atšķirību starp A un B alternatīvu nav, jo ēnas avots abos gadījumos ir viena un tā pati VES VV85, tāpat arī starp A’ un B’, jo šīs VES augstums tajās neatšķiras. Metodika ar ēnas intensitātes koeficientu atkarībā no mājas attāluma līdz ēnu metošanai VES tika pielietota šajā IVN no paša sākuma, kad tika provizoriski vērtēts 84 VES parks, kas radīja arī nelielus ēnu ilguma pārsniegumus, kuru novēršanai būtu jāpielieto ietekmes mazināšanas pasākumi (atsevišķu VES apturēšana saulainā laikā). Pašreizējā stadijā, kad ir divas alternatīvas ar ievērojami mazāku VES skaitu un starp atsijātajām ir tieši tās, kas mestu visilgākās ēnas no tuvākiem attālumiem, vairs neviens ēnas ilgums netuvojas mērķlielumam arī bez šāda koeficienta: visilgākā ir 4 h 46 min. ilga ēna B’ alternatīvā uz māju “Liepkalni” 1246 m attālumā no VES VV92 – ļoti vāja ēna tuvu nesaskatāmības robežai.</p>	Atbilst IVN ziņojumā sniegtajai informācijai.
4.	<p>Izvērtējot uz augstāk minēto, Inspekcijai nav iebildumu vai priekšlikumu IVN Ziņojumam par SIA “Latvijas vēja parki” ierosināto VES parku “Valmiera-Valka” un tā saistītās infrastruktūras projektu Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos. Inspekcija vērš uzmanību, ka nododot vēja parku ekspluatācijā, kā arī sūdzību gadījumā par VES darbības rezultātā radīto traucējošo troksni, jāveic trokšņa mērījumus VES darbības ietekmētajās teritorijās, pie tuvākajām dzīvojamām mājām/mājām, no kurām saņemtas sūdzības, veicot mērījumus Noteikumu Nr. 16 noteiktajā kārtībā un vides trokšņa robežlielumu pārsniegšanas gadījumā jāveic prettrokšņa pasākumus. Tāpat pēc VES parka izbūves rekomendējams veikt potenciāli ietekmēto viensētu apsekojumus, novērtējot VES darbības programmēšanas rezultātus. Ja</p>	<p>Nemts vērā. IVN 11.nodaļa papildināta ar nosacījumu, ka pie VES paraka darbības nosacījumiem iekļaujams šāds nosacījums: “<i>Nododot vēja parku ekspluatācijā, kā arī sūdzību gadījumā par VES darbības rezultātā radīto traucējošo troksni, jāveic trokšņa mērījumus VES darbības ietekmētajās teritorijās, pie tuvākajām dzīvojamām mājām/mājām, no kurām saņemtas sūdzības. Viensētu skaits saskaņojams ar Veselības inspekciju. Veicot mērījumus Noteikumu Nr. 16</i></p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>apsekošanas procesā tiek konstatēti mirgošanas traucējumi, kas pārsniedz pieļaujamās, veicama atkārtota VES programmēšana, nodrošinot pieļaujamo robežvērtību ievērošanu.</p>	<p><i>noteiktajā kārtībā un vides trokšņa robežlielumu pārsniegšanas gadījumā jāveic prettrokšņa pasākumus un pēc VES parka izbūves rekomendējams veikt potenciāli ietekmēto viensētu apsekojumus, novērtējot VES darbības programmēšanas rezultātus. Ja apsekošanas procesā tiek konstatēti mirgošanas traucējumi, kas pārsniedz pieļaujamās, veicama atkārtota VES programmēšana, nodrošinot pieļaujamo robežvērtību ievērošanu. Ja tiek veikti trokšņa mērījumi pie tuvākajām viensētām, tad mērījumu dati iesniedzami VVD un Veselības inspekcijā.</i></p>
<p>9. Valsts vides dienesta 2024. gada 12. decembra vēstule Nr. 2.3/AP/12703/2024 Saņemts no VPVB 18.12.2024 Nr. 5-01/1419/2024</p>		
1.	<p>Dienestam nav būtisku iebildumu par izstrādātā IVN Ziņojuma redakciju. Vienlaikus Dienests sniedz šādas atsauksmes/ norādījumus/ priekšlikumus, tajā skaitā par obligātajiem nosacījumiem, ar kādiem būtu pieļaujama vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) parka “Valka-Valmiera” īstenošana:</p> <p>1. Saistībā ar IVN Ziņojuma 6.7.nodaļā “Trokšņa līmeņa novērtējums” un 7.2.nodaļā “Trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas” iekļauto informāciju un vērtējumu, kā arī plānotajiem pasākumiem trokšņa ietekmes mazināšanai vai novēršanai, būvprojekta izstrādes laikā būtu jāveic atkārtotus vides trokšņa un zemas frekvences trokšņu aprēķinus atbilstoši konkrētajam izvēlētajam VES modelim un katras elektrostācijas un apakšstācijas izvietojumam, lai pārliecinātos, ka izvēlētie risinājumi nodrošinās Ministru kabineta 07.01.2014. noteikumos Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos vides trokšņa normatīvus un IVN Ziņojumā norādīto zemas frekvences trokšņa līmeni (20 dB), t.sk. precizējot iespējamās ietekmes zonā esošās dzīvojamās mājas. Plānotajā vēja parkā jāizvēlas un jābūvē vēja elektrostācijas, kuru radītais ietekmes līmenis tuvumā esošajās dzīvojamās apbūves teritorijās nepārsniedz Pasaules veselības organizācijas vadlīnijās ieteikto trokšņa līmeni. Nepieciešamības gadījumā būvprojektā objekta būvniecības un ekspluatācijas laikam jāparedz atbilstoši trokšņu samazināšanas pasākumi.</p>	<p>Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.</p>
2.	<p>2. Saskaņā ar IVN Ziņojuma 7.3. nodaļā “Mirgošanas efekta ietekme” iekļauto informāciju un vērtējumu, kā arī plānotos pasākumus trokšņa ietekmes mazināšanai vai novēršanai, būvprojekta izstrādes laikā būtu jāveic atkārtots mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķins atbilstoši izvēlētajam VES modelim un katras vēja elektrostācijas izvietojumam, t.sk. precizējot iespējamās ietekmes zonā esošās dzīvojamās mājas. Nepieciešamības gadījumā jāparedz iekārtu apturēšanas darba režīma uzstādīšana VES, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc</p>	<p>Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	sliktākā scenārija metodes; 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam; 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā.	
3.	3. Negatīvo ietekmju samazināšanai vai novēršanai jāparedz IVN Ziņojuma 11. nodaļā "Risīnājumu veidi un pasākumi, kas paredzēti, lai novērstu būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi" un 12. pielikuma "Ietekmi mazinošie pasākumi" tabulā norādītie pasākumi ietekmes mazināšanai uz īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, apkārtējo vidi kopumā, pārskatot un papildinot IVN Ziņojuma 12.pielikuma "Ietekmi mazinošie pasākumi" tabulu, t.sk. attiecībā uz pasākumiem trokšņa, mirgošanas ietekmju mazināšanai vēja parka "Valmiera-Valka" būvniecības/ekspluatācijas laikā, kas vērtētajā IVN Ziņojuma redakcijā nav uzrādīts, bet tabulā paredzēts;	Paredzētās darbības īstenotājam jāņem vērā informācija, kas sniegta gan IVN Ziņojuma 11. nodaļā, gan 12. pielikumā.
4.	4. Paredzētās darbības īstenošanai kā obligātie nosacījumi izvirzāmi IVN Ziņojuma 12. nodaļā un 12. pielikuma "Ietekmi mazinošie pasākumi" tabulā minētie monitoringa (uzraudzības) pasākumi VES parka "Valmiera-Valka" projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas laikā, iespēju robežās nosakot atbildīgās iestādes vai personas par katru obligātā nosacījuma izpildi;	Paredzētās darbības īstenotājam jāņem vērā informācija, kas sniegta gan IVN Ziņojuma 11. nodaļā, gan 12. pielikumā.
5.	5. Dienests vērš uzmanību, ka paredzot izbūvēt VES montāžas laukumus, VES pamatus u.tml., tiks raktas apjomīgas būvbedres, IVN Ziņojumā paredzot liekās grunts (t.sk. derīgo izrakteņu) promvešanu no objekta, tāpēc kā obligātais nosacījums paredzētās darbības īstenošanai būtu jānorāda, ka par noraktās liekās augsnes un derīgo izrakteņu izvešanu no būvobjektiem Valsts vides dienestā ir jāsaņem dabas resursu lietošanas atļauja un jānomaksā dabas resursu nodoklis;	Iekļauts nosacījumos 11.nodaļā.
6.	6. Saskaņā ar IVN Ziņojuma 4.3.10. nodaļā "Būvniecības teritorijas un VES rekultivācija" ietvertu informāciju pēc uzstādīto VES ekspluatācijas (~25-30 gadi) tiks veikta teritorijas rekultivācija pēc konstrukciju, t.sk. pamatu, demontāžas vai VES pārbūve uz esošiem vai jauniem pamatiem, neizslēdzot varbūtību VES demontāžai un pamatu konstrukcijas saglabāšanai varbūtējiem nākotnes projektiem, kas Dienesta ieskatā nebūtu pieļaujams. Tāpēc kā obligāto nosacījumu paredzētās darbības īstenošanai būtu jāparedz esošo pamatu konstrukciju demontāža, gadījumā, ja pēc VES ekspluatācijas beigām netiek veikta secīga VES pārbūve;	Iekļauts nosacījumos 11.nodaļā.
7.	7. VES parka būvatļaujas saņemšanai būtu iekļaujama VAS "Latvijas gaisa satiksme" un Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas saskaņojumu saņemšana atbilstoši projektētajam VES izvietojumam un maksimālajam augstumam.	Ņemts vērā. Papildināta 1.daļa, 5.3.3. un 6.11.nodaļa.
10. Fiziskas personas 12.12.2024. komentāri Saņemts no VPVB 18.12.2024 Nr. 5-01/1419/2024		
1.	Komentāri sagatavoti, jo plānotā VES parka teritorija ir labi pazīstama – tajā un piegulošajās platībās, īpaši Natura 2000 teritorijā "Ziemeļgaujas aizsargājamo ainavu apvidus" kopš 2004. gada esmu veicis putnu teritoriālā izvietojuma izpēti un līgздоjošo putnu uzskaites, kas turpinājušās arī 2024. gadā (dienas putnu monitoringa maršruts). 2023. gadā pēc personīgas iniciatīvas apsekota arī daļa no plānoto VES punktiem, lai novērtētu sagaidāmos atmežošanas apjomus. Komentāri sniegti	Pieņemts zināšanai. Papildus lūdzu skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>par putnu eksperta Edgara Dzeņa (sert. Nr. 081) pamata atzinumu un papildus atzinumu, kā arī alternatīvas ekspertes no Polijas atzinumu.</p>	<p>Tāpat jāņem vērā, ka 2023. gada sezonā vēl nebija zināms galējais VES turbīnu skaits un izvietojums, kas jāņem vērā objektīvai situācijas izvērtēšanai par potenciālo VES ietekmi uz putnu sugām šajā teritorijā. Kopš 2023. gada sezonas VES skaits ir būtiski samazināts, pēc ekspertu un IVN konsultācijām ir notikusi atteikšanās no vairākām VES, kas atstātu būtisku negatīvu ietekmi uz sugām vai biotopiem šajā teritorijā. Tādēļ objektīvai viedokļa sniegšanai, nepieciešams analizēt aktuālo VES un infrastruktūras novietojumu, kā arī ņemt vērā to, ka Paredzētās darbības teritorijā norit intensīva saimnieciskā darbība – mežistrāde, ceļu būvniecība, meliorācijas sistēmu uzlabošana, kas neatkarīgi no šīs Paredzētās darbības būtiski ietekmē bioloģisko daudzveidību šajā teritorijā.</p>
2.	<p>Būtu jāizvērtē iespēja atteikties no VES parka “Valmiera – Valka” būvniecības pilnībā, jo ir tikai nedaudzas stacijas, kuru ietekme uz bioloģisko daudzveidību, īpaši putniem varētu būt nenozīmīga. Ieplānotā VES parka teritorija atrodas starp divām Natura 2000 teritorijām un nokļāj lielus meža masīvus pilnībā, padarot tos praktiski nepieejamus putniem planētājiem – plēsīgajiem putniem un melnajam stārķim. Īpaši būtiska negatīva ietekme sagaidāma uz medņa populāciju, kuru šai reģionā var uzskatīt par Latvijas medņu populācijas kodolu. Sugas nākotne jau tā valstī ir apdraudēta intensīvās mežsaimniecības dēļ. Daudzas VES ieplānotas ļoti tuvu vai uz robežas ar Dabas skaitīšanā atrastajiem ES nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopiem, atsevišķos gadījumos pat iekšā poligonā.</p>	<p>Pieņemts zināšanai.</p> <p>Papildus lūdzam skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.</p> <p>Tāpat jāņem vērā, ka 2023. gada sezonā vēl nebija zināms galējais VES turbīnu skaits un izvietojums, kas jāņem vērā objektīvai situācijas izvērtēšanai par potenciālo VES ietekmi uz putnu sugām šajā teritorijā. Kopš 2023. gada sezonas VES skaits ir būtiski samazināts, pēc ekspertu un IVN konsultācijām ir notikusi atteikšanās no vairākām VES, kas atstātu būtisku negatīvu ietekmi uz sugām vai biotopiem šajā teritorijā. Tādēļ objektīvai viedokļa sniegšanai, nepieciešams analizēt aktuālo VES un infrastruktūras novietojumu, kā arī ņemt vērā to, ka Paredzētās darbības teritorijā norit intensīva saimnieciskā darbība – mežistrāde, ceļu būvniecība, meliorācijas sistēmu uzlabošana, kas neatkarīgi no šīs Paredzētās darbības būtiski ietekmē bioloģisko daudzveidību šajā teritorijā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
3.	Tāpat ļoti būtiska ietekme sagaidāma uz urālpūces populāciju, kuras aizsardzības prasības atzinumos ir neadekvāti zemas, lielā mērā ignorējot oficiāli apstiprinātā Pūču sugu aizsardzības plānā minētās rekomendācijas. Īpaši nozīmīga ir iespējamā klinšu ērgļa ligzdošana – Latvijā ir apmēram tikai 5 pāri un populācija ir nestabila, jo sekmīgas ligzdošanas ir neregulāras. Šī situācija nav salīdzināma ar populāciju stāvokli Skotijā vai Zviedrijā par ko ir atsaucies attiecībā uz pētījumiem.	<p>Pieņemts zināšanai.</p> <p>Papildus lūdzam skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.</p> <p>Tāpat, ornitologs ir precizējis nosacījumus par pirmsbūvniecības monitoringu uz turbīnām, kuras atrodas klinšu ērgļa tuvumā, lai izvērtētu nosacījumus to darbībai.</p> <p>Tāpat vēršam uzmanību, ka IVN ietvaros veikta detalizēta trokšņa modelēšanas ietekme uz putniem, tai skaitā pūčveidīgajiem To detalizētāk var skatīt IVN ziņojuma 7.9.2. nodaļā (7.9.6. attēlā (Modelētais trokšņa piesārņojuma pieaugums))</p>
4.	Manuprāt atzinumos nepamatoti lielas cerības tiek saistītas ar automatiskajām kamerām un saistīto rotoru apturēšanas sistēmu. Tās nenovērs putnu bojāeju 100% apmērā un ligzdojoša ērgļa vai melnā stārķa gadījumā bojā gājis pieaugušais putns pēc tam nozīmē arī mazuļu bojāeju ligzdā. Vismaz agrāk rotorus varēja apturēt tikai pēc vairākiem to apgriezieniem, kas nozīmē, ka kamerām jāfiksē tuvojošies putni visai lielā attālumā. Līdz šim pasaulē nav pētījumu par tik liela augstuma VES, kas uzbūvētas mežos, ietekmi uz putniem. Apstākļi Skandināvijā VES, kas uzbūvētas mežos ir būtiski atšķirīgi, jo tur tās ir kailcirtes lielās platībās. Latvijā vēl līdz šim jaunās tehnoloģijas, kas ļauj apturēt rotoru, kad tam tuvojas vidēja izmēra vai lielāki putni vai putnu bari nav pat izmēģinātas un nav zināms vai kāds no jau uzbūvētajiem parkiem tās mēģinās ieviest.	<p>Pieņemts zināšanai.</p> <p>Tāpat vēršam uzmanību, ka šādas automatiskās kameras ir uzstādītas vēja parkos Lietuvā, kā arī šī gada ietvaros tiks uzstādītas vismaz 2 vēja parkos Latvijā, kas līdz šī vēja parka būvniecībai ļaus precizēt kādas iekārtas un algoritmi ir nepieciešami katrā konkrētajā VES parkā. Pašreiz Latvijā jau tiek būvēts vēja parks, kura maksimālais augstums būs 266,5 metri un uz šīm turbīnām tiks uzstādītas kameru sistēmas, kas ļaus iegūt reprezentatīvus datus par šāda izmēra turbīnu ietekmi uz putniem Latvijā un piemeklēt labākos risinājumus šim vēja parkam pirmsbūvniecības monitoringa laikā.</p> <p>Papildus lūdzam skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.</p>
5.	Uzskatu, ka bez pilotpētījumiem un jauno tehnoloģiju aprobēšanas nav pieļaujama tāda apmēra vēja parku būvēšana mežos. Tie varētu būt pilotprojekti ar nelielu staciju skaitu.	<p>Pieņemts zināšanai.</p> <p>Pašreiz Latvijā jau tiek būvēts vēja parks, kura maksimālais augstums būs 266,5 metri un uz šīm turbīnām tiks uzstādītas kameru sistēmas, kas ļaus iegūt reprezentatīvus datus par šāda izmēra turbīnu ietekmi uz</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>putniem Latvijā un piemeklēt labākos risinājumus šim vēja parkam pirmsbūvniecības monitoringa laikā.</p> <p>Papildus lūdzam skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.</p>
6.	<p><i>Komentārs par eksperta E. Dzeņa atzinumiem</i></p> <p>Lai gan eksperts ir veicis lielu lauka pētījumu apjomu un pamatoti rekomendējis nebūvēt veselu virkni plānoto staciju, tomēr uzskatu, ka šim sarakstam vajadzētu būt garākam. Pārāk daudzos gadījumos ir plānots balstīties uz automātiskajām rotoru apturēšanas sistēmām, un ļoti apšaubāms ir apgalvojums, ka rotoru varēs apturēt dažās sekundēs. Rekomendētā buferzona klinšu ērgļa ligzdošanas vietas aizsardzībai ir nepietiekama, ko man personīgi apliecināja divi vadošie klinšu ērgļa un citu plēsīgo putnu eksperti Latvijā – U. Bergmanis un J. Ķuze.</p> <p>Lielā mērā ir ignorētas Pūču sugu plāna rekomendācijas, īpaši attiecībā uz urālpūci. Tā kā tai līdz šim nav veidoti mikroliegumi, tad nav skaidrs kā tiks noteiktas vietas, kur mērīt trokšņa līmeni atbilstoši eksperta ierosinājumam. Acīmredzot arī šo ierosinājumu varētu pārbaudīt kāda neliela pilotprojekta ietvaros. Tāpat manuprāt nepietiekamas ir buferzonas ap medņu riestiem, ņemot vērā, cik liela ietekme uz to riestu varētu būt pastāvīgajam “baltajam troksnim” no VES darbības, jo medņu riesta dziesmas ir ļoti klusas. Priekšlikumi izslēgt VES tikai 2 stundas no rīta medņa gadījumā ir nepietiekami. Lielā mērā ignorētas ir arī tādu sugu aizsardzības vajadzības kā mežzirbe, melnā dzilna un meža balodis. Pārāk optimistisks ir pieņēmums, ka VES būvniecības rezultātā nepieaugs jau tā lielā mežaudžu fragmentācija un ka izdosies vienoties par mežizstrādes intensitātes samazināšanu tik lielos meža masīvos.</p>	<p>Saskaņā ar putnu sugu eksperta atzinumu par paredzēto darbību IVN ziņojuma izstrādes ietvaros saistībā ar paredzēto darbību nav vērtētas tās izpētes teritorijā sastopamās Īpaši aizsargājamās putnu sugas par kurām literatūrā, un arī līdzšinējā praksē Latvijā, netiek uzskatītas par vēja parku īpaši apdraudētām. Tie ir Īpaši Aizsargājamie zvirbulveidīgie putni, meža balodis, vakarlēpis, melnā dzilna u. c. Netiek uzskatīts, ka šo sugu klātbūtne būtu pietiekams pamats mainīt vēja parka konfigurāciju, vai rekomendēt papildus darbības ierobežojumus. Šo sugu aizsardzība tiek nodrošināta, ievērojot rekomendācijas vairāk apdraudēto sugu aizsardzībai.</p>
7.	<p><i>Komentārs par poļu ekspertes secinājumiem</i></p> <p>Poļu ekspertes atzinumu nevar uzskatīt par vērā ņemamu, jo teritorija nav apmeklēta un pats atzinums ir nekvalitatīvs. Tajā citētās literatūras izvēle nav reprezentatīva (aptver tikai dažas valstis) un pētījumu rezultāti ir tikai atsevišķos gadījumos attiecināmi uz Latvijas apstākļiem. Par atzinuma kvalitāti liecina ne tikai drukas kļūdas, bet arī kļūdas sugu nosaukumos (medņa vietā minēts rubenis, bet vistu vanaga vietā zvirbulvanags). Apspriežot urālpūci, nav neviena citēta avota, kas attiektos uz šīs sugas pētījumiem.</p> <p>Ierosināts tomēr atļaut vairāku VES būvniecību, no kurām rosināja atteikties Latvijas eksperts. Tas nav atbalstāms, jo kā jau augstāk minēts, pagaidām nav pamata tik ļoti paļauties uz rotoru automātiskās apturēšanas tehnoloģijām. Tāpat nepamatots no sugu ekoloģijas viedokļa ir pieņēmums, ka sugas atradīs citas barošanās vietas. Visdrīzāk ligzdošanas teritorijas tiks pamestas.</p>	<p>Poļu ekspertes atzinums, kurš bija pievienots IVN Ziņojuma Sabiedriskās apspriešanas redakcijas 15.pielikumā, netika izmantots secinājumiem un aktuālajā IVN redakcijā vairs netiek pievienots.</p>
8.	<p><i>Komentāri par 2023. g. izlases veidā apsekoto staciju plānotajām atrašanās vietām</i></p> <p>Apsektie plānoto VES punkti pēc pašreizējās numerācijas IVN projektā.</p>	<p>Pieņemts zināšanai.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>VV46: Nogabala D mala pie stigas ar 258. kv. Putnu Risku kartē augsta vērtība, ir prior. dzeņu/pūču kvadrāti. Pieaugusi priežu audze, ir ES biotops 91T0, tas pats arī apkārtējos nogabalos.</p> <p>VV37: Nogabala Z daļa 30 m no LVM ceļa. Punkts iekšā ES biotopā 91T0 - pieaugusi priežu audze! Risku kartē vid. vērtība, bet ir prior. teritorija dzeņu/pūču plānos. Nogabalā sausoknis ar melnās dzilnas dobumu. Nogabalu acīmredzot paredzēts nocirst.</p> <p>VV36: Nogabala Z daļa. Pieaugusi priežu audze, ap 30 m uz A ir ES biotops 9010*! Punktam nav piebraucamo ceļu - arī no braucamas šaurās stigas, kas ir 150-200 m attālumā, nav nekādu brauktuvju. Putnu Risku kartē* augsta vērtība, ir dzeņu/pūču prior. kvadrāti. Līdz medņu mikroliegumam ir mazāk par 1 km.</p> <p>VV42: Vid. vecuma priežu audze. Ap 200 m no LVM lielā ceļa. Putnu Risku kartē augsta vērtība, dzeņu/pūču plānos prioritāras teritorijas. Tieši pie robežas ar ES biotopu 9010* (29.nog.), ap 200 m uz ZR no VES punkta - ES biotops 91T0.</p> <p>VV22: Vid. vecuma priežu audze. Putnu Risku kartē augsta vērtība, ir arī prioritārās teritorijas dzeņu/pūču plānā (arī apkārtējos kvadrātos).</p> <p>VV47: Ap 100 m no lielā ceļa, ap 30 m no ES biotopa 91T0, kurš nocirsts pirms apmēram 5 gadiem (tagad priežu kultūra). Putnu Risku kartē netālu uz A ir augsta vērtība un dzeņu/pūču prioritārie kvadrāti.</p> <p>VV82: Priežu kultūra uz Natura 2000 robežas, tikai 100 m no ES biotopa 9010*. Daļa 1 km kvadrāta ietver prioritāras dzeņu/pūču plānu teritorijas. Putnu Risku kartē augsta vērtība apmēram 1/3 1 km kvadrāta, bet ne VES punktā. Nav piebraucamā ceļa - tikai brauktuve (2 sliedes) no lielā ceļa ap 200 m attālumā!</p> <p>*Putnu Risku karte sagatavota LU projekta "Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte" (LU sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldi)</p>	<p>Tāpat jāņem vērā, ka 2023. gada sezonā vēl nebija zināms galējais VES turbīnu skaits un izvietojums, kas jāņem vērā objektīvai situācijas izvērtēšanai par potenciālo VES ietekmi uz biotopu sugām šajā teritorijā. Detalizētu teritorijas vērtējumu un ietekmi uz biotopiem ir sagatavojis sertificēts biotopu eksperts, savu zināšanu un kompetences ietvaros.</p> <p>Kopš 2023. gada sezonas VES skaits ir būtiski samazināts, pēc ekspertu un IVN konsultācijām ir notikusi atteikšanās no vairākām VES, kas atstātu būtisku negatīvu ietekmi uz sugām vai biotopiem šajā teritorijā. Tāpat ir noticis vairāku VES turbīnu pārvietojums. Tādēļ objektīvai viedokļa sniegšanai, nepieciešams analizēt aktuālo VES un infrastruktūras novietojumu, kā arī ņemt vērā to, ka Paredzētās darbības teritorijā norit intensīva saimnieciskā darbība – mežistrāde, ceļu būvniecība, meliorācijas sistēmu uzlabošana, kas neatkarīgi no šīs Paredzētās darbības būtiski ietekmē bioloģisko daudzveidību šajā teritorijā.</p> <p>Putnu riska karte šī IVN ietvaros nav detalizēti vērtēta, jo IVN ziņojuma sagatavošanas ietvaros projekts "Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte" nav noslēgts un publiski nav pieejama informācija par šī projekta rezultātiem.</p> <p>Papildus lūdzam skatīt detālas atbildes uz DAP jautājumiem pārskata tabulas beigās.</p>
11. Sabiedriskā apspriešana 2024.gada 27. novembrī Sedā		
1.	<p>Sanāksmes dalībnieks: IVN ziņojumā būtu jāvērtē CO2 aprēķinos demontāža un VES lāpstiņu maiņa; 4. Pielikums būtu jāpapildina – jānorāda vai priekšlikums ir ņemts vērā; IVN ziņojumā jāiekļauj informācija par to, ka portālā “mana balss.lv” tika savākti vairāk kā 1000 iedzīvotāju paraksti “pret” VES parka būvniecību</p>	<p>Aprēķinos izmantotais vidējais vēja enerģijas CO₂ emisiju apjoms 20 g CO₂ ekv./KWh ietver šādus komponentus: emisijas VES ražošanā, transportēšanā, uzstādīšanā, ekspluatācijā un demontāžā. Demontāža ietver arī utilizāciju.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>Sabiedriskās apspriedes informācija tiek pievienota IVN ziņojuma pielikumā. Atbilstoši portāla aktuālajai informācijai pievienojam interneta saiti: https://manabalss.lv/par-labaku-praksi-veja-parku-izbuvei-latvijas-mezos/show</p> <p>IVN izstrādes laikā šī iniciatīva pieņemta zināšanai, taču pats IVN un Paredzētā darbība vērtēta atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kas nav pretrunā ar šādām iedzīvotāju iniciatīvām.</p>
2.	<p>Sanāksmes dalībnieks: IVN ziņojumā nav informācija par ietekmi uz kultūrvēsturisko objektu <i>Bijušās Saules kokzāģētavas skursteni</i>. Tiek lūgts IVN ziņojumā norādīt, kam pieder zeme, uz kuras ir šis kultūrvēsturiskais objekts.</p>	<p>Šāda ietekme IVN izstrādes laikā nav detalizēti vērtēta, kā arī nav analizēta informācija par Bijušās Saules kokzāģētavas skursteņa īpašumtiesībām, jo ainavu eksperts, veicot teritorijas apsekojumu, konstatēja, ka objekts dabā vairs neeksistē, kas norādīts arī IVN ziņojumā (7.7.2.nodaļā) un pievienotajā ainavu novērtējumā 9.pielikumā.</p>
3.	<p>Sanāksmes dalībnieks: vai vērtējot trokšņa ietekmi vērtēta arī viļņu koherence (vienāda fāze un frekvence)?</p> <p>V. Felsbergs atbild: trokšņa modelēšanā ir ievadīti visi trokšņa avoti, ietekmes vērtējums sniedz summāro informāciju, frekvences ir ņemtas vērā. Par papildus precizējumu (par fāzi) dalībnieks tiek lūgts precizēt jautājumu un iesniegt to rakstiski, lai to būtu iespējams rūpīgi izvērtēt.</p>	<p>Trokšņa novērtējums veikts atbilstoši MK 07.01.2014. noteikumu 1.pielikumā "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktajām metodēm, tostarp VES troksnis – atbilstoši tā 6.1. punktā un satiksmes troksnis – atbilstoši tā 6.3. punktā noteiktajām metodēm.</p>
4.	<p>Sanāksmes dalībnieks: kas ir zināms par VES radīto infraskaņu un zemfrekvences svārstībām un vai ir pētījumi par to iedarbību uz cilvēkiem. Kas ir plaši aprakstītais "VES sindroms"?</p> <p>V. Felsbergs atbild: IVN ziņojumā ir sniegts vērtējums par VES radīto infraskaņu un zemfrekvences zemes svārstībām, sniegts novērtējums (7.2. nodaļa). Ietekme nav sagaidāma. Par "VES sindroma" pētījumu informācija nav iekļauta, bet, ja tiks iesniegta papildus precizējoša informācija norādot konkrētu pētījumu, kurš nav analizēts, tad izskatīsim.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p> <p>IVN ziņojuma 7.2.2. nodaļā "Zemo frekvenču trokšņa novērtējums un nozīmīgums" ir sniegta informācija par "nocebo efektu".</p>
5.	<p>Sanāksmes dalībnieks: kā Latvijas sabiedrības un iedzīvotāju pārstāve izsaku kategorisku pret vēja parka "Valka-Valmiera" izbūvi, turklāt atsaucos uz Satversmes 115.pantu- Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu."</p>	<p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši "Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p> <p>Ierosinātāja šajā gadījumā izmanto tai paredzētās tiesības speciāli atlasītās teritorijās veikt zinātnisko</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>izpēti, lai pārbaudītu VES parka izbūves nosacījumu iespējamību.</p> <p>Tāpat laika gaitā tiesiskais regulējums tiek grozīts un attiecīgi tas neparedz personai tiesības uz nemainīgu apkārtējo vidi.</p>
6.	<p>Sanāksmes dalībnieks: vai ietekmes uz klimata pārmaiņām un ekonomiskajos aprēķinos ir ņemts vērā tas, ka enerģijas iegūšanā ar katru gadu ar vien lielāku daļu veidos no atjaunojamiem energoresursiem iegūtās enerģijas īpatsvars?</p> <p>V. Felsbergs: šis jautājums tiks precizēts sazinoties ar šo sadaļu autoriem, iespējams, ka tas nav šobrīd ņemts vērā.</p>	<p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p> <p>IVN ziņojuma ietvaros, tiek veikts konkrētā VES parka izmaksu un ieguvumu aprēķins (11. pielikums).</p>
7.	<p>Sanāksmes dalībnieks: vai būtu iespējams IVN ziņojumu papildināt ar ekspertu sniegto informāciju par citu valstu zinātnisko publikāciju analīzi, lai varētu pārlicināties, ka ir izvērtēta visa pieejamā zinātniskā informācija un publikācijas.</p> <p>L. Blanka atbild: ieteikums tiks ņemts vērā un tiks pārskatīta informācija, kas sniegta ekspertu atzinumos un, ja nepieciešams, IVN ziņojums tiks papildināts.</p>	<p>IVN ziņojums ir pārbaudīts, eksperti korekti balstījušies un atsaukušies uz pietiekama skaita un spektra pētījumu.</p> <p>Norādījumi par konkrētu vērā ņemtu zinātnisku informāciju sabiedriskajā apspriedes laikā netika saņemti.</p> <p>Tāču IVN ziņojumā, tāpat kā ekspertu atzinumos ir pieejamas atsauces uz informācijas avotiem un normatīvajiem aktiem, ko eksperti un IVN konsultanti ir izmantojuši atzinumu un ziņojuma sagatavošanai.</p> <p>Būtiskākais ir spēkā esošais normatīvais regulējums, kas ievērots šī ziņojuma sagatavošanā un VES teritorijas plānošanā.</p>
8.	<p>Sanāksmes dalībnieks: IVN ziņojums ir sagatavots ļoti sliktā kvalitātē. Nav informācija par zemes dzīļu izpētēm, un citi līdzīgi trūkumi uz kuriem tiek sniegtas atbildes, ka informācija tiks vēl papildināta.</p> <p>K. Eglīte un P.Blumats atbild: šajā projekta stadijā virkne izvērtējumu vēl nav bijuši, jo IVN izstrāde tiek veikta projekta sākuma stadijā. Iedzīvotāju un institūciju paustie ieteikumi tiks izvērtēti un ņemti vērā uzlabojot IVN ziņojumu.</p>	<p>IVN procedūra, t.sk. IVN ziņojuma izstrāde ir publisks process, kurā ir iesaistītas dažādas puses ar mērķi, lai galīgā IVN ziņojumā ir iekļauta visa informācija attiecībā uz vērtējamo priekšmetu. Sabiedriskajai apspriedei tika nodota IVN ziņojuma 1.redakcija, kas pēc būtības tiek papildināta atbilstoši priekšlikumiem.</p> <p>IVN ziņojums ir pārbaudīts, IVN ir sniegta pietiekama informācija, kas atbilst IVN procedūrai. Padziļināta izpēte (piem., inženiertehniskā izpēte) ietilpst būvprojektēšanā, kas attiecas uz projekta vēlākās dokumentācijas stadiju.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		Tāpat, pēc Sabiedriskās apspriešanas IVN ziņojums ir papildināts un novērstas nepilnības, kas konstatētas Sabiedriskās apspriešanas laikā, kā arī veikti papildinājumi atbilstoši Latvijas un Igaunijas institūciju viedokļiem.
9.	<p>Sanāksmes dalībnieks: IVN ziņojumā pieļautā iespēja VES būvēt 275m augstumā, ņemot vērā VES parka ietekmi uz Gaujas ielejas ainavu un AAA Ziemeļgauja ainavu, nav pieņemama.</p>	<p>IVN ziņojuma 9. pielikumā 3. nodaļā ir uzskaitīta metodika pēc kuras ir sagatavots ainavu jeb VES saskatāmības modelis. Metodikas izvēle ir pamatota ar atsaucēm. Lai samazinātu VES parka ietekmi uz Aizsargājamo ainavu apvidu Ziemeļgauja ir rekomendēta vairāku turbīnu grupu izbūve (VES VV71, VV69, VV65, VV49 un VV68) ar samazinātu augstumu.</p> <p>IVN un teritorijas plānošanas laikā ņemts vērā spēkā esošais regulējums, kas Paredzētās darbības teritorijā nenosaka augstuma ierobežojumus vēja turbīnām.</p>
12. Sabiedriskā apspriešana 2024.gada 26. novembrī Valkā		
1.	<p>Sanāksmes dalībnieks: AAA “Ziemeļgauja” ainavu redzamība norādīta tikai no Gaujas, kas ir 3-4 m zemāk nekā parkveida pļavas. No pļavām var redzēt daudz tālāk, un redzamības karte ir zem katras kritikas. LIDAR dati ir 3 gadus veci, bet parkveida pļavas atjaunotas pērn un šogad.</p> <p>Dāvis Immurs: Ainaviskā ietekme uz AAA “Ziemeļgauja” ir vērtēta un atzīta par nebūtisku B scenārijā. No Vekšu mājas pļavām varēs redzēt VES augšējās daļas. Ja jāaktualizē, aktualizēsim, bet LIDAR dati ir jaunākie pieejamie, bet mēs esam tos vēl atjaunojuši, izgriežot izcirtumus pēc VMD informācijas. No Gaujas VES var redzēt tālāk nekā no pļavām.</p> <p>Sanāksmes dalībnieks: Kā tiks precizēti tie dati? Vai tajā būs 100 ha atjaunoto pļavu pie Vekšu mājām?</p> <p>Dāvis Immurs: Ja ir iespējams iegūt informāciju par novākto apaugumu – izdarīsim.</p>	<p>IVN ziņojuma 9. pielikumā 3. nodaļā ir uzskaitīta metodika, pēc kuras ir sagatavots ainavu jeb VES turbīnu saskatāmības modelis. Metodikas izvēle ir pamatota ar atsaucēm.</p> <p>Latvijā pašlaik ir pieejami LIDAR dati, ko ir publicējusi Aizsardzības ministrijas pakļautības iestāde Latvijas ģeotelpiskā informācijas aģentūra. Tomēr, atšķirībā no citas kartogrāfiskās informācijas avotiem, LIDAR dati, kas izmantoti reljefa analīzei ir uzskatāmi par aktuāliem, jo dabā nav vērojamas straujas reljefa izmaiņas un šie dati ir precīzākais informācijas avots, kas sniedz Informāciju par apkārtnes reljefu ar precizitāti ne sliktāku kā 12 cm, pret Valsts ģeodēzisko tīklu, kas uzskatāms par augstas precizitātes datu avotu. Vairāk informācijas par šiem datiem: https://www.lgia.gov.lv/lv/digitalie-augstuma-modeli-0</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>Pielikuma 26.lpp “Gaujas ainavas” aprakstā ir sniegta informācija par parkveida pļavām. Tāpat IVN ziņojumā ir apkopota informācija par līdz šim izveidotajām parkveida pļavām, kas ņemta vērā ainavu modelēšanā. Lai samazinātu VES parka ietekmi uz Aizsargājamo ainavu apvidu Ziemeļgauja ir rekomendēta vairāku turbīnu grupu izbūve (VES VV71, VV69, VV65, VV49 un VV68) ar samazinātu augstumu.</p> <p>Ziņojumā izmantota oficiālā projekta GrassLIFE atsauce, kura norāda, ka atjaunoti 16 ha parkveida pļavu, citas oficiālās atsauces vai un datu nav eksperta rīcībā.</p> <p>Atsauce: https://grasslife.lv/veksi-iespeja-veidot-savu-skaisto-parkveida-plavu/</p>
2.	<p>Sanāksmes dalībnieks: Lūdzu ekonomisko pamatojumu, kā VES parks samazinās elektroenerģijas cenu.</p> <p>Kristīne Eglīte. Nav IVN jautājums. Kad saņemsim atļauju ar visiem nosacījumiem un veiksīm ģeotehnisko izpēti, izvērtēsim socioekonomisko pienesumu. Tirgus princips: jo lielāks piedāvājums, jo zemāka cena.</p> <p>Valdis Felsbergs. Jau ir sociālekonomiskais aprēķins alternatīvām A un B. Precīzajai īstenojamajai alternatīvai precizēs, bet jebkurā gadījumā tas būs pozitīvs.</p> <p>Sanāksmes dalībnieks: Kas aprēķinos ir patērētāji?</p> <p>Pēteris Blumats. Otrajā redakcijā precizēsim.</p>	<p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p> <p>IVN ziņojuma ietvaros, tiek veikts konkrētā VES parka izmaksu un ieguvumu aprēķins (11. pielikums).</p> <p>Konkrētas cenu izmaiņas ilgtermiņā nav iespējams prognozēt, tikai to tendences. Un šeit spēkā ir nosacījums, ka palielinoties piedāvājumam, samazinās arī preces cena, šo pašlaik var redzēt Nordpool cenas datos, ka vasaras laikā, kad darbojas iepriekš uzstādītie saules parki, cenas samazinās.</p>
3.	<p>Sanāksmes dalībnieks: CO₂ aprēķins mežiem ir 50 gadiem, elektrības ražošanai 50 gadiem, VES kalpošanas laiks ir 25 gadi. Vai to var noreducēt uz vienu mainīgo, vienu termiņu?</p> <p>Pēteris Blumats. Meža eksperts veicis aprēķinus ilgākā laika periodā, jo tur ir salīdzināmība ar citiem darbības veidiem, piemēram, enerģētiskās koksnes audzēšanu, tāpēc periodi ir dažādi, kas ir paskaidrots.</p>	<p>Ietekmes uz klimata pārmaiņām novērtējums ir metodoloģiski pamatots atbilstoši IVN stadijai. CO₂ aprēķins ar meža atjaunošanās dinamiku 50 gadu periodā ir metodoloģiski pamatots neatkarīgi no VES kalpošanas laika, savukārt VES kalpošanas laiks 25-30 gadi atbilst maksimālās piesardzības principam: ja šis</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Sanāksmes dalībnieks: Meža aprēķins ir detalizēts, bet tā īpatsvars ir 10 %. Lielākajai daļai šādas detalizācijas nav.</p> <p>Pēteris Blumats. Visu šo precizēsim.</p>	<p>laiks būs ilgāks, pozitīvā ietekme uz CO₂ izmešu samazinājumu tikai palielināsies.</p>
4.	<p>Sanāksmes dalībnieks: Kur kartēs ir BESS un apakšstacijas?</p> <p>Kristīne Eglīte. Karte 5.3.7., bet uzskatāmību uzlabosim.</p>	<p>Uzlabota kartogrāfisko materiālu uzskatāmība, BESS un AST ir attēlotas 4.1.4., 5.3.7., 5.3.8., 6.4.5. un 7.9.1. attēlā, kā arī kartogrāfiskā materiāla apkopojumā – 14.pielikumā</p>
5.	<p>Sanāksmes dalībnieks: Kādu labumu projekts dos Valkas novadam?</p> <p>Valdis Felsbergs. Atkārtu prezentāciju par kopienas maksājumu un paskaidro citus ekonomiskos ieguvumus būvniecības un ekspluatācijas laikā.</p> <p>Sanāksmes dalībnieks: Lūdz nosaukt konkrētas darbavietas.</p> <p>Pēteris Blumats. Sociālekonomiskā ietekme ir gradēta trīs slāņos: vietējā, reģionālā un valstiskā. Ieguvumu-izmaksu analīzes metodika.</p> <p>Kristīne Eglīte. Noteikti apskatīsim, vai varam papildināt.</p>	<p>Atbilstoši MK noteikumiem nr. 577 "Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai", ja vēja parks atrodas arī Valkas novadā, tad attīstītājs veic ikgadēju maksājumu vietējai kopienai 2500 eiro bez pievienotās vērtības nodokļa par katru (arī nepilnu) vēja elektrostacijas nominālās jaudas megavatu.</p> <p>Maksājumu saņem mājtsaimniecības 2 km attālumā no VES un administrējošā pašvaldība.</p> <p>Administrējošā pašvaldība 50 % no saņemtā maksājuma kopienai sadala proporcionāli šo noteikumu 5.2. apakšpunktā minēto mājtsaimniecību skaitam un katru gadu līdz 1. jūnijam pārskaita maksājumu attiecīgajiem subjektiem uz viņu norādīto fiziskai personai piederošo bankas kontu, bet pārējos 50 % ieskaita pašvaldības budžeta ieņēmumos un izlieto šo noteikumu 17. punktā minētajiem mērķiem. Ja nav zināms saņēmēja bankas konts, uz kuru pārskaitīt maksājumu kopienai, administrējošā pašvaldība sazinās ar mājtsaimniecību un noskaidro maksājuma rekvizītus.</p> <p>Maksājums kopienai, ko viena mājtsaimniecība saņem gadā, ir ne mazāks par vienu minimālo mēneša darba algu, bet ne lielāks par trim minimālajām mēneša darba algām atbilstoši attiecīgajā gadā noteiktajam minimālās mēneša darba algas līmenim valstī.</p> <p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši "Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		IVN ziņojuma ietvaros, tiek veikts konkrētā VES parka izmaksu un ieguvumu aprēķins (11. pielikums). Nozares pētījumos – zinātniskajā literatūrā nav minēti konkrēti amati vai darba vietas. Kopumā jaunradītās darba vietas attiecas uz būvniecības procesu un secīgo VES ekspluatācijas/apkopes procesu.
6.	<p>Sanāksmes dalībnieks: Jāvērtē arī ietekme uz lauksaimniecības dzīvniekiem.</p> <p>Valdis Felsbergs. Igaunī prasīja ietekmi uz medijamo dzīvnieku migrāciju.</p> <p>Sanāksmes dalībnieks: Meža dzīvniekiem esot intelekts un iespēja pielāgot savus maršrūtus. Kāda iespēja pielāgoties ir lauksaimniecības dzīvniekiem?</p> <p>Kristīne Eglīte. Paskatīsimies, ko varam papildināt, bet ir vēja parks Tārgalē, tuvumā ir fermas, bet nav sūdzību.</p>	<p>IVN ziņojums sagatavots atbilstoši EVA izsniegtajai programmai. Atbilstoši EVA programmai un VVD 2023. gadā apstiprinātajām vadlīnijām "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai" norādīts, ka IVN ziņojumam ir jāpievieno sugu un biotopu, putnu un sīkspārņu atzinums. Balstoties uz Igaunijas prasībām, pārrobežu IVN ietvaros sagatavots atzinums par VES ietekmi uz lielajiem zīdītājiem.</p> <p>Tāpat vēršam uzmanību, ka Paredzētā darbība atrodas meža teritorijā, kas ir ļoti skraji apdzīvota, tāpēc IVN ietvaros vērtētas būtiskākās ietekmes, kas ir atbilstošas šai teritorijai.</p>
7.	<p>Sanāksmes dalībnieki: Iesaka pārskatīt visas atsauces: IVN ziņojumā ir daudz nepamatotu apgalvojumu bez atsaucēm.</p>	<p>Katra eksperta atzinumos, IVN ziņojumā ir pieejamas atsauces uz normatīvajiem aktiem un informācijas avotiem, kas izmantoti sagatavojot eksperta atzinumu un IVN ziņojumu.</p> <p>Tāpat, sertificēti un IVN konsultanta eksperti var izdarīt secinājumus, izvērtējot gan normatīvos aktus, gan dažādus literatūras avotus savas kompetences ietvaros. Detalizēti ar IVN ziņojumā izmantotajām atsaucēm var iepazīties IVN ziņojuma 17.nodaļā.</p> <p>Norādījumi uz konkrētiem apgalvojumiem, kuriem esot vajadzīgas atsauces, netika saņemti sabiedriskās apspriedes laikā.</p>
13. Fiziskas personas E-pasts 2024.gada 2.; 7; 9. decembris.		
1.	<p>Lasu VES "Valmiera-Valka" IVN ziņojumu, un vēlos saprast, kā tika iegūtas 14.1. tabulā norādītās ekonomisko ieguvumu monetārās un CO2 ekv. vērtības. Sevišķi interesē Elektroenerģijas aizvietošanas aprēķins.</p>	<p>IVN ziņojuma 11. pielikums ir precizēts. 14.1. tabulā sniegtās informācijas pamatā ir IVN ziņojuma 11. pielikums. Šis ir autordarbs, un publiski MS Excel</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Vai jūs, lūdzu, varētu atsūtīt aprēķina modeli?</p> <p>Kāpēc aprēķinā tiek izmantota emisijas faktora 8 gadu vidējā vērtība?</p> <p>Nākošo 25-30 gadu emisijas neietekmē fosilā kurināmā īpatsvars pirms 8 gadiem.</p> <p>Jāizmanto aktuālais rādītājs - 0,0451.</p> <p>Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodikas 30. punktā norādīts, ka jāizmanto " – CO₂ emisijas faktors elektroenerģijai atbilstoši šo noteikumu 1. pielikuma 1. punktam". Šajā punktā un pielikumā nav minēts nekas par vidējo faktoru izmantošanu.</p> <p>Arī citos IVN ziņojumos tiek izmantots aktuālais emisijas faktors. Piemēri: https://environment.lv/assets/upload/PDF/LODE%20SA/IVN%20Zinojums_Lode_sabiedriskai%20apsprie%C5%A1anai_F_01072024.pdf https://environment.lv/assets/upload/PDF/Valpene%20precizets/Zinojums_Dundaga_Valpene_ar_p_recizejumiem.pdf</p> <p>Rēķinot emisijas 25 gadiem, objektīvāk būtu ņemt vērā arī emisijas faktora lejupejošo tendenci un enerģētikas plānā noteikto atjaunojamās enerģijas īpatsvara pieaugumu līdz 60%.</p> <p>Ņemot aktuālo faktoru, kopējais CO₂ emisiju samazinājums būs vismaz par 64% mazāks. Vai Jums tas šķiet nenozīmīgi? Ja Jūs vēl ierēķinātu demontāžas un utilizācijas emisijas, tad samazinājums tuvotos nullei.</p> <p>MK Nr. 42 noteikumos, uz kuriem atsaucaties arī IVN, ir precīzi norādīta formula emisiju izmaiņu aprēķinam. Tajā norādīts, ka jāizmanto emisijas faktors nevis vidējais. Tur nav vietas interpretācijai.</p> <p>Vai Jums tiešām liekas, ka fosilās elektroenerģijas īpatsvars turpmākajos gados atgriezīsies 2016.-2021. gada līmenī? Šķiet neticami, ņemot vērā, ar kādu agresiju tiek bīdīti VES projekti, un ka VES dēļ Jūs esiet gatavi iznīcināt mūsu labākos mežus.</p>	<p>modelis netiek piedāvāts. Aprēķiniem izmantotie dati ir meža eksperta aprēķinu dati (5.pielikums).</p> <p>Vienotas metodikas ekonomisko ieguvumu monetārās un CO₂ ekv. vērtības aprēķiniem nav, ir tikai rekomendācijas.</p> <p>IVN ziņojumā ir veikts CO₂ aizvietošanas ietekmes pārrēķins, izmantojot aktuālo CO₂ emisijas faktoru 0,0451. Ziņojumā ir ņemtas vērā ar VES demontāžu/utilizāciju saistītās CO₂ emisijas (vidējais vēja enerģijas CO₂ emisiju apjoms, ko rada VES ražošana, transportēšana, uzstādīšana, darbība un likvidēšana (angļu val.: decommissioning): 20 g CO₂ ekv./KWh). Autoru rīcībā nav ticamas un faktos/pētījumos pamatotas prognozes par Latvijas enerģijas ražošanas īpatsvara izmaiņām, kuras varētu pamatot CO₂ emisijas faktora elektroenerģijai skaitliskās izmaiņas nākotnē.</p>
14. Fiziskas personas e-pasts 2024. gada 9. decembrī		
1.	<p>Labdien, vai attīstītājs ņems vērā sabiedrības ierosinājumu un vēlmi līdziesaistīties, pagarinot IVN ziņojuma apspriešanas termiņu?</p> <p>Vēršu uzmanību uz faktu, ka IVN procedūrā ir pārkāpts Valsts valodas likums, kas ietekmē sabiedrības spēju pilnvērtīgi IVN likuma noteiktajos ietvaros iesaistīties procedūrā. Latvijas Satversmes 115. pants nosaka, ka "Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniežot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu". Ja informācija nav pieejama latviešu valodā, pilnvērtīga iespēja līdziesaistīties lēmuma pieņemšanā, ir ierobežota.</p>	<p>Ņemts vērā. SA termiņš tika pagarināts līdz 2025.gada 12.janvārim: https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-veja-elektrostaciju-parka-valmiera-valka-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-sabiedriskas-apspriesanas-pagarinajumu.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		Ņemts vērā. Pēc SA sanāksmes, no 14.decembra, bija pieejams Polijas ekspertes viedokļa, par VES parka ietekmi uz putnu sugām, tulkojums: https://www.enviro.lv/files/VES_parks_Valmiera-Valka2/ Aktuālajā redakcijā šis pielikums izņemts.
15. Fiziskas personas 2024. gada 19. decembra sūdzība (datne: 1_pielikums_sudziba_ZSA_veja_parka_Valmier_Valka_buvnieciba.pdf). Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025		
1.	<p>Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 17. panta 6. daļā ir noteikts, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus, savukārt likuma 26. panta 1. daļā ir noteikts, ka jebkurš saskaņā ar šo likumu pieņemts lēmums, arī darbība vai bezdarbība, nedrīkst pārkāpt vai ignorēt normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju vai līdzdalību ietekmes uz vidi novērtējuma procesā.</p> <p>Likuma 26. panta 2. daļā ir noteikts, ka, ja ietekmes uz vidi novērtējuma procesā ir pārkāptas vai ignorētas normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju vai līdzdalību, ikvienam ir tiesības iesniegt, kompetentajai institūcijai sūdzību par ierosinātāja vai izstrādātāja rīcību visā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā līdz tam laikam, kad kompetentā institūcija ir sniegusi atzinumu par ziņojumu vai vides pārskatu.</p> <p>Izmantojot likumā piešķirtās tiesības vēlos iesniegt sūdzību par sabiedriskās līdzdalības tiesību pārkāpumu, veicot ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu paredzētajai darbībai “Vēja elektrostacija parka “Valmiera-Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanu Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos”.</p> <p>Saskaņā ar paziņojumu, kas publicēts 2024. gada 12. novembra laikrakstos “Liesma” un “Ziemeļlatvija”, ziņojuma sabiedriskā apspriešana notika no 2024. gada 12. novembrim līdz 12. decembrim, savukārt sanāksmes 2024. gada 26. un 27. novembrī. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” 46. punkts nosaka, ka ierosinātais piecu darba dienu laikā pēc sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dienas nosūta sanāksmes protokolu birojam un pašvaldībai, kā arī ievieto ierosinātāja vai tā pilnvarotas personas tīmekļa vietnē. [...] Ikvienam sanāksmes dalībniekam ir tiesības septiņu dienu laikā pēc sabiedriskās apspriešanas sanāksmes dienas iesniegt ierosinātajam un birojam pievienošanai protokolam atsevišķu viedokli par protokolā atspoguļoto informāciju par sabiedriskās apspriešanas sanāksmi.</p> <p>Protokols par sabiedriskās apspriešanas sanāksmēm 26. un 27. novembrī nav publicēts ne ierosinātās mājaslapā (vējaparki.lv), ne ziņojuma izstrādātāja mājaslapā www.enviro.lv, lai gan pēc pēdējās sanāksmes jau ir pagājušas 16 darba dienas.</p>	<p>Protokoli pieejami IVN ziņojuma 3. un 4.4 pielikumā un IVN ziņojuma izstrādātāja mājaslapā Enviro.lv</p> <p>Apspriešanas sanāksmes notika 2024.gada 26.(Valkā) un 27.(Sedā) novembrī. Protokoli tika iesniegti internetā 4.decembrī: 5 darbdienas pēc sanāksmes Sedā, 6 darbdienas pēc sanāksmes Valkā, 15 dienu pirms sūdzības datuma. Sabiedriskā apspriešana tika vēl pagarināta par mēnesi un atkārtotajā publikācijā arī protokoli tika vēl atkārtoti publicēti.</p> <p>Sakarā ar šo pagarinājumu viedokļa sniegšanai par protokoliem bija atvēlēts daudz ilgāks laiks nekā likumā noteiktais minimālais: ja šādu viedokli iesniegtu arī vēlāk par 7 dienām pēc publikācijas, to tik un tā pievienotu publikācijām un visu apspriešanas pagarinājumu visi ar to varētu iepazīties un ņemt vērā. Neviena atsevišķais viedoklis par protokoliem netika iesniegts.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Manā ieskatā ir pārkāptas un ignorētas normatīvajos aktos noteiktās mūsu tiesības uz informāciju un vai līdzdalību, jo, neiepazīstoties ar sanāksmes protokolu, mēs nevaram septiņu dienu laikā sniegt viedokli par protokolā atspoguļoto informāciju.</p> <p>Lūdzam kompetento institūciju nodrošināt atkārtotas sabiedriskās apspriešanas organizēšanu likumā un Ministru kabineta noteikumos noteiktajā kārtībā.</p> <p>Lūdzam kompetento institūciju informēt par pieņemto lēmumu, lai varētu izvērtēt nepieciešamību izmantot likuma 26. panta 1.daļas 2. punktā piešķirtās tiesības.</p>	
<p>16. Ziņojuma apspriešanās saņemto sabiedrības viedokļu apkopojums (datne: 2_pielikums_ZSA_sab_viedoklu_apkopojums_veja_parka_Valmiera_Valka_buvnieciba.pdf).</p> <p>Fiziskas personas 2024. gada 27. decembrī elektroniski parakstīts iesniegums (Birojā reģistrēts 28.12.2024. ar reģ. Nr. 5-01/3589/2024).</p> <p>Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025</p>		
1.	<p>Latvijas Republikas Satversmes 115. pants nosaka, ka: „Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu”. Meži ir daudzfunkcionālas ekosistēmas, kas nodrošina daudzveidīgus ekosistēmu pakalpojumus, to skaitā labvēlīgu vidi. Šis daudzpusīgais mērķis ietverts globālā⁵ un nacionālā⁶ regulējumā, nosakot, ka “Valsts meža apsaimniekošana notiek saskaņā ar meža apsaimniekotāja izstrādātu un attiecīgās institūcijas vai apsaimniekotāja valdes apstiprinātu meža apsaimniekošanas plānu, nodrošinot koksnes resursu maksimāli vienmērīgu un ilgtspējīgu izmantošanu, radot labvēlīgu vidi ekonomikas attīstībai, saglabājot meža ekoloģisko vērtību un apmierinot sabiedrības sociālās vajadzības”. Būtiski norādīt, ka līdz 2020. gadam Latvijas Republikas Meža likumā bija šāda definīcija: “meža resursi un meža zeme jāapsaimnieko un ilgtspējīgi jāizmanto pašreizējo un nākamo paaudžu sociālo, ekonomisko, ekoloģisko, kultūras un garīgo vajadzību nodrošināšanai”⁷. Pēc Eiropas Savienībā pieņemtās Kopējās starptautiskā ekosistēmu pakalpojumu klasifikācijas metodes (CICES) mežu ekosistēma sniedz gan nodrošinošus, gan regulējošus un uzturošus, gan arī kultūras pakalpojumus⁸. Meža ekosistēmu kultūras un sociālie pakalpojumi iekļauti visās minētajās klasifikācijas sistēmās. Secināms, ka tie veido nozīmīgu un neaizstājamu sastāvdaļu dabas ieguldījumam cilvēces labklājībā.</p>	<p>Laika gaitā tiesiskais regulējums tiek grozīts un attiecīgi tas neparedz personai tiesības uz nemainīgu apkārtējo vidi.</p> <p>IVN ietvaros pieņemts zināšanai arī sabiedrības aktivitātes ar parakstiem pret vēja parku būvniecību mežos, taču tas nav pretrunā ar likumdošanu un ļauj turpināt vēja parka attīstīšanu un ar IVN saistītās izpētes.</p> <p>Lai veicinātu Latvijas klimata mērķu sasniegšanu, stiprinātu enerģētisko drošību un radītu lielāku pievienoto vērtību sabiedrībai - LVM kā Latvijas stratēģiskā aktīva – zemes - apsaimniekotājs iesaistās vēja parku attīstībā Latvijā.</p>

⁵ Apvienoto Nāciju Organizācijas Meža izmantošanas principi (1992) Report of the United Nations Conference on Environment and Development, Annex III: Non-legally binding authoritative statement of principles for a global consensus on the management, conservation and sustainable development of all types of forests. Rio de Janeiro (03.–14.06.1992.).

⁶ Latvijas Republikas Meža likums 2020

⁷ Latvijas Republikas Meža likums 2020

⁸ Kopējās starptautiskā ekosistēmu pakalpojumu klasifikācijas metode (Common International Classification of Ecosystem Services (CICES)) V5.1 Guidance on the Application of the Revised Structure

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Latvijas sabiedrībai un iedzīvotājiem, kā arī tās viesiem un tūristiem, jo īpaši sabiedrībai piederoša meža resursa apsaimniekošanā, izšķiroši būtiski ietvert Satversmē noteiktās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, ņemot vērā arī rekreācijas, labbūtības, garīgo un ekoloģisko vajadzību nodrošināšanu. Pēc Latvijas Bankas pasūtījuma Latvijas faktu veikta aptauja “Mežu izmantošana atpūtas nolūkiem, priekšstatī par mežu lomu un vēlamā apsaimniekošanu” (2021) rāda, ka 74% iedzīvotāju vislabprātāk atpūšas vecā mežā. Pamatojoties uz iepriekšminēto, meža resursu stratēģiskā ilgtermiņa attīstības plānošanā ir jāparedz un jānodrošina sabiedrības iesaistes iespējas, kas šajā gadījumā notiek tikai formāli. Vides Konsultatīvā Padome (turpmāk-VKP), komentējot vēja parku attīstību mežzemēs, norāda, ka vēja elektrostaciju izbūvei lauksaimniecības zemēs ir mazāk vides risku, mazāk ietekmju, lētāka infrastruktūras izbūve, kā arī ātrāk var uzsākt un pabeigt nacionālo interešu energoprojektus Latvijā⁹. Tomēr A/S Valts meži (turpmāk-LVM) bez sabiedrības viedokļa izziņāšanas un sabiedriskas apspriedes izsola plašas meža zemju teritorijas vēju parku izpētei un ierīkošanai. Šobrīd zināms, ka tikai viena piektā daļa jeb pārliecinošs sabiedrības mazākums, proti, 17% Latvijas sabiedrības atbalsta vēja parku izvietojumu mežu teritorijās¹⁰. Šo datu kontekstā nozīmīga piebilde, ka nav tikusi lietota precīza terminoloģija (atmežošana), kā arī netika uzdots jautājums - vai sabiedrība atbalsta publiskā sektora iniciētu un virzītu Latvijā nebijušu mēroga, lielaudas infrastruktūras izvietojumu mežzemēs, pieļaujot augstu risku ietekmēt un iznīcināt īpaši aizsargājamu dabas teritorijas un dzīvnieku un augu sugas. Parka Valka-Valmiera ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk IVN) sadaļā, kas raksturo sabiedrības nostāju un attieksmi nav atspoguļoti iepriekšminētie procenti, kā arī attīstītajam iesniegtie 1260 Latvijas iedzīvotāju paraksti, kuri jau sākotnēji tāpat kā SKDS aptaujā minētā sabiedrības daļa norādīja, ka vēja parka attīstīšanu konkrētajā teritorijā “Valka-Valmiera” neatbalsta un noraida. Ietekmes uz vidi novērtējuma likums un uz tā attiecināmā procedūra paredz atspoguļot sabiedrības domu, demokrātiskas sabiedrības lēmumu pieņemšanas struktūra uzsver sabiedrības līdzdalības nozīmi teritoriālās attīstības plānošanas lēmumu pieņemšanā, taču iepriekšminētie fakti liecina, ka jau sākotnēji tiek klaji ignorētas gan VKP ekspertu norādes, gan sabiedrības viedoklis. Iespējams apgalvot, ka nereti sabiedrība par paredzamajām ietekmēm un to mazināšanas pasākumiem no attīstītāja un publiskā sektora institūciju puses tiek maldināta, piemēram, attiecībā uz teritorijas atlases kritērijiem, paredzamo atmežošanas apjomu¹¹,</p>	<p>2023. gada 13. jūnijā Latvijas Republikas Ministru Kabinets apstiprinājis grozījumus MK Noteikumos Nr. 350, kas nodrošina tiesisko regulējumu vēja parku attīstības iespējām publiskās zemēs.</p> <p>No LVM apsaimniekošanā un īpašumā esošām zemes vienībām veikta atlase (atlase tiek veikta atbilstoši vadlīnijām), piemērojot virkni aprobežojumu un izslēdzot teritorijas, kas neatbilst vēja parku ierīkošanai. Atlases rezultātā izveidota karte “Potenciālo vēja parku attīstības teritorijas valsts meža zemēs”, kas telpiski attēlo LVM īpašumā un apsaimniekošanā esošās zemes vienības, kurās būtu pamatoti veikt vēja parku ierīkošanas izpēti, un ļauj identificēt zemes vienību un to daļu kadastra apzīmējumu, pagastu, novadu, atrašanās vietu ģeogrāfiski.</p> <p>Plašāka informācija LVM mājaslapā: https://www.lvm.lv/biznesa-partneriem/darbibas-ar-zemi/veja-parki/vispariga-informacija</p> <p>Paredzētā darbība tieši izriet no AS "Latvenergo" vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem un 2022. gada 27.jūnija MK rīkojuma Nr.464, dibinot SIA "Latvijas vēja parki", lai īstenotu stratēģiski svarīgus vēja parka projektus.</p> <p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p>

⁹ VKP 2022. gada 17. marta ziņojums

¹⁰ Valka-Valmiera IVN ziņojumā iekļautie 2022.gadā veiktas SKDS aptaujas dati

¹¹ <https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/nacionalais-kopuznemums-sia-latvijas-veja-parki-latvijas-energetiskajai-neatkaribai-drosibai-un-stabilitatei>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>aktuālākajiem zinātnes datiem vai ietekmes uz vidi vērtējuma metodoloģiju^{12 13}. Piemēram, Ekonomikas ministrijas 2022. gadā publicētajā un plaši izplatītajā¹⁴ preses relīzē norādīts, ka paredzēts atmežot “līdz 0,8 hektāriem vienai VESi jeb ne vairāk kā 0,01 % no LVM apsaimniekotās valsts meža zemes”¹⁵. Zemkopības ministrija preses relīzē 2023. gadā min: “Pēc projektēšanas posma, lai izvietotu ap 120 VES, būs jāatmežo tikai vidēji 1 hektārs uz katru VES. Tas nozīmē, ka no gandrīz 40 tūkst. hektāru, kas paredzēti vēja parku ierīkošanas izpētei, vēja parku būvēšanai atmežos ap 120 hektāru, savukārt 99% no minētās teritorijas varēs turpināt meža apsaimniekošanu”¹⁶ Tajā pašā laikā sākotnējā sabiedriskajā apspriešanās, vadoties pēc starptautiskās pieredzes, tika apgalvots, ka tie būs vismaz 2 ha uz vienu VES. IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas redakcijā šobrīd uz 38 VES norādīti 127.85 ha jeb 3.367 ha uz vienu VES, kas ir trīsreiz lielāka ietekme nekā sākotnēji sabiedrībai plaši komunicētā¹⁷. Vairākkārt plaši izplatīti apgalvojumi, ka publiskā resursa iniciēts un pārvaldīts projekts ir sociāli atbildīgs, tam rūp ietekmes uz vidi mazināšana, kā piemērs minams, 2023. gada rudenī A/S Latvenergo un Latvijas Vēja enerģijas asociācijas rīkotā ornitofaunas ietekmei veltītā konference, popularizējot vadlīnijas "Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte". Projekts vadlīniju izstrādei ir noslēdzies, taču pēc iesaistīto pušu komunikācijas noprotoams, ka tās joprojām atrodas Dabas Aizsardzības pārvaldē, nav saistošas un pēc būtības vēja parkiem piemērotu teritoriju atlasei netiek lietotas^{18 19}.</p>	<p>Ierosinātais šajā gadījumā izmanto tam paredzētās tiesības speciāli atlasītās teritorijās veikt zinātnisko izpēti, lai pārbaudītu VES parka izbūves nosacījumu iespējamību.</p> <p>IVN ietvaros vērtēts sliktākais scenārijs ar iespējamo atmežojamo platību (pie scenārija, ka kabeļtrases tiek izvietotas abās ceļa pusēs, nevis vienā, kā tas ir nepieciešams, izvērtēti maksimāli lielākie VES novietnes laukumi).</p> <p>Precīzs atmežojamo platību apmērs būs zināms pēc galējā VES turbīnu modeļa izvēles un tas nepārsniegs IVN ziņojuma ietvaros, pēc piesardzības principa, maksimāli sliktāko scenāriju.</p>
2.	<p>Iepazīstoties ar SIA “Latvijas Vēja parki” parka "Valka - Valmiera" izvēlēto teritoriju, iespējams secināt, ka tā neatbilst LVM noteiktajiem un Zemkopības ministrijas izplatītajiem četriem kritērijiem, pēc kuriem tiek identificētas publiskā sektora pārvaldībā esošās zemes vienības, kurās ir pamatoti veikt vēja parku ierīkošanas izpēti un secīgi ierīkošanu. Pirmkārt, SIA "Latvijas Vēja parki" attīstītais parks "Valka - Valmiera" tiek plānots divām teritorijām tieši robežojoties un radot ietekmi uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk-ĪADT) - NATURA 2000 (Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja" un "Bulvāra riests"), bet divām Eiropas nozīmes ĪADT - NATURA 2000 esot vien 450 metru (Purgāiles upes meži) un 900 metru (Sedas purvs) tuvumā (IVN ziņojums). Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē 2024. gada 26. novembrī attīstītājs</p>	<p>Atbilstoši 2022. gada 27.jūnija MK rīkojumam Nr.464, dibinot SIA "Latvijas vēja parki", lai īstenotu stratēģiski svarīgus vēja parka projektus SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. SIA "Latvijas vēja parki" 2023. gada jūlijā uzsāka Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras 8 dažādās teritorijās, kas ir izvietotas visos Latvijas kultūrvēsturiskajos novados. Ir virkne faktoru, kas</p>

¹² <https://latvenergo.lv/lv/jaunumi/preses-relizes/relize/lidz-novembra-beigam-taps-ornitologu-vadlinijas-veja-elektrostaciju-attistibai>

¹³ <https://lr1.lsm.lv/lv/raksts/zinamais-nezinamaja/top-vadlinijas-lai-veja-parki-netraucetu-migrejosu-putnu-un-siks.a193973/>

¹⁴ https://www.delfi.lv/bizness/37264250/biznesa_vida/54618702/latvijas-veja-parki-plano-attistit-vismaz-800-mw-lieljaudas-veja-parkus-latvija

¹⁵ <https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/nacionalais-kopuznemums-sia-latvijas-veja-parki-latvijas-energetiskajai-neatkaribai-drosibai-un-stabilitatei>

¹⁶ <https://www.zm.gov.lv/lv/jaunums/sia-latvijas-veja-parki-slegs-ligumu-par-valsts-meza-zemes-izmantosanu-strategiski-nozimigu-vejparku-ierikosanai>

¹⁷ VES parka "Valmiera-Valka IVN ziņojums 6.11.2024.

¹⁸ <https://latvenergo.lv/lv/jaunumi/preses-relizes/relize/lidz-novembra-beigam-taps-ornitologu-vadlinijas-veja-elektrostaciju-attistibai>

¹⁹ https://lvafa.vraa.gov.lv/projects/1-08_74_2022

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>apliecina, ka šī ir vienīgā no teritorijām, kura robežojas un ietekmēs četras Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas NATURA 2000. Daba definēta kā Latvijas nākotnes kapitāls. Tā kā Natura 2000 vietu tīkls ir atzīts par nozīmīgu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu izpausmju ierobežošanā, Eiropas Komisija ir uzstādījusi par mērķi katrai dalībvalstij nodrošināt dabisko biotopu un ekosistēmu izzušanas risku samazināšanos vismaz uz pusi, tajā skaitā novēršot to turpmāku degradāciju un fragmentāciju, nepieciešamības gadījumā veidojot jaunas un paplašinot esošās Natura 2000 vietas un apsaimniekošanas (tajā skaitā aizsardzības) vajadzības iestrādājot nacionālajā likumdošanā (Aichi Target, European Commission)²⁰. NATURA 2000 tīklā Latvijā no mežzemēm ir iekļauti tikai 11%. DAP secina, ka “nevar noliegt, ka šīs ekosistēmas veido lielāko īpatsvaru no aizsargājamām teritorijām, tomēr nav pietiekoši pārstāvētas, tādā veidā radot bažas, ka netiek nodrošināta tām specifisko funkciju, procesu un sugu saglabāšana²¹ (DAP)” Bioloģiskās daudzveidības, ĪADT un mikroliegumu neiznīcināšana, saglabāšana un sargāšana ir īpaši nozīmīga sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai. Pat vairāk - NATURA 2000, mikroliegumu un tām piegulošo teritoriju saglabāšana ir priekšnoteikums ES un Latvijas bioloģiskās daudzveidības un vides aizsardzības plānu sasniegšanai, turklāt tā atbilst gan Latvijas klimata mērķu sasniegšanai, gan Eiropas Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam un cita Latvijai saistoša likumdošanas mērķiem.</p>	<p>jāņem vērā, nosakot potenciālā vēja parka atrašanās vietu, kā, piem., iespējamais pieslēgums pie augstsprieguma līnijām, ietekmes uz vidi ziņojuma rezultāti, kas jāaskaņo ne tikai ar kompetentajām vides iestādēm (Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests), bet arī ar infrastruktūras (Latvijas Valsts ceļi, Latvijas dzelzceļš), valsts militārās un civilās aizsardzības iestādēm (Nacionālie bruņotie spēki, Latvijas Gaisa satiksme, Civilā aizsardzības aģentūra). Potenciālās vēja parku teritorijas ir izvietotas 8 dažādās teritorijās. Tas nepieciešams, lai neradītu kumulatīvu ietekmi vienā reģionā. Vēja parku būvniecība nav paredzēta Natura 2000 (t.sk. aizsargājamā ainavu apvidus "Ziemeļgauja") teritorijās.</p> <p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītajam veic teritoriju atlasu atbilstoši savām vadlīnijām: "AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas", kas pieejamas: https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p>
3.	<p>Otrkārt, ietekmes uz vidi vērtējumā iesniegtā vēja parka "Valka - Valmiera" izpētes teritorijā, atbilstoši informācijas sistēmas "Mantojums" kartogrāfiskajai informācijai un IVN ziņojumam, atrodas 19 kultūras pieminekļi, no kuriem seši ir valsts nozīmes. Tā sākotnējā VES izkārtojuma centrā atrodas Valsts nozīmes kultūras piemineklis - Etnogrāfiskā sēta "Ielīcas" (lietots arī "Ielīces"). Turklāt, parks ietekmēs ĪADT - "Aizsargājamo ainavu apvidu Ziemeļgauja" un tam</p>	<p>IVN ziņojumā 9.pielikumā "Ainavu novērtējums" ir veikts detāls paredzētās darbības ietekmes vērtējums attiecībā uz: (1) paredzētās darbības un paredzētās darbības alternatīvu atbilstību noteikumos Nr. 240 "Vispārīgie</p>

²⁰ DAP, Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi un Natura 2000 vietu tīkls Latvijā

²¹ DAP, Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi un Natura 2000 vietu tīkls Latvijā

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>raksturīgo ainavu, Latvijas kultūras kanonā definēto kanonisko meža ainavu Strenču pusē, Sedas pilsētas ainavu, kā arī citus kultūras un vēstures pieminekļus, vienlaikus būtiski apdraudot sabiedrības vēlmes un prasības pēc industriāli neskartas rekreācijas telpas mežā (IVN ziņojums 30.lpp, Ainavu eksperta atzinums 9. Pielikumā). Būtiski norādīt, ka parka teritorijas kultūras mantojuma sarakstā atrodas arī ģeodēzisks objekts - “Bijušās Saules kokzāģētavas skurstenis”, kuru Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde attīstītājam uzticēja apsekot un vērtēt ainavas un kultūrvēsturiskās ietekmes kontekstā. Atršanās vieta Saule 3, Valkas pag., Valkas novads. 12,9 km no Valkas. Koordinātas WGS-84 koordinātu sistēmā: 57.692887, 25.896454. Ainavu eksperts savā ziņojumā norāda: “Bijušās Saules kokzāģētavas skurstenis dabā netika konstatēts, pēc vietējo iedzīvotāju informācijas nojaukts 2023. gada pavasarī”. Lūdzu skaidrot, sagādīšanos, ka tieši A/S Valsts meži un Latvenego meitas uzņēmuma „SIA Latvijas vēja parki” kopprojekta parka „Valka - Valmiera” IVN procedūras laikā ir iznīcināta šī vērtība, kura atrodas A/S LVM teritorijā? Iepriekšminētie fakti apliecina, ka pusi no LVM noteiktajiem kritērijiem izpētei piemērotu teritoriju identificēšanā nevar attiecināt uz parka “Valka - Valmiera” teritoriju. Iespējams secināt, ka konkrētā parka "Valka - Valmiera" teritorija nav piemērota nedz vēja parka ierīkošanas izpētei, nedz secīgi arī parka ierīkošanai. Secināms, ka iepriekšminētais apgalvojums, kādiem kritērijiem atbilst LVM iznomātās mežzemes, ir nepatiess, kā arī Latvijas iedzīvotājus un sabiedrību maldinošs.</p>	<p><i>teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”</i>¹ (turpmāk — MK Noteikumi) noteiktos minimālos attālumus VES un Vēja parka izbūvei, saistībā ar ietekmi uz ainavu (163.4. apakšpunkts).</p> <p>(2) Aprakstīta darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainavisko un kultūrvēsturisko nozīmīgumu, tuvākos aizsargājamās kultūras pieminekļus, to aizsargjoslas/ aizsardzības zonas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objektus. T.sk. ņemt vērā Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (NKMP) sniegto informāciju par Kultūras pieminekļiem:</p> <p>(3) Novērtēta paredzētās darbības ietekmi uz ainavu un kultūras pieminekļiem, (t.sk. sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem).</p> <p>(4) Norādīti ieteikumi ietekmi mazinošiem pasākumiem, ja tādi ir nepieciešami, gan VES parka izbūves, gan ekspluatācijas fāzē saistībā ar ietekmi uz ainavu vai kultūras pieminekļiem.</p> <p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītājam veic teritoriju atlasī atbilstoši savām vadlīnijām:</p> <p>"AS “Latvijas valsts meži” apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas", kas pieejamas:</p> <p>https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p>
4.	<p>Ņemot vērā iepriekš minēto, aicinu skaidrot:</p> <p>1. Kādēļ parka “Valka - Valmiera” teritorija sākotnējā piemēroto teritoriju atlasē atzīta par piemērotu nomai un vēja parka „Valka - Valmiera” attīstīšanas izpētei ar mērķi veidot Latvijā nebijuša mēroga lieljaudas infrastruktūras izbūvi konkrētajās mežzemēs? Lūdzu, paskaidrot, kā tieši</p>	<p>Atbilstoši 2022. gada 27.jūnija MK rīkojumam Nr.464, dibinot SIA "Latvijas vēja parki", lai īstenotu stratēģiski svarīgus vēja parka projektus SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>izvēlēta teritorija atbilst Eiropas Komisijas (EK) 2022. gada ziņojumam, kurā norādīts, ka viens no Latvijas izaicinājumiem ir izstrādāt visaptverošu pieeju ekosistēmas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai starpnozaru līmenī, jo īpaši mežsaimniecības un lauksaimniecības izstrādes jomās. 2022. gada ziņojums liecina, Latvija pēc savu dzīvotņu saglabāšanās stāvokļa Eiropas Savienības 27 valstu vidū ieņem 24. vietu. Tiek norādīts, ka vien 10% biotopu stāvoklis atzīta par labvēlīgu, tādēļ secināms, ka šis stāvoklis ir katastrofāls un nav pieļaujama nekāda negatīva ietekme uz četrām ĪADT NATURA 2000 un mikroliegumiem un to kvalitātesstāvokli, jo plānotā darbība ietekmē jau šobrīd kritisko biotopu stāvokli un klimatu, secīgi Latvijas saistības, mērķus un ilgtermiņa intereses bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. 30.-31.lpp; (https://commission.europa.eu/system/files/2022-05/2022-european-semester-country-report-latvia_en.pdf)</p>	<p>īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. SIA "Latvijas vēja parki" 2023. gada jūlijā uzsāka Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras 8 dažādās teritorijās, kas ir izvietotas visos Latvijas kultūrvēsturiskajos novados. Ir virkne faktoru, kas jāņem vērā, nosakot potenciālā vēja parka atrašanās vietu, kā, piem., iespējamais pieslēgums pie augstsprieguma līnijām, ietekmes uz vidi ziņojuma rezultāti, kas jāaskaņo ne tikai ar kompetentajām vides iestādēm (Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests), bet arī ar infrastruktūras (Latvijas Valsts ceļi, Latvijas dzelzceļš), valsts militārās un civilās aizsardzības iestādēm (Nacionālie bruņotie spēki, Latvijas Gaisa satiksme, Civilā aizsardzības aģentūra). Potenciālās vēja parku teritorijas ir izvietotas 8 dažādās teritorijās. Tas nepieciešams, lai neradītu kumulatīvu ietekmi vienā reģionā. Vēja parku būvniecība nav paredzēta Natura 2000 (t.sk. aizsargājamā ainavu apvidus "Ziemeļgauja") teritorijās.</p>
5.	<p>2. Atsaucoties uz NKMP norādījumu, vērtēt ietekmi uz kultūras pieminekli „Saules kokzāģētavas skurstenis” (iesniegums IVN veicējam) un faktu, ka tas zaudēts lūdzu pamatot, kādā ekspertīzē balstoties un kādēļ objekts LVM apsaimniekotajā teritorijā, IVN procedūras laikā, ticis iznīcināts? Šādu objektu iznīcināšana liek domāt, ka zemes īpašnieks veic apzinātas darbības, lai “uzlabotu” projekta ierosinātāja situāciju IVN ziņojumam un iznīcina dabas objektus, veic mežizstrādi, lai mērķtiecīgi atbrīvotu meža teritorijas tieši plānoto VES vietās, iznīcinot gan ligzdošanas vietas un biotopus, lai tie nekavētu VES ierīkošanu (ekspertu ziņojumi).</p>	<p>IVN ziņojumā 9.pielikumā “Ainavu novērtējums” ir veikts detāls paredzētās darbības ietekmes vērtējums. Kultūras piemineklis „Saules kokzāģētavas skurstenis” dabā nav konstatēts, līdz ar to nav vērtēts.</p>
6.	<p>3. Lūdzu sniegt atbildi, vai piemēroto teritoriju atlasē lietota Valsts Vides dienesta 2022.gadā izstrādātā metodika “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai”, jo tajā tāpat kā VKP noteikts, ka ap Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām NATURA 2000 tiek rekomendēta buferzona! Kāpēc šis vairāku ekspertu ierosinājums, izvēloties attīstīt vēja parku starp 4 ĪADT NATURA 2000 teritorijām ar ļoti augstu ornitofaunas un sikspārņu koncentrāciju, tiek ignorēts.</p>	<p>Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam AS "Latvenergo", nodibinot SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. IVN ziņojumā izstrādes procesā “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” tiek pienācīgi pielietotas – ar daudzām atsaucēm.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
7.	<p>Latvijai nav pieredzes lieljaudas vēja elektrostaciju izvietošana mežzemēs, tāpat, kā to radīto ietekmju vērtēšanai. Tādēļ būtiski uzsvērt faktus, kuru akcentē gan starptautiski, gan nacionāla līmeņa eksperti, proti, sākotnēji paredzētās vēju parku ietekmes uz vidi vērtējums normatīvo aktu neatbilstības dēļ arī valstīs, kurās tiek attīstīti vēja parki mežā, būtiski atšķiras no pēc tam konstatētajām reālajām ietekmēm. Nesamērīgās ietekmju prognozes apliecina ne vien starptautiskas zinātniskās publikācijas par vēju parku mežzemēs radīto ietekmi, bet arī Latvijas ekspertu vērtējumi. Piemēram, Kīles (Vācija) Pasaules ekonomikas institūts secina, ka neskatoties uz līdz šim uzkrātajiem pierādījumiem, ka antropogēnā trokšņa ietekme kopumā, un jo īpaši VES radīta, ir atbildīga par reāliem un potenciāliem kaitējumiem savvaļas dzīvniekiem un to ekosistēmas funkcijām, tomēr Kalifornijas, Vācijas un Izraēlas plānošanas dokumenti un likumdošanas normas vēja parku radītās ietekmes un to negatīvās sekas praksē joprojām nerisina²². Tāpat arī LVP Ornitofaunas eksperts Limbažu IVN ziņojumā norāda, ka kumulatīvās ietekmes nav iespējams pilnvērtīgi izvērtēt tādēļ, ka Latvijā nav vienotas metodoloģijas un ietekmes vērtēšanas regulējuma, kas attiecināms uz vēja parku radīto ietekmi uz ornitofaunu. Šis fakts neatbilst likumdošanas prasībai, proti, vērtēt kumulatīvās ietekmes uz NATURA 2000 teritorijām. Ornitofaunas eksperts un zinātniskā literatūra norāda, ka paredzamās ietekmes attiecībā uz sadursmju riskiem dabā, pēc vēja parka uzstādīšanās, ir lielākas nekā sākotnēji prognozētās (IVN). Šie apstākļi, ņemot vērā slikto Latvijas pieredzi uz ko norāda Eiropas Komisijas Vides politikas īstenošanas pārskata ziņojumi, rada faktos balstītas bažas par Latvijas nespēju izpildīt tai līdz 2030. gadam noteiktās saistības, nosargāt un sekmēt bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, kā arī rūpēties par ĪADT NATURA 2000 un meža biotopu kvalitātes stāvokli! Vides Konsultatīvā Padome apliecina, ka: “meža zemēs lielāki riski negatīvai ietekmei uz bioloģisko daudzveidību, kas prasa detalizētāku VES projekta ietekmes izvērtējuma, t.sk. palielinot riskus Eiropas Savienības Bioloģiskās daudzveidības mērķu un tiesiskā regulējuma īstenošanā (aizsargājamo dabas teritoriju funkcionāli kvalitatīva īpatsvara nodrošinājumā, biotopu kvalitātes uzturēšanā un atjaunošanā, sugu un dzīvotņu kvalitatīvas telpas nodrošinājumā, pārvietošanas koridoru, ainavekoloģijas principu ieviešanā) uz 2030. gadu un tālākajā periodā”. Tomēr pilnīgi pretēji rīkojas Zemkopības Ministrija un Latvijas tautai piederošā meža resursa apsaimniekotāja A/S Latvijas valsts meži, neveicot sabiedrisko apspriešanu, rosinot likumdošanas izmaiņas, ignorējot ekspertu un sabiedrības viedokli, tiek izsolītas plašas publiskajam sektoram piederošas meža zemju teritorijas Latvijā nebija mēroga un jaudas vēju parku ierīkošanai, proti, atmežošanai, darbības veida maiņai un dabas vērtību tiešai un netiešai iznīcināšanai.</p>	<p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p> <p>Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam AS "Latvenergo", nodibinot SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. Šī mērķa realizācijai LVM ir izdalījusi VES piemērotās meža zemes stingrā atbilstībā likumam u.c. normatīvajiem un rekomendējošajiem aktiem.</p> <p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītājam veic teritoriju atlasi atbilstoši savām vadlīnijām:</p> <p>"AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas", kas pieejamas:</p> <p>https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p>

²² Noise pollution from wind turbines and its effects on wildlife: A cross-national analysis of current policies and planning regulations. Pieejams: [https://www.researchgate.net/publication/367305557 Noise pollution from wind turbines and its effects on wildlife A cross-national analysis of current policies and planning regulations](https://www.researchgate.net/publication/367305557_Noise_pollution_from_wind_turbines_and_its_effects_on_wildlife_A_cross-national_analysis_of_current_policies_and_planning_regulations)

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
8.	<p>Secināms, ka, pirmkārt, Latvijas tauta un sabiedrība neatbalsta lieljaudas vēja elektrostaciju projektus mežā, tāpat, kā sabiedrība un vietējie iedzīvotāji neatbalsta projekta “Valka - Valmiera” attīstīšanu izvēlētajā teritorijā, bet šie fakti IVN netiek atspoguļoti! Tādēļ rosinām attīstītāju atkārtoti izstrādāt šo ziņojuma sadaļu. Otrkārt, parka “Valka - Valmiera” teritorija nav piemērota vēja parka attīstīšana, balstoties uz LVM noteiktajiem kritērijiem, VKP ekspertu viedokli, kā arī virkni lokāla, nacionāla un starptautiska līmeņa vidēja un ilgtermiņa plānošanas dokumentiem. LVP lieljaudas vēja parka teritorijas Valka-Valmiera attīstīšana mežzemēs nav savienojama ar Latvijas starptautiskajām saistībām bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ĪADT kvalitātes nodrošināšanā. Treškārt, vēja parka “Valka - Valmiera” radīto un paredzamo ietekmju izvērtējums nav aktuālākajos nacionālās un starptautiskās zinātniskās literatūras datos un izpētes metodēs balstīts. Eiropas Komisijas Vides politikas īstenošanas 2022. gada pārskata ziņojumā par Latviju secināts, ka: “Natura 2000 tīklu, Latvija visas Kopienā nozīmīgās teritorijas ir noteikusi par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, taču nav juridiskas noteiktības attiecībā uz to, kādām sugām un kādu veidu dzīvotnēm katra teritorija noteikta. Turklāt Latvija joprojām nav noteikusi pietiekami izklāstītus un kvantitatīvus saglabāšanas mērķus un pasākumus, kas atbilstu attiecīgo dabisko dzīvotņu veidu un sugu ekoloģiskajām prasībām”. Secināms, ka esošais likumdošanas ietvars pietiekami nesargā ĪADT, kā arī neparedz pēc vienotas metodoloģijas vērtēt un paredzēt tādas tiešo, netiešo un kumulatīvo ietekmju veidus, kādus paredz faktiskais nebijuša mēroga un ietekmju projekts. Turklāt virknei no būtiskām ietekmēm mazinošām rekomendācijām ir tikai rekomendējošs, likumdošanā nenoteikts, raksturs, tādēļ tās nav iespējams uzskatīt par uz likumdošanā noteiktu ĪADT, mikroliegumu, retu sugu un citu ietekmēm mazinošiem pasākumiem.</p>	<p>Vēja parku izveide Latvijā notiek atbilstoši spēkā esošiem vides politikas plānošanas dokumentiem, t.sk. atbilstoši “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.</p> <p>Ierosinātais šajā gadījumā izmanto tam paredzētās tiesības speciāli atlasītās teritorijās veikt zinātnisko izpēti, lai pārbaudītu VES parka izbūves nosacījumu iespējamību.</p> <p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītajam veic teritoriju atlasīšanu atbilstoši savām vadlīnijām: “AS “Latvijas valsts meži” apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas”, kas pieejamas: https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p>
9.	<p>Secinājumos balstīti priekšlikumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atzīt LVP izvēlēto teritoriju “Valka - Valmiera” par neatbilstošu vēja parka ierīkošanas turpmākajai izpētei un ierīkošanai. 2. Eiropas nozīmes ĪADT - NATURA 2000 Aizsargājamo ainavu apvidu “Ziemeļgauja” iekļaut, kā nacionāli nozīmīgu ainavu apvidu VARAM veidotajā Latvijas ainavu plānā. Novērst jebkādu ainavisku ietekmi uz biotopu parkveida plāvu un tai raksturīgo, reti sastopamo ainavu (0,02% Latvijas teritorijas), kā arī novērst blakus esošo infrastruktūras objektu radītās ietekmes uz konkrēto ainavu; 3. Latvijai ir saistoša blakus esošās NATURA 2000 teritorijas nozīmība gan kvalitatīvā, gan kvantitatīvā kontekstā. Rosinām: ĪADT noteikt buferzonu <ul style="list-style-type: none"> — apvienot šīs četras Eiropas nozīmes ĪADT - NATURA 2000, veidojot vienotu ĪADT aizsardzības zonu: Aizsargājamo ainavu apvidu "Ziemeļgauja", — mikroliegumu "Bulvāra riests", 	<p>Sabiedrības daļas viedoklis var atšķirties no valsts vides politikas veidotāju viedokļa. Šajā gadījumā SIA “Latvijas vēja parki” izmanto tai paredzētās tiesības dibināšanas brīdī veikt zinātniskos pētījumus 8 atlasītās teritorijās, lai pārbaudītu iespējamību šajās teritorijās izbūvēt VES parkus. Viens no IVN mērķiem ir konstatēt iespējamus aprobežojumus šādu VES parku izveidei.</p> <p>“Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam” ir viens no galvenajiem vides politikas plānošanas dokumentiem, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, sabiedriskās apspriedes un kurš ir apstiprināts Ministru Kabinētā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>— Purgailes upes mežus, — Sedas purvu.</p> <p>Šī rekomendācija atbilst vides ekspertu ierosinājumam (ornitologa ziņojums, Valsts meža dienests). Turklāt, tās īstenošana veicinātu Latvijai uzlikto Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam mērķu izpildi.</p> <p>4. Vēja parku ietekmes vērtējumam pēc būtības lietot Valsts Vides dienesta izstrādāto metodiku “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” un tajā minēto Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju 2 km buferzonu.</p> <p>5. Pārtraukt nepilnvērtīgi vērtēt ietekmes uz vienu no vēju parku ietekmju kontekstā jūtīgākajām dzīvnieku sugām, kamēr netiek pieņemtas Latvijai saistošas ornitofaunas vadlīnijas un vienota kumulatīvo ietekmju vērtēšanas metodoloģija. Konkrētā parka teritorija ornitologu izstrādātajās vadlīnijās, to sākotnējā versijā, norādīta, kā ļoti augsta riska zona!</p> <p>Papildus tabulā zemāk ir atspoguļoti ieteikumi, kļūdas, priekšlikumi un ierosinājumi, kas konstatēti IVN ziņojuma versijā, tādēļ lūdzam ņemt vērā un īstenot visos zemāk minētajos komentāros norādīto.</p>	<p>SIA “Latvijas vēja parki” VES parku būvniecības ieceres nodrošina “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam” mērķu izpildi.</p> <p>Par īpaši aizsargājamo teritoriju izveidi un to apsaimniekošanu ir atbildība Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija un tās pakļautības iestāde Dabas aizsardzības pārvalde. Tas nav IVN ziņojuma tvērums.</p>
10.	<p>1. Atbilstība Vispārīgiem teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumiem Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumi Nr.240 Rīgā 2013.gada 30.aprīlī (prot. Nr.26 21.§) Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi, definīciju 2.25. vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas; Izskatot projekta kartogrāfisko materiālu var secināt, ka saskaņā ar šo punktu Ierosinātais attīsta 3 vēja parkus (A variantā visas stacijas; B variantā 2 parki). Gadījumā, ja visas VES uzskatāms par vienotu parku, tad teritorijām starp VES jābūt savienotām un parks uzskatāms par vienotu kopumu un ietekme vērtējama parka teritorijai kopā. To pašu noteikumu 163.2. vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m nosaka, attālumu līdz dzīvojamām mājām. Izskatot plānoto izvietojumu tiek secināts, ka 800m josla skar teritorijas ārpus ierosinātajam nomā nodotās platības, un veido apgrūtinājumu citiem īpašumiem. Citiem nekustamo īpašumu īpašniekiem veidojas liegums savā īpašumā būvēt dzīvojamo māju. Šāda ietekme nav aprakstīta un izvērtēta ziņojumā 14.2.1. nodaļā, bet šāds apgrūtinājums, ierobežojums netiek analizēts vai sniegta likumdošana citās valstīs.</p>	<p>Galīgā vēja parka konfigurācija būs zināma tikai pabeidzot IVN procedūru.</p> <p>Ņemot vērā, ka IVN ziņojumā tiek salīdzinātas no ietekmju viedokļa A un B alternatīva ar modifikācijām, tad atbilstoši MK noteiktajiem kritērijiem, kā definēt VES parku un sakarā ar lielākiem attālumiem starp izklaidi izvietotajām VES, šo “VES parku “Valmiera-Valka”” formāli veido:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 VES parki (pie Sedas un pie Valkas); • un vēl 3 atsevišķas VES starp šiem parkiem. <p>Šī juridiskā nianse IVN pēc būtības nekādi neietekmē:</p> <ul style="list-style-type: none"> • viss par VES parku nodēvētais VES kopums ir novērtēts atbilstoši visiem kritērijiem, kas piemērojami visām un katrai VES. <p>Liegums būvēt dzīvojamo māju neveidojas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liegums ir būvēt VES vai VES parku tuvāk par 800 m no mājas, savukārt īpašnieks pēc tam pēc

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		savas iniciatīvas var izvēlēties veidot mitekli arī tuvāk par 800 m jau uzbūvētai VES.
11.	<p>2. IVN programmā noteikts, ka ziņojumam jāatspoguļo AS “Latvijas valsts meži” aizsargājamie iecirkņi, aizsargjoslas un citām IVN ziņojuma sagatavošanas laikā identificētajām dabas vērtībām (3.2.7.4) jābūt kartogrāfiskam materiālam.</p> <p>Kur IVN ziņojumā var atrast apkopojumu par LVM sniegtajiem datiem?</p>	<p>Teritorijas izpētē izmantoti AS “Latvijas valsts meži” (LVM) izsniegtie dati. Par šo ir atsaucies ekspertu atzinumos – putnu eksperta atzinumā, sugu un biotopu ekspertu atzinumā.</p> <p>Visi dati nodoti arī kompetentajām iestādēm – Dabas aizsardzības pārvaldei, EVA, VVD. Tāpat vēršam uzmanību, ka atsevišķi dati ir ierobežotas pieejamības, tāpēc tie pieejami tikai sertificētiem ekspertiem, Dabas aizsardzības pārvaldei un citām kompetentajām iestādēm.</p>
12.	<p>3. Izmantotais VES modelis un parametri</p> <p>Sabiedriskās apspriešanas laikā tiek teikts, ka iekārtas, kuras plāno uzstādīt vēl nav saražotas.</p> <p>Ierosinu Vides pārraudzības valsts birojam neakceptēt projektu līdz brīdim, kad ierosinātais varēs precīzi norādīt izmantotās iekārtas, lai veiktu modelēšanas un mērījumus atbilstoši plānotajām iekārtām.</p>	<p>IVN ziņojuma, piemēram 7.2. nodaļā “Trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas” 7.2.1. tabulā ir norādīti un salīdzināti trīs VES modeļu trokšņa līmeņi atkarībā no vēja ātruma. Ņemot vērā, ka SIA “Latvijas vēja parki” ir valsts kapitālsabiedrība un tai ir jāveic publisks iepirkums VES turbīnu izvēlei, tad IVN uzdevums ir definēt nosacījumus šāda iepirkuma veikšanai.</p> <p>Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 3.pants “Ietekmes novērtējuma principi” (..)</p> <p>1) ietekmes novērtējums izdarāms pēc iespējas <u>agrākā</u> paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.</p> <p>Precīzs iekārtas modelis un tās tehniskie parametri būs zināmi tikai pēc iepirkuma rezultātiem, taču IVN mērķis ir saprast potenciālo VES izvietošanu un definēt robežvērtības, ko šie VES modeļi nedrīkst pārsniegt.</p>
13.	<p>4. Ietekme uz NATURA 2000 teritorijām 359-371 lpp. ir skaidri norādītas ietekmes sfēras uz NATURA 2000 teritorijām, kas skaidri apliecina to, ka paredzētā darbība ietekmēs NATURA 2000 teritorijas, kas nav pieļaujams saskaņā ar dabas aizsardzības plāniem šīm teritorijām un NATURA 2000 teritoriju buferjoslu ierobežojumiem.</p>	<p>IVN ziņojumā ir veikts detāls paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 vērtējums. Šādu vērtējumu ir veicis katras pieaicinātais dabas eksperts: ornitologs, sīkspārņu eksperts un biotopu eksperti. IVN ziņojuma eksperts savukārt ir šo informāciju sagrupējis un pasniedzis atbilstoši IVN programmas prasībām tā lai kompetentā iestāde – Dabas aizsardzības pārvalde</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		varētu pieņemt lēmumu par šīs ietekmes būtiskumu vai nebūtiskumu.
14.	<p>5. IVN Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas redakcijas sākumā uz Titullapas (1.lp.) nav minēts, kas ir minētās redakcijas autori.</p> <p>Priekšlikums IVN ziņojuma sastādītāju un autoru sarakstu novietot sākumā, kā to parasti dara, ņemot vērā faktu, ka nereti ziņojumā pausts viedoklis, kura atsaucēm nav iespējams izsekot.</p> <p>Piebilstams, ka autoru sarakstā minēts autors, kurš sabiedriskās apspriešanas sanāksmē Valkas novadā 2024. gada 26. novembrī mutiski norādīja, ka nav ietekmes izvērtējuma līdzautors, proti, “Haralds Punculis”, kurš IVN ziņojumā norādīts kā “ainavu eksperts”.</p>	<p>IVN ziņojuma autori atbilstoši IVN programmas struktūrai ir norādīti 16. daļā. Haralds Punculis sanāksmē norādīja, ka nav rakstījis IVN ziņojuma pamattekstu, savukārt 16. daļā ir norādīti visi IVN autori, ieskaitot ekspertus, kuri strādājuši atzinumos un ir pievienoti IVN ziņojuma pielikumos kā tā neatņemama sastāvdaļa.</p>
15.	<p>6. Iepazīstoties ar IVN ziņojumu, nav skaidrs, kur ir sniegts apraksts par Pamatscenāriju Kur IVN ziņojumā ir sniegts apraksts par Pamatscenāriju, saskaņā ar IVN programmas 2.1. punktu? Ar pamatscenāriju saprotams teritorijas attīstības scenārijs gadījumā, ja šāds projekts netiek ieviests. Piemēram, kā attīstītos putnu populācija, kā attīstītos augu populācija un citas dabas vērtības, kas ir apdraudētas un uz kurām paredzētā darbība atstās ietekmi.</p>	<p>IVN Ziņojuma 6. daļa, kopumā atbilst IVN Programmā noteiktajai nodaļai, kurā tiek aprakstīts esošais vides stāvoklis un tā iespējamās attīstības novērtējums, ja paredzētā darbība netiek īstenota.</p>
16.	<p>7.IVN ziņojumā izmantota lineāra-ekonomiskā ieguvuma pieeja, nevis aprites ekonomikas (no angļu val. circular economy) ietekmes izvērtējums uz bioloģisko daudzveidību (atsaucoties uz aprites ekonomijas un bioloģiskās daudzveidības principu ievērošanu pēc Günther et al. 2023, ETC CE Report 2023/7. Circular Economy and Biodiversity, European Environment Agency, European Topic Centre on Circular economy and resource use).</p> <p>Reaģējot uz šo bioloģiskās daudzveidības krīzi, starptautiskā sabiedrība ir pieņēmusi globālu vienošanos par dabas saglabāšanu, ilgtspējīgu izmantošanu un atjaunošanu ANO Bioloģiskās daudzveidības konferencē COP 15 Monreālā (Bioloģiskās daudzveidības konvencija, 2022). Līdz 2030. gadam bioloģiskās daudzveidības samazināšanās ir jāaptur un šī tendence jāmaina. Lai to sasniegtu, starptautiskā sabiedrība ir pieņēmusi četrus ilgtermiņa mērķus līdz 2050. gadam un 23 vidēja termiņa mērķus līdz 2030. gadam. Eiropas Savienība ne tikai atbalsta šīs starptautiskās sarunas, bet arī cenšas būt par priekšu saskaņā ar savu Eiropas zaļo kursu. pirms diviem gadiem pieņemtā ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030. gadam (Eiropas Komisija, 2020c), kuras mērķis ir virzīt Eiropas bioloģisko daudzveidību uz atveseļošanās ceļu, apņemas izveidot plašāku ES mēroga efektīvi pārvaldītu aizsargājamo teritoriju tīklu un noteikt plašu saistību un pasākumu klāstu, kuru mērķis ir atjaunot dabu, nodrošinot nepieciešamās transformācijas izmaiņas.</p> <p>26. un 27.11.2024. Ierosinātais nav atbildējis, kā tieši tiek vērtēta ekosistēma kopumā, ja tiek izbūvēti VES meža teritorijā, kas ir unikāls meža masīvs un ja tas atrodas NATURA 2000 teritorijas tuvumā. Padziļināti izpētīt, esam secinājuši, ka: (1) esošajā IVN ziņojumā nav visaptveroši izvērtēta ietekme uz bioloģiskās daudzveidības apdraudējumu, ņemot vērā ES aprites ekonomikas pamatprincipus, pretēji ir pielietota lineārā pieeja – izvērtējot apdraudējumu uz atsevišķām sadaļām ļoti pavisā un nepilnīgā veidā. Lūdzam, IVN ziņojumā iestrādāt aprites</p>	<p>Konkrētajā IVN ziņojumā ir veikts ļoti detāls sociāl-ekonomiskās ietekmes vērtējums (pieejams 11. pielikumā) VES parka alternatīvu izveides griezumā un šajā vērtējumā tiek izmantoti pieejamie zinātniskie dati: saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto metodoloģija “Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020” gadījumos, kad nav iespējams veikt ekonomiskās ietekmes kvantitatīvu novērtējumu, ir ieteicams sniegt kvalitatīvu aprakstu par tās plašāko ietekmi uz otreizējiem tirgiem, valsts fondiem, nodarbinātību, iekšzemes kopproduktu utt., lai labāk izskaidrotu reģionālās politikas mērķu sasniegšanai nepieciešamo attīstības projekta ieguldījumu.</p> <p>Izveidojot 11. pielikuma aprēķinu tiek veikts nepieciešamais “CO2 un SEG emisiju” (5. pielikums) aprēķins no plānotās darbībās, kurā tiek vērtēti trīs vēja elektrostaciju izbūves scenāriji, salīdzinot prognozējamo atmežošanas ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām un meža ieaudzēšanas atmežotajās platībās</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>ekonomikas Vēja parka Valka - Valmiera apdraudējuma visus “tiešās ietekmes” (no angļu val. Direct drivers) un “netiešās ietekmes faktoros”, ņemot vērā Günther et al. 2023, ETC CE Report 2023/7. Circular Economy and Biodiversity, European Environment Agency, European Topic Centre on Circular economy and resource use) un atbilstošus Latvijā deklarēto pozīciju vadīties pēc ES aprites ekonomikas principiem.</p> <p>Günther et al. 2023 ziņojumā attiecībā uz biodaudzveidības saglabāšanu, ņemot vērā aprites ekonomikas pieeju, tiek definēti “tiešās ietekmes” biodaudzveidības zaudējums, t.i., (zemes/ jūras izmantošanas radītās izmaiņas, Tiešā ekspluatācija, Klimata pārmaiņas, Piesārņojums, Invazīvo sugu izplatība, citi), kas tiešā veidā ietekmē fizisko (mehānisko, ķīmisko, skaņas, apgaismojuma u.c.) un psiholoģisko (traucējumus, u.c.) ietekmi uz dabu un ekosistēmas funkcionēšanu. Tiešie ietekmes faktori ir arī “spiediens”, kas nepārprotami ietekmē biodaudzveidību un ekosistēmas procesus, ko ietekmē sabiedrībā notiekošais (4.-5.lpp).</p> <p>“Netiešie ietekmes faktori” cēloņi, ko sauc par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās “netiešajiem virzītājspēkiem”, var būt demogrāfiski (piemēram, cilvēku populācijas dinamika), sociāli kulturāli (piemēram, patēriņa modeļi), ekonomiskie (piemēram, tirdzniecība), tehnoloģiski vai saistīti ar institūcijām, pārvaldību, konfliktiem un epidēmijām un citiem pamatā ir sabiedrības vērtības un uzvedība (IPBES, 2019 IPBES, 2018, The regional assessment report on biodiversity and ecosystem services for Europe and Central Asia — _Summary for policymakers, Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES) Secretariat, Bonn, Germany (https://www.ipbes.net/system/tdf/spm_2b_eca_digital_0.pdf?file=1&type=node&id=28318)).</p> <p>VES parku izbūve NATURA2000 tuvumā meža zemēs saskaņā ar aprites ekonomikas principiem biodaudzveidības saglabāšanā jāvērtē, ņemot vērā ES līmenī noteikto tam ir jābūt saskaņotam valsts līmenī. Ja netiek izmantoti iepriekš minētie principi attiecībā uz VES Valka - Valmiera izbūvi, lūdzu izskaidrot, kuri “tiešās ietekmes faktori” un “netiešās ietekmes faktori” netiek ņemti vērā un kāds tam ir pamatojums, neizvērtēt šos faktoros, kas definēti ES līmenī.</p>	<p>ietekmi uz oglekļa dioksīda (CO2) piesaisti pēc projekta īstenošanas.</p>
17.	<p>(8.) 4. Pielikumā Pārskats par to, kā ņemti vērā sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā iesniegtie priekšlikumi</p> <p>Lūdzu, 4.pielikuma Tabulu papildināt ar kolonnu, kurā tiek norādīts, vai konkrētais priekšlikums ir ņemts vērā vai noraidīts. Paskaidrot iemeslus, kāpēc noraidīts vai paskaidrojumu kā priekšlikums ņemts vērā.</p>	<p>4.pielikumā ir skaidrojumu kolonna, kurā sniegta informācija, vai tas ir ņemts vērā un kā vai noraidīts ar paskaidrojumu. Lai priekšlikumu pamatoti varētu ņemt vērā, tam ir jābūt izteiktam par konkrēto vērtējamo priekšmetu atbilstoši IVN programmas darba uzdevumam, sniedzot priekšlikumu ar konkrētu pārbaudāmu atsauci.</p>
18.	<p>7. 5. pielikums CO2 un SEG Emisijas</p> <p>Apbūves tiesību līgumu ar SIA “Latvijas vēja parki” noslēdzis valsts meža zemes pārvaldītājs – akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži”. Līgums noslēgts uz 30 gadiem. Lūdzam izskaidrot, kādēļ</p>	<p>Ietekmes uz klimata pārmaiņām novērtējums ir metodoloģiski pamatots atbilstoši IVN stadijai 5.pielikumā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>SEG emisijas plānotas uz 50 gadiem, ja vēju parku dzīves cikls un uzņēmuma līgums ir 30 gadu termiņš? Minētie aprēķini neļauj precīzi identificēt konkrētā VES parka SEG emisiju ietekmi uz konkrēto periodu. 2022. gada 17. marta Vides Konsultatīvas padomes (turpmāk VKP) ziņojumā, kurš adresēts Vides pārraudzības valsts birojam, Dabas aizsardzības pārvaldei, Valsts vides dienestam, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un citām institūcijām, sākotnēji komentējot ieceri izvietot vēja parkus mežzemēs, 3.3. punktā secināts, ka VES izvietojumam meža zemēs ir vairāki būtiski trūkumi:</p> <p>“1) ir nepieciešama pilnīga atmežošanas ne tikai masta pamata teritorijai, bet arī iekārtu apkopes un enerģijas pārvades komunikācijām, kas samazina mežu platības, tā palielinot VES būvniecības procesā radītās SEG emisijas; 2) Jāņem vērā, ka vēja enerģija tiek attīstīta ar mērķi mazināt arī CO2 emisijas, ne tikai nodrošināt enerģētisko neatkarību. Atmežojot, tiek radītas papildu emisijas, zaudēta mežu platība, kas turpmāk nodrošinātu CO2 piesaisti (turklāt Latvijai jau šobrīd ir problēmas ar CO2 bilanci mežā!). Tātad, izvietojot VES mežā, process jau sākas ar mīnusu nacionālajā CO2 bilanci, kas ir attiecīgi jākompensē ierobežojot enerģētiku, transportu vai citas nozares. Lauksaimniecības zemēs šādas problēmas nebūtu. Meža zemēs ir arī ievērojami lielāki negatīvas ietekmes riski putniem un sīkspārņiem”.</p> <p>Ziņojuma noslēgumā secināts, ka VKP pret ieceri iebilst. Vērsu uzmanību, ka VKP ekspertu ziņojumā CO2 emisiju balance iepretim IVN ziņojumam, nav pozitīva. Ja aprēķinos tiek izmantoti vairāki scenāriji 30 gadi, 40, gadi, 50 gadi, tad atbilstoši norādīt katra scenārija CO2 aprēķinus atsevišķi ar tādiem rādītājiem, kādi tie ir attiecīgā stadijā, un iekļauj stabu maiņu, spārnu maiņu, pamatu demontāžu, kā to paredz esošais nomas līgums. Ierosinātāja scenārijs, ka līgums tiek pagarināts un</p> <p>VES tiek saglabātas ir tikai viena no versijām, bet netiek izskatīts galvenais scenārijs, ja stacijas jānojauc pēc 30 gadiem.</p> <p>Papildus vēlamies, lai ierosinātais paskaidro, vai pie spārnu maiņas vai VES pārbūves nebūs atkal jāatmežo montāžas laukumi, tādējādi apmežotajām platībām atkārtoti tiekot iznīcinātām un CO2 emisiju aprēķinā veicot korekcijas.</p>	<p>CO₂ aprēķins ar meža atjaunošanās dinamiku 50 gadu periodā ir metodoloģiski pamatots neatkarīgi no VES kalpošanas laika, savukārt VES kalpošanas laiks 25-30 gadi atbilst maksimālās piesardzības principam: ja šis laiks būs ilgāks, pozitīvā ietekme uz CO₂ izmešu samazinājumu tikai palielināsies.</p> <p>Atmežošana nozīmē zemes lietošanas veida maiņu no meža uz kādu citu zemes veidu, šajā gadījumā rūpniecības zemi, kas nozīmē, ka montāžas laukumi nebūs atkārtoti jāatmežo, jo to zemsedzi veidos betons, līdz ar to veģetācija šajos laukumos neveidosies.</p>
19.	<p>8. 6.2. Ornitologu atzinumi</p> <p>Kurā Pielikumā pieejams IVN ziņojumā norādītā Māra Strazda eksperta atzinums? Ja tā ir ierobežotas pieejamības informācija, lūgums sniegt vispārēju aprakstu par eksperta atzinumā iekļauto informāciju par tiešām, netiešām un kumulatīvām ietekmēm (skat. 36.komentāru par metodēm) uz NATURA 2000 teritoriju un biodaudzveidības zaudējumu apkopotā veidā visā vēja parka dzīves cikla periodā. Atsauce uz MK noteikumi “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju NATURA 2000”.</p>	<p>Māra Strazda novērtējums: “Melnā stārķa populācijas stāvoklis Latvijā un vēja parku būvniecības iespējamā ietekme uz to” ir pievienots 6.pielikumā.</p>
20.	<p>9. 16.Pielikums Kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā):</p>	<p>Šie dati IVN Ziņojumam ir pievienoti.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Kartogrāfiskiem materiāliem jābūt pievienotiem .shp .gdb formātā. Pieejamajā IVN ziņojumā šādi dati nav publicēti.	
21.	<p>10. "Saīsinājumi" sadaļā 8.lpp. ir saīsinājumi angļu val.</p> <p>Lūgums ievērot Valsts valodas likuma 10. pantu, t.i., publiskai lietošanai paredzētiem dokumentiem ir jābūt pieejamiem latviešu valodā. The Institute of Air Quality Management var papildināt ar iekavās iekļauto (no angļu val. Gaisa kvalitātes vadības institūts). Lūgums novērst valodas lietošanas trūkumu visā tekstā. Latvijas Republikas Satversmes 115. pants nosaka, ka "Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu", informācijas nepieejamība latviešu valodā visas IVN procedūras laikā ietekmē sabiedrības iespējas iesaistīties ietekmes uz vidi novērtējuma procedūrā Ietekmes uz vidi likuma noteiktajā kārtībā un apmērā. Sākotnēji sabiedriskajai apspriešanai paredzētu tekstu publicējot angļu valodā, šīs tiesības ir pārkāptas.</p>	Veikti precizējumi IVN ziņojumā.
22.	<p>11. Saīsinājumi" sadaļā 8.lpp. saīsinājums LVP = Latvijas Vēja parki nav skaidrs, uz kādu juridisku personu tas īpašvārds attiecināms turpmākajā tekstā</p> <p>Lūdzu, lietojot, pirmo saīsinājumu precīzi norādīt, ka LVP ir attiecināms uz SIA "Latvijas Vēja parki", lai nerastos pārpratumi terminu lietošanā.</p>	Veikti precizējumi IVN ziņojumā.
23.	<p>12. Titullapā tiek formulēts viens galvenais nosaukums: "VES parka "Valmiera - Valka" IVN" (lielā drukā) un apakšvirsraksts: "Ietekmes uz vidi novērtējums Vēja elektrostaciju parka "Valmiera - Valka" un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Valmieras un Valkas novadā" (mazā drukā)</p> <p>Lūdzu, precizēt nosaukumu nedublējot divos virsrakstos, bet to formulēt skaidri un saprotami bez liekvārdības: "Ietekmes uz vidi novērtējums (IVN) Vēja elektrostaciju parka "Valmiera - Valka" īstenošanai"</p> <p>Pieņemam, ka šī vēja parka īstenošana paredz infrastruktūras izbūvi konkrētajā teritorijā, kas ir jau minēts nosaukumā?</p>	Saīsinātais IVN virsraksts ar sekojošu izvērstu atšifrējumu atbilst IVN autoru iecerei uztveres ērtībām, un pamatojums šīs pieejas maiņai nav rasts.
24.	<p>13. Ievads, 10.lpp. teikumā "Konsultējoties ar sertificētiem ekspertiem un Dabas aizsardzības pārvaldi, VES skaits samazināts– atsakoties no tām, kuru radītās ietekmes uz vidi radītu būtiskas nelabvēlīgas izmaiņas, nonākot līdz 84 VES, kuras tika detalizētāk izpētītas IVN procedūras ietvaros." Nav skaidri formulēts teikums.</p> <p>Nav skaidri formulēts "Pēctecīgi – no 84 VES novietojuma vietām paredzētās darbības īstenošanai, VES būvdarbiem, rekomendētas līdz 38 VES."</p> <p>Teikums nav precīzi formulēts, jo atkārtojas vārdi "radītās" un "radītu", kā arī nav skaidrs, kas un ko tieši rada. Priekšlikums formulēt precīzi: "Konsultējoties ar sertificētiem ekspertiem un Dabas aizsardzības pārvaldi, VES skaits parka "Valmiera – Valka" teritorijā samazināts no 92 uz 84, jo radītā ietekme uz vidi detalizētākas izpētes IVN procedūras rezultātā rada būtisku ietekmi"</p>	IVN autoru ieskatā citētie teikumi ir saprotami un pareizi, izmaiņas netiek ieviestas. Ievadā ir atspoguļota projekta attīstības gaita, kas ir katra IVN darba neatņemama sastāvdaļa.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūdzu, šajā teikumā precīzi formulēt, ka runa ir par VES "Valka - Valmiera" teritorijā, jo rodas maldīgs priekšstats, par kuru vēja elektrostaciju parku minētais – visas Latvijas, vai tikai šajā, un norādīt, kurš tieši rekomendēja 38 VES (Dabas aizsardzības pārvalde vai eksperti, vai abi kopā, vai vēl kāds?)	
25.	<p>14. Ievadā 10.lpp. minēts "Atbilstoši ES Direktīvai 2023/2413, lai veicinātu atjaunīgās enerģijas (AER) izmantošanu, AER staciju, tostarp VES, plānošana, būvniecība un ekspluatācija, to pieslēgums tīklam un pats saistītais tīkls un uzkrāšanas aktīvi ir sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs un kalpo sabiedrības veselībai un drošībai. AER projektu īstenošana ir priekšnosacījums ES un Latvijas klimata mērķu sasniegšanai."</p> <p>Nemot vērā, ka IVN ziņojuma mērķis ir izvērtēt par ietekmi uz vidi, lūdzu papildināt sadaļu ne tikai no VES interešu viedokļa, bet norādīt ievadā arī par ES noteikto vienu no Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un atjaunošanas galvenajām prioritātēm. Putnu direktīva un Dzīvotņu direktīvas veido ES bioloģiskās daudzveidības politikas stūrakmeņus. Dzīvotņu direktīva (Padomes Direktīva 92/43/EEK) Putnu direktīva (Direktīva 79/409/EEK) tika pieņemta 1979. gadā. Tā ir viena no pirmajiem vides tiesību aktiem, ko ES ir pieņēmusi. Tā tika grozīta 2009. gadā (Direktīva 2009/147/EK). Putnu direktīva nosaka, ka visām dalībvalstīm ir jāaizsargā visas savvaļas putnu sugas un jāaizsargā un jāatjauno to dzīvotnes. Eiropas Komisija regulāri atjauno pētījumus un informāciju par dabā sastopamo savvaļas putnu sugu sarakstu ES, īpaši NATURA 2000 teritorijās. Lūgums, Ievadā norādīt šo informāciju, kas tiešā veidā ir saistīts ar VES "Valmiera-Valka" teritorijās.</p> <p>2022. gada 17. marta Vides Konsultatīvās padomes (turpmāk VKP) ziņojumā, kurš adresēts Vides pārraudzības valsts birojam, Dabas aizsardzības pārvaldei, Valsts vides dienestam, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un citām institūcijām, sākotnēji komentējot ieceri izvietot vēja parkus mežzemēs, 3.2. punktā uzsver, ka VES izbūvei lauksaimniecības zemēs ir mazāk vides risku, mazāk ietekmju, lētāka infrastruktūras izbūve, kā arī ātrāk var uzsākt un pabeigt nacionālo interešu energoprojektus Latvijā. Savukārt, VKP ziņojuma 3.4. punktā uzsvērts, ka: "ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija līdz 2030. gadam paredz aizsargāt vismaz 30 % ES sauszemes un 30 % ES jūras teritoriju un tajā integrēt ekoloģiskos koridorus un nav pieļaujama turpmāka dabas vērtību degradācija. Aicinām VARAM un citus resorus apzināties, ka šobrīd tiek izstrādāta ES Dabas atjaunošanas regula, kas noteiks obligātas prasības atjaunot zaudētos biotopus, kas var radīt neparedzami lielas izmaksas Latvijas valsts budžetam, ja degradētie biotopi būs jāatjauno daudzu tūkstošu hektāru platībā."</p>	Formulējums Ievadā ir pareizs un atbilst ievada formātam. Direktīvas ir pienācīgi norādītas un izmantotas IVN atbilstošajās sadaļās. Vides konsultatīvā padome pati pēc saviem ieskatiem iesaistās ietekmes uz vidi novērtējumos, norādot savas rekomendācijas.
26.	15. Ievadā 10.-11.lpp. Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) izstrādes laikā 2024. gada februārī Valkā un Sedā notika konsultatīvās darba grupu sanāksmes par vēja parka "Valmiera - Valka" par šādām tēmām: "ainava", "bioloģiskā daudzveidība", "VES parku fizikālās	Konsultatīvās darba grupas nav juridisks termins, tās nav prasītas IVN likumdošanā, tā bija ierosinātājas iniciatīva nākt pretī sabiedrībai, rīkojot konsultatīvu

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>ietekmes” un “VES parku sociālekonomiskais pamatojums un ietekme uz klimata pārmaiņām”.</p> <p>No minētās informācijas nav skaidrs, kas īsti ir “Konsultatīvā darba grupas sanāksme”, t.i., kāds ir tās mērķis un nozīme IVN izvērtējuma procedūras kontekstā. Lūdzu, pārbaudīt un precīzi norādīt tekstā, kas ir “Konsultatīvās darba grupas sanāksmes” eksperti (vai ir pieejami minēto sanāksmju protokoli un viedoklis, kas ir iekļauts IVN?), lai spriestu par notikušās sanāksmes nozīmi IVN procesā, t.i., sniegto ierosinājumu profesionālo ekspertīzi par minētajām tēmām. Esošai Konsultatīvai darba grupas sanāksmei nav saikne ar IVN procedūru, lūdzu minētās aktivitātes izņemt no IVN ziņojuma.</p>	<p>darba grupu sanāksmes visiem interesentiem, kas tām pieteicās.</p> <p>Tomēr informācija par tām ir saglabāta IVN ziņojumā, jo to mērķis ir veicināt sabiedrības informētību par Paredzēto darbību, IVN procedūru un nav pretrunā ar IVN likumdošanu.</p>
27.	<p>16. Ievadā (14.lpp - nav numurēta) ir minēts, ka “IVN ziņojuma precizētā redakcijā, kura tiks iesniegta VPVB atzinuma saņemšanai, novērtējumi tiks precizēti atbilstoši rekomendēto VES skaitam, bet jau šobrīd var teikt, ka precizētie rezultāti, tādās jomās kā mirgošana, ainava, atmežojamās platības u. c. būs ar mazāku iespējamo ietekmi uz vidi.”</p> <p>Nemot vērā, ka esošā IVN ziņojuma redakcija ir nodota sabiedriskai apspriešanai par VES izbūvi “Valmiera-Valka” teritorijā, kuru būvniecība šobrīd ir rekomendēta un var tikt precizēta, izvērtējot sabiedrības un citu institūciju iesniegtos priekšlikumus un sabiedriskās apspriešanas rezultātus, lūdzam izslēgt apgalvojumus par to, ka rezultāti ir jau precizēti un ka tie rezultāti būs ar mazāku iespējamo ietekmi uz vidi. Tikai pēc tam, kad būs pārstrādāta attiecīgā versija atbilstoši rekomendācijām, Ierosinātais var izteikt datus pamatotu objektīvu apgalvojumu (ekspertu atzinumus, papildinātos datus no pētījumiem un citas informācijas).</p>	<p>Lappušu numerācija sakārtota. Formulējumi sabiedriskās apspriešanas vajadzībām aizstāti ar formulējumiem aktuālajai IVN stadijai.</p>
28.	<p>17. Ievadā (14.lpp) apgalvojums neatspoguļo precīzu datu interpretāciju, kas ir apšaubāma un nav objektīvi atainota IVN ziņojumā: “Neskatoties uz to, ka IVN ziņojuma izstrādē pieaicinātie attiecīgo jomu eksperti atzinumus snieguši, saglabājot nepieciešamo piesardzību, IVN rezultātā salīdzinot VES parka A un B novietojuma alternatīvas netika konstatēti tādi apstākļi, kas nepieļautu kādas alternatīvas realizāciju. Atsakoties no VES būvniecības novietojuma vietās, kuras rada būtisku ietekmi uz vidi, abu rekomendēto VES parka novietojuma alternatīvu realizācija ir iespējama.”</p> <p>Lūgums, izslēgt minēto apgalvojumu, kur ir uzsvērts, ka “salīdzinot VES parka A un B novietojuma alternatīvas netika konstatēti tādi apstākļi, kas nepieļautu kādas alternatīvas realizāciju”, jo ziņojumā joprojām ir vairākas vietas, kur nav skaidra datu interpretācija par to, vai minētā VES parka alternatīvu A un B izbūve neradīs būtisku kaitējumu saskaņā ar aprites ekonomikas pamatprincipiem t.i., bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu novērtējot gan tiešo, gan netiešo, gan kumulatīvo ietekmi pēc skaidriem valstī definētiem kritērijiem</p>	<p>Redakcija precizēta, konkrētā teksta IVN ziņojumā vairs nav.</p>
29.	<p>18. Ievadā nav paskaidrots, pēc kādiem kritērijiem ir izvēlēts izpētīt tikai atsevišķi tiešās un netiešās ietekmes uz vidi faktorus: (1) trokšņa piesārņojuma modelēšanu, t.sk., zemas frekvences troksnim, (2) ietekmes uz mirgošanas efektu, gaisa kvalitāte, (3) ietekmes</p>	<p>IVN ziņojums ir sagatavots atbilstoši MK noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>novērtējumu uz sikspārņu sugām,(4) ietekmes novērtējumu uz putnu sugām, (5) ietekmi uz ainavu, kultūras mantojumu, tūrisma un rekreāciju, un (6) būvniecības procesa ietekme uz meliorācijas sistēmu, kā arī (7) ietekmi uz īpaši aizsargājamās dabas un liegumu teritoriju augu sugām un biotopiem, kuri ir atkarīgi no mitruma režīma.</p> <p>Ievadā nav sistēmiski sakārtoti ietekmes uz vidi faktori, bet tie ir aprakstīti dažādās vietās, kādēļ ļoti grūti identificēt, kuri tieši faktori ir pieminēti un attiecināmi uz kādu tieši konkrētu periodu. Turklāt daži tiešie ietekmes faktori pieminēti saistībā ar būvniecības procesu, kamēr citi ir pieminēti ar sagatavošanas, piem., atmežošanu, bet neviens no faktoriem nav paskaidrots no jau vairākkārtīgi pieminētās aprites ekonomikas pieejas, vērtējot ietekmi uz bioloģisko daudzveidību tieši NATURA 2000 teritorijas dēļ. Lūdzam, Ievadā precīzi norādīt, kuri ir tiešās ietekmes faktori un kuri netiešās ietekmes uz vidi faktori (skat. Günther et al. 2023), atainojot precīzi šo ietekmi no brīža, kad ir jāizmaina esošā vide, t.i., atmežošanas un infrastruktūras sagatavošanas darbiem, t.sk., ceļa izbūve pēc LVM iniciatīvas vai citām saistītām darbībām, līdz brīdim, kad ir paredzēta līguma izbeigšana (25 gadi) un vides atjaunošanas sākotnējā stāvoklī, t.sk., aprakstīt skaidri scenārijus A: ja esošās VES būs jādemontē bez līguma pagarināšanas; B: ja esošās VES tiks nomainītas/ atjaunotas, lai pagarinātu parka darbību uz nākamajiem 25 gadiem.</p>	<p>ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” un IVN programmai.</p> <p>Ievadā netiek pārrakstīta IVN programma, bet šajā gadījumā lasītāja ērtībai tiek sniegta VES parka izpētes hronoloģija.</p> <p>Līdz šim "Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums" publiskas mantas iznomāšanas noteikumos paredzēja līgumu slēgt uz laiku līdz 30 gadiem, šai gadījumā AS "Latvijas valsts meži" noslēdza nomas līgumu ar SIA "Latvijas vēja parki" uz minēto termiņu.</p> <p>Jau pēc izmaiņām "Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā" šis termiņš ir ievērojami pagarināts: šobrīd tas ir līdz 70 gadiem.</p>
30.	<p>19. Ievads: šobrīd nav skaidra likumdošanas hierarhija atspoguļota, lai varētu izprast saistīto normatīvo aktu ietekmi uz IVN sagatavošanu</p> <p>Lūgums Ievadā iekļaut informāciju Tabulas veidā par ES, nacionālo un pašvaldības normatīviem aktiem, kas ietekmē IVN procesa nodrošināšanu, t.i., precīzi norādīt, kuri normatīvie akti kad ir stājušies spēkā un ir saistoši. Tas atvieglotu izprast par izmaiņām, kas ir notikušas jau IVN procedūras procesā un tiešā veidā atvieglo būvniecības vai ir ietekmējuši teritorijas plānošanu vietējā līmenī.</p>	<p>Normatīvo aktu pārskats dots 2. daļā.</p>
31.	<p>[20] 1.nodaļa: šajā nodaļā ievadā nav paskaidrots, pēc kādiem kritērijiem ir izvēlēta tieši Valmiera-Valka teritorija, lai izbūvētu VES.</p> <p>Iedzīvotāju sabiedriskās apspriešanas sanāksmē tika vairākkārtīgi uzdots jautājums, kādēļ izvēlētas tieši Latvijas Valsts Meži (LVM) meža zemes “Valmiera-Valka” teritorijā. Argumentos tika pieminēts attālums līdz elektrolīnijai, lai varētu pieslēgties, to, ka nedrīkst būt Latvijas valsts nozīmes lauksaimniecības zemēs, kas patiesībā no visas lauksaimniecības zemes lielākoties ir Zemgales reģionā, Lūgums 1. nodaļas sākumā paskaidrot, pēc kādiem konkrēti kritērijiem tika izvēlēta VES Valmiera-Valka teritorija?</p>	<p>Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam AS "Latvenergo", nodibinot SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. SIA "Latvijas vēja parki" 2023. gada jūlijā uzsāka Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras 8 dažādās teritorijās, kas ir izvietotas visos Latvijas kultūrvēsturiskajos novados. Ir virkne faktoru, kas jāņem vērā, nosakot potenciālā vēja parka atrašanās vietu, kā, piem., iespējamais pieslēgums pie augstsprieguma līnijām, ietekmes uz vidi ziņojuma rezultāti, kas jāaskāņo ne tikai ar kompetentajām vides</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>iestādēm (Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests), bet arī ar infrastruktūras (Latvijas Valsts ceļi, Latvijas dzelzceļš), valsts militārās un civilās aizsardzības iestādēm (Nacionālie bruņotie spēki, Latvijas Gaisa satiksme, Civilā aizsardzības aģentūra). Potenciālās vēja parku teritorijas ir izvietotas 8 dažādās teritorijās. Tas nepieciešams, lai neradītu kumulatīvu ietekmi vienā reģionā. Vēja parku būvniecība nav paredzēta Natura 2000 (t.sk. aizsargājamā ainavu apvidus "Ziemeļgauja") teritorijās.</p> <p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītajam veic teritoriju atlasu atbilstoši savām vadlīnijām:</p> <p>"AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas", kas pieejamas:</p> <p>https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p>
32.	<p>[21] 1.Nodaļa 16.lpp. teikts: "AS "Latvijas valsts meži" ir noteikuši, ka vēja parki AS "Latvijas valsts meži" zemēs netiks veidoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pilsētu un ciemu teritorijās un 800 m tuvumā ap tām, kā arī 800 m tuvumā ap dzīvojamām un publiskām ēkām; • dabas aizsardzības teritorijās, kur vēja parku būvniecība nav savietojama ar LR normatīvajiem aktiem; • teritorijās, kur meža zemju apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība un AS "Latvijas valsts meži" ir papildus noteikusi aizsardzību saglabājamām vides vērtībām, kā arī iedzīvotāju rekreācijai nozīmīgās meža teritorijās u. c.; • vietās, kur atrodas kultūras pieminekļi. <p>Vides Konsultatīvā Padome, sākotnēji komentējot vēja parku attīstību mežzemēs, uzsvēra, ka VES izbūvei lauksaimniecības zemēs ir mazāk vides risku, mazāk ietekmju, lētāka infrastruktūras izbūve, kā arī ātrāk var uzsākt un pabeigt nacionālo interešu energoprojektus Latvijā (VKP ziņojums, 2022.gada 17.marts). Tomēr A/S Valsts meži (turpmāk-LVM) bez sabiedrības viedokļa</p>	<p>IVN ziņojumā ir veikts detāls paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 vērtējums. Šādu vērtējumu ir veicis katras pieaicinātais dabas eksperts: ornitologs, sīkspārņu eksperts un biotopu eksperti. IVN ziņojuma eksperts savukārt ir šo informāciju sagrupējis un pasniedzis atbilstoši IVN programmas prasībām tā lai kompetentā iestāde – Dabas aizsardzības pārvalde varētu pieņemt lēmumu par šīs ietekmes būtiskumu vai nebūtiskumu.</p> <p>Papildus lūdzam skatīties atbildes uz DAP jautājumiem par IVN Ziņojumu skatīties šīs pārskata tabulas turpinājumā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>izzināšanas izsola plašas meža zemju teritorijas vēju parku ierīkošanai. Šobrīd zināms, ka tikai 17% Latvijas sabiedrības atbalsta vēja parku izvietojumu mežzemēs (IVN pievienoti SKDS 2022. gada aptaujas dati, kuros nav precīzi jautāts par lieljaudas, Latvijā nepieredzēta apmēra vēja parku izbūvi un īpaši aizsargājamu dabas teritoriju ietekmēšanu). Zemkopības ministrija 2023. gada 20. jūlijā LVM, kam nodots pārvaldīt Latvijas tautai piederošos meža resursus, izsolot mežzemes vēju parku ierīkošanai, publiski dalās ar sekojošu apgalvojumu:</p> <p>“Vēja parki LVM zemēs netiks veidoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pilsētu un ciemu teritorijās un 800 m tuvumā ap tām, kā arī 800 m tuvumā ap dzīvojamām un publiskām ēkām; ● dabas aizsardzības teritorijās, kur vēja parku būvniecība nav savietojama ar LR normatīvajiem aktiem; ● teritorijās, kur meža zemju apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība un LVM ir papildus noteikusi aizsardzību saglabājamām vides vērtībām, kā arī iedzīvotāju rekreācijai nozīmīgās meža teritorijās u.c.; ● vietās, kur atrodas kultūras pieminekļi”. <p>Iepazīstoties ar „SIA Latvijas Vēja parki” parka "Valka - Valmiera" izvēlēto teritoriju, iespējams secināt, ka tā neatbilst A/S "Latvijas valsts meži" (turpmāk LVM) noteiktajiem un Zemkopības ministrijas izplatītajiem četriem kritērijiem, pēc kuriem LVM identificē savā pārvaldībā esošās zemes vienības, kurās ir pamatoti veikt vēja parku ierīkošanas izpēti. Vēja parks "Valka - Valmiera" tiek plānots divām teritorijām tieši robežojoties un radot ietekmi uz Eiropas nozīmes ĪADT - NATURA 2000 (Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja" un "Bulvāra riests"), bet divām Eiropas nozīmes ĪADT - NATURA 2000 esot vien 450 metru (Purgailes upes meži) un 900 metru (Sedas purvs) tuvumā (IVN ziņojums). Vides Konsultatīvā Padome, komentējot ieceri izvietot Latvijā nepieredzēta mēroga, lieljaudas vēja elektrostacijas mežzemēs uzsvēra, ka: “meža zemēs lielāki riski negatīvai ietekmei uz bioloģisko daudzveidību, kas prasa detalizētāku VES projekta ietekmes izvērtējumu, t.sk. palielinot riskus ES Bioloģiskās daudzveidības mērķu un tiesiskā regulējuma īstenošanā (aizsargājamo dabas teritoriju funkcionāli kvalitatīva īpatsvara nodrošinājumā, biotopu kvalitātes uzturēšanā un atjaunošanā, sugu un dzīvotņu kvalitatīvas telpas nodrošinājumā, pārvietošanas koridoru, ainavekoloģijas principu ieviešanā) uz 2030. gadu un tālākajā periodā”. Šīs ietekmes apliecina arī ekspertu atzinumi un starptautiskās publikācijas par vēju parku mežzemēs radīto ietekmi uz īpaši aizsargājām un retām sugām. Sabiedriskajā apspriedē 2024. gada 26. novembrī LVP apliecina, ka šī ir vienīgā no teritorijām, kura robežojas un ietekmēs četras Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas NATURA 2000. Tā kā Natura 2000 vietu tīkls ir atzīts par nozīmīgu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā (Kati et al., 2015; Popescu et al., 2014) un klimata pārmaiņu izpausmju ierobežošanā (Araújo et al., 2011), Eiropas Komisija ir uzstādījusi par mērķi (Aichi Biodiversity Targets; Anonymous, 2013) katrai</p>	<p>Latvijas valsts meži, pirms nodod teritorijas potenciālajam vēja parku attīstītājam veic teritoriju atlasu atbilstoši savām vadlīnijām:</p> <p>"AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekošanā un īpašumā esošu neapbūvētu zemesgabalu, kuros būtu pamatoti veikt vēja elektroenerģijas parka moduļa ierīkošanas izpēti, atlases principi un apbūves tiesības izsolēm virzāmo neapbūvēto zemesgabalu noteikšanas vadlīnijas", kas pieejamas:</p> <p>https://www.lvm.lv/images/lvm/biznesam/darbibas-ar-zemi/veja-parki/pielikums_nr.1_vadlinijas_veja-parki_no-2025.pdf</p> <p>Teritorijas izvēle un IVN nav pretrunā ar 2023. gadā VVD apstiprinātajām vadlīnijām "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", jo, balstoties uz šīm vadlīnijām, Paredzētās darbības teritorijā nav iespējams veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu, jo īpaši aizsargājamās teritorijas atrodas tuvāk nekā 2 km no VES turbīnām. Tāpēc veikts pilnais ietekmes uz vidi novērtējums atbilstoši EVA programmai, kas iekļāva arī pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumu un Natura 2000 novērtējumu.</p> <p>Ietekmi uz ornitofaunu un sīkspārņiem veikuši sertificēti eksperti un to atzinumi pieejami (6. pielikumā). Tāpat, balstoties uz ekspertu atzinumiem IVN veikts Natura 2000 novērtējums, kas pieejams IVN ziņojuma 7.9. nodaļā "Ietekme uz VES parka tuvumā esošajām Natura 2000 teritorijām".</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>dalībvalstij nodrošināt dabisko biotopu un ekosistēmu izžušanas risku samazināšanos vismaz uz pusi, tajā skaitā novēršot to turpmāku degradāciju un fragmentāciju (Aichi Target 5), nepieciešamības gadījumā veidojot jaunas un paplašinot esošās Natura 2000 vietas un apsaimniekošanas (tajā skaitā aizsardzības) vajadzības iestrādājot nacionālajā likumdošanā (Aichi Target 2) European Commission, 2016a, 2016b).</p> <p>Lūdzu, sniegt skaidrojumu, vai LR normatīvie akti ir saskaņā ar ES Putnu direktīva un Dzīvotņu direktīvas visaptverošu bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pieeju un pietiekami aizsargā Eiropas nozīmes ĪADT NATURA 2000 teritorijas minētā VES "Valmiera-Valka" izbūves gadījumā, t.i., saglabājot un nosakot papildus aizsardzību saglabājamām vides vērtībām, kā arī iedzīvotāju rekreācijai nozīmīgās meža teritorijās, kā Aizsargājamo ainavu apvidus "Ziemeļgauja" un "Bulvāra riests", divās teritorijās Purgales upes meži un Sedas purvs ņemot vērā, ka šobrīd 1. nav noteikta buferzona ap ĪADT NATURA 2000 (neskatoties uz faktu, ka 2 km buferzona ap ĪADT NATURA 2000 tiek rekomendēta "Valsts vides dienesta Vadlīnijās ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", kā arī norādīta, kā nozīmīga Vides Konsultatīvās padomes 2022. gada 17.marta ziņojumā) 2.nav saistošu ornitofaunas vadlīniju. Lūdzu, paskaidrot, kā tieši izvēlēta teritorija atbilst Eiropas Komisijas (EK) ziņojumam, ka Latvijas viens no izaicinājumiem ir izstrādāt visaptverošu pieeju ekosistēmas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai starpnozaru līmenī, jo īpaši mežsaimniecības un lauksaimniecības izstrādes jomās. Šobrīd tikai mazāk nekā 10% aizsargājami biotopi ir nodrošināti labvēlīgs aizsardzības statuss. 90% no vērtējumiem par aizsargājamām meža un zālāju teritorijās stāvoklis ir slikts (skat. Eiropas Komisijas ziņojumu ar rekomendācijām, 30.-31.lpp; (https://commission.europa.eu/system/files/2022-05/2022-european-semester-country-report-latvia_en.pdf) Lūdzu sniegt atbildi vai piemēroto teritoriju atlasē lietota Valsts Vides dienesta 2022.gadā izstrādātā metodika "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", jo tajā tāpat kā VKP noteikts, ka ap Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām NATURA 2000 tiek rekomendēta buferzona! Kāpēc šis vairāku ekspertu ierosinājums, izvēloties attīstīt vēja parku starp 4 NATURA 2000 teritorijām ar ļoti augstu ornitofaunas un sīkspārņu koncentrāciju, tiek ignorēts?</p>	
33.	<p>[20]IVN ziņojuma 3.lpp teikts, ka: "Saskaņā ar grozījumiem Ministru kabineta 2018. gada 19.jūnija noteikumos Nr. 350 "Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi", SIA "Latvijas vēja parki" ir izveidots, lai īstenotu rīkojumu, un tā vispārējais stratēģiskais mērķis ir «īstenot stratēģiski svarīgu vēja parku projektus Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.– 2030. gadam iekļauto mērķu sasniegšanai un turpmākai virzībai uz klimat neitralitātes sasniegšanu, veicinot enerģētiskās neatkarības nodrošināšanu»</p> <p>Ņemot vērā VPVB iesniegto vēja parku projektu skaitu (vairāk nekā 60) un citus AER privātā un publiskā sektora projektus, to prognozētās kopējās jaudas un faktu, ka arī LVP ir plašs alternatīvo</p>	<p>Sabiedrības daļas viedoklis var atšķirties no valsts vides politikas veidotāju viedokļa. Šajā gadījumā SIA "Latvijas vēja parki" izmanto tai paredzētās tiesības dibināšanas brīdī veikt zinātniskos pētījumus 8 atlasītās teritorijās, lai pārbaudītu iespējamību šajās teritorijās izbūvēt VES parkus. Viens no IVN mērķiem ir konstatēt iespējamās aprobežojumus šādu VES parku izveidei.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>teritoriju klāsts, nav iespējams, apgalvot, ka Latvijas klimat neitralitātē un enerģētiskās neatkarības nodrošināšana turpmāko piecu gadu plāna īstenošanai, ir atkarīga no parka “Valka - Valmiera” realizācijas, tā radot tiešu, netiešu un kumulatīvu ietekmi uz Eiropas nozīmes ĪADT NATURA 2000. Latvijai ir aktuālā ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija un tās noteikto mērķu sasniegšana līdz 2030. gadam. Eurostat 2022. gada dati liecina, ka Latvijā jau šobrīd ir trešais lielākais atjaunīgo energoresursu īpatsvars ES, savukārt Latvijai ir ļoti nopietns izaicinājums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, jo 2022. gada ziņojums liecina, ka pēc dzīvotņu saglabāšanas stāvokļa Latvija ES ieņem 24. vietu no 27. ES valstīm, jo īpaši akcentējot mežu teritoriju un NATURA 2000 aizsardzības stāvokli! (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Renewable_energy_2022_infographic.jpg, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0276&from=EN). Lūdzu skaidrot projekta nozīmi valsts mērogā. Ņemt vērā, ka daļa jaudu jau ir izpildītas ar saules enerģijas projektiem.</p>	<p>“Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam” ir viens no galvenajiem vides politikas plānošanas dokumentiem, kuram ir veikta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, sabiedriskās apspriedes un kurš ir apstiprināts Ministru Kabinētā.</p> <p>SIA “Latvijas vēja parki” VES parku būvniecības ieceres nodrošina “Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam” mērķu izpildi.</p> <p>SIA “Latvijas vēja parki” vērtē vairākas teritorijas, kurās varētu attīstīt vēja parkus, lai pēc IVN rezultātiem varētu izdarīt secinājumus par konkrētās teritorijas attīstības scenārijiem.</p> <p>EVA ir pieejama informācija par citiem projektiem, kas ir uzsākuši vai veic IVN procedūru, taču iesākto procedūru skaits neļauj izdarīt secinājumu, kuri un cik daudz VES projekti tiks attīstīti, jo tas ir atkarīgs ne tikai no IVN rezultātiem, bet arī no ekonomiskajiem aprēķiniem par VES parku, AST tīkla pieejamību, AM nosacījumiem u.c. nosacījumiem, kas var nebūt atkarīgi no attīstītāja.</p>
34.	<p>[22]17.lpp minēts: “Ņemot vērā, ka VES parka būvniecība plānota mežu teritorijā, tad atbilstoši Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 4. pantam, VES parka infrastruktūras izbūvei tiks veikta atmežošana un zemes transformācija nepieciešamajā apjomā atbilstoši tā paša likuma 9. panta pirmajai daļai. Informācija par transformējamo zemes platību un apjomu (atmežošana) sniegta 7.1. nodaļā. Lūgums, visur, kur tiek minēts likums vai MK noteiktumi attiecīgi noformēt atsauci ar spēkā stāšanās datumu, piem. Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 4. pantam (spēkā ar 05.10.2022). Tas atvieglotu izsekojamību dažādu normatīvo aktu spēkā stāšanās laikam un IVN norisei.</p>	<p>Informācija pieejama IVN ziņojuma 2.nodaļā “Normatīvo aktu pārskats”.</p>
35.	<p>[23]17.lpp. minēts: Saskaņā ar esošo regulējumu, lauksaimniecībā izmantojamajā zemē šādas darbības nav atļautas.” Lūdzu, precizēt, vai šāda darbība nav atļauta nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemēs, vai visa veida lauksaimniecībā izmantojamā zemē ar konkrēto atsauci uz “esošo regulējumu”.</p>	<p>Precizēts teksts. Papildinājums: “Atbilstoši Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumam, ja</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		vēja elektrostacijas būvē uz meža zemēm, atmežošanas izraisītās negatīvās sekas kompensē ar apmežošanu atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja atzinumam par ziņojumu. Kompensējošo pasākumu izmaksas sedz Paredzētās darbības ierosinātājs.”
36.	<p>[24]19.lpp. minēts: “Šā projekta ļoti būtiska priekšrocība ir VES izvietošana pārsvarā meža teritorijās, tādējādi pēc iespējas samazinot viensētām un iedzīvotājiem mirgošanas, trokšņa un ainavas izmaiņu ietekmes.”</p> <p>Lūdzu, izsvītrot “ļoti būtiska priekšrocība”, jo minētā teikuma kontekstam nav veikta sistemātiska analīze ar skaidri definētiem priekšrocību ietekmējošiem kritērijiem. Neprecīzi formulēts apgalvojums rada iespēju interpretācijai, kas nav objektīvu faktu analīze.</p> <p>Tā kā Valka - Valmieras parks plānots, atmežojot vienlaidus, ĪADT ieskaitu meža masīvu, kura iekšzemes kāpu masīviem un priežu siliem raksturīgā ainava, kura zemsedzē dominē baltie ķērpji Strenču mežu masīvā, kā kanoniska Latvijas meža ainava minēta arī Latvijas Kultūras kanonā, (Latvijas Kultūras kanons), šis apgalvojums ir pretrunīgs. Vairāki pētījumi apliecina, ka sabiedrība, vietējām kopienām un dabas tūristiem ir būtiski pieredzēt mazāk ietekmētas meža ainavas.</p> <p>Piemēram, pēc Latvijas Bankas pasūtījuma Latvijas faktu veiktā aptauja “Mežu izmantošana atpūtas nolūkiem, priekšstati par mežu lomu un vēlamā apsaimniekošanu” (2021) rāda, ka 74% iedzīvotāju vislabprātāk atpūšas vecā mežā. Tāpat norādāms, ka ietekme uz ainavu pieredzama pat 20 km attālumā, ainavu eksperta subjektīvais pieņēmums, ka šī ietekme nav tik nozīmīga, lai to vērtētu nav zinātniskos faktos balstīts, jo īpaši, ņemot vērā apstākli, ka Latvijā nav vienotas metodoloģijas lielaudas vēju parku radītās ietekmes vērtējumam un līdzvērtīgas infrastruktūras. Ietekme uz ainavu netiek vērtēta pēc vienotas ainavu arhitektu izstrādātas metodikas un ņemot vērā nozares ekspertu, proti, ainavu arhitektu ekspertīzi, tādēļ nav uzskatāma par pilnvērtīgu.</p>	<p>VES turbīnas primāri tiek izvietotas jau esošos izcirtumos un jaunaudzēs, detaļa informācija ir atrodamā biotopu eksperta atzinumā (6.pielikums). Tāpat ornitoloģijas eksperta atzinumā ir sniegta informācija par, piemēram motobraucēju esošo ietekmi uz šiem konkrētiem mežiem.</p> <p>Visi uzskaitītie apsvērumi IVN ir ievēroti: atzinuma izdošanas laikā kompetentā institūcija – EVA vērtēs ziņojumā sniegto informāciju un citu institūciju viedokli par šo sagatavoto informāciju.</p>
37.	<p>[20]20.lpp. VES parka “Valmiera-Valka” apkārtnē atrodas, un arī nākotnē plāno attīstīties uzņēmumi, kas ir lieli elektroenerģijas patērētāji, kā piemēram, Valmieras novadā - stikla šķiedras ražotājs “Valmiera Glass”; “Valmieras piens”, Rūjienas saldējums, Valmiermuižas alus darītava, metāla degvielas kannu ražotne “Valpro”, u. c., savukārt Valkas novadā putu polietilēna izstrādājumu un burbulplēves ražotājs SIA “PEPI RER”, metālapstrādes uzņēmums SIA “Akords-3”, kokapstrādes uzņēmums SIA “Vārpas-1” u. c.</p> <p>Lūdzu, precizēt, uz kādu informāciju (datiem, pētījumu) atsaucas Ierosinātājs apgalvojot, ka “arī nākotnē plāno attīstīties uzņēmumi” apkārtnē, t.i., tieši šajā teritorijā, kur tiks izbūvēts VES “Valka - Valmiera”? Vēlamies precizēt, ka VES “Valmiera - Valka” teritorijā/ apkārtnē neatrodas minētie uzņēmumi. Ja tiek minēti konkrētie uzņēmumi, lūdzu precīzi, atsaucoties uz pētījumā balstītu pieeju norādīt, ko tieši minētie uzņēmumi iegūs un kā tieši minētais VES “Valmiera-Valka” ietekmēs šo uzņēmumu un nākotnes uzņēmumu attīstību plānotajā teritorijā, par kuru notiek IVN. Ja minētais</p>	<p>Konkrētajā IVN ziņojumā ir veikts ļoti detāls sociāl-ekonomiskās ietekmes vērtējums (pieejams 11. pielikumā) VES parka alternatīvu izveides griezumā un šajā vērtējumā tiek izmantoti pieejamie zinātniskie dati: saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto metodoloģiju “Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020” gadījumos, kad nav iespējams veikt ekonomiskās ietekmes kvantitatīvu novērtējumu, ir ieteicams sniegt kvalitatīvu aprakstu par tās plašāko ietekmi uz otreizējiem tirgiem, valsts fondiem, nodarbinātību, iekšzemes kopproduktu utt., lai labāk izskaidrotu</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	apgalvojums neattiecas uz VES "Valmiera-Valka" izbūves teritoriju, tad lūgums izdzēst šo teikumu.	reģionālās politikas mērķu sasniegšanai nepieciešamo attīstības projekta ieguldījumu.
38.	25. 2. nodaļa, 2.1. tabula. Lūgums, precizēt, kuri normatīvie akti tiešā veidā tika izmantoti, lai izvērtētu VES "Valmiera-Valka" ietekmi uz vidi tieši NATURA 2000 teritoriju. Šobrīd minētajā sarakstā NATURA 2000 ir minēta tikai 6. normatīvajā aktā, vai tas nozīmē, ka pārējie normatīvie akti nav saistoši NATURA 2000 teritorijas izvērtēšanai? Ja tā ir, tad lūdzu IVN ziņojumā precīzi norādīt, ka pārējie akti neattiecas uz NATURA 2000 teritorijas izvērtēšanu IVN.	Normatīvo aktu pārskats dots 2. nodaļā.
39.	26. Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai Lūdzu sniegt atbildi vai IVN procedūrā un ziņojuma izstrādē bijusi saistoša un lietota Valsts Vides dienesta 2022. gadā izstrādātā metodika - "Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai", ja, jā, tad kādā apmērā un kurās nodaļās to iespējams identificēt?	Vadlīnijas IVN ziņojumā ir izmantotas un visur uz tām ir sniegta atsauce.
40.	27. 3. nodaļa. IVN Sabiedriskās apspriedes 2024. gada 27.novembra sapulcē tika norādīts, ka pēc izmaiņām normatīvajos aktos, nav nepieciešams saskaņojums atbilstībai ar teritorijas plānojumam un esošajai teritorijas izmantošanai, vēl jo vairāk norādot, ka pašvaldībai nav iespējas lemt par savu teritoriju attīstību. Kādēļ tiek izplatīts apgalvojums, ka IVN procedūrā šo aspektu var uztvert, kā nebūtisku, jo ir jauni MK noteikumi. Turklāt noteikumi izdoti tikai nākamajā dienā pēc sabiedriskās apspriedes uzsākšanas.	IVN ņem vērā visus attiecināmos spēkā esošos normatīvos aktus.
41.	28. 3. nodaļas 3.1. apakšnodaļas 31.-32.lpp. minēts: "Saskaņā ar Valkas un Valmieras novada teritorijas (šobrīd spēkā esošajā Strenču novada teritorijas plānojumā 2012.-2023. gadam plānojumu attiecībā uz Plāņu pagastu) plānojuma – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN), VES parka būvniecības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija. Salīdzinoši nelielas platības VES parka būvniecības teritorijā aizņem ūdeņu vai cita zemes lietojum veida teritorijas. Lūdzu, pārrakstīt šo teikumu, kurā ir vārdu savirknējums, kas neatspoguļo patieso saistošo teritorijas plānojumu spēkā esamību. 1. Minētajā teikumā nav precīzi atspoguļota situācija saistībā ar esošo teritorijas plānojumu, t.i., Valkas un Valmieras novada teritorijas plānojums nav esošās Strenču novada teritorijas plānojums. Esošajā izvērtējumā būtu jābūt precīzai atsauksmei uz visu trīs teritoriju plānojumiem: Valkas, Strenču un Valmieras līdz novada reformai un pēc tās, precīzi norādot, ko tieši plānotā meža teritorijā ir atļauts darīt saistībā ar VES. Norādītais: "plānotā (atļautā) izmantošana", neskaidri pasaka, kas ir atļautā un kāda nozīme ir vārdam "atļautā" vai "pamatā noteikta". Lūdzam, šajā teikumā precīzi norādīt, cik liela ir atļautā	Teikumā kļūdas nav atrastas. "Plānotā (atļautā) izmantošana" ir teritorijas plānošanā izmantots termins: izmantošana, kas atbilst plānojumam, ir atļautā izmantošana.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	izmantošanas daļa no visas meža teritorijas ha un arī precizēt nākamajā teikumā norādīto “Salīdzinoši nelielas (cik lielas vai nelielas...) platības”. Papildus aicinām iepazīties ar izstrādē esošos teritorijas plānojumu, par kurtu daļēji informācija pieejama prezentācijā šeit: https://developvalmiera.lv/pecpusdiena-ar-meru-diskute-par-valmieras-novada-teritorijas-planojumu/	
42.	29. 7. Pielikums Ainavu eksperta atzinums. Ainavu eksperta atzinumā pie vizualizācijām (Pielikumos) nav atšifrējums vēja elektrostaciju augstumiem ar kādiem vizualizācija gatavota. Aprakstos minēts, ka vizualizācijas modelētas ar 200; 250 un 300m augstumu, bet tas nav atspoguļots pie attēliem. Lūdzu visiem attēliem atšifrēt augstumu, ar kādu vizualizācija prezentēta. Vislabāk, ja vizualizācija iekļautu visas 3 situācijas.	Precizēts.
43.	30. 3. nodaļas 34.lpp. norādīts: “Spēkā esošajā Valkas novada teritorijas plānojumā nav indeksēto Meža teritoriju apakšzonu. Līdz ar to, lai uzsāktu vēja parka izveidi Valkas novadā, vispirms plānotai vēja parka teritorijai ir jāizstrādā Lokāl plānojums, lai grozītu spēkā esošo teritorijas plānojumu.” Lūdzu, precizēt, vai ir “plānotai vēja parka teritorijai” ir izstrādāts Lokāl plānojums” un kāda ir esošā situācija saistībā ar esošo teritorijas plānojumu?	Informācija izlabota. MK 30.04.2013. noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" redakcijā kopš 16.10.2020. nosaka (161.punkts): "Vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot (..) mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem," ar to atceļot iepriekš izstrādāto teritorijas plānojumu ierobežojumus VES izvietošanai mežā: pozitīva IVN atzinuma gadījumā lokālplānojumus vairs nevajag.
44.	31. 5.4. “Informācija par ietekmi uz klimata pārmaiņām” -> “SEG emisiju samazinājums aizvietošanas rezultātā” SEG emisiju samazinājuma aizvietošanas rezultātā aprēķinam tiek izmantots periodā no 2016.-2023. vidējais CO2 emisijas faktors elektroenerģijai - 0,0735 tCO2 ekv./MWh. Tas nav saskaņā ar MK noteikumos Nr. 42 aprakstīto Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodiku. Tā nosaka, ka jāizmanto CO2 emisijas faktors elektroenerģijai, nevis vidējais. Šobrīd aktuālais ir 2023. gada emisijas faktors: 0,0451. Turpmāko 25-30 gadu emisiju aprēķinam nav pamata izmantot 2016.-2022. gada emisijas faktorus, jo fosilās elektroenerģijas īpatsvars samazinās. Ņemot vērā emisijas faktora lejupejošo tendenci un Nacionālais enerģētikas un klimata plānu (NEKP) 2021.-2030. gadam, kas paredz līdz 2030. gadam palielināt atjaunojamās enerģijas īpatsvaru līdz 60%, būtu objektīvi emisijas faktoru ekstrapolēt aprēķina periodā. Izmantojot aktuālo emisijas faktoru, SEG emisiju samazinājums aizvietošanas rezultātā būtu par 42% mazāks kā norādīts ziņojumā. Savukārt kopējais SEG emisiju samazinājums, kurš norādīts IVN ziņojuma 14.1. tabulā, samazinātos par 64%: - Alternatīvai A: no 709050 uz 254650 t CO2 ekv. - Alternatīvai B: no 1070917 uz 380229 t CO2 ekv. Ja kopējā CO2 emisiju samazinājuma aprēķinā, ņemtu vērā arī demontāžas un utilizācijas emisijas, kā arī pieaugošo atjaunojamās enerģijas īpatsvaru, tad abu vēja parku alternatīvu emisiju	Vienotas metodikas ekonomisko ieguvumu monetārās un CO2 ekv. vērtības aprēķiniem nav, ir tikai rekomendācijas. Detāla informācija par izmantoto metodiku pieejama 5.pielikumā un 11. pielikumā. IVN ziņojumā ir veikts CO2 aizvietošanas ietekmes pārrēķins, izmantojot aktuālo CO2 emisijas faktoru 0,0451. Ziņojumā ir ņemtas vērā ar VES demontāžu/utilizāciju saistītās CO2 emisijas (vidējais vēja enerģijas CO2 emisiju apjoms, ko rada VES ražošana, transportēšana, uzstādīšana, darbība un likvidēšana (angļu val.: decommissioning): 20 g CO2 ekv./KWh). Autoru rīcībā nav ticamas un faktos/pētījumos pamatotas prognozes par Latvijas enerģijas ražošanas īpatsvara izmaiņām, kuras varētu

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	samazinājums tuvotos nullei vai pat būtu negatīvs. Lūdzu atspoguļot aprēķinus ņemot vērā visus mainīgos un scenārijus.	pamatot CO ₂ emisijas faktora elektroenerģijai skaitliskās izmaiņas nākotnē.
45.	<p>32. 3.1. nodaļā minēts: “vēja elektrostacijām, kuru jauda ir lielāka par 2 MW, attālums no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir vismaz 800 m” Tālāk 33.lp. minēts: Jaunu VES ar maksimālo jaudu virs 20kW atļauts izvietot “Rūpnieciskās apbūves teritorijā” (R), “Tehniskās apbūves teritorijā” (TA) un “Lauksaimniecības teritorijā” (L), “Mežu teritorijā” (M), to būvniecība pieļaujama ne tuvāk par 500 m no dzīvojamām un publiskām ēkām (elektrostacijas jaudai 20 kW līdz 2 MW), un ne tuvāk par 800 m (elektrostacijas jaudai lielākai par 2 MW) . Attālumu nosaka no VES torņa.</p> <p>Lūdzu, precizēt viscaur tekstā, lai ir skaidri saprotami visi attālumi, jo ir atšķirība - attālums no VES vai no parka robežas. Mājas, kas atrodas parka vidū (Oliņās, Pukšu purva pļavās), tad neatbilst attālumam no parka robežas, ja B scenārijā uzskatām visas VES par vienu, vienotu parku.</p>	<p>Attālums no viensētām mērīts no katras VES, lai tas būtu vismaz 800 metri (attālums no VES parka ir attālums no tuvākās VES: tas ir viens un tas pats attālums).</p> <p>SIA “Latvijas vēja parki” ir nosaukusi savu ieceri izbūvēt lielāku skaitu VES Valmieras un Valkas novadā par VES parku “Valmiera-Valka”, kas nav maldinoši un pēc būtības atspoguļo projekta saturu. Savukārt atbilstoši MK noteiktajiem kritērijiem, kā definēts VES parks, sakarā ar vietām lielākiem attālumiem starp izklaidu izvietotajām VES, šo “VES parku “Valmiera-Valka”” formāli veido 2 VES parki (pie Sedas un pie Valkas) un vēl 3 atsevišķas VES starp šiem parkiem. Šī juridiskā nianse IVN pēc būtības nekādi neietekmē: viss par VES parku nodēvētais VES kopums ir novērtēts atbilstoši visiem kritērijiem, kas piemērojami visām un katrai VES.</p>
46.	<p>33. 3.1. nodaļā 34.lp minēts: “Cita starpā, Valmieras novada pašvaldība apliecina, ka paredzētā darbība atbilst Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ir atbalstāma.”</p> <p>Bez sabiedriskās apspriešanas pašvaldība nevar šādam projektam sniegt atbalstu, ja tomēr var, lūdzu precizēt uz kāda likuma pamata pašvaldība to ir izdarījusi, neņemot vērā sabiedrības viedokli demokrātiskā pārvaldes iekārtā?</p>	<p>Apgalvojums ir patiess, saskaņā ar ilgtermiņa prioritātēm darbība ir atbalstāma.</p> <p>Saskaņā ar likumu “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Vides pārraudzības valsts biroja 2021.gada 21.aprīļa lēmumu Nr.4-02/37 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” jaunveidojamā Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2022.-2038. gadam un Valmieras novada attīstības programmai 2022.-2028. gadam ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Tā ietvaros ir sagatavots Vides pārskats, kuram vienlaikus ar Stratēģijas 2.redakcijas un Attīstības programmas 2.redakcijas publisko apspriešanu ir veikta sabiedriskā apspriešana. Vides pārraudzības valsts birojs 2022. gada 14.oktobrī par Vides pārskatu ir izsniedzis atzinumu Nr. 4 03/19/2022 “Par Valmieras novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2038. gadam un Valmieras novada</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		attīstības programmas 2022. - 2028. gadam Vides pārskatu”.
47.	<p>34. 3.1. nodaļa 3.7. minēts: “No 2024. gada 1. maija ir pieejama VVD un LVĢMC radītā jaunā piesārņotu vietu pārvaldības vietne: pvps.vvd.gov.lv Tomēr, ņemot vērā, ka šī vietne ir samērā nesen atvērta lietošanai sabiedrībai, 2024.gada oktobrī tajā vēl nav atrodams pilns piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts 11, kā tas bija iepriekšējā līdz šā gada 1. maijam pieejamajā LVĢMC reģistrā. Līdz ar to IVN ziņojumā tika izmantota informācija, kas iegūta 2024. gada februārī no iepriekšējā LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra. Iegūtā informācija liecina, ka teritorijā nav atrodama neviena piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta.</p> <p>Apgalvojumā ietvertas divas atšķirīgas lietas: 1. vai konkrētā teritorija ir piesārņota; 2. vai konkrētai vieta ir potenciāli piesārņota vieta. Ņemot vērā, ka šāda apjomīga projekta būvniecība potenciāli ir ar augstu piesārņojuma risku, vai var precizēt un nodrošināt, ka IVN novērtējumā skaidri tiek nošķirta esošā situācija saistībā ar piesārņojumu un reālo potenciālo risku izvērtēšana pieejama saistībā tieši ar šī projektu, kas ir aktuāla (nevis balstīta vecā informācijā vai datu nepieejamībā). Lūdzam, precizēt un pārliecināties, lai situācija par piesārņojumu ir pieejama jaunajā VVD un LVĢMC radītā jaunā piesārņotu vietu pārvaldības vietne: pvps.vvd.gov.lv</p>	Informācija IVN Ziņojuma 3.2 nodaļā aktualizēta un precizēta.
48.	<p>35. 3.1. nodaļa 38.lp. minēts: Paredzētās darbības vietas novietojums attiecībā pret citiem vēja parkiem tuvākajā apkārtnē Latvijas ziemeļdaļā, kuriem ir veikti vai dažādās stadijās uzsākti ietekmes uz vidi novērtējumi, sniegts 3.2.6. attēlā. Vērtējot savstarpējo kumulatīvo vēja parku ietekmi uz vidi izmantota publiski pieejamā informācija par šiem vēja parkiem. Tuvākais no vēja parkiem ir vēja parks “Valka”, kas robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju ziemeļos – starp vēja parku “Valmiera- Valka” un Valkas pilsētu. Šī projekta IVN ziņojuma ietvaros nav vērtējama parku summārā ietekme, jo kumulatīvā ietekme būtu vērtējama VES parka “Valka” ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros.</p> <p>IVN programmas 3.3.1. punkts pieprasa veikt izvērtējumu arī par projektiem, kuriem ir uzsākta IVN procedūra. Tādējādi uzstājām, ka ir jāveic kopīgs izvērtējums iespējamai ietekmei.</p>	Kumulatīvās ietekmes ir vērtētas nodaļās 3.2., 4.1.3., 7.9.4. un 9.3.
49.	<p>[31]Pārējie vēja parki Latvijas ziemeļos un Igaunijas dienvidos atrodas attālumā, kurā nav sagaidāms, ka būs paredzama savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi. Tuvākā vēja parka Valgas pašvaldībā izpētes teritorija atrodas vairāk nekā 15 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas un turklāt, starp šiem diviem parkiem ir vēja parks “Valka” kura ietekmes uz vidi novērtējums ir sākuma posmā, aizvadīta sākotnējā sabiedriskā apspriešana. Šā vēja parka kumulatīvā ietekme ar parku “Valmiera-Valka” būs jāvērtē tā ietekmes uz vidi novērtējumā, jo šajā IVN par to nav nekādas informācijas, savukārt tā IVN būs pieejama pilna informācija par šo IVN.</p> <p>Lūdzu, skaidrot, kādēļ tiek mērīta paredzamā savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi ar pārējiem Vēja parkiem, bet kādā mērā IVN ir veikta savstarpējā kumulatīvā ietekme starp minētajām VES,</p>	<p>IVN ziņojums tiek veidots atbilstoši IVN programmas nosacījumiem. IVN programmai ir noteikts derīguma termiņš, līdz kuram ir jāiegūst atzinums par plānoto darbību.</p> <p>Viss VES parks tiek vērtēts summāri (kumulatīvi = kopā ar citiem VES parkiem), kā to veic arī citi VES projekti Latvijā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>kas tiks uzstādītā ļoti blīvi vienā nelielā teritorijā. Vai ir iespējams IVN izskaidrot paredzamo savstarpējo kumulatīvo ietekmi (izmērāmu) iekļaut konkrētā blīvumā uz jau vairākkārtīgi pieminēto biodaudzveidību visaptverošā (nevis lineārā veidā). No IVN ziņojuma nav skaidrs, ar kādām tieši analīzes metodēm ir veikta savstarpējo ietekmes faktoru analīze. Ir zināms, ka lai noskaidrotu kumulatīvo ietekmi uz vidi, ir jāsavieno esošie savstarpējie dati un jāpielieto vairākas statistiskās un analītiskās tehnikas. Skaidrs, ka dati ir atsevišķi analizēti pa sadaļām, bet kur ir veikta tieši šī kumulatīvā saikne un savienotas datu kopas? Visā IVN ziņojumā rodas pārlicība, ka tiek izmantota vienkārša aprakstoša tehnika, neatklājot zinātniski pamatotu metodi, lai novērtētu kumulatīvo ietekmi starp vairākiem mainīgajiem (faktoriem). Lūdzu, papildināt pie šīs sadaļas konkrēti minot statistiskās analīzes metodi, kas var tikt izmantota un ir izmantota, lai izmērītu ietekmi uz vidi (puti, sikspārņi, vibrācijas, cilvēki, blīvums, troksnis, mirgošana, kultūrvēsture, ainava, sociālekonomiskie aspekti, piesārņojums u.t.t). Viens no vienkāršākajiem veidiem ir izmantot korelācijas analīzi (no angļu val. Correlation Analysis), korelācijas analīze (izmantojot Pīrsona korelācijas koeficientu nepārtrauktiem mainīgajiem vai Spīrmena ranga korelāciju nelineāriem vai kārtas datiem) palīdzēs noteikt lineāras attiecības starp mainīgo pāriem, atklājot, vai izmaiņas vienā faktorā mēdz būt saistītas ar izmaiņām citā. Daudzfaktoru analīzi (no angļu val. Multivariate Analysis) varētu izmantot situācijās, kad vienlaikus tiek analizēti vairāki vides faktori. Piem. lineārā regresija vai galveno komponentu analīze (no angļu val. multiple linear regression or principal component analysis (PCA)) palīdz novērtēt vairāku mainīgo kopējo ietekmi, vienlaikus kontrolējot citu ietekmi. Vairāki regresijas modeļi ļauj kvantitatīvi noteikt saistību starp atkarīgo mainīgo (piemēram, piesārņojuma līmeni, ekosistēmas veselību) un vairākiem neatkarīgiem vides faktoriem. No otras puses, PCA samazina datu dimensiju, pārveidojot korelētos mainīgos galvenajos komponentos, kurus pēc tam var pārbaudīt, lai noteiktu variāciju modeļus. Strukturālo vienādojumu modelēšanu (Structural Equation Modelling (SEM) ir progresīvāka pieeja, kas ļauj analizēt sarežģītas savstarpējās attiecības starp vairākiem mainīgajiem. Tas ietver modeļa precizēšanu, kas izvirza hipotēzi par cēloņsakarībām starp faktoriem un pēc tam šo attiecību stipruma un virziena novērtēšanu. SEM var apstrādāt gan tiešu, gan netiešu ietekmi, sniedzot ieskatu par to, kā dažādi vides mainīgie ietekmē viens otru. Vai ir izmantota Ģeotelpiskā Analīze (no angļu val. Geospatial Analysis)? Runājot par ģeotelpisko analīzi, tad ar šo nodarbojas un šajā jomā ir eksperts Prof. A. Klepers. ja uz datiem ir telpiskas atsaucē (piemēram, gaisa kvalitātes mērījumi dažādos reģionos), ģeotelpiskās metodes var izmantot, lai izpētītu vides faktoru telpisko sadalījumu un korelāciju. Tādi rīki kā ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (GIS) un telpiskās autokorelācijas analīze var palīdzēt atklāt telpiskos modeļus vai vides faktoru kopas, vēl vairāk atklājot mainīgo savstarpējās attiecības konkrētos ģeogrāfiskos apgabalos. Šajā IVN ziņojumā diemžēl analīze pielietota ļoti šaurā veidā, nesniedzot pārskatāmu visaptverošu ietekmes izvērtējumu. Lai precīzāk atainotu piem. laika ietekmi, būtu vēlams izmantot Laika - perioda analīzi</p>	<p>Izvēlētās metodikas pareizību vērtē IVN procesa uzraugošā iestāde: EVA.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>(no angļu val. Time-Series Analysis) izmanto uz ietekmi ilgākā laika periodā, jo īpaši saistībā ar klimata pārmaiņām, piesārņojumu vai bioloģiskās daudzveidības apdraudējumu, kas laika gaitā var saistībā ar VES mainīties. Šo analīzi var izmantot, lai novērtētu, kā vides faktori laika gaitā attīstās, un lai izpētītu nobīdes efektus vai tendences. Lai izpētītu laika korelācijas un pagātnes vides apstākļu kumulatīvo ietekmi uz pašreizējiem rezultātiem, var izmantot tādas metodes kā autoregresīvi integrētie mainīgā vidējā (ARIMA) modeļi vai vektoru autoregresiju (VAR). Šajā ziņā vairākas nodaļas ir saistītas ar tieši šādas ietekmes mērīšanu, kādēļ ļoti būtiski būtu IVN atspoguļot, ka minētās metodes ir izmantotas, ne vien viena mainīgā izvērtējumā, bet tieši, kā putni piem., kas vairs neligzdos ietekmēs pārējos ekosistēmas faktoros. Piemērs, kas minēts ar vilkiem? Būtu labi, ja IVN ziņojumā atspoguļotu šo savstarpēji saistīto kumulatīvo ietekmi. Vienkāršāku ietekmes faktoru novērtēšanai, piem. sociālekonomiskās, ainavas u.c., var izmantot Faktoru analīzi (no angļu val. Factor analysis): šo paņēmieni izmanto, lai identificētu pamatā esošos latentos mainīgos, kas izskaidro korelācijas starp novērotajiem vides faktoriem. Grupējot korelētos mainīgos faktoros, ir iespējams samazināt datu sarežģītību un noteikt galvenos virzītājus vai modeļus, kas veicina vides izmaiņas. Tāpat, lai noskaidrotu Kumulatīvo ietekmi mazāk sarežģītāko savstarpējo faktoru analīzē var izmantot Klastera analīzi (no angļu val. Cluster Analysis), lai izprastu vides faktoru kopējo ietekmi dažādos reģionos, sektoros vai laika periodos. Šis paņemiens datus klasificē grupās (kopās), pamatojoties uz līdzīgām īpašībām vai modeļiem, ļaujot identificēt reģionus vai periodus ar līdzīgiem vides profiliem. Galvenais šajā gadījumā ir tiešām dažādus faktoros izmērīt savstarpēji saistošā (kumulatīvā veidā) un ne tikai par šo VES ietekmi saistībā ar VES Valgā, u.tml., bet tieši konkrēto vairāku VES modelējumu - ietekmi, pret esošās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Izmantojot šīs metodes kombinācijā jeb kumulatīvā (savstarpēji saistītā, visaptverošā veidā), dažādu jomu iesaistītie IVN eksperti var izveidot niansētu izpratni par to, kā dažādi vides faktori ir savstarpēji saistīti, atklājot sarežģītāku un precīzāku ietekmes faktoru kopumu.</p>	
50.	<p>[32] 3.3. Nodaļā vēja apstākļu raksturojumā teikts: “Šajā IVN izmantotie vēja dati raksturo vēju punktā Paredzētās darbības tuvumā pie Valkas (3.3.1. attēls). Uz šo datu pamata ir izveidota vēja roze ar vēja ātrumu un virzienu sadalījumu 200 m augstumā (3.3.2. attēls).”</p> <p>Nav pārliecinoši prezentēti dati. Paskaidrot, kādēļ mērījums veikts pie Valkas, kur ir krietns reljefa paaugstinājums salīdzinot ar meža teritoriju no Strenčiem līdz Sedas upītei / Zīlei? Cik esošie dati ir objektīvi un zinātniski pamatoti. Lūdzu, nodrošināt neatkarīgā eksperta viedokli šajā jaut. Vēja ātruma noteikšanai 200m augstumā ir veikts ar pārrēķina metodi, lai gan darba grupas sapulcēs tika minētas speciālas ierīces, kas nosaka vēja ātrumu 200m augstumā. Šāda informācijas nesakritība liek domāt, ka IVN ziņojums ir nepilnīgs un pretrunīgs. Vēl jo vairāk izskatot publiski pieejamās kartes https://globalwindatlas.info/en/ tad teritorijā vēja ātrums ir zemāks nekā apkārtnē.</p>	<p>Izmantotie vēja dati ir reprezentatīvi. Ilglaicīgu pastāvīgu vēja mērījumu 200 m augstumā nav: speciālas ierīces vienreizējs mērījums nav reprezentatīvs. Ir izmantoti ERA5 piektās paaudzes ECMWF globālā klimata atmosfēras reanalīzes dati par 2013. - 2023. gada periodu: kopā 95304 vēja mērījumu ar pārrēķinu 200 m augstumā ieraksti (WindPRO Meteo Data Export version 7).</p> <p>Darba grupās attīstītājs iedzīvotājus informēja, ka Paredzētās darbības teritorijā tiek veikti vēja mērījumi, taču tie netiek izmantoti šī IVN ziņojuma sagatavošanā,</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		jo pašreizējā datu rinda nav reprezentatīva un pilnāka datu rinda ir pieejama no ilgtermiņa vēja datiem.
51.	<p>[34] 3.3. apakšnodaļā 42.lpp norādīts, ka “Balstoties uz vēja apstākļa raksturojuma rezultātiem Paredzētās darbības teritorija piemērota VES izvietojumam, kas paredzētas teritorijām ar zemu vēja ātrumu (vidējais ātrums mastā augstumā ir vismaz ap 7,5 m/s). Atbilstoši starptautiskajam standartam IEC 61400-1 “Vēja VES. 1. daļa: Projektēšanas prasības” tās ir III klases VES, kas detalizēti vērtētas trokšņa un mirgojošās ēnas ietekmju novērtējumā (4.2.1. tabula)</p> <p>Lūdzu, paskaidrot, kādēļ nav izvēlēta un izvērtēta teritorija, kur ir augstāks vēja ātrums, kas varbūt ir ekonomiski izdevīgāka (no sniegtās argumentācijas sabiedriskās apspriešanas sanāksmēs no Ierosinātāja puses)</p>	<p>Citu VES parku IVN ir izvēlētas un izvērtētas arī teritorijas, kur ir augstāks (un arī zemāks) vēja ātrums.</p> <p>Šajā IVN tiek vērtēts konkrēts VES parks ar konkrētiem vēja rādītājiem tajā, balstoties uz ilgtermiņa 10 gadu vēja datu rindas.</p> <p>Vēja parku attīstīšanā tiek izvērtēti valstī spēkā esošie normatīvie akti, apkopotas izslēdzošās ietekmes un pēc tam katrā teritorijā vērtēta iespēja izvietot vēja parku. Vēja ātrums ir tikai viens no piekšnosacījumiem VES projektu attīstībai, tik pat svarīgs ir arī AST līnijas veids, tuvums, pieejamās jaudas, AM ierobežojumi u.c. nosacījumi.</p>
52.	<p>[35] 4. nodaļas 44.lpp. IVN izstrādes gaitā izpētīto un apsekoto teritoriju robežas attiecībā pret AS LVM izpētes zemju teritoriju bija atšķirīgas, ko noteica izvērtētā vides joma, kā piemēram: (...) troksnis un mirgošana, novērtēts tik tālu, cik ir aprēķināta iespējamā Paredzētās darbības ietekme. Lūdzu, paskaidrot, ar kādām metodēm tieši tiek izvērtēts, lai gūtu pārliecību, ka troksnis ir izmērīts kumulatīvā veidā ar citiem ietekmes faktoriem. Skatoties pēc kartes ēnas un mirgošana ietekmēs visus tuvumā dzīvojošos cilvēkus. Lūdzu, šo precizēt, lai ir skaidrs.</p>	<p>Trokšņa un mirgojošās ēnas kartēs ir atainoti modelēšanas rezultāti, un tajās redzams, ka šie ietekmes faktori neietekmēs apkārtnes iedzīvotājus.</p>
53.	<p>[36] 51. lpp. Paredzētās darbības īstenotājs sazinājās ar ietekmes uz vidi novērtējuma eksperti un ornitologi, bioloģijas maģistri no Polijas –Aleksandra Szurlej-Kielanska, kura sniedza savā pieredzē balstītu vērtējumu par VES, kuras šī IVN ziņojuma izstrādē iesaistītais putnu eksperts nerekomendēja. Polijas eksperte Aleksandra Szurlej- Kielanska secināja, ka no nerekomendējamajām VES 10 VES, ja tiek īstenots ietekmi mazinošais pasākums – “VES apturēšanas kameras uzstādīšana”, varētu tikt būvētas.</p> <p>Esošā izvērtējumā nav pārliecības, ka eksperts ir izvērtējis IVN pēc reālās situācijas. Vai eksperte klātienē iepazinās ar teritoriju? Eksperta atzinums nav tulkojts latviešu valodā. Enviroprojekts iesūtīja tulkojumu 9.12., kas ir 2 dienas pirms komentāru iesūtīšanas, bet lielā apjoma dēļ sabiedrībai nav iespēja iepazīties ar doc. un citiem materiāliem pietiekami.</p>	<p>Poļu ekspertes atzinums (viedoklis) netika izmantots secinājumiem un aktuālajā IVN redakcijā vairs netiek pievienots.</p>
54.	<p>[37] 4.2.2. tabula. 4.2.2. tabula. VES novietojuma alternatīvas A un B un torņa augstuma papildus alternatīvas A' un B'30 – salīdzinātie VES augstuma ierobežojumi norādīti metros</p> <p>Lūdzu precizēt kādi augstumi tabulā norādīti. Parasti tiek lietoti dažādi lielumi. Lūdzu skaidri norādīt vai augstums ir domāts kopējais maksimālais augstums ar lāpstiņu vai tikai torņa augstums.</p>	<p>Minētajās tabulās ir norādīti VES augstumi.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
55.	<p>[38]57.lp. Augstsprieguma apakšstacija Augstsprieguma apakšstacijas izbūve notiek atbilstoši AS “Augstsprieguma tīkls” tehniskajiem nosacījumiem. Apakšstacijas vajadzībām tiks izbūvēts paaugstinātas nestspējas ceļš, lai nodrošinātu iekārtu piegādes kravnesību ar specializēto transportu. Apakšstacijas izbūvei paredzēts izmantot standartizētu risinājumu ar kopējo nepieciešamo apakšstacijas teritoriju līdz 0,5-1 ha platībā. Augstsprieguma apakšstacijas un augstsprieguma tīkla (110/330 kV) būtisks elements ir gaisa pārvades līniju, starp apakšstaciju un augstsprieguma tīklu, izbūve. Gaisvadu līnijas garums ir būtisks izmaksu elements, kā dēļ apakšstacijas novietojums ir tuvu augstsprieguma tīkla gaisvadu līnijām. Paredzamais gaisvadu līnijas garums ir mazāk par 300 m, ņemot vērā, ka apakšstaciju plānots izvietot zemes gabalā, kuru šķērso augstsprieguma līnija. Pārvades līnija var tikt realizēta arī ar kabeļu izpildījumu. Precīzs tehniskais risinājums tiks izstrādāts būvprojektā. BESS. BESS paredzēts izvietot teritorijā ar platību līdz 1 ha, kas atradīsies blakus augstsprieguma apakšstacijas teritorijai. Plašāks apraksts par BESS tehnoloģiju sniegts 4.4. nodaļā. Teritorijas sagatavošanai tiks veidoti cieta seguma laukumi ar atbilstošu klātni izvēlētajam tehnoloģiskajam risinājumam, kas ietver šķembu vai cietā seguma laukumu, uz kura tiek novietotas standartizētā transporta aprīkojumā (konteineru tipa) piegādātas enerģijas uzglabāšanas iekārtas. Teritorijas ūdens novadīšanas un tehnoloģiskie risinājumi tiks pielāgoti izvēlētajai tehnoloģijai. Nav īsti saprotams, kur var iepazīties ar šo minēto objektu izvietojumu? Ja vēl nav zināms, kur tieši šie objekti tiks izvietoti, kādā veidā var novērtēt ietekmi uz vidi? Lūdzu papildināt kartogrāfiskos materiālus.</p>	<p>BESS un AST ir attēlotas 4.1.4., 5.3.7., 5.3.8., 6.4.5. un 7.9.1. attēlā.</p>
56.	<p>36. 58.lpp. Paredzētās darbības teritorijā varētu izveidot vienu laukumu tehnikas, iekārtu un materiālu pagaidu uzglabāšanai būvniecības laikā. Laukumā novietos būvniecībai nepieciešamos materiālus, izņemot birstošos materiālus ceļu un laukumu būvniecībai, VES komplektējošās daļas, būvniecībā izmantojamo tehniku un atkritumu savākšanas konteinerus. Laukuma platība būs līdz 2,6 ha, to izbūvēs no grants-šķembu materiāla, nodrošinot laukuma seguma slodzes noturību vismaz 250 kN/m2.</p> <p>Ziņojumā minēts ka apmežos daļu, bet nav skaidrs, tad cik kopīgā platībā, ņemot vērā visu darbības lauku. Lūdzu, precizēt vai tad šajā būvniecības procesā var vai nevar, nevis izmantot varbūtības formas izteicienus. Tas rada neskaidrību un neizpratni. Ja var, tad tieši kur būtu tā vieta un kāda daļa ir jāatmežo šādas darbības vajadzībām. Šādas vietas izpēte jāveic IVN procesa laikā, lai apzināto nodarīto kaitējumu.</p>	<p>Par apmežošanu detalizēta informācija sniegta 5.4.nodaļā un 5.pielikumā uz kura pamata ir veikti detāli aprēķini - vērtēti trīs vēja elektrostaciju izbūves scenāriji, salīdzinot prognozējamo atmežošanas ietekmi uz siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām un meža ieaudzēšanas atmežotajās platībās ietekmi uz oglekļa dioksīda (CO2) piesaisti pēc projekta īstenošanas.</p>
57.	<p>37. 58.lpp minēts: Daļu izraktās grunts izmantos teritorijas rekultivācijai pēc būvniecības, pārējo no pagaidu atbērtņēm izvedīs pēc pievedceļu un laukumu izbūves pabeigšanas (4.3.2. attēls).</p> <p>Lūdzu, precizēt, cik lielu daļu un kur tiks atlikušo izvesto grunti? Ņemot minētā projekta apjomu, lūgums precizēt visur, lai ir pārskatāms viss būvniecības cikls un tā ietekme uz vidi. Kur tiks aizvests un kāda ietekme būs jaunajai “izgāztuvei”?</p>	<p>Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana. Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
58.	<p>1. 4.3.6. Inženierkomunikāciju izbūve sadaļā IVN programmas 1.5.1. punktā prasīts aprakstīt atļaujas iegūšanu nodot saražoto elektrību tīklā. Kur IVN ziņojumā redzams, ka AST ir izsniedzis atļauju pieslēgties tīklam un nodot elektrību tīklā? Vai bez atļaujas drīkst apstiprināt IVN ziņojumu? Lūdzu skaidri norādīt pie kādiem apstākļiem projektu varēs turpināt realizēt. Kas dod pamatu tam, ka minētie scenāriji piepildīsies?</p>	<p>Atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, jaunas ražošanas jaudu pieteikšana ir iespējama, ja VES projektam ir pozitīvs IVN atzinums. Ar AST saskaņošana un atļauju saņemšana notiks pēc IVN atzinuma saņemšanas.</p>
59.	<p>2. 68.lpp. minēts: Piebraukšanai pie VES iespēju robežās tiks izmantoti esošie zemes ceļi, kā arī plānots ierīkot jaunus ceļus, lai būtu iespējams veikt būvdarbus un nodrošināt VES ekspluatāciju. Paredzams, ka piekļuve plānotajam VES parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts maģistrālo autoceļu A3 (Inčukalns–Valmiera–Valka), reģionālo autoceļu P24 (Smiltene–Valka) un P26 (Sedas pievedceļš), valsts vietējo autoceļu V260 (Egļi–Oliņas–Bērzs), pašvaldības autoceļiem, Latvijas valsts mežu uzturētajiem mežu ceļiem, kā arī jaunizbūvētiem vai pielāgotiem jau esošajiem pievedceļiem.</p> <p>Ko tieši nozīmē “iespēju robežās”, lūdzu konkrēti paskaidrot, kāda infrastruktūra pašreiz ir un ko darīs, ja gadījumā esošā infrastruktūra nebūs pietiekama. Ņemot vērā bioloģiskās un NATURA 2000 teritorijas klātesamību-tuvumu, lūdzu precīzi atspoguļot “iespēju robežas” - t.sk., izskaidrot, kā nodrošināsi nepārtrauktu regulāru ceļu stāvokļa uzturēšanu būvdarbu laikā gan meža, gan A3, gan Smiltene - Valka ceļu, jo kā zināms Latvijas ceļi ir salīdzinoši mazas kravnesības, ko pierāda jauno asfaltu-2-3 gadu lietošana ar ikdienas satiksmi, un īpaši var redzēt to deformāciju vasarās, kad kaut kur blakus tiek būvēti ceļi un braukā smagās mašīnas ar smagu kravu. To deformāciju jutīs vietējie iedzīvotāji (neviens to nekompensēs mašīnas labojot), kam katru dienu par tiem jāpārvietojas, bet kā zināms Valsts ceļiem naudas nav to labošanai un uzturēšanai!</p>	<p>Atbilstoši pabeigtajā IVN procesā izvirzītajiem nosacījumiem (institūciju tehniskie noteikumi) tiks veikta VES parka būvprojektēšana.</p> <p>Sagatavojot VES parka būvprojektu – sadaļā Darbu organizācijas plāns tiks izpildīta šī prasība.</p>
60.	<p>3. 4.3.10. nodaļā minēts: Pēc VES parka izbūves, projekta teritorijā tiks veikti būvniecības teritorijas rekultivācijas darbi. Projekta būvdarbu noslēgumā ir paredzēts demontēt pagaidu uzglabāšanas laukumus tehnikas un būvniecības materiālu uzglabāšanai.</p> <p>Lūdzu precizēt, cik šiem laukumiem vajadzēs papildus izcirst meža platības? Plānos nekur tie neparādās. Vai tajos veiktas izpētes?</p>	<p>Par atmežošanu un apmežošanu detalizēta informācija ar aprēķiniem sniegta 5.4.nodaļā un 5.pielikumā.</p>
61.	<p>4. 4.3.10. nodaļā minēts: Šobrīd VES ražotāji ir gatavi piedāvāt arī apkalpošanas līgumus 35 gadu darbības ciklam. Labi uzturētu staciju var ekspluatēt arī ilgāk, ja ieguvumi no stacijas saražotās enerģijas realizēšanas ir lielāki par uzturēšanas un modernizācijas izmaksām.</p> <p>Lūdzu precizēt, cik ilgāk? Jo tas ir vispārīgs apgalvojums.</p>	<p>VES ir ekonomiski attaisnoti ekspluatēt tikmēr, kamēr ieguvumi no stacijas saražotās enerģijas realizēšanas ir lielāki par uzturēšanas un modernizācijas izmaksām. Taču tas nav IVN uzdevums, ekonomiskais pamatojums Paredzētās darbības realizācijai ir attīstītāja izvēle.</p>
62.	<p>5. 74.lpp. norādīts: Izejot no maksimālās nominālās VES parka jaudas: 38 VES x 8 MW = 304 MW jauda, ko vienā stundā var maksimāli attīstīt Valmieras- Valkas VES parks, saražojot 304 MWh.</p>	<p>BESS un AST ir attēlotas 4.1.4., 5.3.7., 5.3.8., 6.4.5. un 7.9.1. attēlā.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Vienā konteinerā (4.4.1. attēls) var ielikt BESS atbilstoši ~2,8 MWh jaudai. 304/2,8 ir apmēram 100 konteineri (maksimāli). To izvietošanai pietiek ar 1 ha teritorijas (4.4.2. attēls). VES parkā paredzami vidēji 1,5 darbības cikli diennaktī. BESS darbības 1 cikls ir 2-4 h; 1,5 cikli x 4h = 6 h dienā BESS darbības.</p> <p>Kur šīs baterijas - konteinerus izvietos? Pasākumu plānā kartēs to nav.</p>	
63.	<p>6. 77.lpp VES atjaunošanas gadījumā paredzēts ievērot vides aizsardzības preventīvos pasākumus, t.sk. esošās eļļas noliešanas un jaunās eļļas iepildīšanas laikā, ķīmisko vielu glabāšanas un izmantošanas laikā (t.sk. eļļas, krāsas), tehnikas, hidraulisko mašīnu un iekārtu izmantošanas laikā iespējamu avāriju lokalizēšanai un sanācijai u.tml.</p> <p>Lūdzam novērst visā doc. atkārtējos, un arī šeit rindkopa atkārtojas ar atsauci.</p>	Ņemts vērā: atkārtotās novērsta.
64.	<p>7. 78.lpp. Atkritumu apsaimniekošana VES pēc ekspluatācijas fāzē: VES būvniecībā izmantoto metāla materiālu atkārtotai izmantošanai jau šobrīd pastāv risinājumi, arī pamatu būvniecībai izmantoto betonu varēs izmantot atkārtoti demontāžas gadījumā. VES spārni, kas tiek ražoti no kompozītmateriāliem, ir uzskatāmi par materiālu grupu ar ierobežotām pārstrādes iespējām. Gan VES ražotāji, gan organizācijas, kas ir saistītas ar vēja enerģētikas nozari, šobrīd aktīvi meklē risinājumus ar vēja enerģijas nozari saistīto polimēru materiālu atkārtotai izmantošanai. Piemēram, Wind Europe, European Composites Industry Association un European Chemical Industry Council 2020. gadā sagatavotajā publikācijā⁴¹ ir analizēta virkne pieejamo tehnoloģiju, kas izmantojamās VES spārnu pārstrādei, meklējot labākos risinājumus VES būvniecībā izmantoto kompozītmateriālu atkārtotas izmantošanas veicināšanai. Kā minēts 4.3.9. nodaļā, 2021. gadā vēja nozare aicināja visā Eiropā aizliegt VES spārnu apglabāšanu poligonos un apņēmas līdz 2025. gadam atkārtoti izmantot, pārstrādāt vai reģenerēt 100% izmantoto spārnu.</p> <p>Kādas tehnoloģijas? Kuras no tām pieejamas Latvijā šobrīd? Teksts nav latviešu val.</p>	Reģenerācija ir aprakstīta atbilstoši aktuālajai situācijai, bet prognozēt šo tehnoloģiju attīstību ~30 gadu nākotnē nav iespējams: jāņem vērā, ka tehnoloģijas būs attīstījušās, ņemot vērā Eiropas vēja asociācijas un lielāko vēja turbīnu ražotāju informāciju.
65.	<p>8. 5.2. nodaļā, 78.lpp minēts: "Attiecībā uz elektromagnētisko starojumu pētījumi liecina, ka VES radītais elektromagnētiskais lauks ir niecīgs un nevar radīt negatīvu ietekmi uz sabiedrības veselību, ja vien persona pastāvīgi neatrodas tiešā VES tuvumā (līdz 10 m attālumā no VES masta). 2010. gadā IVN ietvaros Ventspilī plānotam VES parkam LR Zinātņu akadēmijas Fizikālās enerģētikas institūts pēc SIA "TCK" pasūtījuma veica VES radītā elektromagnētiskā lauka aprēķinus, konstatējot, ka elektrostacijas radītais magnētiskais lauks 150 m attālumā no VES ir 0,70 A/m jeb 80 reizes mazāks par Zemes magnētisko lauku (55,7 A/m), līdz ar to pat nelielā attālumā tas neietekmē cilvēku veselību.</p> <p>Minēti ir pētījumi, bet pielikumā pievienots 2016. gadā tapis IVN, kas vispār neattiecas uz esošās situācijas izvērtējumu un ir gandrīz 10 gadus vecs. Lūdzu, precizēt atbilstošus - validētos pētījumus, kas var tikt izmantoti šīs konkrētās VES izbūves gadījumā. VES, kura vēl nav saražota un kurai nav šādu tehnisko parametru. Aprēķini veikti vēja parkam, kurš vēl nav tapis un ir mazākas jaudas.</p>	Šā IVN vajadzībām detalizācijas pakāpe ir atbilstoša. Elektromagnētiskais starojums ir nemainīga dabas parādība, un 10 gadus sens/nesens pētījums nekādi nav novecojis.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	2010.gada dati tik strauji mainīgā nozarē ir novecojuši. Lūdzu, uzlabot minēto analīzi ar ne mazāk, kā 5 gadu veciem pētījumiem par situāciju.	
66.	<p>9. 5.2. nodaļā 78.lpp. turpinājumā norādīts (..) ja vien persona pastāvīgi neatrodas tiešā VES tuvumā (līdz 10 m attālumā no VES masta). 2010. gadā IVN ietvaros Ventspilī plānotam VES parkam LR Zinātņu akadēmijas Fizikālās enerģētikas institūts pēc SIA "TCK" pasūtījuma veica VES radītā elektromagnētiskā lauka aprēķinus, konstatējot, ka elektrostacijas radītais magnētiskais lauks 150 m attālumā no VES ir 0,70 A/m jeb 80 reizes mazāks par Zemes magnētisko lauku (55,7 A/m), līdz ar to pat nelielā attālumā tas neietekmē cilvēku veselību.</p> <p>Minēti ir 10 m. Cik augstām VES? 10 km drīzāk. Visiem zināms, ka arī telekomunikāciju torņu ietekme ir jūtama nevis pie paša torņa masta, bet no 0.5 km un tālāk. Iedarbība jau būs no VES augšas, nevis lejas, tātad viļņu stari iet plašumā, tālumā. Jo augstākas VES, jo starojums tālāks. Tātad pietiekami daudz cilvēki tiks ietekmēti - patstāvīgā starojumā. Lūdzu, precizēt/ papildināt, kāda ir ultraskaņas ietekme ilgākā laika termiņā, ko izdala VES, kas ietekmē arī sīkspārnus?</p>	Šā IVN vajadzībām detalizācijas pakāpe ir atbilstoša. 10 metru (ne kilometru) attālums ir norādīts pareizi. Vērtējumā var izmantot tikai objektīvi pamatotu informāciju.
67.	<p>10. 79.lpp. atsaucis: 46 https://ast.lv/sites/default/files/editor/att-projekti/IVN_Zinojums_22_aprilis.pdf 47 Igaunijas–Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums no Sindi (Kilingi–Nõmme) Igaunijā līdz Salaspils Ietekmes uz vidi novērtējums, SIA "Eiropprojekts", 2019 48 Ietekmes uz vidi novērtējums: Igaunijas – Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums no Sindi (Kilingi – Nõmme) Igaunijā līdz Salaspils (vai Rīgas TEC-2) apakšstacijām Latvijā, SIA "Eiropprojekts", 2016</p> <p>Dokuments un ziņojumi ir veci, kādēļ lūgums atsaukties uz reālajam laikam atbilstošiem pētījumiem, t.i., ne mazāk, kā 5 gadus veciem.</p>	Elektromagnētiskais starojums ir nemainīga dabas parādība, un prasībai atsaukties uz ne senākiem par 5 gadiem pētījumiem nav pamatojuma.
68.	<p>11. 80.lpp. atsaucis: 49 Ietekmes uz vidi novērtējums: Igaunijas – Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums no Sindi (Kilingi – Nõmme) Igaunijā līdz Salaspils (vai Rīgas TEC-2) apakšstacijām Latvijā, SIA "Eiropprojekts", 2016 50 Ietekmes uz vidi novērtējums: Igaunijas – Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums no Sindi (Kilingi–Nõmme) Igaunijā līdz Salaspils (vai Rīgas TEC-2) apakšstacijām Latvijā, SIA "Eiropprojekts", 2016</p> <p>Dokuments un ziņojumi ir veci, kādēļ lūgums atsaukties uz reālajam laikam atbilstošiem pētījumiem, t.i., ne mazāk, kā 5 gadus veciem.</p>	Elektromagnētiskais starojums ir nemainīga dabas parādība, un prasībai atsaukties uz ne senākiem par 5 gadiem pētījumiem nav pamatojuma.
69.	<p>12. 81. lpp. Norādīts: No dabas katastrofām, kas potenciāli var ietekmēt vēja elektrostaciju parka "Valmiera-Valka" darbību, kā nozīmīgākās atzīmējamās: vētras, zibens, mežu ugunsgrēki un apledojums.</p> <p>Pukšu un Sedas purvi, arī Gaujas tiešais tuvums ļoti ietekmē laikapstākļus-lietus esamību un mākoņu nobīdi, ko īpaši jūtam vasarās, kad otru pusē Gaujai vai Sedas upei līst, bet meža teritorijā plānotā VES parka zonā nelīst ilgstoši. Tāpat var būt izteiktāka vēl ir tieši ap pašiem purviem</p>	VES ietekmi uz mākoņu kustību prognozēt IVN programmā neprasa un IVN ziņojumā šāda informācija nav iekļauta.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	(pļava pie Pukšu purva) vai Gauju (piem. Vecmājas), kur izteikti visu vasaru nelīst - nāk negaiss, kas tieši pie šīm vietām apstājas un aiziet prom. Tad jautājums-kā šie augstie rotoru ietekmēs šo mākoņu kustību? Būs nepārtraukti lietus vai tieši otrādi-līs vēl mazāk, līdz ar to veicinot dabas atmiršanu, ugunsgrēku iespējamību? Lūdzu, atbildēt, izmantot datu analīzē kumulatīvo pieeju.	
70.	13. 81.lpp. atsauce: 52 https://fireprotectionsupport.nl/wp-content/uploads/2022/08/FMDS1310-2022-07-Wind-Turbines.pdf 82.lpp. atsauces ir angļu val. Iepazīties ar ziņojumu nav iespējams, jo tas nav pieejams latviešu valodā. Lūgums 82.lpp. atsauces pārbaudīt, t.i., atbilstību un skaidrojumu (interpretāciju) tekstā, jo info. nav latviešu valodā un interpretēt var dažādi.	Atsauces uz pētījumiem ir uz to oriģinālajām publikācijām, un tās nav atsevišķi jātulko: uz IVN secinājumiem attiecināmais no tiem ir latviski ierakstīts IVN Ziņojumā.
71.	14. 83. lpp. atsauces: 57 Recommendations for risk assessment of ice throw and blade failure in Ontario – Canadian Wind Energy Association, 2007 58 https://iea-wind.org/wp-content/uploads/2021/09/Lehtomaki-et-al.-2018-Available-Technologies-for-Wind-Energy-in-Cold-Climates-report-2-nd-edition-2018.pdf 59 Recommendations for risk assessment of ice throw and blade failure in Ontario – Canadian Wind Energy Association, 2007 Seni pētījumi. Lūgums 83.lpp. atsauces pārbaudīt, t.i., atbilstību, ticamību (validitāti) un skaidrojumu (interpretāciju) tekstā, jo info. nav latviešu valodā un interpretēt var dažādi, kas ir Pasūtītājam izdevīgi.	Pētījumi ir dažāda vecuma: visi ir analīzes vērti, nemainīgu dabas parādību pētījumi nenoveco.
72.	15. 84.lpp. atsauces: 60 https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/9cde4269-9b53-4fd7-b064-5b3caf85aabf 61 https://windeurope.org/summit2016/conference/allposters/PO337.pdf 62 https://winterwind.se/wp-content/uploads/2015/08/3_2_13_Lunden_ICETHROWER_%E2%80%93_mapping_and_tool_for_risk_analysis_Pub_v1-1.pdf 63 https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/42/oj/?locale=LV 64 https://iea-wind.org/wp-content/uploads/2021/09/Lehtomaki-et-al.-2018-Available-Technologies-for-Wind-Energy-in-Cold-Climates-report-2-nd-edition-2018.pdf Lūgums 84. atsauces pārbaudīt, t.i., atbilstību (validitāti) un skaidrojumu (interpretāciju) tekstā, jo info. nav latviešu valodā un interpretēt var dažādi, kas ir Pasūtītājam izdevīgi.	Atsauces uz pētījumiem ir uz to oriģinālajām publikācijām, un tās nav atsevišķi jātulko: uz IVN secinājumiem attiecināmais no tiem ir latviski ierakstīts IVN Ziņojumā.
73.	16. 85.lpp. atsauces: 65 Garrad Hassan for Canadian Wind Energy Association, “Recommendations for risk assessment of ice throw and blade failure in Ontario”, 2007 66 Recommendations for risk assessment of ice throw and blade failure in Ontario – Canadian Wind Energy Association, 2007 67 Joakim Renström, Modelling of Ice Throws from Wind Turbines Modelling av iskast från vindkraftverk, Uppsala University 2015	Atsauces uz pētījumiem ir uz to oriģinālajām publikācijām, un tās nav papildus jātulko: uz IVN secinājumiem attiecināmais no tiem ir latviski ierakstīts IVN Ziņojumā.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūgums 84. atsaucies pārbaudīt, t.i., atbilstību (validitāti) un skaidrojumu (interpretāciju) tekstā, jo info. nav latviešu valodā un interpretēt var dažādi, kas ir Pasūtītājam izdevīgi. Informācijai jābūt zinātniski pamatotai, validētai un precīzi interpretētai.	
74.	17. 86.lp. “VES darbības uzsākšanas brīdī:” tiek norādīta formula: Šī formula ir "standstill", t.i. stāvošā pozīcijā, nevis mistiskā "uzsākšanas brīdī", lūdzu precizēt mērījumu atbilstoši VES reālai kustībai/ darbībai.	Izlabots: VES nevis “uzsākšanas brīdī”, bet stāvoša (kad rotors negriežas).
75.	18. 87.lp. $du = V \times 20$ m, maksimāli $23 \times 20 = 460$ m (VES $h=300$ m) Ir abstrakts "standstill" formulas pielietojums. Nav korekti paskaidrots, kas ir kas norāde, ka maksimāli ir 23 (ar to domāts maksimālais vēja ātrums) ir kļūdaini, jo autors nav sapratis formulu un pieņēmis, ka VES tiek darbināta pie ātruma max 23m/s. Konkrētajā formulā VES stāv uz vietas, bet faktiskā vēja ātrumu neviens nespēj ierobežot, tāpēc var būt arī lielāki ātrumi un līdz ar to lielāki atlūzu lidošanas attālumi. Lūdzu, precizēt un paskaidrot.	Ņemts vērā, izlabots. Uz stāvošu VES vairs neattiecinā maksimālo vēja ātrumu 23 m/s, bet aprēķins un paskaidrojums ir izvērts, pamatojot ledus atlūzu maksimālo lidošanas attālumu.
76.	19. 87.lp. norādīts: “Latvijā nav pētījumu par VES apledošanas biežumu. Vairāki nozīmīgi pētījumi par VES apledošanu ir veikti Norvēģijā un Zviedrijā, skat. 5.3.3. attēlu. Latvijas reljefs kopumā atrodas zemāk virs jūras līmeņa nekā Zviedrijā vai Norvēģijā, kā arī Latvija ir uz dienvidiem un klimats ir siltāks, tāpēc apledošanas vidējais stundu skaits visdrīzāk ir būtiski mazāks.” Attēla kartē dota statistika NOR 80m un SWE 100m augstumā. LVP projektā ir daudz augstākas VES un tur var būt aukstākas temperatūras. VES augstums ir tāds, ka varētu skart zemākos mākoņu slāņus, kuros pie robežtemperatūrām, apledošana var iestāties ātrāk nekā uz zemes. Lūdzu, precizēt aprēķinus un skaidrojumu. Apgalvojums bez pamatojuma. Nevar apgalvot, ka tādēļ, ka siltāks klimats, apledojums veidojas retāk (vai biežāk). Lūdzu, izskaidrot precīzi ar datiem validētiem un pārbaudītiem modelējumā vai taml. Šobrīd šis ir ar meteorologu kompetenci neapstiprināts subjektīvs pieņēmums, nevis patiesība.	Attēls ataino apledošanas biežumu 80 m virs zemes Norvēģijā un 100 m virs zemes Zviedrijā. Tās abas ir valstis ar aukstāku klimatu nekā Latvijā, un abas ir kalnainas valstis ar augstāku reljefu nekā Latvijā: Zviedrijā līdz 2,1 km, Norvēģijā līdz 2,5 km. Šajā apledošanas kartē reljefs nav parādīts, bet Skandināvijas reljefa kartes ir viegli pieejamas un viegli pārlicināties, ka apledošanas biežums faktiski dublē reljefa augstumu, vienlaikus ar pieaugumu ziemeļu virzienā, kas ir arī loģiski. Absolūtos augstumos teritorijas ar lielāko apledošanas biežumu ir daudz augstākas nekā 300 m virs Valmieras un Valkas novadu zemes. Karte pārlicinot parāda, ka apledošanas varbūtība Latvijā 300 m virs zemes ir mazāka un pat daudz mazāka, nekā attēlotā varbūtība Skandināvijā. Konkrētā novērtējuma aptuvenībai modelēšana nav nepieciešama un nav arī iespējama: pietiek ar ilustratīvu salīdzinājumu. Neviens aprēķins nebalstās uz šīs kartes.
77.	20. 5.3.3. attēls. Apledošanas vidējais stundu skaits gadā Zviedrijā un Norvēģijā 70 Šāda karte norādītajā avotā nav atrodama. Tiek maldināta sabiedrība.	Atsauce izlabota.
78.	21. 89.lp. norādīts: Riska samazināšanas pasākumi, lai novērstu apledošanas apdraudējumu trešajām personām: • potenciāli apdraudētajā teritorijā izvietot skaidri redzamas brīdinājuma zīmes; • nožogot teritoriju, bloķējot piekļuvi ar vārtiem, barjerām; • ierobežot sabiedriskās aktivitātes; • gājēju celiņa maršruta maiņa, slēpošanas trases novietojums utt.	Šādi pasākumi var būt tikai ārkārtas pasākumi ārkārtas apstākļos. Tādus ir identificējusi starptautiska ekspertu grupa savā tehniskajā pārskatā: dots atsaucē. Ārkārtas apstākļos var būt iespējams arī īslaicīgs satiksmes

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūdzu, paskaidrot, kuru pasākumu plānots ieviest?	pārtraukums, tāpat kā dažkārt gadās elektrības vai ūdens piegādes pārtraukumi, ar sniegu aizputināti neizbraucami ceļi u.tml.. Tomēr no VES krītoša ledus risks šādā apmērā nekad Latvijā nav piedzīvots, nekādi šādi ārkārtas pasākumi nekad nav tikuši pielietoti un nav bijis nepieciešamības. Nepieciešamība ierobežot cilvēku piekļuvi mājām nav paredzama.
79.	<p>22. 5.3.6. Tabula Aprēķinātais drošības attālums metros dažādiem VES tiptiem Vēja elektrostaciju parka "Valmiera-Valka" A, A' un B, B' alternatīvām VES (VV16) apvidū ir orientēšanās karte, kurā sezonas laikā tiek organizēti sacensību seriāli, kuru apmeklē vairāki desmiti cilvēku. Lai gan minēts, ka ap VES nav aizsargjoslu, tad saskaņā ar tabulu ir jāievēro drošības attālums līdz 700m ap staciju pasākumiem, kuros pulcējas vairāk par 10 cilvēkiem. Lūdzu skaidrot šo ierobežojumu vai atcelt šādas stacijas būvniecību apvidū, kuru aktīvi izmanto sabiedrības veselības veicināšanai. Vai šāds ierobežojums attieksies uz apmeklētājiem? Kā zona tiks marķēta dabā?</p>	Šajā rekomendētajā drošības attālumā juridisku ierobežojumu nav. Marķēšana dabā nav paredzēta. Lai to precīzi ievērotu (kaut juridiski saistoša tā nav), orientēšanās sacensībās dalībnieku pulcēšanās vietu var ierīkot >700 m attālumā no VES (tas mūsdienās ir viegli bez marķējuma dabā). Savukārt sacensību laikā dalībnieki var skriet (izklaidus, kā tas notiek) bez ierobežojumiem: pati sacensību norise mežā nav pulcēšanās vieta.
80.	<p>23. 91.lp. minēts: Savukārt cita starptautiska organizācija The Confederation of Fire Protection Associations Europe, lai novērstu meža ugunsgrēka izcelšanās iespējamību VES ugunsgrēka dēļ, iesaka VES torņa atrašanās vietas apkārtnes sakopšanas pasākumus, lai tā 25 m attālumā būtu brīva no krūmājiem un zāles, kas var veicināt uguns izplatīšanos joslā.77</p> <p>Ja VES ir gandrīz 300 m augsta, tad, aizdegusies krītot, gāzīsies tālāk par 25 m pa taisno mežā! arī detaļas lidos tālāk par nieka 25 m . Vasarās šie meži ir ļoti sausi lielākoties, un mazākā dzirkstele var izraisīt ugunsgrēku. Kurš par to atbildēs? Ugunsdzēsēji būs tam sagatavoti? Kā zināms, mums viņi ar katru gadu tiek samazināti, kas tad operatīvi tiks galā ar šiem ugunsgrēkiem? Lūdzu, precizēt un paskaidrot atbilstoši reālai situācijai, ņemot vērā konkrētos riska faktorus. Lūdzu, neatbildēt ar pieņēmumiem un varbūtībām, bet reāli, kas notiks, ja gāzīsies tieši tik augsta VES paaugstināta meža ugunsgrēka vai citos paaugstināta riska apstākļos?</p>	Šajā rekomendācijā runāts par VES aizdegšanos, nevis krišanu. VES aizdegšanās (retajos gadījumos, kad notiek) notiek gondolā, kura atrodas uz masta, un šim ugunsgrēkam nav pamata izraisīt VES masta nogāšanos. Degšanas laikā iespējama kāda degoša priekšmeta krišana lejup tieši gar mastu, un 25 m brīvā joslā ieteikta, lai šāds priekšmets nokristu uz klajas zemes, kaut normālā gadījumā apkopes laukums ap VES mēdz būt plašāks par 25 m uz visām pusēm.
81.	<p>24. 92. lpp. minēts: Dānijas pētījumā Risk assessment of wind turbines close to highways (2012)79 ir vērtēta riska varbūtība, ar kādu pa automaģistrāli, kurai visā garumā tieši blakus (60 m attālumā) ik pēc 500 m atrodas VES, braucoša automašīna var ciest letālu sadursmi ar pilnībā vai daļēji sabrūkošas VES daļām.</p> <p>Lūdzu, precīzi norādīt, kurš vāks mežos šīs detaļas. Mežs būs sintētisku kaitīgu atlūzu pilns, nevis ekoloģiski tīrs. Cik dzīvnieki, putni, cilvēki, tiks tā nonāvēti, kurš par to atbildēs un kā tas tiks risināts. Ja tas ir izskaidrots, tad lūdzu precīzi norādīt atsauci uz skaidru rīcības plānu.</p>	<p>Atlūza no VES nozīmē avāriju, kas prasa remontu, kurā automātiski ietilpst arī avārijas vietas sakopšana. Mežs nebūs atlūzu pilns.</p> <p>Par VES parku un tā uzturēšanu ir atbildīgs vēja parka īpašnieks, šajā gadījumā SIA "Latvijas vēja parki".</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
82.	<p>25. 92.lpp. atsauce uz: 79 https://backend.orbit.dtu.dk/ws/portalfiles/portal/7903618/Risk_assessment_of_wind_turbines.pdf</p> <p>Vecs avots, tādēļ neatbilst reālai situācijai un apdraudējumam. Lūdzu izvēlēties situācijai un laikam atbilstošus avotus.</p>	Pārbaudīts: avots ir aktuāls un derīgs.
83.	<p>26. 95.lp. norādīts: Papildus mehāniskiem riskiem no atlūzu lidošanas VES avārijas gadījumā iespējama arī eļļas noplūde, ņemot vērā, ka VESā var būt no 600– 1500 l eļļas. Bez atbilstošiem sekundāriem ierobežošanas pasākumiem noplūdes no VES var nonākt apkārtējā vidē. Pret to ir izstrādātas sekundārās izolācijas oderējuma sistēmas ar ģeomembrānu ap ierobežojuma zonas perimetru ap VES, kas droši aiztur noplūdes. Ģeomembrāna ļauj lietot vai sniega kušanas ūdenim netraucēti plūst cauri, bet sacietē eļļas izplūdes gadījumā. Membrānai ir neausta ģeotekstila konstrukcija, kurā tiek izmantots eļļas cietināšanas maisījums, lai acumirkļi novērstu eļļas noplūdi tai cauri (skat. piemēru82).</p> <p>Saskaņā ar IVN programmas 1.5.4. punktu nav apraksts par ķīmisko vielu aprites, nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem. Lūdzu, precizēt un pamatot atbilstoši esošajai likumdošanai. Kur glabās, no kurienes vedīs, kur utilizēs izlietoto, cik bieži jāmaina?</p>	Šis jautājums detalizēti aplūkots 5.1.nodaļā “Atkritumu apsaimniekošana”.
84.	<p>27. 97.lp. 5.3.6. tabula. Aprēķinātais drošības attālums metros dažādiem VES tipiem Vēja elektrostaciju parka “Valmiera-Valka” A, A` un B, B` alternatīvām</p> <p>Lūdzu paskaidrot esošo tabulu. Ko tieši tas nozīmē un kā tas ietekmēs mūs kā meža apmeklētājus (īkdienā)?</p>	5.3.6. tabulā norādīts aprēķinātais drošības attālums metros dažādiem VES tipiem Vēja elektrostaciju parka “Valmiera-Valka” A, A` un B, B` alternatīvām. Kolonnā “Objekts” starp potenciālajiem uzskaitītajiem nav mežu apmeklētāji. Ņemot vērā ar risku niecīgo varbūtību, tos preventīvi attiecina tikai uz pastāvīgiem objektiem un cilvēku masveida pulcēšanos.
85.	<p>28. 96.lp. 5.3.7. attēls. Individuālā riska zonējums Vēja elektrostaciju parka “Valmiera-Valka” B` alternatīvai</p> <p>Lūdzu, papildināt ar BESS un apakšstacijas apzīmējumu un atšifrējumu.</p>	BESS un apakšstaciju alternatīvās vietas attēlā ir iezīmētas un atšifrētas.
86.	<p>29. 98.lp. 5.3.8. attēls. VES ieteicamās drošības distances un aprēķinātā ledus atlūzu krišanas attāluma zona B alternatīvai</p> <p>Latvijas Valsts ceļiem svarīgi ir novērst ledus gabalu krišanu uz ceļiem. Attēlā skaidri redzams, ka ledus atlūzu lidošanas attālums apdraud ceļa posmu no pagrieziena uz Sedu līdz Saulei. Vai risinājums ir saskaņots ar LVC?</p>	Saskaņojumi ar LVC tiek risināti ar normatīvajiem aktiem: no šā attēla neizriet nekādas no normatīvajiem aktiem atšķirīgas saistības. Lūdzu papildus skatīt atbildes uz LVC jautājumiem tabulas sākumā.
87.	<p>30. 101.-102.lp. minēts: Balstoties uz noteiktā individuālā riska līmeņa, ko var izraisīt tehnogēna katastrofa, valsts galvenais autoceļš A3 (E264) atrodas akceptējama individuālā riska zonā 1×10^{-7} /gadā; salīdzinājumam satiksmes dalībniekam iet bojā (ietver visus satiksmes dalībniekus: 90 https://www.retsinformation.dk/api/pdf/229524 91 https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/izstradatas-vadlinijas-veja-parku-ietekmes-uz-vidi-</p>	Riska salīdzinājums norādītajā avotā veikts nevis ar hipotētiski varbūtīgām, bet gan ar jau faktiski notikušām transporta avārijām, tātad tajās vairs nav iespēju izvairīties.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>sakotnejo- izvertejumu-veikšanai 92 https://likumi.lv/ta/id/42348-aizsargjoslu-likums 102 kājāmgājējus, velosipēdistus un transportlīdzekļu vadītājus) Latvijā risks gūt ievainojumus ir 7×10^{-5} /gadā jeb 100x augstāks nekā no VES darbības.</p> <p>Salīdzinājums ar transporta avāriju nebūs īsti piemērots - gājējs, riteņbraucējs, arī autovadītājs var izvairīties no autoavārijas, no negadījuma VES (ja tāds būs), ja atradīsies notikuma vietā, izvairīties grūtāk (vai neiespējami). Lūdzu, atbilstoši izvērtēt un analizēt konkrētā VES ietekmi esošajā teritorijā, nevis vispārināt uz situācijām, kas nav atbilstošas. Lūdzu, iepazīties ar salīdzinošās analīzes metodēm, kas ir zinātniskas, t.i., ir salīdzināmi un nesalīdzināmi lielumi.</p>	
88.	<p>31. 102.lp. minēts: (..) ir jālūdz elektropārvades infrastruktūras valdītāja viedoklis un darbības saskaņojums vai atteikums, ja risks kritiskajai infrastruktūrai ir nepieņemami augsts. Nav īsti skaidrs, vai tas ir LV vai nav LV gadījumā jādara. Lūdzu precizēt.</p> <p>Atsauces uz pētījumiem: 93 https://lva.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2016/LVPA_133/Vadlinijas_LVPA_F240217.pdf 94 https://lva.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2016/LVPA_133/Vadlinijas_LVPA_F240217.pdf 95 https://www.elia.be/en/infrastructure-and-projects/safety-around-our-infrastructure/working-near-high-voltage-facilities ir vairāk kā 8 gadus veci. Lūdzu, izmantot atbilstošus jaunus pētījumus, vai veiciet pētījumu, kas ticami un validēti esošam IVN.</p>	Tas ir Beļģijas piemērs: uz Latviju tieši neattiecas.
89.	<p>32. 103.lpp minēts: (..)100 metri vai vairāk, attālumam starp torni un līniju jābūt lielākam par 250 metri...</p> <p>Vai tas nozīmē, ka tiks ņemts vērā ieteikums vismaz 250m no elektrolīnijas? Nav īsti skaidrs izteikums "jābūt", tad vai nu ir vai nav jāņem vērā.</p>	Tas ir Zviedrijas piemērs: uz Latviju tieši neattiecas. Kas darāms šajā gadījumā, ir turpat tālāk aprakstīts.
90.	<p>33. 104. lpp minēts: Paredzētās darbības ierosinātajam ieteicams konsultēties ar AS "Augstsprieguma tīkls" par potenciālās ietekmes novērtēšanu konkrētā kritiskās infrastruktūras posmā, lai novērtētu ietekmes nozīmīgumu, nepieciešamības gadījumā paredzot kompensējošus pasākumus.</p> <p>Nav skaidrs, kādēļ ir pieminēti kompensējošie pasākumi - kādā attālumā drīkst vai nedrīkst būtēt no augstsprieguma infrastruktūras? Uz kāda pamata tieši kaut kas tiks kompensēts un kam tieši?</p>	Teksts precizēts.
91.	<p>34. 104. lpp minēts: Kopumā rūpnieciskās avārijas riski saistīti ar teritoriju, kas atrodas mežu zemju teritorijā. Līdz ar to netiek ietekmēta cita saimnieciskā darbība, vai skartas dzīvojamo un publisko māju teritorijas.</p> <p>Ko apzīmē termins "kopumā", lūdzu precizēt, cik lielā mērā ietekmēs teritoriju rūpnieciskās darbības avārijas riski meža zemēs un cik lielā teritorijā tieši var ietekmēt saimniecisko darbību, dzīvojamo publisko māju teritorijas u.tml. Iepriekš tika minēts, ka šāda VES darbība ietekmēs ļoti lielu skaitu uzņēmumu Valmieras un Valkas administratīvajā teritorijā. Lūdzu, paskaidrot, kā tieši tiks ietekmēti šie uzņēmumi, ja gadījumā notiks avārija, kas ir aprēķināms un paredzams</p>	Rūpnieciskie riski ir aprakstīti un novērtēti 5.3. nodaļā.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	apdraudējums un risks. Tāpat jāņem vērā, ka tuvumā atrodas arī Sedas pilsēta, kā tieši jūs skaidrojat iespējamās avārijas ietekmi uz šo pilsētu, iedzīvotāju iespējām evakuēties, saņemt medicīnisko palīdzību (cik ātri var ierasties dienesti) un taml.	
92.	<p>35. 104. lp. minēts: Ņemot vērā, ka meža teritorijā saskaņā ar likumu “Meža likums” drīkst uzturēties fiziskas personas bez tehniskiem pasākumiem riska samazināšanai, būtiska loma ir sabiedrības informēšanai, brīdinājuma zīmju uzstādīšanai, ierobežojošu barjeru vai iežogojuma uzstādīšanai, kur nepieciešams.</p> <p>Ja ir pamats izvietot šādas zīmes, vai tas liecina, ka atrasties VES tuvumā nebūs droši? Ja tāda ir situācija, lūdzu, izskaidrot, precīzi, kāds ir apdraudējums/ risks un kādā veidā tiks pasargāti iedzīvotāji, ja šobrīd nav noteikta nekāda buferjosla/ zona u.tml.? Lūdzam, precīzi izskaidrot, kādēļ šāda buferjosla/ drošības/ aizsardzības zona Latvijā nav noteikta - kādi ir zinātnē balstīti argumenti, nevis Latvijas pieņēmums, izmainot likumdošanu.</p>	Brīdinājuma zīmju uzstādīšanas vajadzība un uzstādīšanas detaļas tiks noteiktas būvprojektā. Tās nesaturēs aizliegumus, izņemot iespējamu apkalpes laukumu iežogojumu (ticamāk tomēr ne: līdzšinējā Latvijas praksē nepielieto) un aizlieguma zīmes tajos iebraukt automašīnām (ne ieiet kājāmgājējiem).
93.	<p>36. 104.lp.minēts: Tā kā ledus atlūzu iespējamās krišanas zonā atrodas autoceļi, nepieciešams nodrošināt kompleksus riska samazināšanas pasākumus pie VES:</p> <p>Lūdzam, precīzi skaidrot, kas tiek apzīmēts ar terminu “kompleksus riska samazināšanas pasākumus pie VES” - jo, kas ietver “VES aprīkošanu ar sensoriem apledojuma konstatēšanai, iekārtu darbības apturēšanu iespējama apledojuma riska laikā un staciju aprīkošanu ar pret apledošanas sistēmām” neatbilst kompleksi riska samazināšanas pasākumiem, kas ir nepieciešami avārijas draudu gadījumā.</p>	Tie ir tieši kompleksi riska samazināšanas pasākumi, lai risks nerastos.
94.	<p>37. 104. lp. minēts: Saskaņā ar likuma “Par autoceļiem” otro pantu “autoceļu lietošanu uz laiku var aizliegt vai ierobežot nelabvēlīgu ceļa vai klimatisko apstākļu dēļ, kā arī citos gadījumos, kad braukšana pa autoceļiem kļūst bīstama”.</p> <p>Lūdzu, izvērtēt un paskaidrot, kāda ir reālā satiksmes plūsma, ja rodas tāda situācija, cik liela daļa stāvēs un gaidīs: Valmiera-Igaunija posmā un taml.? Kā jūs praktiski iedomājaties šo risināt, ja cilvēki nezinās, ka tiks ierobežota kustība? Ko jūs darīsiet ar stāvošām mašīnām ziemā, nakts vai vakara tumšajās stundās? Lūdzu, veikt nopietnu izvērtējumu x stundai, ņemoties pilnīgu drošību par iedzīvotāju kustību un konkrētu risinājumu piedāvājumu! Nav korekti atsaukties uz minimāliem procentiem gadījumu, jo to mēs nevaram paredzēt, var būt apstākļi, kad sākas karadarbība (piem. tieši šajā posmā ir arī militāri svarīgs posms pārvietošanās pa ceļu), tad ko tieši darīsim, ja šāds apdraudējums ir. Lūdzu, pārliecināties arī par minētā ceļa posma Valmiera-Valka satiksmes plūsmas organizēšanu militārās darbības apstākļos. Tas ir viens no stratēģiskiem ceļiem, ko minēja īpašajā militārajā apmācībā. Lūdzam, to precizēt un pārliecināties, ka kara darbības apstākļos vai avārijas gadījumā ir iespēja reāli reaģēt, nevis pieņemt, ka pietiks ar ceļa slēgšanu.</p>	Karadarbība IVN netiek vērtēta.
95.	<p>38. 5.3.7. tabula. Krītoša ledus riska pakāpes samazināšanai pasākumi un to efektivitāte</p> <p>Kā tika izvērtēta krītošā ledus riska efektivitāte? Vai tika ņemta vērā iedzīvotāju plūsma?</p>	5.3.2. apakšnodaļā, kurā atrodas 5.3.7. tabula, viss tās pamatojums ir sniegts precīzi.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
96.	39. 5.3.7. tabulā ir minēts, ka (..) Nodrošinoties pret augsta riska notikumiem maršruta maiņa, novirzīšana pa apbraucamu, apejamu maršrutu ko uzrauga apsardze Kur var iepazīties ar maršrutu maiņas novirzīšanas plānu, kas tieši par to atbildēs un izstrādās?	Maršrutu maiņa (mazticamos avārijas gadījumos: līdz šim Latvijā nav piemērota) tiks norādīta ar ceļa zīmēm, kā vienmēr īpašās (avārijas, bet biežāk gan tikai remontdarbu) situācijās.
97.	40. 5.3.3. VES parka ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību Vai ir vērtēti arī nestandarta objekti, piem. droni (militārie t.sk.) un gaisa baloni, kas bieži šajā pusē tiek palaisti no Valmieras?	Saskaņā ar 2017. gada 19. septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība" elektroenerģijas ražošanas objektus, kuru uzstādītā jauda pārsniedz 100 MW pieskaita C kategorijas paaugstinātas bīstamības objektiem, un tiem ir nepieciešams izstrādāt Civilās aizsardzības plānu, kas ietvers apdraudējumu un paaugstinātas bīstamības objektu risku novērtēšanu, pasākumus un rīcību draudu gadījumā.
98.	41. 107.lp. kartē: Radionavigācijas iekārtu izvietojumu Latvijā saskaņā ar Latvijas gaisa satiksmes datiem skat. 5.3.13. attēlā. Kā ar navigācijas iekārtām Igaunijā -kumulatīvā analīze? Vai ir konsultācijas ar Igaunijas aizsardzības ministriju?	No Igaunijas puses šādu prasību nav. Igaunijas puse ir saskaņojusi projektu pārrobežu procedūras ietvaros (skatīt. 2. pielikumu vēstule no EVA 07.05.2025 Nr. 2.10/888/2025-N).
99.	42. 5.4. sadaļā 112.lp minēts: Meža ekosistēma ir nozīmīgs klimatu ietekmējošs faktors, īpaši attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām. Neprecīzs apgalvojums bez atsaucēm.	Šī informācija ir paskaidrota IVN ziņojuma 5.4. nodaļā: <i>"Klimata ietekmes mehānisms šajā kontekstā balstās uz koku spējas fotosintēzes procesā piesaistīt atmosfērā esošo ogļskābo gāzi un uzglabāt CO2 sastāvā esošo oglekli koku stumbros, zaros un sakņu sistēmā. Ogleklis, ko fotosintēzē piesaistījis augošs koks, ir izņemts no aprites un vairs nepiedalās klimatam nevēlamo siltumnīcefekta gāzu veidošanā."</i> Tieši jautājumā citētā teikuma avots: https://www.lvm.lv/jaunumi/5702-noskaidrots-ka-mezaudzu-vecums-ietekme-klimata-parmainas
100.	43. 5.4. sadaļā 112.lp. minēts: Ogleklis, ko fotosintēzē piesaistījis augošs koks, ir "izņemts" no aprites un vairs nepiedalās klimatam nevēlamo siltumnīcefekta gāzu veidošanā. Par meža-koku ietekmi uz siltumnīcas gāzu veidošanu-vai tas nozīmē, ka mežs rada tikai siltumnīcas efekta gāzes veidošanu tieši šajā teritorijā vai vispār, uz ko atsauce? Paskaidrojiet precīzi ar atsaucēm, kā tiek interpretēta koka ietekme uz klimatam nevēlamo siltumnīcas efekta	Informācija ir paskaidrota IVN ziņojuma 5.4. nodaļā: <i>"Klimata ietekmes mehānisms šajā kontekstā balstās uz koku spējas fotosintēzes procesā piesaistīt atmosfērā esošo ogļskābo gāzi un uzglabāt CO2 sastāvā esošo oglekli koku stumbros, zaros un sakņu sistēmā."</i>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>gāzu veidošanu! Objektīvs izvērtējums ietver abas puses- cik lielā mērā ir negatīva, bet cik lielā mērā ir pozitīvā ietekme uz klimata pārmaiņām.</p>	<p>Ogleklis, ko fotosintēzē piesaistījis augošs koks, ir izņemts no aprites un vairs nepiedalās klimatam nevēlamo siltumnīcefekta gāzu veidošanā.”</p> <p>Kokiem <i>a priori</i> nav negatīvas ietekmes uz klimata pārmaiņām. Siltumnīcas efekts / klimata pārmaiņas <i>a priori</i> nav lokālas: tikai globālas.</p> <p>Oglekļa piesaiste mežos un koku augšana nozīmē, ka koks absorbē CO2 no atmosfēras un uzglabā to savā struktūrā. Oglekli "izņem no aprites" tajā nozīmē, ka tas vairs nepiedalās siltumnīcefekta gāzu veidošanā, kamēr koks ir dzīvs un aug. Ja koks tiek nocirsts un izmantots celtniecībā vai kādam citam ilgstošam mērķim, oglekļa savienojumi paliek tur, jo koks "uzglabā" oglekli.</p> <p>Piemēram, mežs un koki darbojas kā oglekļa krātuves. Ja koks tiek izmantots celtniecībā un pēc tam saglabājas kā būvmateriāls (piemēram, koka mājas konstrukcijās), oglekļa daudzums tiek "izņemts no aprites" uz ilgu laiku, jo tas vairs neatrodas atmosfērā kā CO2, kas veicina siltumnīcefekta efektu.</p> <p>Tieši jautājumā citētā teikuma avots: https://www.lvm.lv/jaunumi/5702-noskaidrots-ka-mezaudzu-vecums-ietekme-klimata-parmainas</p>
101.	<p>44. 115.lp. minēts: SEG emisiju samazinājums aizvietošanas rezultātā Īstenojot VES attīstību, ir plānota no fosilām degvielām ražotās elektroenerģijas aizvietošana ar VES saražoto enerģiju, kuru raksturo zemāks elektroenerģijas ražošanas procesā radītais SEG emisiju apjoms. Tā rezultātā, veicot patēriņam izmantotās elektroenerģijas aizvietošanu, tiks novērstas SEG emisijas, kas tiktu radītas, ja enerģijas ražošanā tiktu izmantota fosilā degviela. SEG emisiju samazinājuma aprēķini aizvietošanas rezultātā tika veikti atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumu Nr. 42 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika” 1. pielikumā dotajai metodikai, izmantojot šādus pieņēmumus: • Ar atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju saražotās elektroenerģijas apjoms nodošanai elektrotīklā, MWh/ gadā nodošanai elektrotīklā: o Alternatīvas “A” gadījumā: 640 GWh/ gadā; o Alternatīvas “B” gadījumā: 973 GWh/ gadā. • CO2 emisijas faktors elektroenerģijai atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23.janvāra noteikumu Nr.42 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika” 1. pielikuma 1. punktam (vidējais 2016.-2023.gada periodā, aprēķināts pēc augšminēto MK noteikumu metodikas109): 0,0735 t CO2 ekv./MWh; • CO2</p>	<p>Par SEG emisijām ir 5.4.nodaļā un 5.pielikumā. Balance nav 0, bet gan pozitīva. Aprēķini sniegti arī 11. pielikumā parādot detālus ieguvumus.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>emisijas faktors elektroenerģijas pārvadei elektrotīklā atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumu Nr.42 "Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika" 1. pielikuma 1. punktam: 0,0070 t CO₂ ekv./MWh. Saskaņā ar aprēķiniem būs šāds kopējais VES darbības rezultātā radītais SEG emisiju samazinājuma aizvietošanas apjoms: • Alternatīvas "A" gadījumā: 1 064 000 t CO₂ ekv.; • Alternatīvas "B" gadījumā: 1 617 280 t CO₂ ekv.</p> <p>Lūdzu, paskaidrot, cik gadu laikā nonāks pie 0 bilances? Būvniecība + VES- elektrības ražošana.</p>	
102.	<p>45. 5.4.3. tabula. 116.lp. VES parka ietekmes uz SEG emisiju ietaupījumu kopsavilkums</p> <p>Kāpēc šajā bilancē nav iekļauts CO₂ emisiju daudzums kas tiks patērēts objekta utilizēšanai un nēpārstrādājamo daļu deponēšanai? Lūdzu, precizēt, lai reāli izvērtētu ietekmi.</p>	<p>Aprēķinos izmantotais vidējais vēja enerģijas CO₂ emisiju apjoms 20 g CO₂ ekv./KWh ietver šādus komponentus: emisijas VES ražošanā, transportēšanā, uzstādīšanā, ekspluatācijā un demontāžā. Demontāža ietver arī utilizāciju.</p>
103.	<p>46. 6.1.1. attēls. Pirmās no zemes virsmas ūdens horizonta ūdens līmeņa ieguluma dziļumu shematiskās kartes fragments ar atsauci 113</p> <p>Kartēšanas dati ir 60 gadus veci, lūdzu izmantot GIS vai cita veida jaunu pieeju kartēšanai un modelējumam, lai precīzi atspoguļotu situāciju. Lūdzu, pārbaudīt kā ir mainījies ūdens plūdums šo gadu laikā un kāda ir kumulatīvā ietekme ar citiem faktoriem?</p>	<p>Latvijā nav pieejami jaunāki dati par ģeoloģisko uzbūvi, tāpēc tiek izmantota aktuālākā informācija, kas ir pieejama. Ģeoloģiskā informācija laika gaitā praktiski nenoveco, kamēr vien to neizmaina cilvēka darbība. Tomēr svarīgi uzsvērt, ka pēc IVN pabeigšanas projektēšanas gaitā tiks veikta konkrētās teritorijas ģeotehniskā izpēte.</p> <p>IVN ziņojumā ir pareizi izmantoti sekundāri pieejamie arhīva dokumenti, kuru analīzes mērķis ir noteikt vai paredzama būtiski negatīva ietekme uz gruntsūdeņu, virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un ūdens ņemšanas vietu ūdens kvalitāti. Kartogrāfiskā materiāla izvēli ir veicis eksperts hidroģeologs ar ilggadīgu pieredzi hidroģeoloģisko jautājumu izpētē.</p>
104.	<p>47. 119.lp. norādīts: Diemžēl datu trūkuma dēļ nav iespējams precīzāk novērtēt upju un meliorācijas sistēmu radīto ietekmi uz gruntsūdens līmeni un plūsmas virzienu.</p> <p>Gruntsūdeņu dziļuma modelis VES izpētes teritorijā sniegts 6.1.3. attēlā.</p> <p>Lūdzu, ņemt vērā, ka IVN nav reālos un ticamos datus balstīts, kādēļ attiecīgi nevar atļaut būvēt VES, jo apdraudējums var būt liels, bet šie dati to neatspoguļo.</p>	<p>IVN ziņojumā ir izmantoti sekundāri pieejamie arhīva dokumenti, kuru analīzes mērķis ir noteikt, vai paredzama būtiski negatīva ietekme uz gruntsūdeņu, virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un ūdens ņemšanas vietu ūdens kvalitāti. Kartogrāfiskā materiāla izvēli ir veicis eksperts hidroģeologs ar ilggadīgu pieredzi hidroģeoloģisko jautājumu izpētē.</p> <p>IVN veic iespējami agrākā projekta attīstības posmā, pēc IVN rezultātiem, attīstītājs veic detalizētu ģeotehnisko izpēti un izpētes rezultātā iegūtos datus</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		izmanto būvprojekta sagatavošanai, kas ir ierastā prakse arī citos IVN projektos.
105.	<p>48. 120. lp. ir minēts: Lai precīzi noteiktu grāvju radītās ietekmes zonu, jāizvērtē dažādu ietekmējošo faktoru savstarpējā mijiedarbība, un jābūt veiktiem detaļiem inženiertehniskajiem izpētes darbiem, kas tiks veikti projektēšanas stadijā.</p> <p>Lūgums, izstrādāt modelējumu uz esošiem datiem, nevis vienkārši apgalvot, ka to, ko neizdarīsim tagad, darīsim jau būvniecības stadijā. Tas, ka neesat izvērtējuši, nenozīmē, ka šobrīd nevar veikt izvērtējumu. Ir pietiekami daudz informācijas un datu, lai izanalizētu ietekmi uz vidi un dažādu ietekmējošo faktoru mijiedarbību. Ieviešanas stadijā nevarēs veikt tik detalizētu un rūpīgu ietekmes uz vidi izvērtējumu. Jūsu nespēja analizēt faktorus savstarpējā mijiedarbībā ir aplams apgalvojums, jo zinātne un datu analīzes metodes ir pietiekamas, lai to izdarītu. Šāds apgalvojums liecina par zemo IVN procesa kvalitāti un ekspertu nepietiekamo kompetenci strādāt komandā, lai ziņojums būtu atbilstošā kvalitātē.</p>	<p>Norādītie jautājumi detaļi tiks risināti būvprojektēšanas stadijā, kas ir nākamā projekta stadija pēc IVN procesa pabeigšanas.</p> <p>IVN veiktais novērtējums ir sagatavots uz pieejamiem datu avotiem un ir pietiekams, lai novērtētu iespējamo ietekmi. IVN viens no mērķiem ir definēt tehniskos nosacījumus būvprojektēšanai. Šajā gadījumā tas ir izpildīts.</p>
106.	<p>49. 122. lp. tiek norādīts: Izanalizējot gruntsūdeņa modeļa datus, kas izstrādāti projektā "Depth-to-water" 115 paredzētās darbības teritorijā, gruntsūdeņu līmenis potenciālajās VES vietās vidēji ir 2–5 m. Atsevišķās vietās līdz 2 m dziļumam.</p> <p>Šis attiecas uz : "map indicates the possible water table depth in metres" (akcents: POSSIBLE - iespējamais, nevis ar mērījumiem fiksētais. "Depth-to-water map conformance according to the authors of the methodology is at a level of 70% to 90% in forest conditions." - mežu teritorijās ticamība kartei var būt arī tikai 70%. Lūdzu, precizēt, kāda ir ietekme uz ES nozīmes biotopa Parkveida pļavas un ganības 6530*. Tādi ir tikai 2, te 70% nekur konkrēti neredz, kā hidroloģiski ietekmēs. Nav saprotams - ja kartē ir sīkāks dalījums līdz metram, tad kā te sanāk 2 un 2-5 metri?</p>	Citētais IVN ziņojuma teksts ir pareizs. Pareizi norādītā 70-90% varbūtība ir zinātniski pamatota un šajā aspektā IVN vērtējumam pietiekama.
107.	<p>50. 133.lp. 6.3.3. Inženierģeoloģiskie apstākļi un mūsdienu eksodinamiskie procesi nodaļas sākums</p> <p>Pirmā rindkopa norāda, ka reālā situācija tiks vērtēta būvprojekta stadijā un viss zemāk raksturotais ir vispārēja informācija (kura balstīta uz 60 gadu veciem pētījumiem), lūdzu paskaidrot un attiecīgi izmantot pētījumus, kas atbilst reālai situācijai dabā šobrīd.</p>	Latvijā nav pieejami jaunāki dati par ģeoloģisko uzbūvi, tāpēc tiek izmantota aktuālākā informācija, kas ir pieejama. Ģeoloģiskā informācija laika gaitā praktiski nenoveco, kamēr vien to neizmaina cilvēka darbība. Tomēr svarīgi uzsvērt, ka pēc IVN pabeigšanas projektēšanas gaitā tiks veikta konkrētās teritorijas ģeotehniskā izpēte.
108.	<p>51. 133. lp. atsauces 122 Juškevičs V., Polivko I., Tracevskis G. Pārskats par 1:200 000 mēroga komplekso ģeoloģisko un hidroģeoloģisko kartēšanu lapas O-35-XXI dienvidu daļā (Ziemeļlatvijas kartēšanas grupa), 1962.– 1964. g. Ģeoloģijas pārvalde, Rīga, 1964. 123 Juškevičs V., Polivko I., Tracevskis G. Pārskats par 1:200 000 mēroga komplekso ģeoloģisko un hidroģeoloģisko kartēšanu lapas O-35-XX teritorijā (Ziemeļlatvijas kartēšanas grupa), 1962.–1964.g. Ģeoloģijas pārvalde, Rīga, 1965.</p>	Latvijā nav pieejami jaunāki dati par ģeoloģisko uzbūvi, tāpēc tiek izmantota aktuālākā informācija, kas ir pieejama. Ģeoloģiskā informācija laika gaitā praktiski nenoveco, kamēr vien to neizmaina cilvēka darbība. Tomēr svarīgi uzsvērt, ka pēc IVN pabeigšanas projektēšanas gaitā tiks veikta konkrētās teritorijas ģeotehniskā izpēte.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Atsauces uz ļoti seniem doc., lūdzu, paskaidrot, kādēļ netiek izmantoti jaunie pētījumi ar aktuālo un reālo situāciju, kas paaugstina IVN validātes un ticamības radītāju.	
109.	<p>52. 6.4.1. apakšnodaļa. IVN izstrādē iesaistīto ekspertu atzinumos un ietekmes vērtējumos, kas snieguši atzinumus un vērtējumus par dažādām tēmām - ainavas, hidroloģija, biotopi u.c., ir atšķirības ĪADT kopskaitļos, eksperti nav kļūdījušies, jo eksperti ir vērtējuši ĪADT atbilstoši savas jomas specifikai.</p> <p>Nesaprotams apgalvojums. Kas pierāda to, ka tā ir ticama un validēta informācija? Lūdzu, pārbaudīt un citēt atbilstoši pieņemtajai praksei ar atsaucēm.</p>	Teksts precizēts. Dabas ekspertu atzinumos 6.pielikumā atšifrēti visi fakti, pieņēmumi un argumenti, uz kuriem atzinums balstīts.
110.	<p>53. 139. lp. minēts: Ņemot vērā sugu, kuru ligzdošanas vietu aizsardzībai veidojami mikroliegumi, novērojumu daudzumu izpētes teritorijā un faktu, ka vairākās AS “Latvijas valsts meži” izdalītās teritorijās putnu aizsardzībai nav izveidoti mikroliegumi,</p> <p>Lūdzu, precīzi atainot informāciju atbilstoši laika-analīzes pieejai, norādot procesā plānotos pasākumus, lai būtu skaidrs, kur vēl būs mikroliegumi un kad notiks papildus izpēte?</p>	IVN notiek esošajā normatīvajā situācijā: IVN nevar prognozēt, kur vēl būs nākotnē mikroliegumi.
111.	<p>54. 145. lp. minēts: DAP ir pamats uzskatīt, ka piesaistītās ekspertes zināšanas par īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju sugu atpazīšanu dabā ir pietiekamas, tajā pašā laikā nav pārliecības, ka apsekotajās teritorijās ir veikta pietiekama īpaši aizsargājamo sūnu un ķērpju sugu atradņu apzināšana. Līdz ar to pēc DAP lūguma eksperte atkārtoti apsekoja kritiskākās teritorijas VES parkā “Valmiera-Valka”, veicot tieši uz sūnu un ķērpju sugām mērķētu izpēti.</p> <p>Kad notiks papildu izpēte un procesā tieši kurā brīdī un kā notika paredzētā IVN posmā šāda procedūra, kur ir jau nostiprināts apgalvojums par DAP. Vai tas ir leģitīms apgalvojums un vērā ņemams? Paskaidrot vai dzēst pierādījumu trūkumu dēļ.</p>	Visi dabas ekspertu atzinumi ar papildinājumiem (visi datēti) kā to neatņemamām sastāvdaļām pievienoti 6. pielikumā.
112.	<p>55. Natura 2000 teritoriju raksturojums: 139-145.lp.</p> <p>Lūdzu, izvērtēt VES darbības ietekmi uz minētajām 4 atsevišķi sadalītām teritorijām kumulatīvo ietekmi, nevis katru teritoriju atsevišķi. Atbilstošais metožu klāsts ir diezgan plašs, kā arī zinātniskā bāze un ekspertīze jums jau ir.</p>	IVN ziņojumā ir veikts detāls paredzētās darbības ietekmes uz Natura 2000 vērtējums. Šādu vērtējumu ir veicis katras pieaicinātais dabas eksperts: ornitologs, sīkspārņu eksperts un biotopu eksperti. IVN ziņojuma eksperts savukārt ir šo informāciju sagrupējis un pasniedzis atbilstoši IVN programmas prasībām tā lai kompetentā iestāde – Dabas aizsardzības pārvalde varētu pieņemt lēmumu par šīs ietekmes būtiskumu vai nebūtiskumu.
113.	<p>56. 6.4.3. saraksts IVN ietvaros izvērtētas šādas putnu sugas un sugu grupas:</p> <p>Ir jāiekļauj melnā dzilna</p>	Saskaņā ar putnu sugu eksperta atzinumu par paredzēto darbību IVN ziņojuma izstrādes ietvaros saistībā ar paredzēto darbību nav vērtētas tās izpētes teritorijā sastopamās īpaši aizsargājamās putnu sugas par kurām literatūrā, un arī līdzšinējā praksē Latvijā, netiek

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>uzskatītas par vēja parku īpaši apdraudētām. Tās ir: īpaši aizsargājamie zvirbulveidīgie putni, meža balodis, vakarlēpis, melnā dzilna u. c.</p> <p>Netiek uzskatīts, ka šo sugu klātbūtne būtu pietiekams pamats mainīt vēja parka konfigurāciju, vai rekomendēt papildus darbības ierobežojumus. Šo sugu aizsardzība tiek nodrošināta, ievērojot rekomendācijas vairāk apdraudēto sugu aizsardzībai.</p>
114.	<p>57. 6.4.6. tabula. 3 km zonā ap vērtētajām VES konstatētās putnu sugas ar aizsardzības pazīmēm, to skaita vai izplatības vērtējums</p> <p>Kādēļ šajā teritorijā nav vērtētas melnās dzilnas, gan meža baloži? Lūdzu, izvērtēt.</p>	<p>Saskaņā ar putnu sugu eksperta atzinumu par paredzēto darbību IVN ziņojuma izstrādes ietvaros saistībā ar paredzēto darbību nav vērtētas tās izpētes teritorijā sastopamās īpaši aizsargājamās putnu sugas par kurām literatūrā, un arī līdzšinējā praksē Latvijā, netiek uzskatītas par vēja parku īpaši apdraudētām. Tās ir: īpaši aizsargājamie zvirbulveidīgie putni, meža balodis, vakarlēpis, melnā dzilna u. c.</p> <p>Netiek uzskatīts, ka šo sugu klātbūtne būtu pietiekams pamats mainīt vēja parka konfigurāciju, vai rekomendēt papildus darbības ierobežojumus. Šo sugu aizsardzība tiek nodrošināta, ievērojot rekomendācijas vairāk apdraudēto sugu aizsardzībai.</p>
115.	<p>58. 163.lp. Attiecīgi VES ietekme saistīta ar interesi par bojāgājušajiem putniem iekārtu tuvumā kā barību vai izvairīšanos no trokšņa fona, kas traucē saklausīt plēsēju tuvošanos. Nemot vērā, ka tiks izjaukta esošā ekosistēma, tad jautājums, kādā veidā tiks mazināta kumulatīvā ietekme uz citām sugām, kas samazināsies. Nav skaidrs, kas ir tie pasākumi, kurš tos veiks VES plānotajā teritorijā?</p>	<p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem IVN programmā netika prasīta (ne šajā, ne kādā citā VES parka IVN). Tikai pēc Igaunijas pieprasījuma novērtēt ietekmi uz medījamiem dzīvniekiem ir veikts šis novērtējums, turklāt plašāk: arī uz nemedījamiem. Nekādu pētījumu šajā jomā nav Latvijā un trūcīgi arī citur pasaulē (atspoguļoti eksperta atzinumā 6.pielikumā).</p> <p>Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: <i>“Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju</i></p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<i>monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</i>
116.	<p>59. Atsauces 163.lp. 170 https://www.silava.lv/images/Petijumi/2023-Lacu-monitorings/2023-Lacu-monitorings-Parskats.pdf 171 Helldin J.O., et.al. 2012. The impacts of wind power on terrestrial mammals. A synthesis - SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY REPORT 6510, 52 pp. 172 Scholl E.M. & Nopp-Mayr U. 2021. Impact of wind power plants on mammalian and avian wildlife species in shrub- and woodlands. - Biological Conservation 256</p> <p>Lūgums, pārbaudīt, vai minētā interpretācija ir atspoguļota precīzi un atbilstoši reālajai situācijai, jo atsauce nav latviešu valodā un ir arī veca atsauce uz 2012.g. Vai tā atbilst jaunajiem VES modeļiem? Lūdzu argumentēt avota izmantošanu.</p>	Norādītie pētījumi ir reprezentatīvi. 2012. gada pētījums ir derīgs, 2021. gada pētījums ir aktuāls: šādi pētījumi netiek veikti katru gadu.
117.	<p>60. 164.lp. atsauces 173 Tolvanen A., et.al. 2023. How far are birds, bats, and terrestrial mammals displaced from onshore Wind power development? – A systematic review. Biological Conservation, 288, 110382. 174 Ferrão da Costa, G., et.al. 2018. The Indirect Impacts of Wind Farms on Terrestrial Mammals: Insights from the Disturbance and Exclusion Effects on Wolves (Canis lupus). In: Mascarenhas, M., Marques, A., Ramalho, R., Santos, D., Bernardino, J., Fonseca, C. (eds) Biodiversity and Wind Farms in Portugal. Springer, Cham. 175 Miltz C., et.al. 2024. Will future wind power development in Scandinavia have an impact on wolves? - WILDLIFE BIOLOGY 176 Helldin J.O., et.al. 2012. The impacts of wind power on terrestrial mammals. A synthesis - SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY REPORT 6510, 52 pp. 177 Łopucki R. & Mróz I. 2016. An assessment of non-volant terrestrial vertebrates response to wind farms—a study of small mammals. - Environ Monit Assess 188: 122 178 Łopucki, R., Klich, D. & Gierek, S. 2017. Do terrestrial animals avoid areas close to turbines in functioning wind farms in agricultural landscapes? - Environ Monit Assess 189: 343 179 Łopucki R., et.al. 2018. Living in habitats affected by wind turbines may result in an increase in corticosterone levels in ground dwelling animals - Ecological Indicators, Volume 84, pp. 165-171 180 Agnew R.C.N., Smith V.J., Fowkes R.C. 2016. WIND TURBINES CAUSE CHRONIC STRESS IN BADGERS (MELES MELES) IN GREAT BRITAIN. J Wildl Dis, 52 (3), pp. 459–467 181 Berg E. 2024. Wind of change. Wind power establishments correlate with changes in moose harvests in central Sweden and Norway. Master thesis at Uppsala University</p>	Norādītie pētījumi ir reprezentatīvi. Latvijā šādu pētījumu vēl nav: trūkst izpētes objekta.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Neviens no minētajiem pētījumiem nav Latvijā veikts, kādēļ ir precīzi jāatspoguļo šo pētījumu ierobežojums (limitations) to interpretācijai uz Latvijas teritoriju. Uzlabojums palīdzētu validēt minēto un paaugstinās ticamību ekspertīzei. Lūdzu argumentēt avota izmantošanu.	
118.	61. 6.5.1. Atbilstoši ainavzemju dalījuma, VES parka teritorija ietilpst Gaujaszemē (6.5.1. attēls). Lūdzu, precizēt, kā tiek noteikts šāds dalījums.	Turpat ir sniegta atbilstošā atsauce.
119.	62. 167.lp. atsauce: 182 https://experience.arcgis.com/experience/32051c63871a47f1a6446a04f8ade1c2/page/Ainavas-kart%C4%93s/ Šim avotam piekļuve ir ierobežota, kādēļ nevar pārliecināties, ka esošā interpretācija atbilst minētajam. Lūdzam, pārbaudīt esošā avota validitāti un ticamību.	Avots ir izmantojams un ticams, piekļuve ir iespējama.
120.	63. 168.lp. apgalvots: VES redzamību ietekmē attālums, to krāsa, laikapstākļi (apmācies vai saulains), kā arī leņķis, kādā uz tām krīt saules stari un no kāda leņķa uz tām paveras skats. Dienās, kad debesis būs skaidrākas, tās būs labāk saskatāmas, jo veidosies krāsu kontrasts, bet dienās, kad laiks būs apmācies, VES vairāk saplūdis ar debesīm un būs mazāk saskatāmas un līdz ar to atstās mazāku ietekmi uz apkārtējo ainavu. Kāds ir avots šim nepilnvērtīgajam apgalvojumam? VES redzamību ietekmē arī tās augstums. Lūdzu precizēt. Kādos faktos/datos ir balstīts šāds pieņēmums?	IVN ir vērtētas konkrēti definētu parametru VES ar konkrētu augstumu, tāpēc augstums kā jau iekļauts faktors nav atkārtoti jāuzskaita.
121.	64. 168.lp minēts: veidojot pāreju uz gaišo, tādā veidā tos sapludinot ar apkārtni un vēl vairāk mazinot to apjoma ietekmi uz ainavu. Kā zaļā krāsa VES ziemā un sniegā var mazināt ietekmi uz ainavu? Precizēt apgalvojumu.	Ziemas periodā mežs var būt apsnidzis, kaut pēdējās dekādēs sniegs, kas noturīgi blīvi sedz koku vainagus, novērojams reti. Tomēr VES parka “Valmiera-Valka” teritorijā dominē skujkoku meži, kas IVN ir skaidri atspoguļots, un skujkoku meži arī ziemā pārsvarā ir zaļi, sniega baltuma dominance pār skuju zaļumu ir reta.
122.	65. 168. lp. apgalvots: Taču komerciāli šādu risinājumu piedāvā tikai viens VES ražotājs, tāpēc IVN veicēja ieskatā tam ir rekomendējošs raksturs. Kurš ražotājs, un kāda garantija, ka tiks izmantots/netiks izmantots esošais variants? Kāda jēga vērtēt, ja tam nav nekādas nozīmes, bet tikai rekomendējošs raksturs. Lūdzu, izvairīties no apgalvojumiem, kas tikai apstiprina, ka IVN nav veikts šajā jomā vai dati ir neatbilstoši.	IVN ir sniegtas iespējamās rekomendācijas. Konkrētā iepirkumā/pasūtījumā var piegādājam uzstādīt individuālas prasības, kas atšķiras no komerciāliem piedāvājuma.
123.	66. 168.lp. apgalvots: Ainava objektīvi mainās cilvēka un dabas mijiedarbības rezultātā, un jaunu elementu parādīšanās ainavā ir mūsdienu cilvēka darbības un dabas iespēju izmantošanas rezultāts. VES Latvijā nav jauns elements apkārtējā ainavā, tās pamazām jau kļūst pierastas un atpazīstamas, īpaši Kurzemē. Šajā IVN vērtējamās VES atšķiras ar lielākiem izmēriem, nekā līdz šim Latvijā esošās. Ainavas uztvere ir subjektīva, tāpēc nav pamata apgalvot, ka VES samazinās ainavas kopējo vērtību: tās vienlaikus arī izmantos	Ir pievienota atsauce uz Latvijas nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.-2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu. Latvijā jebkādas jaudas, augstuma un izvietojuma blīvuma vēja parks ir pagaidām rets precedents.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>ainavas potenciālu, radot jaunu dominanti un vietas zīmi esošajā ainavā. Būtisku ainavas izmaiņu izjutīs apkārt esošo viensētu un ciemu iedzīvotāji, jo tieši viņu ikdienas ainava iegūs jaunus, tieši šajā vietā nebijušus, kaut citur jau ierastus ainavas elementus. Katrs jauns elements ainavā sākotnēji var likties neiederīgs, bet, laikam ritot, ainavai mainoties, šis elements tajā sāk dzīvot savu dzīvi un kļūst par vietējās ainavas elementu, kas raksturo šo skatu un veido vietas atpazīstamību.</p> <p>Lūdzu, precīzi norādīt apgalvojumiem avotus, kādos faktos balstīts apgalvojums, ka tās kļūst "pierasts". Kurai sabiedrības daļai?</p> <p>Apgalvojums nav patiess, jo šādas jaudas, augstuma un izvietojuma blīvuma vēja parks mežzemēs ir precedents Latvijas meža ainavas vēsturē.</p>	
124.	<p>67. 169.lp. apgalvots: Ainava, kas tiks ietekmēta, ir nozīmīga tieši vietējiem iedzīvotājiem, kuru viedoklis, argumenti un vēlmes var ietekmēt vietas attīstību, tomēr, attīstoties tehnoloģijām, mainoties vides politikai un kopējām elektroenerģijas ieguves prioritātēm, VES būvniecība ir atbalstāma un vajadzīga, lai palielinātu vēja enerģijas izmantošanu Latvijā.</p> <p>Vai šis apgalvojums nozīmē, ka ainava bez VES neizmanto savu potenciālu? Kāds ir avots šim apgalvojumam? Kādos faktos tas balstīts?</p>	<p>Tas nenozīmē, ka ainava bez VES neizmanto savu potenciālu.</p> <p>Saskaņā ar “Latvijas ainavu novērtēšanas metodika” (2023): “Ainavas raksturošanā būtiski ievērtēt teritorijas vēsturisko attīstību, kas nesusi izmaiņas ainavā dažādos laika periodos, jo ainava ir dinamiskas mijiedarbības rezultāts starp kultūru un dabu, ko cilvēces progress ir novedis pie pārmaiņām. Latvijas ainavas cauri gadsimtiem ir attīstījušās un turpina attīstīties un mainīties arī mūsdienās, pateicoties cilvēku un dabas nemitīgai mijiedarbībai.</p> <p>Latvijas ainava piedzīvojusi daudzas pārmaiņas, attīstoties līdz mūsdienu veidolam, un vienas no izteiktajām izmaiņām ainavā saistītas tieši ar cilvēka saimniecisko darbību. Tāpat liela loma pārmaiņu procesā bijusi gan dabas procesiem, gan politiskajiem uzstādījumiem, īstenojot dažādas reformas.”</p> <p>Ainavas vizuālā ietekme ir reāla, taču tās uztvere ir subjektīva — daļa cilvēku to uztver kā traucēkli, bet citi – kā tehnoloģiju attīstības un vides ilgtspējas simbolu.</p>
125.	<p>68. 169. lp. apgalvots: “Ainavas uztvere ir subjektīva: nav objektīvu kritēriju, vai VES kā ainavas elements ir ar pozitīvu vai negatīvu ietekmi.</p> <p>Kas ir šī viedokļa autors? kādos uz ainavas ietekmes izpēti datos tas balstīts? Subjektīvs viedoklis?</p> <p>Lūdzu, sniedziet objektīvu datus balstītu viedokli.</p>	<p>Ir pievienota atsauce uz Latvijas nacionālā enerģētikas un klimata plāna 2021.-2030. gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu. Latvijā jebkādas jaudas, augstuma un izvietojuma blīvuma vēja parks ir pagaidām rets precedents.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
126.	<p>69. 169.lp. Sagaidāms, ka arī Latvijas sabiedrība piemērosies šīm subjektīvajām neērtībām kā kompromisam nepieciešamās enerģētikas ilgtspējas vārdā, tomēr pagaidām plānotā vēja enerģētikas straujā attīstība Latvijā vērtējama kā ainaviski negatīvu ietekmi izraisīša, un šo ietekmi ir pamats vērtēt kā būtisku. Lai šī būtiskā nelabvēlīgā ietekme būtu pieļaujama, VES parki jāveido vietās, kur tie būtiski neietekmē ĪADT ar ainavu kā profilējošo aizsargājamo vērtību, katram projektam jāveic IVN un projekts jāīsteno tikai būtiskas negatīvas ietekmes nekonstatēšanas gadījumā.” VES ir mūsdienu arhitektūras paraugs, kas no daudziem citiem ainavas elementiem atšķiras pēc formas un augstuma mēroga. Ņemot vērā to izmēru un rotora kustības, tās var kļūt par vizuāli dominējošiem elementiem ainavā. Jāņem vērā, ka vēja enerģijas izmantošana paplašināsies un atstās pieaugošu ietekmi arī uz ainavu, tomēr ir ārkārtīgi svarīgi apzināties, ka šīm pārmaiņām jānotiek apzināti, ņemot vērā unikālo ainavu, tās vērtības un nozīmi. Dažas ainavas var būt īpaši jutīgas pret vēja enerģiju, savukārt VES citās ainavās var pievienot jaunas vērtības. Paredzot un izvietojot šāda mēroga elementus, ir jāievēro liela piesardzība, pietāte pret teritoriju un tās vērtību gan lielu parku izveidē, gan atsevišķu VES izvietojumā. VES ir sabiedrībā pretrunīgi vērtēti vizuālās ainavas elementi, kam dažādos skatu leņķos un attālumos ir atšķirīga ietekme uz ainavas vizuālajām vērtībām. Ainava ir ļoti svarīga iedzīvotāju ikdienas dzīvē, veido atsevišķu vietu identitāti, tāpēc ir būtiski pievērst uzmanību tās izmaiņai un nozīmei. Būtiska ir sabiedrības iesaiste šādu objektu veidošanā un ainavas izmaiņu radīšanā, jo jauna ainavas izmantošana, jauni ainavas elementi cilvēku apziņā bieži vien ienāk ar grūtībām. Saskaņā ar Eiropas ainavu konvencijas (EAK) ietvarā ainava</p> <p>Kā tieši vērtēta ietekme, ja citāti nav attiecināms uz lieljaudas vēja parku meža ainavā. Nav skaidrs, kas domāts ar teikumu, ka “sagaidāms, ka arī Latvijas Sabiedrība piemērosies šīm subjektīvajām neērtībām”. Lūdzu, ņemt vērā Latvijas Satversmes 115. pantu, ka: „Valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu”, un visā tekstā, bet arī šajā izņemt arī tekstu ar dažādiem pieņēmumiem par “kompromisu” no sabiedrības puses, kas nav datos pierādīts. SKDS aptaujā 17% tikai sabiedrības atbalsta VES meža zemēs, jo meži ir daudzfunkcionālas ekosistēmas, kas nodrošina daudzveidīgus ekosistēmu pakalpojumus, to skaitā labvēlīgu vidi.</p>	<p>IVN iekļauts gan citātu un atsauču kopums, gan tā autori sniedz savu vērtējumu (tostarp arī pieņēmumus un argumentus), pabeigts IVN pats turpmāk kļūst par avota avotu.</p>
127.	<p>70. 170.lp. minēts: Meži definēti kā vieni no Latvijas ainavas veidotājiem. VES izpētes teritorijas kontekstā jārunā tieši par mežu masīviem, kas “veido Latvijai raksturīgo mežu ainavu”, tomēr kanoniskās ainavas aprakstā netiek aizmirsts, ka ainavu veidojuši un turpina veidot antropogēnie procesi, šajā gadījumā – vēja parka būvniecība.</p> <p>Latvijas kultūras kanonā vēja parku būvniecība netiek minēta, lūdzu precizēt formulējumu.</p>	<p>Tekstā ir minēts, ka “VES plānots primāri izvietot izcirtumos un jaunaudzēs”, lai pēc iespējas mazāk ietekmētu mežu masīvus.</p>
128.	<p>71. 170. lp. minēts: Ainavu vērtēšanā sekots VARAM apstiprinātajām vadlīnijām lokālo ainavu plānošanai.</p>	<p>Minētās vadlīnijas nav normatīvs, bet gan tikai vadlīnijas. Ekspertam ir tiesības sekot minētajām</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Kāds ir pamatojums, ņemot vērā faktu, ka Valka-Valmiera parka teritorija ietekmēs Eiropas nozīmes ĪADT un retas ainavas, piemērot lokālo ainavu plānošanas normatīvu?	vadlīnijām, kuras ir ļoti vispārīgas, līdz ar to attiecināmas uz jebkāda mēroga un nozīmīguma ainavām.
129.	<p>72. 170.lp. minēts: Lai arī vēja ģeneratori skaidros laikapstākļos būs redzami pat vairāk nekā 20 km attālumā, šādā attālumā to ietekme uz ainavu nav vērtēta, jo to noklātā skatu laukuma virsmas laukums būtu proporcionāli neliels.</p> <p>Kā iespējams pilnvērtīgi izvērtēt ietekmi uz unikālām meža un parkveida pļavu ainavām ĪADT, AAA, NATURA 2000 ietekmes zonās, ja tiek ignorēta daļa no paredzamās ietekmes? Lūdzu, veikt analīzi par kumulatīvo ietekmi.</p>	<p>IVN ziņojumā ņemts vērā gan Novērtējums par paredzētās darbības ietekmi uz ainavisko vidi un kultūrvēstures pieminekļiem, gan Eiropas zaļā kursa un Latvijas enerģētiskās neatkarības mērķi.</p> <p>2024. gadā pieņemtajā Ainavu politikas ieviešanas plānā 2024.–2027. gadam, minēts, ka: ievērojot Eiropas zaļā kursa un Latvijas enerģētiskās neatkarības mērķus, veicot ainavu novērtēšana reģionālā un vietējā mērogā, jāņem vērā, ka enerģētiskā neatkarība un drošība ir tikpat svarīga un ņemama vērā kā tūrisma un vides aizsardzības jomas. Ainavu eksperta novērtējumam ir rekomendējošs raksturs un ieteikumi ņemti vērā.</p>
130.	<p>73. 170.lp. minēts: Klātienē ir veikta izpētes teritorijas un tās apkārtnes nozīmīgāko ainavu elementu (10 km rādiusā ap ārējām VES) apsekošana (..)</p> <p>10 km rādiuss nav uzskatāms par faktoloģiski atbilstošu attālumam, jo MK Noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 163.5. apakšpunkts) (MK 13.10.2020. noteikumu Nr. 630 redakcijā) aktualizēti 2020.gadā, kad tik augstas vēja parku infrastruktūras mežzemēs Latvijā nav plānots izvietot. Precizēt, ka tā ir meža izpētes teritorija, nevis vienkārši teritorija. Kādi izpētes kritēriji tika definēti, veicot izpēti šajā teritorijā-lūdzu, precizēt.</p>	VES tiek izvietotas mežos, bet 10 km rādiusā ap ārējām VES ir dažādas funkcionālās zonas, ne tikai meža teritorijas.
131.	<p>74. 170.lp. minēts: Kanoniskās mežu ainavas aprakstā O. Nikodemus Strenču mežu masīvu netieši nosauc par vienu no īpaši augstvērtīgu boreālo skujkoku meža veida – balto silu (iekšzemes kāpas, kas klātas baltajiem ķērpjiem) – etalonteritoriju.</p> <p>Lūdzu, balstoties uz šo eksperta viedokli, paskaidrot, ka VES atstās būtisku ietekmi uz ainavu.</p>	IVN ir daudzkārt konstatēts, ka VES ir būtiska ietekme uz ainavu, un arī šī iemesla dēļ gan no daļas VES nācies atteikties, gan daļai rekomendēt samazināt augstumu.
132.	<p>75. 180.lp. minēts: Ne mazāk svarīgs aspekts ir tas, kādu mežu atpūtnieki labprātāk izvēlas.</p> <p>“Par piemērotāko atpūtai Latvijas iedzīvotāji izvēlas mežu, kurā veikti nelieli labiekārtojumi, saglabājot nosacītu dabiskumu. Otra piemērotākā alternatīva ir mežs, kurā veikti labiekārtošanas darbi, pārveidojot to par parku, bet trešā atpūtai piemērotākā meža ainava – saimnieciskās darbības neietekmētais mežs. Pēdējās vietas piemērotības ziņā ieņem mežs, kurā tiek veikta aktīva mežsaimnieciskā darbība.”</p> <p>Nav īsti skaidrs, vai minētais pētījums ir kopējās sabiedrības, vai šīs teritorijas apmeklētāju viedoklis? Lūdzu, precizēt interpretāciju attiecībā uz VES “Valka-Valmiera”, papildinot ar precizēto viedokli no iedzīvotāju puses.</p>	Tas ir ņemts no AS “Latvijas valsts meži” (LVM) pasūtītā izpētes projekta, kura gaitā Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava” zinātnieki pētīja mežsaimniecības ietekmi uz meža un saistīto ekosistēmu pakalpojumiem. Lai noskaidrotu, kādas ir Latvijas iedzīvotāju rekreācijas intereses mežā dažādos gadalaikos. Aptauja veikta dažādos Latvijas reģionos pēc konkrētas metodikas.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
133.	<p>76. 181.lp. atsaucis: 201Pēc LVMGEO datiem, valstī ir 346 LVM pilnībā vai daļēji uzturētas atpūtas vietas 202 AS “Latvijas valsts meži” 2023. AS “Latvijas valsts meži” Meža apsaimniekošanas plāns 2022. –2026. gadam. Publiskā daļa. 203 https://www.mammadaba.lv/karte 204 Pie Gaujas atrodas arī viena Valmieras novada pašvaldības uzturēta atpūtas vieta pie Strenčiem.</p> <p>Lūdzu, precizēt pētījuma interpretāciju, kur tie veikti? Meži no Strenčiem līdz Saulei ir cilvēku iecienītas sēņošanas un ogošanas vietas. Jau šogad cilvēki sūdzējās, ka daļa mežu ir izcirsti, pazudušas sēņošanas vietas. Sēņotājs, ogotājs nemeklē labiekārtotas vietas. Nav īsti skaidrs, kā minētie pētījumi atspoguļo konkrētās teritorijas attīstību.</p>	<p>LVM nodrošina arī nosacīti punktveida rekreācijas objektus. MAP minēts, ka “apzinātas un izvērtētas rekreācijas iespējas, ir labiekārtotas vairāk nekā 300 tūrisma vietas²³: atpūtas vietas, dabas takas, apskates objekti, tostarp 10 skatu torņi”. LVM norāda, ka meži ir dažādi, līdz ar to “dažādas ir arī atpūtas iespējas – ogošana, sēņošana, pastaigas, sevišķi pie pilsētām, aktīvā atpūta”. Kā cits nozīmīgs rekreācijas veids norādīts medības.²⁴</p> <p>Paredzētās darbības teritorijā LVM apsaimniekotās atpūtas vietas neatrodas, tādas ir izvietotas AAA “Ziemeļgauja” teritorijā pie Gaujas. Atbilstoši LVMGEO datiem un LVM tūrisma portāla “mammadaba” karti²⁵(2024. gada martā) posmā no Anņu tilta līdz Ūdriņām atrodas 8 LVM uzturētas atpūtas vietas²⁶, no kurām viena slēgta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atpūtas vieta pie Gaujas “Bekas”, • Atpūtas vieta pie Gaujas “Plostu sienamā vieta”, • Atpūtas vieta pie Gaujas Spicu tilta, • Atpūtas vieta pie Gaujas “Zemā sala”, • Atpūtas vieta pie Gaujas “Iezuleja”, • Atpūtas vieta pie Gaujas “Aiz Oliņām”, • Atpūtas vieta pie Gaujas “Kauči” (slēgta), • Atpūtas vieta pie Gaujas “Ūdriņas”.
134.	<p>77. 6.7. Trokšņa līmeņa novērtējums 184.lp. minēts: Taču, kā jau laukos, lielākā daļa VES parkā esošo viensētu ir ceļu tuvumā, kuru satiksmes radītais troksnis jau esošajā situācijā šīm mājām veido trokšņa diskomfortu.</p>	<p>Novērtējot esošo trokšņa situāciju VES apkārtnē, ir modelēts satiksmes radītais troksnis uz ceļiem kā vienīgais avots (trokšņa izplatīšanās karte 7. pielikumā) un salīdzināts ar MK 2014. gada 7. janvāra noteikumus</p>

²³Pēc LVMGEO datiem, valstī ir 346 LVM pilnībā vai daļēji uzturētas atpūtas vietas

²⁴ AS “Latvijas valsts meži” 2023. AS “Latvijas valsts meži” Meža apsaimniekošanas plāns 2022. –2026. gadam. Publiskā daļa.

²⁵ <https://www.mammadaba.lv/karte>

²⁶ Pie Gaujas atrodas arī viena Valmieras novada pašvaldības uzturēta atpūtas vieta pie Strenčiem.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	1 km attālumā no A3 šosejas satiksmes troksni dzirdam tikai vakaros vai mainoties laikapstākļiem, kad iestājas pilnīgs bezvējš. Operatīvā transporta sirēnas var dzirdēt klusāk vai skaļāk. Bet tas troksnis ir nevienmērīgs un nerada diskomfortu ķermenim, dzirdei. No VES gan nāks konstants troksnis. Turklāt neviens nezina cik tas īsti būs tālu šādā mežu teritorijā un cik skaļš no tāda augstuma VES, jo dati un aprēķini nav uz šādu situāciju.	Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktajiem satiksmes radītā trokšņa robežlielumiem. Trokšņa līmeņi ir ļoti zemi.
135.	<p>78. 185.lp. minēts: Kā redzams, trokšņa līmeņi ir ļoti zemi: relatīvi pats augstākais ir naktī mājās “Saulē 4” – par 8 dB(A) zemāks par nakts trokšņa robežlielumu. Teritorijā esošajā situācijā ir ļoti klusa, bez jau esošiem trokšņa avotiem, kas varētu būtiski ierobežot jaunu trokšņa avotu radīšanu.</p> <p>Lūdzu, precizēt apgalvojumu atbilstoši reālai situācijai. Saulē arī pārējās dzīvojamās mājas būs pakļautas paaugstinātam troksnim. Nav salīdzināms dzelzceļš un šoseja ar VES. Gan pa dzelzceļu, gan šoseju transports pārvietojas neregulāri (neskaitot sabiedrisko transportu). Šosejas troksni mājās, kas ir aptuveni 200 metri attālumā (pa vidu ir meži), dzird tikai noteiktos laika apstākļos.</p>	Saskaņā ar esošā trokšņa līmeņa novērtējumu, esošajā situācijā VES nav: vienīgais ilglaicīgais izsvartais tehnogēnais troksnis ir satiksmes troksnis.
136.	<p>79. 189.lp. minēts: Saskaņā ar LVĢMC sniegto informāciju, lai iegūtu gada vidējās koncentrācijas ietekmes zonā bez operatora darbības (fona koncentrācija), tika veikta modelēšana programmā EnviMan (beztermiņa licence Nr. 0479-7349-8007, versija 3.0), izmantojot Gausa matemātisko modeli. Datorprogrammas izstrādātājs ir OPSIS AB (Zviedrija). Aprēķinos ņemtas vērā vietējā reljefa īpatnības un apbūves raksturojums. Meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Rūjienas novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2019. gada līdz 2023.gadam.</p> <p>Par gaisa kvalitāti ir notikusi modelēšana. Kādēļ nav gaisa piesārņojums mērīts dabā. Nav korekti salīdzināt gaisa kvalitāti lielo pilsētu centrā un mežā. Precizēt, pielietojot salīdzinošās analīzes metodes, lai apgalvojums būtu ticams un validēts datos.</p>	Gada vidējās koncentrācijas ietekmes zonas kartes sniedz LVĢMC saskaņā ar tuvāko novērojumu staciju, kas šajā gadījumā ir Rūjienā. LVĢMC gaisa kvalitāti mežā nemēra.
137.	<p>80. 193.lp. minēts: Rūpējoties par Pukšu purvā ligzdojošajām dzīvēm, zivju ērgļiem un kuitālām, AS “Augstsprieguma tīkls” uzstādījis putnu novirzīšanas zīmes uz pārbūvētās 330 kV elektrolīnijas no Valmieras uz Tsirgulinu (Igaunija). Atbilstoši ornitologu izpētes rezultātiem, īpašās zīmes uzstādītas kopumā 5,1 kilometru garā posmā gar purvu Valmieras novadā.</p> <p>Precizēt minēto, jo no teksta izriet, ka putni varētu orientēties pēc zīmēm.</p>	Teksts mainīts: “Rūpējoties par Pukšu purvā ligzdojošajām dzīvēm, zivju ērgļiem un kuitālām, AS “Augstsprieguma tīkls” uzstādījis putnu novirzītājus (kopumā 580 novirzītāji putniem elektrolīniju vadu labākai pamanāmībai) uz pārbūvētās 330 kV elektrolīnijas no Valmieras uz Tsirgulinu (Igaunija).”
138.	<p>81. 6.10. Atbilstība Valmieras un Valkas novada plānošanas dokumentiem nodaļas sākumā minēts: Paredzētās darbības īstenošana plānota Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastā.</p> <p>Precizēt, ka tas ir saistīts ar teritoriju meža zemēm.</p>	Tekstā norādīts, ka plānot darbība paredzēta mežu teritorijās.
139.	<p>82. 6.10. Atbilstība Valmieras un Valkas novada plānošanas dokumentiem 194.lp minēts: Taču, lai nodrošinātu novada ainavu aizsardzību, nav pieļaujama saules un vēja parku attīstība Valmieras novada ĪADT ainavu aizsardzības zonās, kā arī teritorijās, kas noteiktas</p>	Ainavas vērtību nosaka dažādi kritēriji, kas ietver dabas, kultūras, estētikas, ekoloģiskos un sociālos aspektus.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>kā kultūrainavu zonas, arī nacionālās nozīmes ainaviski vērtīgās teritorijās. Citās vietās jārespektē ainavas jutīgums, lai mazinātu konfliktsituāciju rašanos, degradējot ainavas kvalitāti apdzīvoto vietu tiešā tuvumā.</p> <p>Lūdzu, precizēt, ka šis projekts atrodas starp ainavu aizsardzības zonām un tas degradēs ainavas kvalitāti.</p>	<p>Šeit ir galvenie kritēriji, pēc kuriem var noteikt ainavas kvalitāti.</p>
140.	<p>83. 196. lp. minēts: Saskaņā ar šobrīd spēkā esošiem nosacījumiem Valkas novadā, plānotai vēja parka teritorijai būs jāizstrādā lokāl plānojums, savukārt, lai varētu īstenot paredzēto darbību Valmieras novadā, ir nepieciešams veikt lokāl plānojumu zemes vienībām, kur plānots uzstādīt vēja elektrostacijas vai iesniegt iesniegumu ar lūgumu, izstrādājot jauno Valmieras novada teritorijas plānojumu, paredzēt VES parka "Valmiera-Valka" būvniecību.</p> <p>Lūdzu, precizēt atsauci - kur tieši ir šis lokāl plānojums atrodams, kad tas uzsākts un kad tiks veikts.</p>	<p>Informācija aktualizēta: MK 30.04.2013. noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka, ka VES "atļauts izvietot mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem", atņemot šo kompetenci teritorijas plānojumam.</p>
141.	<p>84. 7. nodaļas 206.lp. minēts: tiks veicināta Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (ES) 2022/591 mērķu sasniegšana – aizsargāt, atjaunot un uzlabot vides stāvokli, cita starpā, apturot bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un panākot tās palielināšanos.</p> <p>Lūdzu, precīzi paskaidrot ar atsauci: Kādā veidā, izcērtot lielus mežu masīvus, aizsargās, atjaunos un uzlabos vides stāvokli, kā arī apturēs bioloģiskās daudzveidības samazināšanos konkrētajā teritorijā.</p>	<p>Teksts precizēts.</p>
142.	<p>85. 7.1. nodaļā minēts: Aprēķinātā atmežojamā platība ir maksimālā atmežojamā platība un projektēšanas laikā tās tiks precizētas un būs ievērojami mazākas, jo, piemēram, kabeļi tiks izbūvēti vienā ceļa pusē, nevis abās tas tiks precizēts projektēšanas laikā. Būs posmi, kur ar caurdures metodi, tiks mainīta ceļa puse vai apietti citi šķēršļi.</p> <p>IVN notiek esošajā teritorijā, kādēļ lūdzu precīzi norādīt, kas tieši un kad tiks darīts. Tas ir tikai pieņēmums - rakstīt - "projektēšanas laikā tās tiks precizētas". Aprēķini ir veikti un precīzi atsaukties uz to apjomu, kas ir zināms šajā brīdī.</p>	<p>IVN vērtē ietekmes pēc maksimālās piesardzības principa, aprēķinot lielākas ietekmes, nekā reāli sagaidāmas: precīzos apjomus aprēķina būvprojektā.</p>
143.	<p>86. 211.lp. tabulā: VV40 V40 izbūvei - bez laukuma papildus vēl izcirtīs turpat 3 ha meža, precizēt, vai visur ir aprēķini pareizi. Kādēļ vienai VESi ir 3ha, bet citām krietni mazāka?</p>	<p>Aprēķini ir pareizi, nevienai VES nav jāizcērt 3 ha. Izcirtšanas apjoms ir atkarīgs no meža esamības: esošā izcirtumā nekas vairs nav jāizcērt.</p>
144.	<p>87. 215. lp. minēts: Atsevišķās viensētu teritorijās (A variants, mērpunkti - 1, 4, 6, 8, B variants, mērpunkti - 1, 4, 6, 8, 13) neizpildās PVO vadlīnijās VES troksnim rekomendētā diennakts LDVN vērtība < 45 dBA;</p> <p>Lūdzu, precīzi norādīt, cik lielā mērā monotons troksnis ir traucējošs?</p>	<p>Troksņa novērtējums 7.2.1. nodaļā ir būtiski papildināts: ar satiksmes un VES summārā troksņa novērtējumu un detalizētākām rekomendācijām troksņa robežlielumu un PVO mērķlielumu nepārsniegšanas nodrošināšanai. IVN vērtē sagaidāmā troksņa objektīvos skaitliskos rādītāju, bet nevar komentēt, cik lielā mērā kluss monotons troksnis šķiet traucējošs katram cilvēkam individuāli.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
145.	<p>88. 217.lp. 7.2.1. attēls. VES radītā trokšņa ilgtermiņa rādītājs Ldiena, Lvakars, Lnakts B alternatīva ar 40 VES.</p> <p>Lūdzu, precizēt, jo ir “Lēmums Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde nolemj veikt šādus grozījumus 2020. gada 24. septembra tehnisko noteikumu Nr. VA18TN0066 sadaļā “Vides aizsardzības prasības”: 1. Izteikt 2. punktu šādā redakcijā: “2. Ievērot sertificētā sugu un biotopu jomas eksperta Rolanda Lebusa atzinumā iekļautos nosacījumus: 2.1. veikt zemējuma vadu marķēšanu 5,1 km garumā 330 kV elektropārvades līnijām “Valmiera – Tartu” un “Valmiera – Tsirguliina” lēmuma Nr.VI20VL0133 pielikumā iezīmētajā posmā; 2.2.minētajā posmā neveikt būvniecības (t.sk., rakšanas, montāžas, koku zāģēšanas, liela skaita tehnikas pārvietošanas) darbus laika posmā no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam (ir pieļaujama izolatoru montāža un vadu vilkšana, ja tā tiek izpildīta iespējami klusi, ar minimālu tehnikas piesaisti).” Attēlā skaidri redzams, ka troksnis skars teritoriju, kurā jau vienreiz ir bijis liegums trokšņot noteiktā periodā. Lūdzu skaidrot, kādi apstākļi mainījušies un troksnis visu gadu ar uzstādītu VES ir attaisnojams.</p>	<p>Minētajiem tehniskajiem noteikumiem nav sakara ar šā IVN objektu un iegūtajiem rezultātiem. Tāpat arī vērienīgu būvdarbu un koku zāģēšanas trokšņa raksturs un intensitāte ir nesalīdzināmi ar VES trokšņa raksturu un intensitāti. Savukārt attiecībā uz būvniecības periodu IVN jau ir analogisks nosacījums (12.pielikumā): <i>“Koku ciršanu ar motorizētu tehniku neveic dabas vērtību koncentrācijas teritorijās no 1. marta līdz 31. augustam (būvdarbu drošības dēļ atsevišķos gadījumos šo periodu iespējams mainīt, ja to saskaņo ar sertificētu sugu ekspertu). (O) Dabas vērtību koncentrācijas teritorijas nosaka sertificētais eksperts.”</i> Klusuma periodu atšķirības dažādu projektu teritorijās pēc ekspertu ieskatiem svārstās atkarībā no ligzdojošo sugu specifikas.</p>
146.	<p>89. 224.lp. minēts: Netika atklāti nekādi pierādījumi par VES izraisītās infraskaņas ietekmi uz veselību.</p> <p>Kādā veidā tika vērtēts, vai tika ņemta vērā kumulatīvās ietekmes faktori - kombinējumā ar citiem ietekmes faktoriem? Kādēļ netika izmantotas kumulatīvās ietekmes metodes, lai noteiktu kopējo ietekmi. Ja neprot izmērīt, vēl nenožīmē, ka ietekmes nav.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p>
147.	<p>90. 225.lp. ir apgalvots: Protams, ārstniecības iestāžu operāciju zāles, kurās ir ļoti stingri ierobežojumi vibrācijas ietekmes būtisko seku dēļ, nav salīdzināmas ar dzīvojamām ēkām. Tomēr, salīdzinot VES radītās vibrācijas rezultātus no pētījumiem ar vibrācijas robežlielumiem, kas Latvijā bija noteikti līdz 2010. gadam, secināms, ka VES radītais vibrācijas lielums jau 300 m attālumā ir zemāks kā zemākais noteiktais robežlielums, tas ir, operāciju zālēs nakts periodā. Tā kā VES vibrāciju.</p> <p>Plānotajā teritorijā nav ārstniecības iestāžu operācijas zāle, tātad šī ir liekvārdība. Nav skaidrs, kā autors interpretē un ar ko salīdzina. Nav zinātniski korektā veidā veikts salīdzinājums.</p>	<p>Informācija ir pārbaudīta, kļūdu un neatbilstību tajā nav.</p>
148.	<p>91. 227.lp. apgalvots: 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā (acīmredzami nepamatots lielums, jo reālā scenārija modelēšanā pret sliktāko šis rādītājs samazinās apmēram tikpat reizi kā stundu skaits gadā).</p> <p>Lūdzu, nelietot neatbilstošu valodu, apgalvojot, ka kaut kas ir “acīmredzams” - to, ko redzam ar acīm, var būt subjektīvs. IVN ir jābūt objektīvam un ticamam, datus pamatotam. Šis apgalvojums nav ticams. 30 minūtes dienā! Vasarā, saulainā laikā, tiešām? Rēķināt vidējo gadā nav īsti korekti - ēnas rodas saulainā laikā un vairāk garajās vasaras dienās.</p>	<p>Citētais teksts ir izņemts.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
149.	<p>92. 227. lp. minēts: Tomēr objektīvs mirgošanas efekta kaitējums nav pierādīts, runa ir tikai par to, ka mirgojošā ēna var subjektīvi kaitināt un apgrūtināt lasīšanu u.c. darbības, kas saistītas ar skatiena koncentrāciju.</p> <p>Vai tā tika analizēta kumulatīvi ar pārējiem ietekmes faktoriem? Kādēļ nē? Ja mirguļošana kaitina, var rasties nervu sistēmas saslimšanas, par šo ir pētījumi.</p>	<p>Vērtējot kumulatīvo ietekmi: pārējie vēja parki Latvijas ziemeļos un Igaunijas dienvidos atrodas attālumā, kurā nav sagaidāms, ka būs paredzama savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi. Tuvākā vēja parka Valgas pašvaldībā izpētes teritorija atrodas vairāk nekā 15 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas un turklāt, starp šiem diviem parkiem ir vēja parks “Valka” kura ietekmes uz vidi novērtējums ir sākuma posmā, aizvadīta sākotnējā sabiedriskā apspriešana. Šī vēja parka kumulatīvā ietekme ar parku “Valmiera-Valka” būs jāvērtē tā ietekmes uz vidi novērtējumā, jo šajā IVN par to nav informācijas, savukārt tā IVN būs pieejama pilna informācija par šo IVN.</p> <p>Alternatīvu izvērtējumā un galējo VES izvietojumā vērtētas arī kumulatīvās ietekmes no sertificētu ekspertu atzinumiem un IVN ekspertu novērtējumiem, kā arī kumulatīvo ietekmju mazināšana un izslēgšana uz Natura 2000 teritorijām.</p>
150.	<p>93. 7.6.1. Biotopi un vaskulārās augu sugas 241. lp. Kā dabas vērtību apdraudošie faktori attiecībā uz aizsargājamo augu sugu atradnēm, aizsargājamiem saldūdeņu, zālāju, purvu un mežu biotopiem, identificēta tieša aizsargājamo biotopu iznīcināšana.</p> <p>Lūdzu, ņemt vērā šo faktu, precizējot, ka tie ir vērtīgie biotopi, kas tiek iznīcināti, neatgriezeniski.</p> <p>Vai ir aprēķināta kumulatīvā ietekme uz biodaudzveidību un ekosistēmu kopumā šajā teritorijā, nevis salīdzināt uz visu Latvijas vai ES teritoriju? Lūdzu, aprēķināt kumulatīvo ietekmi.</p>	<p>Par sugām un biotopiem ir sniegts sertificēta dabas eksperta atzinums 6. pielikumā, no kura izriet minētais.</p> <p>Savukārt attiecībā uz kumulatīvo ietekmi – pārējie vēja parki Latvijas ziemeļos un Igaunijas dienvidos atrodas attālumā, kurā nav sagaidāms, ka būs paredzama savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi. Tuvākā vēja parka Valgas pašvaldībā izpētes teritorija atrodas vairāk nekā 15 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas un turklāt, starp šiem diviem parkiem ir vēja parks “Valka” kura ietekmes uz vidi novērtējums ir sākuma posmā, aizvadīta sākotnējā sabiedriskā apspriešana. Šī vēja parka kumulatīvā ietekme ar parku “Valmiera-Valka” būs jāvērtē tā ietekmes uz vidi novērtējumā, jo šajā IVN par to nav informācijas, savukārt tā IVN būs pieejama pilna informācija par šo IVN.</p> <p>Alternatīvu izvērtējumā un galējo VES izvietojumā vērtētas arī kumulatīvās ietekmes no sertificētu ekspertu atzinumiem un IVN ekspertu novērtējumiem, kā arī</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		kumulatīvo ietekmju mazināšana un izslēgšana uz Natura 2000 teritorijām.
160.	<p>94. 242. lp. minēts: Tiešās ietekmes zonā, kas saistīta ar kabeļu trašu izveidi, paredzēti rakšanas darbi, pēc kuriem īslaicīgi tiks iznīcināta zemsedzes veģetācija, kā arī kabeļtrases atbilstoši normatīvajiem aktiem uzturamas bez koku apauguma.</p> <p>Lūdzu, ņemt vērā, ka tiek iznīcināta zemsedze, vai ir aprēķināta kumulatīvā ietekme uz biodaudzveidību un ekosistēmu kopumā? Lūdzu, aprēķināt kumulatīvo ietekmi.</p>	<p>Pārējie vēja parki Latvijas ziemeļos un Igaunijas dienvidos atrodas attālumā, kurā nav sagaidāms, ka būs paredzama savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi.</p> <p>Tuvākā vēja parka Valgas pašvaldībā izpētes teritorija atrodas vairāk nekā 15 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas un turklāt, starp šiem diviem parkiem ir vēja parks "Valka" kura ietekmes uz vidi novērtējums ir sākuma posmā, aizvadīta sākotnējā sabiedriskā apspriešana. Šī vēja parka kumulatīvā ietekme ar parku "Valmiera-Valka" būs jāvērtē tā ietekmes uz vidi novērtējumā, jo šajā IVN par to nav informācijas, savukārt tā IVN būs pieejama pilna informācija par šo IVN.</p> <p>Alternatīvu izvērtējumā un galējo VES izvietojumā vērtētas arī kumulatīvās ietekmes no sertificētu ekspertu atzinumiem un IVN ekspertu novērtējumiem, kā arī kumulatīvo ietekmju mazināšana un izslēgšana uz Natura 2000 teritorijām.</p>
161.	<p>95. 7.6.1. tabula. Iespējamā kabeļtrases teritorija iznīcinātu biotopu 9010*_1 un Hellera ķīļlapes dzīvotni (poligons 18LM156_1158) ap 0,2 ha platībā. Ietekmes samazināšanai kabeļtrases izvietojama ceļa ziemeļu pusē.</p> <p>VV1 skaidri norāda, ka tiek iznīcināts biotops. Ko nozīmē iespējamā vai neiespējamā? Lūdzu, precīzi formulēt apgalvojumu. Izslēgt šo VES no kopējā plāna.</p>	<p>Pēc IVN atzinuma saņemšanas, balstoties uz to, nākamajos posmos tiks izvērtētas VES un tās infrastruktūras, t.sk. kabeļtrases, iespējamā būvniecība.</p>
162.	<p>96. 271. lp. VV47 (3) norādīts: VES un pievedceļa izbūves gadījumā paredzams, ka gada staipekņa atradnes tiks iznīcinātas līdz 165 m² platībā un apdziras – 0,5 m² platībā, tomēr nav paredzama negatīva ietekme uz sugu populācijām.</p> <p>Iznīcināts, bet neatstāj ietekmi uz populāciju. Vai tas nozīmē, ka viena cilvēka bojāeja neatstāj ietekmi uz populāciju tad mums nav jāveic populācijas saglabāšanas pasākumi? vai ir aprēķināta kumulatīvā ietekme uz biodaudzveidību un ekosistēmu kopumā? Lūdzu, aprēķināt kumulatīvo ietekmi.</p>	<p>Par sugām un biotopiem ir sniegts sertificēta dabas eksperta atzinums 6. pielikumā, no kura izriet minētais.</p> <p>Iznīcinātais apjoms neietekmēs būtiski populāciju un tās atjaunošanās spējas.</p>
163.	<p>97. 4.2.3. Tabula Novērtās jomas un atbilstošie novērtētie alternatīvie risinājumi – novietojuma un/vai tehnoloģiskie (augstums)</p> <p>Tabulas nosaukums nav skaidrs.</p>	<p>IVN izstrādes gaitā par katru no novērtētajām jomām, kas saistīta ar Paredzētās darbības īstenošanu, alternatīvie risinājumi – novietojuma un/vai tehnoloģiskie apkopoti 4.2.3. tabulā "Novērtās jomas un</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		atbilstošie novērtētie alternatīvie risinājumi – novietojuma un/vai tehnoloģiskie (augstums)”, apzīmējums “X” norāda uz vērtētās jomas alternatīvas veidu.
164.	98. 307.lp. Lai samazinātu vēja parka radīto apdraudējumu ornitologa atrastajā ligzdā ligzdojošajam mazo ērgļu pārim, tiek rekomendēts atteikties no tuvāk mežmalai esošajām VES – VV92, VV67, VV66 vai VV49. Netiek ņemts vērā ornitologu ieteikums, faktiski VES tiek atstātas.	Ieteikums ir ņemts vērā. 7.6.1. tabulā ir visu ietekmju un rekomendāciju apkopojums katrai VES individuāli: tajā redzams, ka no kurām (tostarp VV92) rekomendēts atteikties un kādi ietekmes mazināšanas pasākumi izvirzīti pārējām.
165.	99. Trokšņa piesārņojums 313.lp. uz priekšu Kādēļ ietekmi piem. trokšņa sakarā, mirgošanas u.c. un ietekmi uz pūcēm nav izmantoti precīzi pētījumi, kas ir jau pieejami zinātniskajā literatūrā saistībā ar Vēja VES uz pūcēm? (2024.gads un jaunāki -līdz 5-10 gadiem?)	Trokšņa sakarā ir izmantoti pieejamie pētījumi, un šajā IVN veikts oriģināls bezprecedenta novērtējums – potenciāli apgrūtinātās gaisa telpas tilpuma metode –, kāds līdz šim nekad nav veikts. Mirgošanai šajā aspektā nav ietekmes.
166.	100. Barjeras efekts 316.lp Kā šī barjera efekta ietekme tiek interpretēta ar minēto risinājumu, t.i., koridora izveidē tuvumā esošajai NATURA 2000 teritorijai? Vai migrācijas gadījumā ir pierādījumi par barjeras efektu jeb arī citas darbības ir izvērtētas, pārošanās, ligzdošana u.c.? Kā tas ietekmē šos faktorus? vai ir aprēķināta kumulatīvā ietekme uz biodaudzveidību un ekosistēmu kopumā? Lūdzu, aprēķināt kumulatīvo ietekmi.	Ornitologs sniedzis atzinumu atbilstoši DAP saskaņotai metodikai, izvērtējot iespējamus riskus un faktorus. Savukārt attiecībā uz kumulatīvo ietekmi – pārējie vēja parki Latvijas ziemeļos un Igaunijas dienvidos atrodas attālumā, kurā nav sagaidāms, ka būs paredzama savstarpējā kumulatīvā ietekme uz vidi. Tuvākā vēja parka Valgas pašvaldībā izpētes teritorija atrodas vairāk nekā 15 km attālumā no Paredzētās darbības teritorijas un turklāt, starp šiem diviem parkiem ir vēja parks “Valka” kura ietekmes uz vidi novērtējums ir sākuma posmā, aizvadīta sākotnējā sabiedriskā apspriešana. Šī vēja parka kumulatīvā ietekme ar parku “Valmiera-Valka” būs jāvērtē tā ietekmes uz vidi novērtējumā, jo šajā IVN par to nav informācijas, savukārt tā IVN būs pieejama pilna informācija par šo IVN. Alternatīvu izvērtējumā un galējā VES izvietojumā vērtētas arī kumulatīvās ietekmes no sertificētu ekspertu atzinumiem un IVN ekspertu novērtējumiem, kā arī kumulatīvo ietekmju mazināšana un izslēgšana uz Natura 2000 teritorijām.
167.	101. 318.lp. norādīts: B alternatīvas ZA VES grupa nerada būtisku papildus apdraudējumu.	B alternatīvas ZA daļa, kas ir atšķirīgā daļa starp A un B alternatīvām, novietota izteikti nabadzīgās dzīvotnēs. Uz

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūdzu, precizēt uz ko tieši nerada būtisku apdraudējumu?	to attiecināma salīdzinoši neliela daļa kopējās vēja parka ietekmes. Šajā daļā par ornitoloģiski visvērtīgāko uzskatāma meža masīva Z mežmala gar VV67 – VV68 līniju, tomēr pat mazā ērgļa klātbūtnes gadījumā pie Valkai tuvākās VES grupas, Lukstu pļavu apkārtnē, VES parka R daļā, ornitoloģiski ir ievērojami vērtīgāka. B alternatīvas ZA VES grupa nerada būtisku papildus apdraudējumu. No ornitofaunas iespējamā apdraudējuma viedokļa abas piedāvātās izvietojuma alternatīvas vērtējamās līdzīgi.
168.	102. 319.lp. norādīts: Pēc noklusējuma VES un tām nepieciešamā infrastruktūra lokālā līmenī gan jau sākotnēji, gan – arvien vairāk – ar katru VES izvietojuma korekciju koncentrēta platībās ar viszemāko iespējamo ornitoloģisko vērtību. Lūdzu, iekavās precizēt, cik liela ir zemākā vērtība, lai ir saprotams.	Ornitoloģiskā vērtība netiek novērtēta ar skaitli: 6.4.3. nodaļā un 6. pielikumā pievienotajā putnu eksperta novērtējumā ir aprakstītas ornitoloģiskās vērtības.
169.	103. 319.lp. minēts: Kā jau norādīts, izcirtumi un jaunaudzes ir ornitoloģiski vismazvērtīgākās, mežaudžu vērtībai pieaugot līdz ar to vecumu. Lūdzu, precizēt ar atsauci, kur norādīts, lai ir skaidrs līdz kādai vērtībai te ir domāts.	Citāts ir ņemts no 6.pielikuma sertificēta dabas eksperta – ornitologa atzinuma.
170.	104. 319.lp. minēts: Plānotā vēja parka teritorijā sastopamas vairākas īpaši aizsargājamas putnu sugas, Lūdzu, precizēt, ka ir runa par vēja parka teritorijām meža zemēs.	Šī vēja parka teritorija ietver meža zemes.
171.	105. 7.6.4. Ietekme uz sikspārņiem nodaļā minēts: Kopumā teritorija nav vērtējama kā sikspārņiem izcili piemērota, tomēr tajā novērojama ievērojami augsta vismaz vienas sugas – ziemeļu sikspārņu – aktivitāte. Vēja enerģijas ieguves kontekstā šī suga mūsu reģionā ir viena no sugām ar īpaši paaugstinātu bojāejas risku. Lūdzu, vērst uzmanību, vai izbūvējot VES VES A un B variantos neatstās būtisku ietekmi uz šo populāciju.	IVN Ziņojumā, balstoties uz sertificēta sikspārņu eksperta atzinuma 6. pielikumā, ir izvērtēta ietekme uz sikspārņiem un to populāciju.
172.	106. 7.6.5. Pasākumi ietekmes uz sikspārņiem mazināšanai 325.lp. norādīts: Periodā no 1. maija līdz 30. septembrim nakts laikā no saulrieta līdz saullēktam tiek nodrošināta automātiska VES darbības apturēšana vai neuzsākšana, ja: Lūdzu, precizēt, vai šādā gadījumā VES darbināšana atmaksājas ekonomiski, ja tā tiek darbināta tikai ziemas periodā.	3.3.2.tabulā redzams, ka 8,3% gada laika tikpat ir bezvējš (zem 3 m/s), savukārt visvājākā (neproduktīvākā) vēja 3-6 m/s, kurā VES darbojas, īpatsvars ir ~32,4%. Jūlijs un augusts ir nokrišņiem visbagātākie mēneši, kuros vidēji nolīst 76 mm katrā 10 diennaktīs katrā (https://klimate.meteo.lv/klimate_latvija/latvijas_klimati_skais_raksturojums/), tātad vidēji 0,3 mm/h, tātad nokrišņu daudzums pārsniedz 1 mm/h ~3 no šīm diennaktīm, bet kopā ar pārējiem 3 mazāk lietainajiem

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>mēnešiem pieņemam, ka 0,2 mm/h jeb vēl 7% nost no 32,4%: paliek 30%. Attiecīgi 5 mēnešus gadā VES nedarbosies 30% nakšu (turklāt tajās, kurās vējš ir visneproduktīvākais), kas ir 12,5% gada laika (ja visās naktīs būtu >8 stundas: patiesībā ~2/5 šā laika nakts ir īsākas, kas vēl samazina šo skaitli) – vismazvērtīgākā: protams, tas ietekmē ekonomisko pamatojumu, tomēr nedaudz. Šis aprēķins ir aptuvens: tas nav uzskatāms par IVN vērtējumu (ekonomiskais pamatojums IVN nav jāvērtē: tas ir attīstītāja biznesa plāna jautājums), tikai vienkāršotu atbildi uz komentāru, lai pietiekami raksturotu, ka citētais ierobežojums neizslēdz VES ekonomisku pamatojumu.</p>
173	<p>107. 7.6.5. norādīts: Atkarībā no monitoringa rezultātiem, kas apstiprinātu vai nekonstatētu paaugstinātu sikspārņu aktivitāti un/vai bojāeju pie uzbūvētajām VES, to darbības ierobežojumi pēc pirmā un otrā pēc uzbūvēšanas monitoringa gadiem varētu tikt pārskatīti vai atcelti pavisam, atviegloti vai pastiprināti, konkrēti: varētu tikt pagarināts vai samazināts VES darbības ierobežojumu periods vai mainīts vēja ātruma sliekšnis, pie kura pieļaujama VES darbība.</p> <p>Kā Jūs vērtējat šos riskus no investīciju viedokļa? Ieguldīsiet 10 miljonus būvniecībā, ar risku ka staciju var aizliegt darbināt? Jeb jūs jau tagad zināt, ka pēc būvniecības risks būs "iznīcināts". Lūdzu, precizēt, kādā veidā tiks nodrošināta uzraudzība, vai ir pietiekama kapacitāte monitoringam un ko tas tieši nozīmē.</p>	<p>Kapacitāte monitoringam ir pietiekama. Tā obligātuma nodrošināšana, metodoloģiska pareizība un rekomendāciju īstenošana ir DAP kompetencē.</p>
174.	<p>108. 7.6.7. Ietekme uz zīdītājiem norādīts: Pieejamā informācija liecina, ka laika un telpas dimensijās visplašākā un no cilvēka skatupunkta visgrūtāk pārvaldāmā ietekme izpaudīsies tieši saistībā ar savvaļas lielajiem zīdītājiem. Lielajiem zīdītājiem piemīt salīdzinoši augsts intelekts un labas pārvietošanās spējas. Viņu reakcija un pierašanās ātrums jaunam traucējumam vidē ir pilnīgi neprognozējams, tāpat kā rezultātā radītā ietekme uz teritorijām ārpus vēja parkiem un neskaitāmām citām to ietekmētām sugām. Viņu turpmāko uzvedību noteiks jaunais vidē esošais elements, un viņi paši aktīvi meklēs vietas un laiku, kur kompensēt zaudētos resursus, vai arī izmantos jaunus resursus, kas radīsies VES izbūves rezultātā.</p> <p>Vai ir iespējams argumentu pamatot ar atsauci uz pētījumiem par ultraskaņas ietekmi uz viņiem?</p>	<p>VES rekomendē vērtēt kā specifiskus zemas frekvences / infraskaņas avotus, bet nav šādas rekomendācijas par tām kā ultraskaņas avotiem.</p>
175.	<p>109. 327. l.p. minēts: Negatīvas ietekmes gadījumā, paredzēt ietekmes mazinošos pasākumus zīdītāju aizsardzībai.</p>	<p>Monitoringa obligātuma nodrošināšana, metodoloģiska pareizība un rekomendāciju īstenošana ir DAP kompetencē.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūdzu, precizēt, kādi būs pasākumi, kura iestāde veiks šo monitoringu? Rosināt būvniecības procesu augstāka apdraudējuma - ietekmes uz vidi gadījumā, uzsākt ar 3-5 VES, monitorēt tās un tad, ja viss ir kārtībā, celt nākamās. Respektīvi būvniecības procesu sadalīt vairākos posmos - līdz 10 VES, tad līdz 20 un tad galējo variantu, ņemot vērā Natura 2000 biodaudzveidības aizsardzības nolūkā.	
176.	110. 330.lp. minēts: Šie aspekti visvairāk attiecas uz VES VV17, VV20, VV31, VV34, VV37, VV44, VV61, VV89, VV93 (visas Strenču masīvā), kas atrodas tiešā kāpu grēdu tuvumā, tomēr kāpas varētu tikt ietekmētas, arī būvējot citas VES. Lūdzu, precizēt: ja VES būvniecība teorētiski ietekmē kāpu grēdas, vai drīkst lemt par VES celtniecību šajā teritorijā?	Jā, drīkst: tas nav izslēdzošs faktors VES uzstādīšanai.
177.	111. 330.lp. Īpaši vērtīga ir zālāju teritorija ap Vekšiem, kur izveidota dabas taka un Latvijas Dabas fonda projekta GrassLIFE ietvaros atjaunoti 16 hektāru parkveida pļavas, kā arī veikti citi pasākumi biotopu uzturēšanai. Lūdzu, precizēt informāciju, jo parkveida pļavas atjaunotas lielākā platībā, nekā ir atsauce. Attiecīgi labot minēto.	Ziņojumā izmantota oficiālā projekta GrassLIFE atsauce, kura norāda, ka atjaunoti 16 ha parkveida pļavu, citas oficiālās atsauces vai un datu nav eksperta rīcībā. Atsauce: https://grasslife.lv/veksi-iespeja-veidot-savu-skaisto-parkveida-plavu/
178.	112. 330.lp. atsauci: 315 nosacījums par 250 metriem varētu tikt paaugstināts līdz 275 metriem, lai nodrošinātu iespēju būt visus VES modeļus, kas vērtēti šī IVN ietvaros vai līdzvērtīgus tām, pamatojumu skatīt zemāk Lūdzu, šo komentāru pārnest uz teksta daļu, precizējot, kādi ir nosacījumi, lai tas tiktu ņemts vērā.	Parindē teksts precizēts: “, pamatojumu skatīt turpinājumā un 7.1.1.attēlā.”.
179.	113. 331. lp. Atšķirībā no Sedas purva skatu torniem (sk. zemāk), šis skatu tornis nodrošina pilnu panorāmas skatu: lai arī paredzēts primāri Vidusgaujas (Ziemeļgaujas) ainavu aplūkošanai, piedāvā arī aplūkot Cirgaļu kāpu masīva mežus, kuri atrastos starp tuvāko VES un torni (skat. 9. pielikumu. Ainavu eksperta atzinuma 10. pielikumu). Tomēr VES būs vairāk fona elementi un neietekmēs skatu Gaujas ielejas virzienā (ZR, Z, A, DA, D). Lūdzu, precizēt, kā tieši ainava ir ietekmēta, ja cilvēks atrodas x punktā - tad ietekmē, vai neietekmē?	Ainavas vērtību nosaka dažādi kritēriji, kas ietver dabas, kultūras, estētikas, ekoloģiskos un sociālos aspektus. Šeit ir galvenie kritēriji, pēc kuriem var noteikt, ka ainava ir vērtīga. Ainavu eksperta novērtējumam par ietekmi uz kultūras mantojumu ir rekomendējošs raksturs un ieteikumi ņemti vērā.
180.	114. 333.lp. minēts: Tomēr konsultanta ieskatā un balstoties uz 2024. gadā pieņemto Ainavu politikas ieviešanas plāns 2024.–2027. gadam (APIP), kurā minēts, ka: ievērojot Eiropas zaļā kursa un Latvijas enerģētiskās neatkarības mērķus, veicot ainavu novērtēšana reģionālā un vietējā mērogā, jāņem vērā, ka enerģētiskā neatkarība un drošība ir tikpat svarīga un ņemama vērā kā tūrisma un vides aizsardzības jomas. Arī Latvijas kultūras kanonā attiecībā uz piejūras ainavu, uzsvērts, ka “klimata pārmaiņu rezultātā tiek prognozēta jūras līmeņa celšanās un vētru pastiprināšanās, kas potenciāli var spēcīgi	Atsauce pievienota 2. nodaļā.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>ietekmēt piekrastes ainavu. Arī vēja parku veidošana gan jūrā, gan sauszemē klimata politikas ietvaros mainīs piejūras ainavu. Taču šāda, vienlaikus spēcīga un trausla, ir šīs dinamiskās ainavas daba, kas vienmēr būs un paliks jūras un sauszemes saspēles telpa.”, nosacījums par 250 metriem varētu tikt paaugstināts līdz 275 metriem, lai nodrošinātu iespēju būvēt visus VES modeļus, kas vērtēti šī IVN ietvaros vai līdzvērtīgus tām.</p> <p>Lūdzu, pievienot atsauci arī uz Biodaudzveidības aizsardzības ES normatīvajos aktos noteikto.</p>	
181.	<p>115. 332. lp. minēts: Ainava ir ietekmēta. Cilvēkam taču neteiksi - skaties pa kreisi: "tā ir "pareizā" ainava. Uz otru pusi neskaties, ņem vērā"</p> <p>Lūdzu, precizēt vai šī ir rekomendācija, vai nosacījums, kas jāņem vērā.</p>	IVN Ziņojumā nav šāda teksta.
182.	<p>116. 332.-333.lp. minētais par Sedas purva ainava un Atklāto lauksaimniecības zemju (āraiņu) ainavu</p> <p>Lūdzu, precizēt, kā tieši vērtējums ir savietojams ar minēto ainavu aprakstiem, kas tiek apdraudēti.</p>	IVN ziņojuma 9. pielikumā 3. nodaļā ir uzskaitīta metodika, pēc kuras ir sagatavots ainavu jeb VES turbīnu saskatāmības modelis. Metodikas izvēle ir pamatota ar atsaucēm.
183.	<p>117. 2024. gada novembrī notikušajā IVN sabiedriskajā apspriešanā, pēc sarunas ar IVN ainavu ekspertu tika secināts, ka nepilnvērtīgi vērtēta ietekme uz AAA Ziemeļgauja parkveida pļavas ainavu. Ietekmes izvērtējumā lietoti veci, esošo situāciju neilustrējoši LIDAR dati, kā rezultātā secināms, ka arī visi secinājumi par ietekmi uz īpaši retam un aizsargājam biotopam parkveida pļavai raksturīgu ainavu ir apšaubāmi, jo modelis, kurš ticis komentēts neatspoguļo esošo un potenciālo situāciju dabā. Ņemot vērā, ka vērtēta ietekme uz meža ainavu šīs var būt milzīgs risks arī citos secinājumos, kuri izdarīti par ainavisko un kultūrvēsturisko ietekmi. Tas pats attiecināms uz rekomendācijām, kurās ietverts komentārs par atmežošanas apjomu, apmežojuma saglabāšanu vai ietekmi uz ainavas uztveri, ņemot vērā, LVM praksi, nesekot rekomendācijām par saudzējamām dzīvotnēm (ornitologa ziņojums), tad nav pamata pieņemt, ka rekomendācijas uz ainavas ietekmi, piemēram, Mežtakā un citos ainaviski nozīmīgos areālos tiks īstenotas ilgtermiņā. Tāpat vērā ņemams fakts, ka šīs rekomendācijas var ietekmēt arī neparedzēti apstākļi - ugunsgrēks, kaitēkļu nodarīti postījumi u.c.</p> <p>Lūdzu atkārtoti veikt ainavas un citu ietekmju vērtējumu, netālu esošajam, mērķtiecīgi atjaunotajam ES nozīmes biotopam Parkveida pļavas un ganības 6530*, kura pašlaik apzinātās platības aizņem. 0,02% (1160 ha) no Latvijas teritorijas.</p>	IVN ziņojuma 9. pielikumā 3. nodaļā ir uzskaitīta metodika pēc kuras ir sagatavots ainavu jeb VES turbīnu saskatāmības modelis. Metodikas izvēle ir pamatota ar atsaucēm. Pielikuma 26.lpp “Gaujas ainavas” aprakstā ir sniegta informācija par parkveida pļavām. Tāpat IVN ziņojumā ir apkopota informācija par līdz šim izveidotajām parkveida pļavām, kas ņemta vērā ainavu modelēšanā.
184.	<p>118. 5.3.8. attēls. VES ieteicamās drošības distances un aprēķinātā ledus atlūzu krišanas attāluma zona B alternatīvai</p> <p>Noteiktais vēja elektrostaciju novietojuma attālums no valsts autoceļu ass līnijas saistīts ar drošības apsvērumiem, lai varētu nodrošināt valsts autoceļu ekspluatāciju, izslēdzot iespējamus riskus, kurus var radīt vēja elektrostacijas, tai skaitā ledus krišanu apledojuma dēļ. Vienlaikus norādām, ka detalizēti VSIA “Latvijas Valsts ceļi” tehniskie noteikumi vēja parku būvprojektu izstrādei katrai</p>	<p>LVC saskaņojumu izsniegs LVC būvprojektēšanas stadijā atbilstoši normatīvajiem aktiem.</p> <p>Lūdzu papildus skatīt atbildes sākumā arī uz LVC jautājumiem.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>atsevišķai būvniecības iecerei Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā jāpieprasa, izmantojot Būvniecības informācijas sistēmu. Izsniedzot detalizētus tehniskos noteikumus konkrētu vēja parku būvprojektu izstrādei un izvērtējot norādītos apsvērumus, VSIA "Latvijas Valsts ceļi" varētu izskatīt iespēju mazināt vēja elektrostaciju novietojuma attālumu līdz valsts autoceļu asīm, ja tiek uzrādīti pamatoti aprēķini risku mazināšanai, kā arī tiek paredzēti tādi tehniskie risinājumi, kas mazina iespējamo negatīvo VES ietekmi uz valsts autoceļa infrastruktūru un to lietotājiem, piemēram – vēja elektrostaciju aprīkošana ar pret apledošanas sistēmām, vēja elektrostaciju aprīkošana ar ledus detektēšanas sistēmām, kas nodrošina tās apturēšanu gadījumos, ja apledojums tiek konstatēts. Attēlā skaidri redzams, ka potenciālais ledus atlūzu lidošanas attālums nosedz visu šoseju posmā no Sedas pagrieziena līdz Saulei. Vai šo risku pieļauj Latvijas valsts ceļu izsniegtais atzinums?</p>	
185.	<p>119. 378. lappusē ir apgalvojums "Tāpat jāuzsver, ka izteiktākajā putnu pārlidojumu trasē – pār Lukstu pļavām – vēja parka konfigurācijā ir izveidoti koridori, kas, saskaņā ar rekomendācijām pasaulē, novērš barjeras efektu, un līdz ar to – arī vēja parka izraisītu pārlidojumu maršrutu pārvietojumu, ļaujot masveidīgākajiem dzīvju un zosu pārlidojumiem turpināties pa ierasto maršrutu ar, iespējams, nebūtiskām korekcijām". Lūdzu sniegt atsauci uz avotu, kas apstiprina minēto faktu pasaulē.</p>	<p>IVN ziņojumā ir pievienots 6.2. pielikums: sertificēta ornitologa atzinums, kurā ir vērtēta VES parka ietekme uz putniem. Vērtējuma pamatā ir izmantoti pieejamie pētījumi, un šajā IVN veikts atbilstošs eksperta novērtējums – potenciāli apgrūtinātās gaisa telpas tilpuma aprēķinu metode, kas palīdz novērtēt iespējamo VES darbības traucējumu uz putniem. Sertificēts ornitoloģijas eksperts var veikt secinājumus par pieejamiem pētījumiem un vadlīnijām un to piemērošību šāda detāla vērtējuma veikšanai. Dabas aizsardzības pārvaldes kompetences ietvaros ir pārbaudīt eksperta izmantoto metodiku atzinuma gatavošanā.</p>
186.	<p>120. 8.1. Tabula Kopsavilkums: Putni 100% ietekme visās stacijās Biopoli/sugas - kopā 53 ietekmes un 25 tiks iznīcināti Troksnis - Ietekme 14 stacijās, būs 9 tiks iznīcināti Mīrošana - ietekme 5 stacijās būs 4 tiks iznīcināti Ainava - ietekme 27 stacijās būs 16 tiks iznīcināti Hidroloģija - ietekme 6 stacijās būs 4 tiks iznīcināti Aicinu nepieļaut vairāk par 1 ietekmi. Lūdzu precīzi norādīt, kuras personas pieņēma lēmumu, ka izbūvējamās VES ar šādām ietekmēm un ka tās uzņemas pilnu atbildību par ietekmi, kas tiks radīta. Lūdzu pievienot sapulces protokolu, kurā norādīts dalībnieku sastāvs un diskusijas par to, kā tika izvēlētas tieši tabulā atspoguļotās</p>	<p>IVN ziņojuma 8.1. tabula ir precizēta. IVN programmā ir definētas iesaistītās puses, kuras pieņem lēmumu par plānoto darbību:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atzinumu par plānoto darbību sniegts Enerģētikas un vides aģentūra, baltoties uz institūciju, pašvaldības un iedzīvotājiem sniegtajiem viedokļiem IVN izstrādes laikā. • IVN ziņojums tiek iesniegts Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, Valmieras novada pašvaldībā, Valkas novada pašvaldībā, Dabas aizsardzības pārvaldē, Veselības inspekcijā, AS "Latvijas valsts meži", Valsts meža dienestā un

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>stacijas izbūves. Kādi bija apsvērumi, ka tieši ar šīm ietekmēm un iznīcinātām dabas vērtībām šis projekts ir jāattīsta un tās jāiznīcina un jāatstāj ietekme uz ekosistēmu.</p>	<p>Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī VAS “Latvijas gaisa satiksme”. Iestāžu un institūciju mājas lapās ir norādītas attiecīgās atbildīgās kontaktpersonas.</p>
187.	<p>121. Nodaļa 14.2.3. Sociālekonomiskie ieguvumi – kopienas maksājums</p> <p>Ierosinātais novietojis vēja stacijas 1.3 km attālumā no Sedas un sabiedriskās apspriedes laikā iedzīvotājiem nespēja sniegt atbildi par to, cik provizoriski iedzīvotāji saņems. Lūdzu papildināt, lai provizoriski norādītu, kāds maksājums sanāk parka teritorijā dzīvojošajām mājaimniecībām - kopienas maksājums. Esmu pārliecināts ka ierosinātajam ir iespējas iegūt datus par mājaimniecību skaitu, lai sociālekonomiskajam aprēķinam veiktu modelējumu ar precīzu aprēķinu.</p>	<p>IVN ziņojuma 11. pielikumā “Izmaksu ieguvumu analīze” ir sniegts detāls kopienas maksājuma aprēķins. Papildus skaidrojam, ka kopienas maksājuma apjoms noteiktai administratīvajai teritorijai tiek noteikts, pamatojoties uz uzstādīto VES nominālās jaudas, nevis administratīvajā teritorijā reģistrēto mājaimniecību skaitu. IVN autoru rīcībā nav informācijas par algoritmu, kāds tiks pielietots kopienas maksājuma sadalei noteiktas administratīvās teritorijas ietvaros. 2024. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 577 “Vēja elektrostaciju maksājumu kārtība vietējās kopienas attīstībai” paredz šādus kopienas maksājuma piešķiršanas un saņemšanas nosacījumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maksājums kopienai ir 2500 euro gadā bez pievienotās vērtības nodokļa par katru (arī nepilnu) vēja elektrostacijas nominālās jaudas megavatu; • Maksājumu kopienai saņem: <ul style="list-style-type: none"> ○ Administrējošā pašvaldība; ○ Mājaimniecība, kuras nekustamais īpašums – dzīvokļa īpašums, dzīvojamā māja vai tās daļa saskaņā ar normatīvajiem aktiem būvju klasifikācijas jomā – atrodas divu kilometru rādiusā no sauszemē esošas vēja elektrostacijas robežas. • Mājaimniecībai noteikto maksājumu kopienai saņem fiziska persona, kurai zemesgrāmatā ir

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>nostiprinātas īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu, dzīvojamo māju vai tās daļu, kas nodota ekspluatācijā pirms vēja elektrostacijas būvatļaujas izsniegšanas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maksājums kopienai, ko viena mājsaimniecība saņem gadā, ir ne mazāks par vienu minimālo mēneša darba algu, bet ne lielāks par trim minimālajām mēneša darba algām atbilstoši attiecīgajā gadā noteiktajam minimālās mēneša darba algas līmenim valstī; • Administrējošā pašvaldība no maksājuma kopienai gūtos ienākumus var izmantot šādiem mērķiem pašvaldības teritorijā: <ul style="list-style-type: none"> ○ Energoefektivitātes veicināšanai – energoefektīvs apgaismojums, pašvaldības dzīvojamā fonda renovācija, dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšana un līdzvērtīgi pasākumi; ○ Vides aizsardzības pasākumiem – ielu, laukumu, parku un citu teritoriju tīrīšana, labiekārtošana, uzturēšana, gaisa kvalitātes un ūdens resursu aizsardzība, atkritumu un bīstamo atkritumu, bateriju un akumulatoru, iepakojuma apsaimniekošana, ģenētiski modificētu organismu izplatīšanas vidē un piesārņojošas darbības kontrolēšana, būvniecības ietekmes uz vidi novērtēšana un līdzvērtīgi pasākumi; ○ Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumiem; ○ Pašvaldības ceļu infrastruktūras atjaunošanai un uzturēšanai; ○ Kultūrvēsturisko objektu un vēsturiskā mantojuma, kā arī dabas vērtību un

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>teritoriju apsaimniekošanas, saglabāšanas un uzlabošanas pasākumiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> o Maksājuma kopienai administrēšanas izmaksām.
188.	<p>122. 7.9.8. attēls. Traucējuma aprēķina vizualizācijas piemērs vienam no punktiem uz Ziemeļgaujas robežas (© SIA "Enviroprojekts"). Zaļā – neskartā gaisa telpas daļa, baltā 380 lpp.</p> <p>Lūdzu veikt vizualizācijas arī no citiem Z2;3;4;5;5 un S1;2;3;4;5 punktiem, jo Z1 attēls neparāda to ceļu nosprostošanu kas veidojas no ZG 2;3;5. Sākotnējā ornitologa izpētē Lukstu pļavas tika nosauktas kā izslēdzamais reģions, bet ziņojumā ir atstāts un VES skaits tikai samazināts par 3. Lūdzu pierādīt, kā tiek atbrīvots ceļš neuzstādot VES VV23 un VV27, jo tās tiek argumentētas ka VES kas atbrīvo pārvietošanos starp 2 NATURA 2000 teritorijām.</p>	<p>Aprēķins no minētajiem punktiem ir veikts un vērtējums ir iekļauts 7.9.9. tabulā, 7.9.8.attēla vizualizācija sniegta kā piemērs.</p>
189.	<p>123. Kabeļu trases un līnijas</p> <p>IVN ziņojumā un kartogrāfiskajos pielikumos nav attēlotas kabeļu trases (starp stacijām Aun B versijās). Nodaļā 4.3.6. Inženierkomunikāciju izbūve ir tikai minēts, ka trašu teritorijās ir veiktas izpētes, bet trašu plāni nav attēloti nevienā kartogrāfiskā materiālā. Lūdzu atspoguļot kartogrāfiski plānoto infrastruktūras tīklu.</p>	<p>Kabeļu trases ir attēlotas 4.1.4., 5.3.7., 5.3.8., 6.4.5. un 7.9.1. attēlā.</p>
190.	<p>124. 40.lp. Vēja apstākļi Paredzētās darbības teritorijā ir nozīmīgs aspekts, kas jāņem vērā, izvēloties vietu vēja parkam un VES savstarpējo novietojumu tajā, kā arī novērtējot to ietekmi uz vidi. Informācija par vēja apstākļiem Paredzētās darbības teritorijā ir balstīta uz ilgtermiņa novērojumu datiem tuvākajā valsts meteoroloģiskā tīkla stacijām.</p> <p>Lūdzu precizēt, kuras stacijas izmantotas, jo tuvākās stacijas ir vidēji 30 -40 km attālumā.</p> <p>https://videscentrs.lv/gmc.lv/laika-noverojumu-karte</p>	<p>IVN ziņojuma 7. pielikumā “Trokšņu novērtējums” ir sniegta sekojoša atsauce par izmantotajiem vēja datiem (WindPRO Meteo Data Export version 7): vēja ātrums 200 m augstumā – 7,5 m/s (Izmantoti ERA5 piektās paaudzes ECMWF globālā klimata atmosfēras reanalīzes dati par 2013. - 2023. gada periodu: kopā 95304 vēja mērījumu ar pārrēķinu 200 m augstumā ieraksti (WindPRO Meteo Data Export version 7, Ģeogrāfiskās koordinātes (WGS84): garums 26.000000, platums 57.750000, Vietējās koordinātes: (LKS92) Y: 619030,26 X: 402634,28)).</p>
191.	<p>125. Sākotnējās sabiedriskās apspriedes.</p> <p>2023. gadā notikušajā sabiedriskajā apspriedē Valkā iedzīvotājiem tika norādīts, ka VES pamati tiks utilizēti, IVN ziņojums šādu faktu neapstiprina.</p>	<p>IVN ziņojumā ir 4.3.10. nodaļa “Būvniecības teritorijas un VES rekultivācija” ar sekojošu informāciju: Projekta rekultivācija pēc projekta dzīves cikla (25–30 gadi) beigām paredz vairākus iespējamus risinājumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tiek veikta pilnīga teritorijas rekultivācija, demontējot visus VES elementus, ieskaitot dzelzsbetona konstrukcijas. Šādi demontāžas darbi iepriekš Latvijā ir veikti demontējot bijušās raķešu

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>novietnes, piemēram “Zvaigznīte”, kas tehnoloģiski ir sarežģītākas būves. Darbu veicēji ir publicējuši arī video un foto materiālus no projektiem .</p> <ul style="list-style-type: none"> 2) Iekārtu pamatu atkārtota izmantošana ar jaunākām un efektīvākām iekārtām (t. s. Repowering). Šādai iekārtu atjaunošanai ir liela iespējamība jau ātrāk kā projekta dzīves ciklā beigās. Vācijas vēju enerģijas projektu attīstības pārskatā ir minēts, ka 2023. gada pirmajā pusē Vācijā 25% no jaunām iekārtām bija iekārtu nomaiņa esošajos VES pret efektīvākām (repowering) .
192.	<p>126. Vadlīnijas par VES ietekmi un to izmantošana</p> <p>Sabiedrības maldināšana paziņojot, ka tiek radītas ornitofaunas vadlīnijas, bet neskatoties uz to, ka tās tikušas nodotas, to nepieņemšana un neattiecināšana uz publiskā sektora resursu pārvaldību ir apšaubāma prakse. Minētās vadlīnijas parka Valka -Valmiera teritoriju no ornitofaunas ekspertu viedokļa iezīmē, kā teritoriju ar ļoti izteikti augstiem riskiem, turklāt rekomendē 2 km buferzonu ap ĪADT, kas apstiprina konkrētās teritorijas nepiemērotību lieljaudas vēja parka attīstīšanai, dēļ tā paredzamajām tiešajām, netiešajām un kumulatīvajām ietekmēm. Turklāt, būtiska piebilde, ka tiek vērtētas neesošas un mežzemēs nepieredzētas infrastruktūras ietekmes, starptautiskās zinātniskās publikācijas norāda, ka nereti sākotnējās ietekmes attiecība uz ornitofaunas sadursmju risku ir piesardzīgākas nekā reālās, vēlāk dabā konstatētās. Lūdzu pamatot izmantotos materiālus un to piemērotību plānotai teritorijai un vietai.</p>	<p>IVN ziņojumā ir pievienots 6.2. pielikums: sertificēta ornitologa atzinums, kurā ir sniegts atzinums par VES parka ietekme uz putniem. Sertificēts ornitoloģijas eksperts var veikt secinājumus par pieejamiem pētījumiem un vadlīnijām un to piemērotību šāda detaļa vērtējuma veikšanai. Dabas aizsardzības pārvaldes kompetences ietvaros ir pārbaudīt eksperta izmantoto metodiku atzinuma gatavošanā.</p>
193.	<p>127. Izmantotā literatūra</p> <p>Kā pirmā no pielietotajām metodēm IVN ziņojuma izstrādē minēta “literatūras analīze”. Sistēmiski analizējot IVN ziņojuma pamatteksta atsaucēs norādītos literatūras un informācijas avotus secināms, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tikai ~5% no izmantotajiem avotiem attiecināmi uz vēja parku radītajām ietekmēm mežzemēs. 2. novērojams, ka nereti, neskatoties uz alternatīvu datu pieejamību, lietoti avoti, kuri tapuši vairāk nekā pirms 10 gadiem. Šeit ir jāņem vērā fakts, ka vēja enerģijas nozare ir mainīga un to raksturo strauja tehnoloģiskā attīstība, ko vairākkārt apliecina arī pats IVN ziņojums. Latvijā mežzemēs nebijuša mēroga un jaudas vēja parka “Valka-Valmiera” ietekmju vērtēšanai, izmantojot senākus, iespējams, pat novecojušus, datus, pastāv iespēja, ka šo, uz meža zemēm atstāto ietekmju izvērtējums un novērtēšanai piedāvātie risinājumi, nav objektīvi, aktuālāko datu analīzē balstīti. 3. novērojams, ka vairākkārt uz “Valka-Valmiera” parka radītajām ietekmēm attiecināti dati, kuru atbilstība konkrētā parka ietekmju vērtējumam nav skaidra, piemēram: 	<p>Paredzētās darbības ietekmju vērtēšanai ir izmantoti dažādi uz paredzēto darbību attiecināmi literatūras avoti, kuri pēc to nozīmīguma pakāpes var tikt iedalīti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pētījumi, kurus izmanto dabas eksperti vērtējot ietekmi uz putniem, sikspārņiem, zīdītājiem un biotopiem; 2) Pētījumi, kurus izmanto fizikālo ietekmju eksperti vērtējot sagaidāmo ietekmi no VES parka fizikālām ietekmēm (troksnis, mirgošana avāriju riski utt.) 3) Citi pētījumi, kurus izmanto piemēram VES parka izveides sociāl-ekonomiskās ietekmes novērtēšanai.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>3.1. 441.lp. sociāl-ekonomiskā ietekme uz nekustamā īpašuma vērtību pamatota, apgalvojot, ka “ir virkne pētījumu, kuros vērtētas vēja elektrostaciju ietekmes”, tomēr tie netiek nosaukti. Lietota atsauce tikai uz 1 Amerikas Savienotajās Valstīs veiktu pētījumu, kurā noprotams, ka vērtēta mazāk blīvu parku radītā ietekme (https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0301421523004226?via=ihub). Šī, viena pētījuma dati, neskatoties uz to, ka tie nav korelatīvi, tiek lietoti, aprakstot “Valka-Valmiera” parka potenciālās ietekmes uz nekustamā īpašuma vērtību, piemēram,: “Tomēr tie īpašumi, kuriem VES attīstības ietekmē vērtība ir samazinājusies, ātri atgūst visus zaudējumus, trīs līdz piecu gadu laikā pēc VES darbības uzsākšanas atgriežoties ar inflāciju koriģētajā līmenī, kāds bija pirms VES attīstības izziņošanas”. Izlasot šādu vērtējumu iedzīvotājiem nav skaidrs, kāds ir paredzamās ietekmes vērtējums uz vēja parkam “Valka-Valmiera” piegulošo un attālāko teritoriju un kādā izpētē tas balstīts. Piemēram, cik procentuāli liela daļa no mājsaimniecībām, kuru nekustamā īpašumu vērtība tiks ietekmēta atbilst kompensācijas mehānismam? Kā tiks ietekmēta juridisko personu nekustamā īpašuma vērtība “Valka-Valmiera” parka apkārtnē?</p> <p>3.2. ietekme uz ainavu mežzemē pamatota, atsaucoties uz citā IVN procedūrā radītu vizualizāciju par piekrastes vēja parku, un tā radīto ietekmi uz piekrastes, ne meža ainavu, kas ir pilnīgi atšķirīgs teritorijas veids un ainavisks areāls. Pamatojoties uz iepriekšminēto, lūdzu definēt izmantoto literatūras un informācijas avotu atlases kritērijus?</p>	<p>Konkrētajā IVN ziņojumā ir veikts ļoti detāls sociāl-ekonomiskās ietekmes vērtējums (pieejams 11. pielikumā) VES parka alternatīvu izveides griezumā un šajā vērtējumā tiek izmantoti pieejamie dati. 11. pielikumā ir sniegts šāds pamatojums ASV datu izvēlei: “Saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto metodoloģiju <i>“Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects, Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020”</i> gadījumos, kad nav iespējams veikt ekonomiskās ietekmes kvantitatīvu novērtējumu, ir ieteicams sniegt kvalitatīvu aprakstu par tās plašāko ietekmi uz otreizējiem tirgiem, valsts fondiem, nodarbinātību, iekšzemes kopproduktu utt., lai labāk izskaidrotu reģionālās politikas mērķu sasniegšanai nepieciešamo attīstības projekta ieguldījumu. Saskaņā ar Autoru novērtējumu galvenā VES attīstības sociālekonomiskā ietekme, kas netiek novērtēta kvantitatīvi, ir ietekme uz VES attīstības teritorijā atrodošos nekustamo īpašumu vērtību. Ņemot vērā, ka Latvijā nav veikti pētījumi par VES attīstības ietekmi uz nekustamā īpašuma vērtību, Autori ir veikuši starptautiskās pieredzes izvērtējumu. Ārvalstīs, t.sk. Eiropas valstīs, kurās ir pieredze ar masveidīgu VES attīstību, ir veikta virkne pētījumu, kuros ir veikts VES attīstības ietekmes uz VES piegulošajās teritorijās atrodošos nekustamo īpašumu vērtību novērtējums. Tomēr līdz šim apjomīgākā izpēte ir veikta Amerikas Savienotajās Valstīs, kuras ietvaros ir novērtēta VES attīstības ietekme uz 34 pavalstīs atrodošos 500 000 nekustamo īpašumu vērtību 15 gadus ilgā laika periodā (no 2005. līdz 2020. gadam). Minētās izpētes datu kopa aptver laika posmu no četriem gadiem pirms VES attīstības darbības uzsākšanas (VES attīstības izziņošanas periods) projekta teritorijā līdz vairāk nekā sešiem gadiem pēc VES darbības sākuma.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
194.	<p>128. VV66 un VV67 novietojums</p> <p>15. Pielikums norāda, ka pamatojoties uz ietekmi uz izslēdzošu putnu sugu, proti, melno stārķi IZSLĒGT VES w66 w67 un ..., tomēr tās gala versijā ir atstātas. Šīs pašas VES tiek norādītas ornitologa E.Medņa ziņojumā, vērtējot ietekmi uz citu izslēdzošu sugu - mazo ērgli. Tāpat iespējams identificēt, ka šīs pašas VES (w66 un w67) norādītas pie unikālas un retas ainavas parkveida pļavas (0,02 % Latvijas teritorijā). Iepriekšminētie apgalvojumi ļauj secināt, ka ekspertu ziņojumos norādītās ietekmes, kuras attiecināmas uz likumdošanā noteikto sugu aizsardzību, tiek brīvi interpretētas, pēc "luksofora principa", izvērtējot kopējo VES radīto ietekmi. Pieprasām likumā norādītajā kārtībā, minētās VES izslēgt un pārvērtēt pilnīgi visu ekspertu ziņojumu oriģinālu atbilstību galaziņojumā paustajiem secinājumiem un ietekmju vērtējumiem!</p>	<p>Mazā ērgļa mikroliegums VV66 un VV67 tuvumā nav izveidots. 15.pielikums nav izmantots IVN un vairs netiek iekļauts.</p> <p>2024. gadā pieņemtajā Ainavu politikas ieviešanas plānā 2024.–2027. gadam, minēts, ka: ievērojot Eiropas zaļā kursa un Latvijas enerģētiskās neatkarības mērķus, veicot ainavu novērtēšana reģionālā un vietējā mērogā, jāņem vērā, ka enerģētiskā neatkarība un drošība ir tikpat svarīga un ņemama vērā kā tūrisma un vides aizsardzības jomas.</p> <p>Kā izslēdzošās ietekmes šajā IVN ziņojumā vērtētas ietekmes uz bioloģisko daudzveidību vai cilvēku (fizikālās ietekmes kā troksnis).</p>
195.	<p>129. Dabas liegumi</p> <p>IVN ziņojumā minēts, ka tikuši ierosināti 7 jauni mikroliegumi. Lūdzu precizēt, cik no tiem šobrīd ir oficiāli reģistrēti, kā dabas aizsardzības teritorijas?</p>	<p>Mikroliegumi šobrīd (15.05.2025) nav noteikti.</p>
196.	<p>130. Klinšu ērglis</p> <p>Vai klinšu ērglim Pukšu purvā, balstoties uz ornitologa ziņojumu, A/S LVM un DAP ir noteikusi mikroliegumu, ja, jā, kad tas stāties spēkā? Ja, nē, tad aicinu detalizēti pamatot, kādēļ tas nav saistoši?</p>	<p>Klinšu ērglim Pukšu purvā (15.05.2025) mikroliegums nav izveidots.</p>
197.	<p>131. 179.lp. Tūristu skaits</p> <p>Tūrisma ietekmes aprakstā norādīti dati par Valkas novadu, bet liela daļa VES atrodas arī Valmieras novadā. Kāpēc netiek papildināta statistika par Valmieras novadu?</p>	<p>IVN ziņojumā raksturojot tūristu skaitu ir lietota sekojoša informācija ar sekojošām atrunām: "Nav konkrētu datu par tūristu skaitu ainavu izpētes teritorijā. Var izmantot CSP tūrisma datus par naktsmītnēm²⁷Valkas novadā (uz bijušā Strenču novada teritoriju Valmieras novada datus būtu grūti korekti attiecināt), kaut gan jāpieņem, ka tie nav pilnīgi, kaut vai tāpēc, ka ne visi tūrisma uzņēmēji reģistrē visus viesus. Tā 2022. gadā Valkas novada naktsmītnēs apkalpoti 1598, bet 2023. gadā – 1890 viesi. Tātad skaits ir ievērojami pieaudzis. Tomēr ticamību mazina statistika, ka apkalpoti tikai attiecīgi 29 un 2 ārvalstu viesi. Attiecībā uz lielāko daļu pētījuma teritorijas apskates objektu nav konkrētu datu par tūristu</p>

²⁷https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_TU_TUV/TUV050m/table/tableViewLayout1/

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		skaitu. Ir zināms, ka Cirgaļu skatu torni gadā apmeklē aptuveni 3000 cilvēku. ²⁸ No "Ielīcu" saimnieces zināms, ka etnogrāfisko sētu apmeklē pāris tūkstoši cilvēku.
198.	<p>132. 323 lp, par ietekmi uz putnu sugām apgalvots, ka: "Tā, kā trūkst pētījumu par to kā vēja parku radītā skaņa ietekmēs putnus, jāievēro piesardzība un jāveic turpmāks putnu pirms un pēc būvniecības monitorings, novērtējot VES radīto ietekmi trokšņa un traucējumu dēļ. Tas ietver arī putnu uzvedības izpēti un VES darbības pielāgošanu atbilstoši novērotajiem datiem".</p> <p>Absolūti nav skaidrs, kādēļ tiek apgalvots, ka trūkst datu par skaņas radītajām ietekmēm uz putniem. Pirmkārt, var tikt lietots nacionālajā līmenī projektā "Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte" izstrādātās vadlīnijas, kuras gan attīstītājam, gan Dabas aizsardzības pārvaldei bija pieejamas jau 2024. gadā pavasarī, tomēr joprojām nav publicētas. Otrkārt, starptautiskajā literatūrā pieejamas atziņas gan par trokšņa ietekmi uz noteiktām putnu sugām, gan arī uz konkrētiem gadījuma piemēriem. Piemēram, par Vācijas mežā izvietota vēja parka radīto trokšņa ietekmi uz tādām parka "Valka-Valmiera" teritorijā bieži sastopamām un īpaši aizsargājamām putnu sugām, kā - medņi un pūčveidīgie putni, profesors, Dr. Klaus Richarz norāda, ka vēja elektrostaciju radītajiem trokšņiem vai trokšņu fonam var būt arī "graujoša ietekme". "Medņa jutīgums pret cilvēku radītas infrastruktūras attīstību ir labi zināms. Spānijas medņu dzīvotnē pēc VES būvniecības putnu aktivitāte tik ļoti samazinājās, ka galu galā to tur nebija" (file:///Users/adele/Desktop/WEA_Studie_0521_UeBERARBEITUNG_DRUCK_klein-Doppelseiten-fwipse.pdf, 29.lp.). Savukārt, Ņīles (Vācija) Pasaules ekonomikas institūts zinātniskajā publikācijā norāda, ka neskatoties uz līdz šim uzkrātajiem pierādījumiem, kas liecina, ka antropogēnā trokšņa ietekme kopumā, un jo īpaši VES radīta, ir atbildīga par reāliem un potenciāliem un regulējumi šo kaitējumiem savvaļas dzīvniekiem un to ekosistēmas funkcijām, tomēr Kalifornijas, Vācijas un Izraēlas plānošanas dokumenti un likumdošanas normas šo vēja parku seku radīto problēmu praktiski joprojām nerisina[1].</p> <p>[1]https://www.researchgate.net/publication/367305557_Noise_pollution_from_wind_turbines_and_its_effects_on_wildlife_A_cross-national_analysis_of_current_policies_and_planning_regulations</p>	<p>IVN ziņojumā ir pievienots 6.2. pielikums – sertificēta ornitologa atzinums, kurā ir vērtēta prognozētā trokšņa ietekme uz putniem. Vērtējuma pamatā ir izmantoti pieejamie pētījumi, un šajā IVN veikts atbilstošs eksperta novērtējums – potenciāli apgrūtinātās gaisa telpas tilpuma aprēķinu metode, kas palīdz novērtēt iespējamo VES darbības traucējumu uz putniem. Vērtējuma ietvaros ir sagatavotas trokšņu kartes, kuras ornitoloģijas eksperts ir savietojis ar sugu aizsardzības plāniem ar redzamiem trokšņu izplatības poligoniem.</p> <p>Sertificēts ornitoloģijas eksperts var veikt secinājumus par pieejamiem pētījumiem un vadlīnijām un to piemērošību šāda detaļa vērtējuma veikšanai. Dabas aizsardzības pārvaldes kompetences ietvaros ir pārbaudīt eksperta izmantoto metodiku atzinuma gatavošanā.</p>
199.	<p>133. Zinātniskajās datu bāzēs ir pieejamas publikācijas par vēju parku trokšņu un infraskaņas radīto ietekmi uz savvaļas dzīvniekiem, t.sk. putniem, tādēļ apgalvojumam, ka trūkst pētījumu nav faktos balstīta pamata, jo īpaši, tādēļ, ka tajās norādītās izteikti negatīvas un graužošanas ietekmes, kuras nav iespējams mazināt ar rekomendējošiem pasākumiem</p>	<p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros tika papildus novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem dzīvniekiem. Plašāki</p>

²⁸ <https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/drosibas-apsverumu-del-slegts-cirgalu-skatu-tornis>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Ierosinu atkārtoti vērtēt trokšņu ietekmi uz putniem, jo īpaši sugām, kurām ir izteikta trokšņjūtība (pūčveidīgie, medņi.u.c.)!	<p>pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</p> <p>Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi. IVN ziņojumā ir pievienots 6.2. pielikums – sertificēta ornitologa atzinums, kurā ir vērtēta prognozētā trokšņa ietekme uz putniem. Vērtējuma pamatā ir izmantoti pieejamie pētījumi, un šajā IVN veikts atbilstošs eksperta novērtējums – potenciāli apgrūtinātās gaisa telpas tilpuma aprēķinu metode, kas palīdz novērtēt iespējamo VES darbības traucējumu uz putniem.</p>
200.	<p>134. 323. lp. četros no ietekmi mazinošajiem pasākumiem, kuri cita starpā attiecināmi arī uz likumā noteiktu sugu un dzīvotņu aizsardzību, lietots vārdu savienojums “ievēro iespēju robežās”!</p> <p>Kā ietekmi mazinošs pasākums, kuru nosaka ievērot “iespēju robežās”, var tikt uztverts par pamatotu, objektīvos faktos un zinātnē balstītu paredzamās ietekmes apmēra samazināšanas mehānismu?</p>	IVN prognozes stadijā pēc maksimālās piesardzības principa noteiktos pasākumus iespējams precizēt pirms fiziskās izpildes, kad būs daudz detalizētāka informācija par paredzēto darbību.
201.	135. 323. lp. “Ornitologa ziņojumā norādīts, ka aktualizēta NATURA 2000 monitoringa nepieciešamība izpētes teritorijai piegulošajās ĪADT “Sedas purvā” un “Ziemeļgaujā””.	IVN ziņojumā informācija atspoguļota sadaļā “Kopsavilkums par ieteiktajiem ietekmi uz putnu sugām

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	Lūdzu atbildēt pēc kādiem atlasē kritērijiem pamatota nepieciešamība veikt monitoringu tieši šajās 2 no 4 vēja parka teritorijai piegulošajām NATURA 2000 teritorijām? Cik bieži monitorings plānots? Pēc kādas metodoloģijas un cik ilgā laika periodā to paredzēts veikt?	mazinošajiem pasākumiem”, kas šajā gadījumā ir informācija no sertificēta ornitoloģijas eksperta atzinuma. Ņemot vērā, ka eksperts ir tiesīgs sniegt plašākas rekomendācijas par IVN vērtējuma tvērumu, tad Dabas aizsardzības pārvaldes pienākums ir iepazīties ar šo informāciju un veikt nepieciešamos pasākumus vai izvirzīt noteikumus, t.sk. VES parka attīstītajam.
202.	136. 323.lp. “rekomendēts uzlabot izpēti teritorijai piegulošo ĪADT aizsardzības režīmu” Valsts Vides Dienesta vadlīnijas vēja parku ietekmes vērtēšanai tam rekomendē 2 km buferzonu. Kā šī rekomendācija tiek īstenota šajā teritorijā? Kādus pasākumus Dabas aizsardzības pārvalde un LVM balstoties šajā eksperta rekomendācijā plāno ieviest?	IVN ziņojumā informācija atspoguļota sadaļā “Kopsavilkums par ieteiktajiem ietekmi uz putnu sugām mazinošajiem pasākumiem”, kas šajā gadījumā ir informācija no sertificēta ornitoloģijas eksperta atzinuma. Ņemot vērā, ka eksperts ir tiesīgs sniegt plašākas rekomendācijas par IVN vērtējuma tvērumu, tad Dabas aizsardzības pārvaldes pienākums ir iepazīties ar šo informāciju un veikt nepieciešamos pasākumus vai izvirzīt noteikumus, t.sk. VES parka attīstītajam.
203.	137. 325.lp. Bezmugurkaulnieku īpaši aizsargājamo sugu saglabāšanai izslēgt VV7, VV20, VV22, VV46, VV82, VV88 No 20 izslēdzamajām VES saglabātas 6. Kāds tam ir faktoloģiskais pamatojums?	IVN ziņojuma redakcija precizēta. Rekomendāciju kopsavilkums sniegts IVN ziņojuma 7.6.6. nodaļā. Bezmugurkaulnieku eksperta sniegtās rekomendācijas par katru VES uzskatāmā veidā ir apkopotas 12. pielikumā “ietekmi mazinošie pasākumi”. Detāls eksperta atzinums pieejams 6. pielikumā.
204.	138. 326.lp. Sugas lielā krāšņvabole un kuprainā celmmuša Vēršu uzmanību, ka bezmugurkaulnieku sugas “lielā krāšņvabole” un “kuprainā celmmuša” ir iekļautas Īpaši aizsargājamo sugu sarakstā, uz kuru attiecināms un saistošs Sugu aizsardzības un biotopu likums, tā 4. panta 1.punkts. IVN tiek apgalvots, ka populācijas lielums Latvijā nav novērtēts, secinot, ka ņemot vērā sugas plašo izplatību, vēja parka “Valka-Valmiera” izveide sugu populāciju neietekmēs. Lūdzu ekspertu pamatot un norādīt, konkrēti kādos un uz kādu laika periodu attiecināmos datus balstīts apgalvojums par paredzamo ietekmju veidu un apmēru uz sugām - “kuprainais celmlauzis” un “lielā krāšņvabole”?	IVN ziņojumam ir pievienots Bezmugurkaulnieku eksperta atzinumā 6. pielikumā. Eksperta sniegtās rekomendācijas par katru VES uzskatāmā veidā ir apkopotas 12. pielikumā “ietekmi mazinošie pasākumi”. IVN sniegtie apgalvojumi ir balstīti uz ekspertu atzinumu. Eksperta atzinuma pareizību un rekomendācijas vērtē Dabas aizsardzības pārvalde.
205.	139. Likumdošanas ievērošana EUROBATS vadlīnijas nosaka, ka VES nedrīkst būvēt mežos, kā izņēmumu minot Ziemeļeiropas valstis ar augstu meža zemju īpatsvaru, taču konkrētā paredzamās ietekmes teritorija un tās ietekmētie meži ir starp Eiropas nozīmes ĪADT, to skaitā mežu biotopiem. Vadlīnijas nosaka, ka VES izvietošana nav pieļaujama īpaši aizsargājamās mežu teritorijās! Ņemot vērā, ka šīs ĪADT,	Eksperts, izvēloties apsekošanas režīmu, konkrētajā gadījumā vērtē, cik stacijas izvietot ir lietderīgi. 16 ir bez konkrēta pamatojuma aptuveni rekomendētais skaits, tikpat aptuveni bez konkrēta pamatojuma to nosakot “vēja parka teritorijai, kurā paredzēts izvietot

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>neskatoties uz ekspertu rekomendācijām, nesargā buferzonas, paredzama tieša ietekme uz tām! (8.lp.https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlinijas_VES_siksparni_fin.pdf) Tādēļ, ņemot vērā sikspārņiem nozīmīgo dzīvotnes un NATURA 2000 tuvumu, apšaubāma izvēlētais teritorijas piemērotība vēja parka izvietojumam.</p> <p>EUROBATS vadlīnijas nosaka, ka vēja parka teritorijai, kurā paredzēts izvietot vairāk nekā 50 vēja elektrostacijas ietekmes izvērtējuma metodoloģijā jāparedz vairāk nekā 16 novērojumu stacijas. Sākotnēji parka "Valka-Valmiera" teritorijā tika plānotas 93 stacijas, kuru ietekmes tika vērtētas teritorijā izvietojot 12 novērojumu stacijas. Lūdzu skaidrot, kādēļ sikspārņu ietekmes novērojumi 2022. gadā veikti tikai 12 nevis 16 EUROBATS vadlīnijās rekomendētajās stacijās?</p>	<p>vairāk nekā 50 vēja elektrostacijas". Šajā IVN VES skaits ir ievērojami mazāks par 50, lielāko daļu VES paredzēts izvietot no sikspārņu ekoloģisko prasību viedokļa vienveidīgā ainavā (mežā), un eksperta izraudzītais staciju skaits 12 ir pamatots eksperta kvalifikācijā un nav pretrunā nekādām prasībām.</p>
206.	<p>140. Meža likums</p> <p>Meža likumā līdz 2000. gadam bija iekļauta definīcija- "meža resursi un meža zeme jāapsaimnieko un ilgtspējīgi jāizmanto pašreizējo un nākamo paaudžu sociālo, ekonomisko, ekoloģisko, kultūras un garīgo vajadzību nodrošināšanai", tagad, kopš 2020.gada tā ir "Valsts meža apsaimniekošana notiek saskaņā ar meža apsaimniekotāja izstrādātu un attiecīgās institūcijas vai apsaimniekotāja valdes apstiprinātu meža apsaimniekošanas plānu, nodrošinot koksnes resursu maksimāli vienmērīgu un ilgtspējīgu izmantošanu, radot labvēlīgu vidi ekonomikas attīstībai, saglabājot meža ekoloģisko vērtību un apmierinot sabiedrības sociālās vajadzības." Lūdzu komentēt, kā šis likumā iekļautais mērķis ievēro VES izvietojumu mežzemēs.</p>	<p>Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam AS "Latvenergo", nodibinot SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. Šī mērķa realizācijai LVM ir izdalījusi VES piemērotās meža zemes stingrā atbilstībā likumam u.c. normatīvajiem un rekomendējošajiem aktiem.</p>
207.	<p>141. Melnais stārķis</p> <p>Nav identificējams 15. lapas pušu garā Pielikuma Nr.15 autentiskums. Tajā nav norādīts ekspertes vārds, uzvārds, amats un pārstāvētā institūcija. Dokuments nav datēts un parakstīts. Tajā nav norādīts ar kādiem scenārijiem un kurā plānošanas fāzē eksperte tikusi iepazīstināta. Uz kādu jautājumu tiek sniegta šī izvērtēta atbilde? Nav identificējams konkrēts datums, kad šis atzinums sniegts un kādās pētniecības metodoloģijā tas balstīts. Vai ticis veikts arī apsekojums dabā, kad un cik bieži vai arī viedoklis balstīts starptautiskos datos, kuri nav tieši saistīti ar konkrēto IVN? 15. Pielikuma atsauču saraksta datējums nenorāda uz aktuālākajām publikācijām. 2. lapā uz melno stārķi attiecināmās rekomendācijas daļēji balstītas atsaucēs uz vēja parku lauksaimniecības zemēs nevis mežzemēs. Zinātniskajā literatūrā jau šobrīd ir pieejami dati par mežzemēs izvietotu vēja parku ietekmi uz melnajiem stārķiem. Lūdzu izmantot atbilstošus datus.</p>	<p>Poļu ekspertes atzinums 15.pielikumā netika izmantots secinājumiem un aktuālajā IVN redakcijā vairs netiek pievienots.</p> <p>IVN zinātnisko izpēšu ietvaros ir veikts arī novērtējums par: "Melnā stārķa populācijas stāvoklis Latvijā un vēja parku būvniecības iespējamā ietekme uz to". Šis novērtējums ir atspoguļots arī IVN ziņojuma 7.6.2. nodaļā un pievienots 6. pielikumā.</p>
208.	<p>142. Sikspārņi</p> <p>Ņemot vērā vispārzināmo ūdenstilpju un mežmalu īpašo nozīmi augsta riska sikspārņu sugām, iesakām ievērot vismaz 100 m platu buferjoslu ap tām.</p> <p>Visas sikspārņu sugas ir aizsargātas gan Eiropas Savienības, gan Latvijas likumdošanā un to apzināta nogalināšana ir aizliegta. Piecas no piecām teritorijā droši konstatētajām aizsargājamām, tostarp, Latvijā samērā reti izplatīta sikspārņu suga, pēc kategoriskā iedalījuma pieder pie augstākā riska sugām un ir prognozējama to bojāeja vēja elektrostaciju dēļ. Kādēļ, ņemot vērā augstāko</p>	<p>Pieņemts zināšanai. Ievērot 100 m distanci no mežmalām, būvējot VES mežos, principā nav iespējams, jo mežmalas tur ir viscaur, arī tieši apkārt VES pamatnēm. Tā kā valstī ir politisks lēmums dot zaļo gaismu vēja enerģijai, t.sk. neaizliedzot būvēt VES no sikspārņu aizsardzības viedokļa vienā no nepiemērotākajiem biotopiem – mežā, tad šajā gadījumā</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>iespējamo sikspārņu aktivitāti un augstākajam riskam pakļauto sugu pārliecinošu dominanci, rekomendācija necelt vēja elektrostacijas likumā noteikto sugu aizsardzības dēļ piemērota vien attiecībā uz 13 no 93 vēja elektrostacijām stacijām? (https://www.daba.gov.lv/lv/media/15651/download). Vai tiek ņemta vērā rekomendācija, "VES jāplāno ne tuvāk kā 100 m no mežmalām", kā tā tiek īstenota?</p>	<p>svarīgākās "aizsargājamās" mežmalas ir meža un citu biotopu malas jeb ekotoni (mežs/lauksaimniecības zeme u.tml.), kur bieži novērojama augstāka sikspārņu aktivitāte, nekā "iekšējās" meža malās. Augstākā riska sikspārņu sugas ir bieži vien arī parastākās sikspārņu sugas Latvijā, piemēram, ziemeļu sikspārnis, kas Latvijas ziemeļu daļas mežos ir absolūti dominējošā suga, tāpēc tikai šis iedalījums vien nav pietiekams pamatojums VES aizliegšanai. Turklāt priekšizpētes rezultāti ļauj atrast tikai acīmredzamus "bīstamos punktus" (šeit pieminēto 13 VES gadījums), bet situācija var ievērojami mainīties pēc VES uzbūvēšanas: daudzos pētījumos konstatēts, ka sikspārņi tad var parādīties vietās, kur to nebija priekšizpētes laikā – tikai pašu VES uzbūvēšanas dēļ. Tāpēc pārējo VES gadījumā svarīgāka ir pēcuzbūvēšanas situācija un VES darbības režīma regulēšana atbilstoši situācijai pēc to uzbūvēšanas. Tas tiks nodrošināts, īstenojot sikspārņu sugu monitoringu pēc VES uzbūvēšanas, ko paredz IVN.</p>
209.	<p>191.SIA Latvijas vēja parki mērķi - Sabiedrības uzdevums ir uzbūvēt vēja parkus ar kopējo jaudu vismaz 800 MW, kas nodrošinās atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas jaudas ievērojamu pieaugumu un veicinās Latvijas virzību uz enerģētisko neatkarību, drošību un klimat neitralitāti, vienlaikus samazinot SEG emisijas un saglabājot dabas daudzveidību. Lūdzu skaidrot, kā IVN ziņojums izpilda un apstiprina uzņēmuma mērķus "samazinot SEG emisijas un saglabājot dabas daudzveidību".</p>	<p>Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam AS "Latvenergo", nodibinot SIA "Latvijas vēja parki", veic Latvijai stratēģiski nozīmīgu vēja parku projektu īstenošanu valsts mežu zemēs ar kopējo jaudu vismaz 800 MW. SIA "Latvijas vēja parki" 2023. gada jūlijā uzsāka Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras 8 dažādās teritorijās, kas ir izvietotas visos Latvijas kultūrvēsturiskajos novados. Ir virkne faktoru, kas jāņem vērā, nosakot potenciālā vēja parka atrašanās vietu, kā, piem., iespējamais pieslēgums pie augstsprieguma līnijām, ietekmes uz vidi ziņojuma rezultāti, kas jāaskāņo ne tikai ar kompetentajām vides iestādēm (Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts vides dienests), bet arī ar infrastruktūras (Latvijas Valsts ceļi, Latvijas dzelzceļš), valsts militārās un civilās aizsardzības iestādēm (Nacionālie bruņotie spēki,</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>Latvijas Gaisa satiksme, Civilā aizsardzības aģentūra). Potenciālās vēja parku teritorijas ir izvietotas 8 dažādās teritorijās. Tas nepieciešams, lai neradītu kumulatīvu ietekmi vienā reģionā. Vēja parku būvniecība nav paredzēta Natura 2000 (t.sk. aizsargājamā ainavu apvidus "Ziemeļgauja") teritorijās.</p> <p>Konkrētais IVN ziņojums sniedz informāciju par Valmieras- Valkas projektu un ziņojuma ietvaros 11.pielikumā ir sniegta detāla informācija par sagaidāmiem ieguvumiem SEG emisiju jomā par katru realizējamo alternatīvu atsevišķi.</p>
17. Fiziskas personas 2025. gada 8. janvāra iesniegums (Birojā reģistrēts 09.01.2025. ar reģ. Nr. 5-01/82/2025). Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025		
1.	<p>Neatbalstu un esmu kategoriski pret ieceri būvēt Ves Valmiera –Valka , jo realizācijas gadījumā Aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja tiks iznīcināta senā parkveida ainava un tiks ietekmēti gan dzīvnieki, putni, kukaiņi, gan cilvēki. Šī teritorija ietilpst Vidzemes īpašajā pierobežas telpā, kas definēta kā dabas, kultūrvēstures un ainaviski vērtīgā teritorija. Tā ir vieta, kur koncentrētas starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes dabas un kultūrvēstures teritorijas un objekti, ko raksturo augsta ainaviskā kvalitāte un bioloģiskā daudzveidība un nav pieļaujama ainavas daudzveidības un estētiskās kvalitātes samazināšanās ainaviski vērtīgajās teritorijās, nav pieļaujama panorāmas skatu zaudēšana un kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu aizsegšana.</p> <p>Līdz šim Latvijas teritorijā nav būvēti lieljaudas VES meža teritorijās, līdz ar to nav izvērtētas visas iespējamās ietekmes, it īpaši ja tiek plānots to realizēt tik daudzu Natura 2000 teritoriju un mikroliegumu tuvumā.</p> <p>IVN ainavu arhitekts savā ziņojumā norāda, “ka rezumējot valsts un reģiona līmeņa plānošanas dokumentos pausto, jāuzskata, ka Plānotā darbība ir pretrunā paustajiem teritorijas attīstības risinājumiem”.</p>	<p>Kā norādīts IVN ziņojumā, balstoties uz 2024. gadā pieņemtā Ainavu politikas ieviešanas plāna 2024.–2027. gadam, ievērojot Eiropas zaļā kursa un Latvijas enerģētiskās neatkarības mērķus, veicot ainavu novērtēšanu reģionālā un vietējā mērogā, jāņem vērā, ka enerģētiskā neatkarība un drošība ir tikpat svarīga un ņemama vērā kā tūrisma un vides aizsardzības jomas.</p> <p>Kā izslēdzošās ietekmes šajā IVN ziņojumā vērtētas ietekmes uz bioloģisko daudzveidību vai cilvēku (fizikālās ietekmes kā troksnis), tāpēc A un B alternatīvā ir saglabātas VES, kam ir mazākā ietekme uz putniem, sīkspārņiem un biotopiem un nav konstatēti pārsniegumi vides troksnim.</p>
2.	<p>1. Ivn ziņojumā 352.lpp 7.9.1. tabula.” Izvērtējuma teritorijā vai tās tuvumā esošās ĪADT”, pie izveidošanas kritērijiem nav norādīta –ainavas aizsardzība, kā tas ir norādīts MK not. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 8. pantā, kas nav ņemta vērā vērtējot VES redzamību no AAA Ziemeļgaujas.</p>	<p>Ņemts vērā. IVN ziņojumā 7.9.1. tabula papildināta.</p>
3.	<p>2.Ainavu ekspertu ziņojumā ir nekorekti modelēta VES redzamība AAA Ziemeļgauja, jo izmantoti LĢIA veidotie izejas dati kas iegūti ar lāzerskenēšanas metodi (LIDAR). Konkrētajā teritorijā lāzerskenēšana veikta 2019. gadā (tātad analizē netiek ņemtas vērā izmaiņas, kas notikušas pēc tam – piemēram, mežu izciršana vai jaunaudžu augstuma pieaugums utt.), bet tieši no 2019. gada AAA Ziemeļgaujā ir veikti vērīnīgi parkveidu pļavu atjaunošanas darbi 200 ha platībā :</p>	<p>IVN ziņojuma 9. pielikumā 3. nodaļā ir uzskaitīta metodika pēc kuras ir sagatavots ainavu jeb VES turbīnu saskatāmības modelis. Metodikas izvēle ir pamatota ar atsaucēm. Pielikuma 26.lpp “Gaujas ainavas” aprakstā ir sniegta informācija par parkveida</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>1. Vekšos un Lēnupēs, Bekās, Vētrās... GrassLife Ldf Lejzemniekos, Lejaskalcos, Ieviņās u.c WoodMeadowLIFE - Latvijas Dabas fonds LVM Kohezijas fonda projekts -Latvijas valsts meži - LVM iepazīstina ar dabisko pļavu atjaunošanas darbiem aizsargājamo ainavu apvidū "Ziemeļgauja"...</p> <p>Kopumā Aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja par dominējošo objektu kļūs VES un tiešā veidā tiks ietekmēti un ap 400ha Parkveida pļavas un ganības, kas ir 1/3 no visiem Latvijas teritorijā esošajiem 6530* biotopiem. Jau šobrīd, no šīm pļavām, ir redzami augstsprieguma līnijas Valmiera – Tartu un Valmiera- Tsirguliina jaunie 50m augstie balsti, bet plānotās VES ir 5-6X augstākas un ir iepļānotas vien dažus simtus metrus tālāk. Pielikumā NR 1. Skats AAA Ziemeļgaujā uz parkveida pļavu no bijušās Zīles plantācijas Gaujas krasta, kurā fonā (zilajā kvadrātā) ir redzami jaunie AST līnijas balsti, un kuriem blakus ir paredzēti līdz 300m augstie VES.</p>	<p>pļavām. Tāpat IVN ziņojumā ir apkopota informācija par līdz šim izveidotajām parkveida pļavām, kas ņemta vērā ainavu modelēšanā.</p> <p>Lai samazinātu VES parka ietekmi uz Aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja ir rekomendēta vairāku turbīnu grupu izbūve (VES VV71, VV69, VV65, VV49 un VV68) ar samazinātu augstumu.</p>
4.	<p>3. IVN ziņojumā 197.lpp norādīts, ka: „Starptautiskā telekomunikāciju apvienība (turpmāk – ITU) pētījumos par VES ietekmi uz TV apraides kvalitāti, tostarp digitālo virszemes televīziju, ir konstatējusi, ka VES tuvumā var būt novērojami apraides traucējumi, tomēr tie ir nenozīmīgi: var izpausties tikai teritorijās, kur ir zema apraides signāla kvalitāte (ļoti vājš signāls). Arī mobilo sakaru, tostarp mobilā interneta pārraides, kvalitāti VES iespējams varētu ietekmēt tikai teritorijās, kurās ir ļoti zema sakaru kvalitāte. Aplūkojot Latvijas lielāko mobilo sakaru pakalpojumu operatoru – LMT, Tele2 un Bite – sniegto informāciju par sakaru kvalitāti paredzētās darbības teritorijas apkārtnē, redzams, ka tajā augstā kvalitātē tiek nodrošināts gan 3G, gan 4G mobilais internets, sakaru pieejamību nodrošinot ar pietiekami blīvu bāzes staciju tīklu paredzētās darbības teritorijas plašā apkaimē.” Vēlos norādīt, ka šis VES būtiski ietekmēs Zīles –Vekšu Valkas pagasta iedzīvotājus, jo digitalās virszemes televīziju apraides kvalitāte te ir ļoti slikta, un jau šobrīd brīžiem zūd un nav signāla. IVN veicēji nav pārliecinājušies, no kuras bāzes stacijas Zīles ciema apkārtnē pienāk mobilo sakaru signāls, teorētiski pieņemot, ka no Valkas vai citas vietas ārpus plānotā VES, bet realitātē vienīgo pieejamo mobilo sakaru tīklu nodrošina LMT 4G , kura mainīgais mobilais signāls pienāk no Saules bāzes stacijas, šķērsojot plānoto VES teritoriju. Teritoriju vasarā apmeklē ļoti daudz atpūtnieku, dabas baudītāju, laivotāju, kuriem jau šobrīd nav pieejams kvalitatīvs mobilo sakaru pārklājums, jo kopš 3G atslēgšanas mobilo sakaru kvalitāte ir krasi pazeminājusies.</p>	<p>IVN ziņojumā ir papildināts un informācija sniegta 6.11. nodaļā “Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem un ietekmi uz sakaru sistēmām”.</p>
5.	<p>4. Šai IVN netiek izvērtēts, kādas ietekmes būs uz AAAZ Gaujā mītošajām putnu sugām. Viss balstīts tikai uz pieņēmumiem un šeit pastāvīgi novērotie melnie stārķi un jūras ērgļi nodēvēti par gadījuma novērojumiem, kas neatbilst patiesībai, kā arī ornitologs neatsaucās mūsu uzaicinājumam atbraukt un veikt novērojumus.</p>	<p>IVN ziņojumam ir pievienots sertificēta ornitologa eksperta atzinums (6.pielikumā) un pievienots arī melnā stārķa eksperta atzinums. Atzinumi sagatavoti atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes metodiskajiem norādījumiem. Minēto ekspertu rekomendācijas par</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		katru VES turbīnu kopsavilkuma veidā ir atspoguļots arī 12. pielikumā. Darbības ierobežojumi un nosacījumi ir saistoši attīstītājam plānojot konkrētā VES parka darbību.
18. Ziņojuma apspriešanās saņemto sabiedrības viedokļu apkopojums (datne: 3_pielikums_ZSA_sab_viedoklu_apkopojums_veja_parka_Valmiera_Valka_buvnieciba.pdf).		
Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025		
Fiziskas personas 2025. gada 10. janvāra elektroniskā vēstule ar pielikumiem (Birojā reģistrēta 13.01.2025. ar reģ. Nr. 1-07/131/2025).		
1.	Vēlos pievērst Jūsu uzmanību vairākiem faktoriem saistībā ar vēja parku starp aizsargājamo ainavu apvidu Ziemeļgaujas un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, Natura 200 īpaši aizsargājamo teritoriju un liegumu mikroliegumu tiešā tuvumā.	IVN ziņojumā un dabas ekspertu atzinumos ir detāli vērtēta plānotā VES parka atrašanās starp aizsargājamo ainavu apvidu Ziemeļgaujas un Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, Natura 200 īpaši aizsargājamo teritoriju. IVN ziņojumā sniegtās rekomendācijas ietekmes mazināšanai ir apkopotas 12. pielikumā, kas ir ietekmi mazinošo pasākumu kopsavilkums lasītājam/vērtētājam ērtā veidā. Darbības ierobežojumi un nosacījumi ir saistoši attīstītājam plānojot konkrētā VES parka darbību.
2.	<p>Uzskatu, ka 800 m attālums, iespējams, atbilst zemo VES (līdz h<100m) radītai ietekmei, bet ne šeit plānotām, kur augstums ir tuvs 300m. Tās ir lielākas, jaudīgākas, var radīt lielākus traucējošus un maz izpētītus infraskaņas un gaisa svārstību efektus, kā piemēram šobrīd tas ir Sārdes vēja parka tuvumā Igaunijā.</p> <p>Ir pieejama intervija ar Sārdes vēja parka tuvumā dzīvojošu iedzīvotāju, kurš apgalvo, ka pie noteikta vēja virziena vēja parka aizvēja pusē rodas trokšņi, kas līdzīgi aprakstītajiem VES sindromam.</p> <p>Šie veselības traucējumi izzūd, kad cilvēks aizbrauc uz darbu Pērnavā, bet atgriežas, nonākot atpakaļ mājās.</p> <p>Uzskatu, ka šie faktori nav pietiekami izpētīti ne attiecībā uz cilvēkiem, kas dzīvo tiešā plānoto teritorijas tuvumā, ne attiecībā uz meža dzīvniekiem, ne arī uz salīdzinoši tuvu esošo pilsētu, ciematu un lauku teritoriju iedzīvotājiem un viņu mājdzīvniekiem. Darba grupu sanāksmē pieminēju faktu, ka subjektīvi klausoties vēja ģeneratora radīts mainīgais troksnis pielīdzināms ap 10 reizes stiprākam pilsētas monotonajam troksnim.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p> <p>IVN ziņojuma 7.2.2. nodaļā “Zemo frekvenču trokšņa novērtējums un nozīmīgums” ir sniegta informācija par “nocebo efektu”</p>
3.	Starp citu apledojuma un liela vēja gadījumā, ledus gabals, kas atdalījies no VES spārna var nolidot vairākus simtus metru, tomēr iedzīvotājus vairāk uztrauc citas ietekmes, kuras pieminētas šajā tekstā un 5 pievienotajos dokumentos.	IVN ziņojuma 5.3. nodaļā “Avāriju risku un avārijas situāciju prognoze” ir detāli novērtēti iespējamie riski. Papildus skaidrojam, ka var nodrošināt VES turbīnu

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		spārnu sildīšanu vai apstrādi ar materiālu, kas nodrošina, lai neveidojas apledojums. Kā arī, apledojuma gadījumā uz turbīnu spārniem jāspēj nodrošināt to automātisku apturēšanu.
4.	Vēl subjektīvs novērojums, vērojot laika apstākļus vasarā, Gaujas tuvumā raksturīgs mitrāks klimats, kas biežāk provocē nokrišņu un negaisa veidošanos. Nevienā no ietekmes un vidi izpētes pētījumiem nav analizēta iespējamo vēja generatoru radīto aizvēja puses atmosfēras spiediena svārstību ietekme uz kondensācijas efektiem un ar to saistīto ietekmi uz lokāliem klimatiskiem apstākļiem. Potenciāli tas var ietekmēt nokrišņu veidošanos tuvākajā apkārtnē.	IVN ziņojuma 7. pielikumā ir sniegti izejas dati, kuri ir izmantoti VES ietekmju modelēšanā: "...Vidējā gada meteoroloģiskie dati tiek aprēķināti, izmantojot LR MK noteikumus Nr.432 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 "Būvklimateoloģija". Trokšņa rādītāji Prognozes pārskats Nr.696/2024-KM2.1 sākotnējo pierakstu Nr. 085/2023-KM2.1 aprēķināti kā ilgtermiņa pie šādiem vidējiem gada meteoroloģiskajiem apstākļiem Rūjienai un Alūksnei: t = 5,9°C, relatīvais gaisa mitrums 81%, vēja ātrums 200 m augstumā – 7,5 m/s (Izmantoti ERA5 piektās paaudzes ECMWF globālā klimata atmosfēras reanalīzes dati par 2013. - 2023. gada periodu: kopā 95304 vēja mērījumu ar pārrēķinu 200 m augstumā ieraksti (WindPRO Meteo Data Export version 7, Ģeogrāfiskās koordinātes (WGS84): garums 26.000000, platums 57.750000, Vietējās koordinātes: (LKS92) Y: 619030,26 X: 402634,28)), bezvēja dienu skaits – 31. Vēja ātrums un virziens dots 7.pielikuma 2. tabulā un diagrammā zem tās.
5.	Mežs ir dinamiski mainīga vide, Ja piemēram, melnais stārķis, kas ne īpaši mīl cilvēka tuvumā izrādīties (tādēļ var būt grūti novērojams, bet ir zināms, ka šajā teritorijā tie ir), vēlēšies mainīt dzīves vietu, piemēram, mainoties pieejamās barības reģionam, tam būs daudz mazāk izvēles iespēja, jo daļu no meža teritorijas uz ilgiem laikiem aizņems cilvēku radīti trokšņojoši aerodinamiski objekti. Melnajam stārķim, kā zināms, mazuļu barošanās atkarībā no vecuma saistīta ar dažāda izmēra zivtiņu pieejamību tuvumā, bet kā jau minēju vide var būt dinamiski mainīga arī no mežizstrādes veikšanas.	IVN zinātnisko izpēšu ietvaros ir veikts arī novērtējums par: "Melnā stārķa populācijas stāvoklis Latvijā un vēja parku būvniecības iespējamā ietekme uz to". Šis novērtējums ir pievienots IVN ziņojuma 6. pielikumā un iekļauts arī IVN ziņojuma 7.6.2. nodaļā.
6.	Lūgums ņemt vērā visus faktorus, nepadarot jau tā mazskaitlīgās vielaidus meža teritorijas par industrijas objektiem, jo, ja meža zvēri jutīsies slikti, tie nāks pie cilvēka, jo ne dzīvniekiem, ne cilvēkiem vairs nebūs mierīgi mežā. Un vēl – atbrauciet pie mums uz laukiem, kad lakstīgalas pogo un klusā vakarā tās var sadzirdēt kilometriem attālumā. Mūsu dzīves vide ir šeit, neatņemiet to!	Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Papildus šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros, tika papildus

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem dzīvniekiem. Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”. Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi. IVN ziņojumā ir pievienots 6.2. pielikums – sertificēta ornitologa atzinums, kurā nav konstatētas bažas lakstīgalu populācijas izzušanai.</p>
10.01.2025. komentāri		
1.	<p>Par CO₂ Vēršu uzmanību. Vai novērtējumā iekļauti CO₂ rādītāji par būvniecības izjemateriālu ražošanu? Lūdzu Vides Pārraudzības Valsts biroju kompetenti novērtēt, vai IVN ziņojumā būtu jāņem vērā arī tie izmeši, kuri rastos betona ražošanā un, ja būtu, tad vai IVN ziņojumā šis aspekts ir atspoguļots. Jautājums radies tāpēc, ka pasaules statistikās CO₂ emisiju avotu segmentācijā redzams, ka tieši jomā, kas saistītas ar cementu ražošanu, rādītāji pēdējos gados ir pasliktinājušies. Līdz ar to būtu pašiem jāsaprot, vai šāda vēja parku objektu būvniecība uz zināmu laiku vēl vairāk nepasliktinās šos globālos rādītājus.</p>	<p>IVN ziņojumā ir pievienots 5. pielikums “CO₂ un SEG emisijas” un 11. pielikums “Izmaksu un ieguvumu aprēķins”. Veiktajos CO₂ aprēķinos (atbilstošajos koeficientos) iekļauts pilns VES dzīves cikls. Uz laiku pasliktinājums ir neizbēgams, jo līdz VES parka uzbūvēšanai CO₂ izmeši palielinās, toties tie kompensējas un tālāk samazinās ekspluatācijas gaitā.</p>
10.01.2025. komentāri		

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
1.	<p>IVN ziņojumā ietekme uz zīdītājiem ir izvērtēta virspusēji. Tā kā vēja parka projekts iecerēts mežu teritorijās, kuras ir ekoloģiskā ziņā komplicētas, tad nepieciešams precīzāk definēt sagaidāmās ietekmes gan no kvantitatīvā, gan kvalitatīvā viedokļa.</p>	<p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Papildus šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros, tika papildus novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem dzīvniekiem. Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”. Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi.</p>
2.	<p>Uzmanību pievērš IVN ziņojuma autora neveiksmīgie vienkāršojumi. Nav noslēpums, ka daļa no IVN ziņojuma tekstiem ir pamatoti vai pat kopēti no piesaistīto ekspertu ziņojumiem. Diemžēl salīdzinot tekstus, kuri ir it kā ļoti līdzīgi, nākas pamanīt principiāli nekonsekventu eksperta viedokļa interpretāciju. Piemēri:</p> <p>Eksperta ziņojums: Vēja generatoru ietekmes vērtējums uz sauszemes nelidojošiem zīdītājiem: 7 lpp – Atzinumā aplūkoto vēja enerģijas parku izbūve būtiski nemainīs īpaši aizsargājamo sugu stāvokli valsts mērogā un pārrobežu kontekstā Igaunijas Republikā. Taču lokāla, kā arī plašāka</p>	<p>Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>(līdz apmēram 10 km attālumā no paredzētās darbības izpētes teritorijas) netiešā un summārā VES ietekme uz savvaļas zīdītāju faunu ir neizbēgama.</p> <p>SIA “Enviroprojekts” IVN ziņojums 326 lpp – VES parku izbūve (gan “Limbaži”, gan “Valmiera-Valka”) īpaši aizsargājamo sugu stāvokli valsts mērogā, kā arī plašāk netiešā un summārā ietekme uz savvaļas zīdītāju faunu (līdz apmēram 10 km attālumā no paredzētās darbības izpētes teritorijas), kuras sekas un teritoriālās robežas šobrīd nav zināmas un paredzamas.</p> <p>Turklāt eksperta J.Ozoliņa kunga ziņojumā (6. lpp) ir teikts: “... nav pamata uzskatīt, ka vēja ģeneratoru uzstādīšana un darbība neradīs ietekmi uz apkārtnē sastopamajām savvaļas sugām, tajā skaitā īpaši aizsargājamām.” IVN ziņojuma formulējumā saskatāmi centieni paslēpt potenciālo problēmu zem Neziniša cepures.</p> <p>Lūdzu ņemt vērā šo IVN ziņojuma autoru tendenciozo attieksmi, sastādot dokumentu.</p>	<p>noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</p>
3.	<p>Problēmas ar pētījumiem meža zemēs.</p> <p>Gan IVN ziņojuma autors (IVN ziņojums lpp. 163 atsaucē 171), gan piesaistītais eksperts (eksperta ziņojums lpp 6) atsaucas uz apjomīgām literatūras studijām par vēja ģeneratoru parku ietekmi uz sauszemes savvaļas zīdītāju un mājdzīvnieku sugām, kas veiktas Zviedrijā.</p> <p>Vēršu uzmanību uz to, ka minētais zviedru speciālistu materiāls ir tikai tematisku rakstu analīze, nevis paši pētījumi. Tā ir autoru grupas veidota atstāsta versija nevis pētījumu pirmavots.</p> <p>Zviedrijas pētījumā autori paši atzīst, ka viss balstās literatūras analīzē un līdz ar to var izradīties ir vēl citi svarīgi aspekti, kuri tajā brīdī nav izvērtēti ((Jan Olof Helldin, 2012 August) lpp. 17)</p> <p>“It should be emphasised that the review is based on the studies that were revealed through the literature search and that there may still be other, yet unexplored, effects”</p> <p>Bez tam zviedru analītiķu ziņojuma sākuma kopsavilkumā ir minēts, ka šajā jomā patiesībā ir bijis maz literatūras((Jan Olof Helldin, 2012 August) lpp. 5)</p> <p>“Web complied available knowledge and experience of the impact of wind power on terrestrial mammals, both wild and domestic. The literature in the field is very limited...”</p>	<p>Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</p>
4.	<p>Latvijas ekspertu ziņojums.</p> <p>Ticu, ka piesaistītais eksperts ir zinošs un kompetents savā pamatnodarbē. Taču veiktā ekspertīze vēju parku nozarē rada virspusējības iespaidu. Ir atrodama virkne atziņu par riskiem, taču izpaliek konkrētība pamatojumos par to, kas varētu notikt, kādā mērogā un kādā termiņā.</p> <p>Var saprast, kādā situācijā ir bijis eksperts, jo:</p>	<p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Papildus šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros, tika papildus novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijā nav veikti pētījumi par vēja parku ietekmi uz dzīvniekiem (starp citu, ne tikai uz mežu dzīvniekiem, bet arī uz mājdzīvniekiem) 2. Arī ārvalstīs nav kompleksu pētījumu par ietekmi uz meža dzīvniekiem, jo patiesībā arī tur vēja parki nav tikuši būvēti mežu zemēs 3. Vienīgā vieta, kur vēja parki sākti it kā mežu zemēs ir Skandināvija, taču arī tur eksperti atzinuši, ka bijis grūti atrast pielietojamus pētījumus. Daži skandināvu parki tikai nesen uzsākuši savus pētījumus. (Jāpiebilst, ka pēc dažu speciālistu vērtējuma, Skandināvijas tā saucamie meži, kuros būvētas VES uz parku būvniecības sākuma bija sadrumstaloti un tie nebija salīdzināmi mežu masīvi ar pašreiz “Valmiera-Valka” projektā noskatītajiem mežu masīviem. <p>Pētījumu trūkums neatbrīvo no atbildības par to, kāda būs Latvijas mežu nākotne.</p>	<p>dzīvniekiem. Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi uz sugām nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</p> <p>Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi.</p>
5.	<p>Trokšņu ietekme.</p> <p>IVN ziņojumā ir teikts sekojošais (IVN ziņojums lpp. 164):</p> <p>“Frekvenču salīdzinājums starp VES radītām skaņām un skaņām, ko spēj uztvert savvaļas zīdītāji un cilvēks, liecina, ka dzīvnieki VES darbības troksni sajūt līdzīgi kā cilvēks”</p> <p>Vēršu uzmanību, ka minētais fakts iespējami maldinoša cenšanās radīt iespaidu, ka, ja netiek pārkāptas MK noteikumu trokšņu normas, tad viss ir kārtībā arī meža iemītniekiem. MK noteikumi ir paredzēti Latvijas iedzīvotājiem (ar to saprotot cilvēkus).</p> <p>Ne IVN ziņojuma autors, ne arī eksperts zīdītāju risku jomā nav sniedzis atsauci uz dokumentāli apstiprinātiem faktiem, ka cilvēku un dzīvnieku organismu reakcijas uz skaņu identiskas.</p> <p>Ticamāk, ka cilvēku un dzīvnieku reakcijas ir atšķirīgas pat neskatoties uz to, ka nav nepatiess apgalvojums, ka dzirdamais spektrs var sakrist kā cilvēkiem tā dzīvniekiem. Tāpēc trokšņu ietekme uz dzīvniekiem jāvērtē atsevišķi no ietekmes uz cilvēkiem.</p>	<p>IVN ziņojumam ir pievienots 7.pielikums – trokšņu novērtējums. Novērtējums ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” izmantojot tur noteiktās metodes vides trokšņa rādītāju aprēķiniem.</p> <p>Trokšņa izplatīšanās tiek modelēta ar trīsdimensiju trokšņa izplatīšanās prognozes licencētu datorprogrammu „SoundPLAN 9.1”, Braunstein+Berndt GmbH / SoundPLAN LLC, 2023. g. novembra aktualizāciju (SIA „R&D Akustika” licences līguma doc. Nr.ID1038/05 no 18.09.2005, lietotāja Nr.10578 HL4496).</p> <p>Saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem, programmas standartiem un metodēm tiek veidots apkārtējās vides infrastruktūras un apbūves 3D modelis.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>Veidojot šo modeli, tiek ievērotas un modelētas akustiski nozīmīgākās vides topogrāfiskās īpatnības: ceļi, reljefs, koku audzes, laukumi.</p> <p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Papildus šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros, tika papildus novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem dzīvniekiem. Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: “Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (..) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu”.</p> <p>Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi.</p>
6.	<p>Par pasākumiem ietekmes mazināšanai.</p> <p>Šajā IVN ziņojuma punktā tiek pacelts sarkanais brīdinājuma karogs, jo tiek atzīta nespēji novērtēt iespējamās sekas. Šādu situāciju var saprast, bet nevar attaisnot ļoti vāji ieskicētos trīs ietekmi mazinošos pasākumu punktus.</p> <p>Pirmais punkts iesaka atstāt vēja parku teritoriju tuvumā esošo saimnieciskās darbības intensitāti.</p> <p>Kā Valsts institūcija jūs noteikti varat iepazīties ar precīziem datiem, taču vērojot no sabiedrības</p>	<p>IVN ziņojums tie veidots atbilstoši izsniegtajai IVN programmai ievērojot tur izvirzītos uzdevumus.</p> <p>IVN ziņojuma 12. pielikumā ir sniegts ietekmi mazinošo pasākumu kopsavilkums lasītājam/vērtētājam ērtā veidā. Darbības ierobežojumi un nosacījumi ir saistoši attīstītājam plānojot konkrētā VES parka</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>locekļa viedokļa, ir radies priekšstats, ka mežu masīvā Valmiera-Valka notiek INTENSĪVA saimnieciskā darbība un mežu izstrāde. Ja uz šo mežu skatāmies kā uz dabas vidi, tad iespējams ir jāsāk satraukties, jo Latvijas Valsts meži tomēr pirmajā vietā iespējams izvirza mežu koksnes izstrādes vērtību. Kailciršu strauji kļūst vairāk.</p> <p>Otrajā pasākumu punkts no šodienas skatu punkta neko neatrisina. Tajā rakstītais ir vērā ņemam, taču tas nedod nekādu pievienoto vērtību konkrētajam IVN ziņojumam, jo nav rīcību plāns noteiktu monitoringa rezultātu gadījumā.</p> <p>Trešais punkts daļēji sasaucas ar otro punktu. Un šeit vēlreiz apstiprinās neziņa par to, ko darīt. Ir nepieciešams definēt konkrētas rīcības. Ja vēja parks tiktu uzbūvēts, tad vēja parka projekta iniciatoram nebūs nekādu saistību attiecībā pret vēlākā laika posmā varbūtēji izstrādātiem pasākumu plāniem. Būtu tikai godīgi, ja vēja parka attīstītājs savlaicīgi varētu rēķināties ar parka darbību ietekmējošiem riskiem. Pagaidām IVN ziņojums neparedz nekādus iespējamus nākotnes darbības ierobežojuma vai apturēšanas apstākļus.</p>	<p>darbību. IVN ietvaros ir novērtētas iespējamās plānoto VES radītās ietekmes. Tādas ietekmes kā VES radītais mirgošanas efekts, trokšņa piesārņojums, drošības risks, ietekmi uz biotopiem un īpaši aizsargājamām augu sugām, teritorijas hidroloģisko režīmu ir iespējams prognozēt ar augstu precizitāti, novērtējot Paredzētās darbības apjomu un izmantojot aprēķinu metodes.</p> <p>Dabas izpēšu laikā ir vērtēta VES ietekme uz savvaļas putnu un sikspārņu populācijām, novērtējot ietekmes būtiskumu. Atsevišķām savvaļas putnu sugām ir pretrunīga zinātniskā informācija par VES ietekmi uz tām, tāpēc plānoto VES ietekme uz tādām dzīvnieku grupām kā putni un sikspārņi, ir vērtējama arī turpmāk, veicot monitoringu un, ja nepieciešams, papildus ieviešot IVN ziņojumā nenorādītus pasākumus ietekmes mazināšanai.</p> <p>IVN rezultātā – Enerģētikas un Vides aģentūra izsniedz atzinumu jeb administratīvu aktu, kurā visi šie nosacījumi ir apkopoti darbības nosacījumu veidā.</p>
7.	<p>Pētījumi Latvijā.</p> <p>Pārsteidzoši, ka nav atsauces uz kādiem pētījumiem Latvijā. Šobrīd Latvijā vērojams vēja parku IVN bums un būtu ārkārtīgi vērtīgi rīkoties ar Latvijas zinātnieku atzinumiem, kuri būtu balstīti uz vietējo apstākļu pārzināšanu. (Daudzi no ārvalstu pētījumiem apskata vietas un vides, kuras ne tuvu nav līdzīgas Latvijas apstākļiem).</p> <p>Jau šobrīd Latvijā vairākās vietās ir izveidoti lielāki vai mazāki vēju parki. Šajā IVN ziņojumā apskatāmais projekts “Valmiera-Valka” būtu atšķirīgs ar saviem gigantiskajiem izmēriem un izvietojumu mežu zemēs. Tomēr no fizikālo ietekmju viedokļa būtu nozīmīgi apkopot jau esošo Latvijas pieredzi, iesaistot neatkarīgus ekspertus medicīnas jomā (t.sk. reģionu ģimenes ārstus), veterinārārstus, varbūt mednieku kolektīvus.</p> <p>Ir svarīgi atbildīgi pret sabiedrību apzināties iespējamus ilgtermiņa ietekmju riskus gan uz iedzīvotājiem, gan uz dzīvo dabu.</p> <p>2024. gada maija beigās bija neplānota saruna ar iedzīvotāju, kura atrodas tuvu pastāvošam vēja parkam Alsungas pagastā. Sarunas saturs protams būtu vērtējams kritiski, jo iedzīvotājiem nereti trūkst detalizētākas informācijas par šādiem industriāliem objektiem. Tomēr, ja var kļūdīties terminoloģijā (ultraskaņa vai infraskaņa) vai inženieriskajos faktos, pie., par VES pēdas dziļumu,</p>	<p>Atzinumu par plānoto darbību sniedz Enerģētikas un Vides aģentūra, kura būvniecības ieceres vērtēšanas laikā iesaista gan sabiedrību, gan institūcijas, kuras sniedz savu viedokli un atzinumus par plānoto darbību. Ierosinātāja uzdevums ir nodrošināt nepieciešamās zinātniskās izpētes un citu dokumentāciju, lai iesaistītās puses varētu pieņemt lēmumu par plānoto darbību.</p> <p>Jebkādi esošu VES parku pētījumi Latvijā ir tikko uzsākti un notiek, bet rezultāti/secinājumi/rekomendācijas vēl nav nav pieejamas.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>tad faktiskie apkārtnes dzīves vērtējumi ir tādi, kādi tie ir. Daži no tiem izklausās satraucoši un izpētes vērti. Īpaši attiecībā uz dzīvniekiem, jo šai saimniecei ir pieredze ar dzīvniekiem.</p> <p>Nelielās sarunas ieraksts (persona diemžēl netika pabrīdināta par ierakstu, tāpēc plašāk šis materiāls netiek izplatīts, taču lūdzu pieņemt zināšanai šo viedokli): https://youtu.be/MluHEWvynsM</p>	
10.01.2025. komentāri		
1.	<p>Zemas frekvences svārstības.</p> <p>Svarīgi spēt atšķirt gaisa svārstību dzirdamo spektru no nedzirdamā. Nedzirdamais spektrs (īpaši zemās frekvencēs) izplatās lielākos attālumos nekā augstākas frekvences dzirdamā skaņa/troksnis.</p> <p>IVN ziņojuma atsauču dokumentos atrodam dati, kuri drīzāk rada bažas par nepieciešamību daudz rūpīgāk izvērtēt zemfrekvences svārstību potenciālo ietekmi.</p> <p>Nav veikts novērtējums par zemfrekvences svārstību un meža floru un faunu.</p> <p>Jautājums par zemfrekvences iespējamām ietekmēm (jo īpaši ļoti zemo frekvenču spektrā ir svarīgs tāpēc, ka šīs pārsvarā cilvēka ausij nedzirdamās svārstības nevājinās tik strauji, kā dzirdamais troksnis. Ja pirmajā brīdī var šķist, ka plānotā projekta ģeogrāfiskā vieta ir mazapdzīvota, tad, ņemot vērā svārstību izplatīšanās potenciālu, pilsētas Strenči, Valka, Seda nebūt neatrodas attālināti no vēja parka teritorijas.</p> <p>Ir vērts paturēt prātā, ka Strenčos atrodas Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca ar sev raksturīgo pacientu spektru, kuri potenciāli varētu būt jūtīgi. Ja vērtējam IVN ziņojumā iekļauto “vēja rozes” diagrammu, tad arī Valkas pilsētas iedzīvotāji varētu izradīties ar diezgan lielu varbūtību būt īpaši zemo svārstību zonā. Sedas pilsēta atrodas ļoti tuvu vēja parka teritorijai.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p>
2.	<p>Normatīvu trūkums infraskaņas vērtēšanai.</p> <p>Latvijā nav noteikti normatīvi infraskaņas (cilvēka ausij nedzirdamo viļņu svārstību diapazona) ietekmes novērtēšanai. Tas atzīts arī ziņojumā. Tomēr netiek noliegts, ka VES var būt infraskaņas avots. Ziņojumā lasāms (.. ka ar mērķi padarīt ziņojumu visaptverošāku, infraskaņas novērtējumam ir piemēroti kaut kādi Dānijas standarti. Diemžēl IVN ziņojumā nav sniegta detalizēta informācija par šo standartu saturu, mērķi, kritērijiem un metodēm. Tāpat nav zināms, kādā mērā šie it kā standarti tiek realizēti pašā Dānijā un vai šādos gadījumos nav nepieciešams vērtēt arī virkni citu normatīvu, kuri iespējami var būt saistīti ar šādu standarta esamību. Vienkārši izceļot no citas valsts normatīvu kopuma kādu atsevišķu daļu netiek garantēts situācijas vispusīgs izvērtējums. Savukārt no tiesiskuma viedokļa, ja kādu iemeslu dēļ izradītos, ka mums nezināmie Dānijas standarti izradītos neatbilstoši Latvijas konkrētajai situācijai, tad Dānijas puse nekādā gadījumā nenesīs par to atbildību.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p>
3.	<p>Nav atrasts apgalvojums.</p> <p>Ziņojums (lpp.223) ar atsauci uz rakstu “Preception and annoyance due to wind turbine noise-a dose-response relationship” (<i>atsauces saite</i>)</p>	<p>IVN ziņojuma redakcija ir precizēta: atsauce likvidēta.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>“ES un pasaulē veiktie pētījumi liecina, ka vēja elektrostaciju troksnis parasti rada traucējumus to tuvumā dzīvojošajiem cilvēkiem, bet nav zinātniski pierādīta tā kaitīgā ietekme uz cilvēku veselību”</p> <p>Piezīme: Atsauces saitē redzamajā kopsavilkuma daļā šāds apgalvojums nebija atrodamas (varbūt tāds ir maksas pilnajā rakstā).</p> <p>Šis dokuments varētu būt datēts ap 2003 gadu. Tādejādi šeit ir piesauktie vairāk kā 20 gadus seni situācijas vērtējumi.</p>	
4.	<p>G.P van den Berg pētījums.</p> <p>Ziņojumā lpp. 223 pirmajā un otrajā rindkopā ir atsauces 235 un 236. Tās netieši un tieši atsaucās uz G.P van den Berg rakstu “Do wind turbines produce significant low frequency sound levels? IVN ziņojuma autors abus minētos citātus cenšas reducēt uz vienkāršotu atzinumu, ka “tomēr šajā pētījumā nekādas tiešas ietekmes uz cilvēku (ne veselību, ne komfortu) šai nedzirdamajai skaņai nav konstatētas”.</p> <p>G.P van den Berg rakstā izpētes fokuss nav bijis mērķis detalizēti pētīt ietekmi uz cilvēku. Tāpēc nebūtu korekti atsaukties uz secinājumiem, kuri vispār nav bijuši pētījuma primārie uzdevumi.</p> <p>Vēršu uzmanību, ka G.P van den Berg pētījums atzīst infraskaņas klātesamību un ar pietāti iesaka to ņemt vērā (citāts lpp. 1 priekšpēdējā rindkopā).</p> <p>“The increased annoyance has not been investigated as such, although there are indications from literature this effect is relevant”</p> <p>Pie tam G.P van den Berg pētījuma gadījumā jāatzīmē tā senums (2004. gads). Tajā laikā pārsvarā runa bija par 80-100 m augstām VES (ar perspektīvo skatījumu, ka drīz būs arī 120 m augstas).</p> <p>Šobrīd IVN ziņojums ir par projektu, kurā paredzamas līdz 300 m augstas VES. Tātad līdz pat 3 reizēm augstākas. Šeit var vēlreiz citēt pieminētā pētījuma autorus G.P van den Verg (1 lpp priekšpēdējā rindkopā, kura turpina iepriekš citēto):</p> <p>“it is of increasing relevance as the effect is stronger for modern (that is: tall) wind turbines”</p> <p>Tātad jo lielāka VES, jo lielāka ietekme.</p>	<p>Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p>
5.	<p>“Nocebo efekts”</p> <p>“Literatūras avotos ir atrodama informācija par veselības simptomiem, kurus atsevišķi cilvēki piedēvē VES, īpaši attiecībā uz dzirdamiem trokšņiem, zemas frekvences trokšņiem, infraskaņu un elektromagnētisko lauku, taču vairāki pētījumi to sasaista ar nocebo efektu, kura dēļ nevēlamo seku vai simptomu sagaidāšana var piepildīties, kā arī var rasties nepareiza jau esošu vai jaunu simptomu attiecināšana uz jaunu tehnoloģiju”.</p> <p>Vēršu uzmanību: Piesauktais raksts ir veltīts elektromagnētiskajiem laukiem un šajā rakstā (Eltiti, S., Wallace, D., Russo, R., Fox, E. 2018. Symptom presentation in idiopathic environmental intolerance</p>	<p>Informācija par “Nocebo efektu” ir sniegta ar mērķi atspoguļot sagaidāmo ietekmi, atbilstoši ieteikumam informācijas avots IVN ziņojumā nomainīts pret atbilstošāku.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>with attribution to electromagnetic fields: Evidence for a nocebo effect based on data re-analyzed from two previous provocation studies. <i>Frontiers in psychology</i>, 9:1563, 2018. Pieejams: https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6121031/) nav apskatīti vēja turbīnu tehnoloģiju ietekmju jautājumi. Tāpēc šo IVN ziņojuma daļu var uzskatīt par maldinošu.</p>	
6.	<p>Somijas pētījums.</p> <p>IVN ziņojuma 223/224 lpp. ieminēts Somijā veikts pētījums. Atsaucoties uz šo pētījumu un veidojot IVN ziņojuma teksta konstrukciju, iespējams centušies radīt secinājumu, ka infraskaņas sajūtu iespējams ir māņi.</p> <p>IVN ziņojuma autors ir vairāk nekā vienkāršojis minētā pētījuma secinājumus, izvēloties akcentēt ļoti šaurus izvēlētos atzinumus par to, ka izpētes grupas dalībnieki laboratoriski veiktajā pētījumā nespēja izšķirt infraskaņas troksnis un, ka nav bijušas novērotas ietekmes uz veģetatīvo nervu sistēmu.</p> <p>Pirmkārt būtu kritiski jāizvērtē pieminētie laboratorijas simulācijas pētījumi. Lasot aprakstu rodas neskaidrība par risinājumu, kā tika radīta infraskaņa īpaši zemajās frekvencēs. Tekstā ir pieminēts sabvūferi, taču bez papildus raksturlielumiem. Jāņem vērā, ka pat sabvūferiem mēs būt ierobežots spektrs. Tāpēc varētu būt jautājums par to, vai tiešām tika ģenerētas īpaši zemās frekvences, kādas ir sastopamas reālo turbīnu darbībā.</p> <p>Taču svarīgāk būtu vēlreiz pārskatīt pētījuma autoru secinājumus un tajos ir atrodamas atziņas, kuras drīzāk rada jautājumu par to, vai tiešām “Valmiera-Valka” vēja parku ietekme būtu tik nevainīga.</p> <p>Reālā vidē vēja parku tuvumā veiktajos mērījumos konstatē, ka infraskaņas līmeņi ir daudz augstāki nekā dabīgos apstākļos (bez turbīnām). Pirms citēt pētījuma atzinuma punktus vēlos vērsts uzmanību uz to, ka vērtējot zemfrekvences svārstības, nav noliedzams, ka to dzirdamības sliekšnis cilvēkam ir zemāks taču, un tas ir būtiski, jāatceras, ka runa ir par gaisa svārstībām. Īpaši zemajās frekvencēs šīs svārstības nav dzirdamas, taču tās joprojām ir fiziski viļņi.</p> <p>Pētījums ietvēra ne tikai laboratorijas simulācijas, bet arī reālus iedzīvotājus no vēja parku apkaimēm, kurus lūdza piedalīties aptaujā.</p> <p>Zemāk citētajā pētījuma atzinumā vēlreiz apliecināts, ka dzirdei saklausāmajā diapazonā nav tik daudz problēmu cik nedzirdamajā svārstību līmenī. Šīs svārstības rodas rotora spārniem virzoties gar turbīnas mastu.</p>	<p>Informācija no Somijas pētījuma ir atspoguļota ar mērķi raksturot sagaidāmo ietekmi. Informācija IVN ziņojumā ir papildināta ar 7.2.3. apakšnodaļu, kurā ir atspoguļota modelēšana (pievienota 7. pielikumā) minētās ietekmes novērtējumam un secināts, ka nav sagaidāma infraskaņas ietekme.</p>
7.	<p>Viļņu interference.</p> <p>Jautājums par skaņas (gaisa svārstību) viļņu interferenci patiesībā atteiktos ne tikai uz zemfrekvenci bet uz visu diapazonu. IVN ziņojumā neizdevās atrast atsauci uz šo fizikālo situāciju. Interference būtu svārstību viļņu summēšanās telpā. Nosacītās līdzībās šis ir jautājums par kumulatīvo ietekmi no daudziem avotiem. Skaņas summējas. Summējoties var pieaugt viļņa amplitūda.</p>	<p>IVN ziņojumam ir pievienots 7.pielikums: trokšņa novērtējums. Novērtējums ir sagatavots atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” izmantojot tur noteiktās metodes vides trokšņa rādītāju aprēķiniem.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Jautājums ir par to, vai vēja parka gadījumā, kurā ir daudz skaņas (gaisa svārstību) avotu, ir izvērtēts, vai summējoties šiem skaņas (gaisa svārstību) viļņiem veidosies pastiprinoši efekti. Nav izslēgts, taču drīzāk maz ticams, ka skaņu avoti būs ar ideāli vienādu frekvenci un vienādu skaņas viļņa fāzi. Taču turbīnas kā avoti iespējams darbosies ar līdzīgām frekvencēm. Līdz ar to interferences rezultātā var rasties pulsējoši skaņas (gaisa svārstību) viļņi. Īpaši zemo frekvenču gadījumā tie varētu izradīties pastiprināti nedzirdami svārstību impulsi.</p>	<p>Trokšņa izplatīšanās tiek modelēta ar trīsdimensiju trokšņa izplatīšanās prognozes licencētu datorprogrammu „SoundPLAN 9.1”, Braunstein+Berndt GmbH / SoundPLAN LLC, 2023. g. novembra aktualizāciju (SIA „R&D Akustika” licences līguma doc. Nr.ID1038/05 no 18.09.2005, lietotāja Nr.10578 HL4496).</p> <p>Saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem, programmas standartiem un metodēm tiek veidots apkārtējās vides infrastruktūras un apbūves 3D modelis. Veidojot šo modeli, tiek ievērotas un modelētas akustiski nozīmīgākās vides topogrāfiskās īpatnības: ceļi, reljefs, koku audzes, laukumi.</p> <p>Modelēšanas programmā daudzu trokšņa avotu troksnis summējas metodiski pareizi: tas attiecas arī uz zemo frekvenču un infraskaņu.</p>
10.01.2025. Komentāri		
1.	<p>Ainaviskums “Ziemeļgauja” tuvumā un aizsargājamās sugas (VV9/VV61/VV50/VV51) VES VV9 un VV61 atrodas izaicinoši tuvu Ziemeļgaujas aizsargājamo ainavu apvidus teritorijai. Tuvu VES VV61/VV51/VV50 vietām novēroti aizsargājamiem putni.</p>	<p>IVN ziņojuma 9.pielikumā ir pieejama detāla informācija par VES turbīnu grupu VV9/VV61/VV50/VV51 un VES VV9/VV61 ietekmi uz ainavām. IVN ziņojuma 12. pielikumā – par to pašu turbīnu grupām ir pieejams mazinošo pasākumu apkopojums no aizsargājamo sugu viedokļa.</p>
2.	<p>Ainaviskums pie VV9 un VV61</p> <p>Alternatīvas A izkārtojumā divas turbīnas ieplānotas provocējoši tuvu Ziemeļgaujas aizsargājamo ainavu apvidus teritorijai. Ņemot vērā plānoto turbīnu milzīgos izmērus, šajā ainavas apvidus teritorijā ainava tiks neatgriezeniski zaudējis savu dabiskumu.</p> <p>Pie tam turbīnas VV61 gadījumā, izvēlēta vieta ir vērtējama, kā birokrātisks izaicinājums, jo formāli turbīna neatrastos Ziemeļgauja teritorijā, taču atrastos tikai 90 m no robežas.</p>	<p>Alternatīvas A izkārtojuma galīgā konfigurācija ir atkarīga ne tikai no ainavu vērtējuma, bet arī no ornitoloģijas, sikspārņu un biotopu vērtējuma. Tāpat A alternatīvas konfigurāciju nosaka arī fizikālo ietekmju (troksnis, mirgošana) ierobežojumi.</p> <p>Šajā gadījumā konkrēto turbīnu ietekme ir atbilstoši vērtēta, sniedzot detālu informāciju IVN ziņojuma 9.pielikumā.</p>
3.	<p>Aizsargājamās sugas VV61 tuvumā</p> <p>Kāpēc vērtējot situāciju netika ņemtas vērā visas aizsargājamo putnu sugas? Konkrēti jautājums par melno dzilnu. 2024.g. vasarā VV61 punkta tuvumā ir bijuši melnās dzilnas novērojumi, kas reģistrēti dabasdati.lv Tie bija tuvu, bet ārpus “Ziemeļgauja” teritorijas.</p>	<p>Šobrīd paredzētās novietnes teritorijā ir izcirtums. VES VV61 ir apsekota un biotopu eksperts atzinumā ir sniedzis informāciju par konstatētajām dabas vērtībām, kā arī sniedzis ieteikumus ietekmes mazināšanas pasākumus, kuri ir iekļauti kā nosacījumi (skat.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Vērtējot riskus populācijai, jāņem vērā ne tikai tas, kāds būtu ierastais putnu lidojuma augstums un līdz ar to fiziskas traumēšanās vai bojāejas risks nonākot turbīnas rotora spārnu darbības trajektorijā, bet arī citas iespējamās fizikālās ietekmes (troksnis, vibrācija, mirgošana).</p> <p>Turpat līdzās paredzamajai VV61 vietai 2024.g. ir bijis īpaši aizsargājamās augu sugas novērojums Baltijas dzegužpirkstīte. Novērojums bijis uz “Ziemeļgauja” robežas. Pastāv risks, ka būvniecības gaitā tehnika var nejauši izpostīt šī auga atrašanās vietu.</p>	<p>12.pielikumu) šīs VES būvniecības gadījumā un ir jāņem vērā paredzētās darbības īstenotājam.</p> <p>Biotopu eksperta ieteikumi: apbūves laukums pašreizējā konfigurācijā iznīcinātu biotopu 91T0_1 (poligons 18EO128_993) 0,2 ha platībā un biotopu 91T0_2 0,6 ha platībā (poligons 18EO128_997) un gada staipekņa atradni. Abi biotopi zemas kvalitātes, 91T0_2 izcirtumā. Kabeltrašu izveide gar piebraucamo ceļu īslaicīgi ietekmēs Baltijas dzegužpirkstītes atradni. Ietekmes samazināšanai vēlams mainīt apbūves laukuma konfigurāciju, lai neskartu biotopu 91T0_1.</p>
4.	<p>Aizsargājamā putnu suga VV50 un VV51</p> <p>Ir zināms par novērojumu 2024.g. posmā starp VV50 un VV51 Mednis.</p>	<p>VES VV50 un VV51 ir apsektas un putnu eksperts atzinumā ir sniedzis informāciju par konstatētajām dabas vērtībām, tajā skaitā putnu sugām, kā arī sniedzis ieteikumus ietekmes mazināšanas pasākumus, kuri ir iekļauti kā nosacījumi (skat. 12.pielikumu). Jāveic pirmsbūvniecības monitorings, kura laikā saskaņo nepieciešamo kameru skaitu un izvietojumu VES parkā. Uztādīt VES apturēšanas kameru sistēmas. Šīs VES ekspluatācijas laikā: saskaņā ar pirmsbūvniecības monitoringa rezultātiem izvērtēt šī brīža priekšlikumus: (1) VES apturēšana līdz stundai pirms un pēc gan lokālā saullēkta, gan saulrieta planētājputnu aizsardzībai (no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim), ja to nevar novērst ar kameru risinājumu, kas tiek precizēts pirmsbūvniecības monitoringa laikā, (2) VES apturēt līdz stundai pirms un pēc gan lokālā saullēkta, gan saulrieta barus veidojošo migrējošo putnu (no 15. februāra līdz 15. maijam un no 1. septembra līdz 15. novembrim) aizsardzībai, ja to nevar novērst ar kameru risinājumu, kas tiek precizēts pirmsbūvniecības monitoringa laikā.</p>
10.01.2025. Komentāri		
1.	<p>Gaismas piesārņojuma ietekme.</p> <p>Nepieciešams veikt komponentu un atbildīgu vērtējumu par VES uzstādāmo aizsarggaismu potenciālo ietekmi gan mežu zemēs uz floru un faunu, gan arī izvērtēt šī aspekta ietekmi uz apkāmes iedzīvotājiem.</p>	<p>Šajā VES parka projektā ir rasta iespēja samazināt gaismas ietekmi un piemērot gaisa kuģu noteikšanas apgaismojuma sistēmas (ADLS) darbību tā, ka sarkanās šķēršļu gaismas iedegas tikai tad, kad lidmašīna vai</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		helikopters iekļūst noteiktā VES diapazonā. Pārējā laikā gaismas ir izslēgtas.
2.	<p>Ziņojumā neizdevās atrast vērtējumu par iespējamo gaismas piesārņojumu diennakts tumšajā laikā, kuru iespējams radīs VES turbīnu signāлгаismas. Ziņojumā ir teikts, ka aizsarggaismas tiks uzstādītas (katrs VES ar 2 aizsarggaismām).</p> <p>Taču ziņojumā neviens eksperts nav skāris jautājumu par iespējamo ietekmi uz tuvāko vai tālāko piegulošo vidi.</p> <p>Aspekts arvien vairāk tiek uzsvērts kā aktuāls jautājums. Vai tas var ietekmēt meža floru un faunu, neviens eksperts nav veicis šādas ietekmes riska vērtējumu. Ja kāds kaut ko nav izvērtējis, tad tas nenozīmē, ka šādu ietekmju risku nav.</p>	<p>Nemot vērā, ka sarkanās šķēršļu gaismas iedegas tikai tad, kad lidmašīna vai helikopters iekļūst noteiktā VES diapazonā, sagaidāmā ietekme ir nenozīmīga. Piemērs šādai pieejai ir Vācijas vispārīgie administratīvie noteikumi gaisa kuģu šķēršļu identificēšanai (AVV), kuri 2020. gada aprīlī padarīja Vāciju par pirmo Eiropas valsti, kurā šāda gaisa kuģu drošības apgaismojuma sistēma kļuva obligāta visām VES. Latvijā šādas normas vēl nav un līdzšinējā VES praksē šī sistēma vēl netiek pielietota, bet LVP savas VES aprīkos ar šo sistēmu, līdz ar to pastāvīga gaismas piesārņojuma problēma nepastāvēs. Tas ilgtermiņā ir arī ekonomiski pamatoti, jo, kaut prasa papildu sākotnējos ieguldījumus, turpmākajā ekspluatācijā novērš arī nelietderīgu elektrības patēriņu, visu nakti uzturot apgaismojumu.</p>
19. Fiziskas personas 2025. gada 11. janvāra elektroniskā vēstule ar pielikumu (Birojā reģistrēta 13.01.2025. ar reģ. Nr. 1-07/133/2025). Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025		
1.	<p>IVN sākotnējās apspriešanas laikā nosūtīju vēstuli cita starpā norādot, ka IVN jāvērtē VES ietekme uz lauksaimniecības dzīvniekiem. IVN programmā šāda izpēte netika iekļauta. Toties vērtēta ietekme uz nelidojošiem zīdītājiem un ziņojumā norādīts, ka netiešā un summāra vēju VES ietekme uz savvaļas zīdītāju faunu ir neizbēgama, visticamāk notiks to migrācija prom no VES tiešās apkārtnes 5-10 km. Šajā sakarībā nesaskatu atšķirību no piem. gaļas liellopu ganāmpulka, kurš cauru gadu atrodas nožogotā ganību teritorijā šādā pat attālumā un kuram nav un nebūs iespējas aizmigrēt no šī VES radītās diskomforta zonas. Šādu lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanā netiek izmantotas slēgtas novietnes vai fermu ēkas, kurās kādā periodā būtu rodams patvērums. Atšķirībā no slēgtās piena fermās turētiem dzīvniekiem kuru produktīvais mūžs ir 2-4 gadi, šiem l/s dzīvniekiem tas ir 12-16 gadi, tātad tie arī tiek pakļauti neizpētītai ietekmei (dzirdamo-nedzirdamo skaņu stresam utt., kas var ietekmēt auglības- dzimstības rādītājus, dzīvsvara pieaugumus utt.) vairākas reizes ilgāku laiku. Informāciju par plānota VES Valmieras – Valka teritorijas ietekmes zonā Plāņu, Vijciema, Valkas pag., Zvārtavas pagastā esošām reģistrētam šādu l/s dzīvnieku novietnēm un ganāmpulkiem pieejama Lauksaimniecības datu centrā. Piemēram ZS Vekši no pirmās plānotās VES VV70 šādu l/s dzīvnieku aploks un novietne atradīsies 1000-3000m attālumā, kur šie dzīvnieki tiek izmantoti šeit esošā AAA Ziemeļgauja un Natura 2000 teritorijas ES nozīmes biotopa 6530 Parkveida pļavas un ganības bioloģiski vērtīga zālāja uzturēšanā to ekstensīvi noganot</p>	<p>Ietekme uz nelidojošajiem zīdītājiem nav izvirzīta kā prasība IVN programmā. Šādas prasības arī netiek izvirzītas citiem VES IVN Latvijā. Papildus šajā konkrētā gadījumā pēc Igaunijas puses lūguma pārrobežu IVN procedūras ietvaros, tika papildus novērtēta ietekme uz medījamiem un nemedījamiem dzīvniekiem. Plašāki pētījumi nav pieejami šajā jomā Latvijā un ierobežoti arī citur pasaulē (visi izmantotie pētījumi atspoguļoti IVN ziņojuma eksperta atzinumā 6.pielikumā). Pierādījumu par būtisku ietekmi uz sugām nav: eksperta viedoklim par šo iespējamo ietekmi nav faktiska pamata, tikai loģiski pieņēmumi. Tomēr eksperts uzskata, ka šī ietekme no viena vēja parka varētu būt nekonstatējami maza, tāpēc: <i>“Eksperts rekomendē kontrolējošām valsts pārvaldes institūcijām noteikt Ziemeļlatvijas un Igaunijas pierobežas vēja parku (...) attīstītājiem kopīgi uzsākt specializētu</i></p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	vairāk nekā 200ha platībā (gan esošie, gan nesen atjaunotie, pie tam šie zālāji vērtējami kā ne tikai esošā, bet arī potenciālā dzīvotne un barošanās vieta arī VES izslēdzotām putnu sugām- klinšu ērglis, jūras ērglis, mazais ērglis u.c.- ornitologa ziņojumā šeit šo novēroto putnu ziņojumi pieminēti, tikai kā gadījuma rakstura, kas neatbilst reālai situācijai). Neveicot IVN procesā izpēti šādā kontekstā, tas uzskatāms par nepilnīgu, paredzētā darbība noraidāma.	savvaļas zīdītāju monitoringu, sadarbojoties ar kontrolējošām valsts pārvaldes un zinātniskām institūcijām. Šo nepieciešamību uzsver visi atzinumā izmantoto zinātnisko publikāciju autori. Monitorings tiek veikts atbilstoši monitoringa programmai, kas izstrādāta un saskaņota ar sertificētu ekspertu". Papildus paskaidrojam, ka monitoringa mērķis ir konstatēt ietekmi vai tās neesamību uz zīdītājiem. Ja tiks konstatēti šāda ietekme, VES parka darbībai tiks noteikti papildus ierobežojumi, lai mazinātu šo ietekmi.
20. Fiziskas personas 2025. gada 12. janvāra elektroniskā pasta vēstule (Birojā reģistrēta 13.01.2025. ar reģ. Nr. 1-07/135/2025). Saņemts no VPVB 16.01.2025 Nr. 5-01/85/2025		
1.	2024.11.26. tiešsaistes sapulcē uz manu čātā uzdoto jautājumu, vai vēja parks, reiz īstenots, neņemot vērā apdraudējumu dabai un videi, pārliecinoši sniegs ekonomisku labumu un samazinās elektroenerģijas pašizmaksu iedzīvotājiem un rūpniecībai, saņēmu Enviro pārstāvja atbildi, ka "ekonomiskais novērtējums tiks vērtēts pēc VPVB atzinuma". Tālāk sapulcē tika piebilsts, ka ekonomiskais faktors būšot pozitīvs, tas (Enviro pārstāvim) esot skaidrs. Lūdzu sabiedrības interesēs nodrošināt, ka šo jautājumu laikus noskaidro neatkarīgi eksperti, pirms tiek izšķērdēti milzu līdzekļi un izdarīts neatgriezenisks posts dabai, videi un cilvēkam. Ņemot vērā man, piemēram, zināmo, ka VES būvniecība un ekspluatācija izposta mežus un zemi, kaitē cilvēkiem un dzīvniekiem, kā arī neatgriezeniski izmaina ainavu, apvienojumā ar šaubām par jebkādu ekonomisko ieguvumu, iebilstu pret vēja elektrostaciju parka "Valmiera-Valka" izveidi kā tādu.	Ietekmes uz vidi novērtējums tiek veikts būvniecības iecerei ar mērķi novērtēt sagaidāmo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. IVN tiek vērtēta arī ieceres ietekme uz sociālekonomiskiem rādītājiem definējot iespējamo labumu kopienai un klimata politikai. Biznesa aprēķini biznesa plāna līmenī nav IVN jautājums un tiek skatīti atsevišķi no IVN jautājumiem. Šajā gadījumā attīstītājs veic savus aprēķinus un papildus informāciju sniedz sabiedrībai, piemēram savā mājas lapā https://vejaparki.lv/lv/jautajumi-un-atbildes .
2.	Tiek citēts Valsts civildienesta likums, pieprasot un sagaidot no visām amatpersonām rūpīgu un godprātīgu rīcību, pieņemot lēmumus sakarā ar šo un citiem vēja parku projektiem.	Atzinumu par plānoto darbību sniedz Enerģētikas un Vides aģentūra, kura būvniecības ieceres vērtēšanas laikā iesaista gan sabiedrību, gan institūcijas, kuras sniedz savu viedokli un atzinumus par plānoto darbību. Ierosinātāja uzdevums ir nodrošināt nepieciešamās zinātniskās izpētes un citu dokumentāciju, lai iesaistītās puses varētu pieņemt lēmumu par plānoto darbību.
Dabas aizsardzības pārvalde 21.02.2025. bez Nr.		
1.	[1] Pamatojoties uz IVN ziņojuma 32. lpp. minēto informāciju "Paredzētās darbības teritorija ietilpst Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Valkas un Vijciema pagastā, bet IVN izpētes teritorija sevī ietver arī teritoriju Valmieras novada Brenguļu, Ēveles, Jercēnu un Trikātas pagastā, Sedas un Strenču pilsētā, Valkas novada Ērgemes un Zvārtavas pagasts un Valkas pilsētā,	Informācija aktualizēta: MK 30.04.2013. noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka, ka VES "atļauts izvietot mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem".

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p><i>Smiltenes novada Bilskas pagastā (niecīga daļa), kā arī Valgas apriņķa Valgas pagastā (Valga vald), kas ietver arī Valgas pilsētu, novērtējot pārrobežu ietekmi”.</i></p> <p>Saskaņā ar Strenču novada teritorijas plānojumu 2012.-2023. gadam – teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem²⁹ (turpmāk – TIAN) attiecībā uz Plāņu pagastu, VES parka būvniecības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija. Salīdzinoši nelielas platības VES parka būvniecības teritorijā aizņem ūdeņu vai cita zemes lietojumveida teritorijas. Pamatojoties uz TIAN 5.9. sadaļu 7.1. apakšpunktu: “<i>Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu virs 20 kW, atļauts izvietot ražošanas teritorijās, tehniskās apbūves teritorijās un lauksaimniecības teritorijās, bet ne mazāk kā 200 m attālumā no jebkuras dzīvojamās ēkas, izņemot dzīvojamo ēku īpašumā uz kura atrodas vēja ģenerators</i>”.</p> <p>Saskaņā ar Valkas novada teritorijas plānojuma (no 2017.gada) grozījumu TIAN³⁰, VES parka būvniecības teritorijā ietilpst zemes vienības vai to daļas, kuru plānotā (atļautā) izmantošana pamatā noteikta kā mežu teritorija, saskaņā ar TIAN 3.2.5. nodaļu 127. punktu: “<i>Jaunu vēja elektrostaciju ar maksimālo jaudu virs 20kW atļauts izvietot “Rūpnieciskās apbūves teritorijā” (R), “Tehniskās apbūves teritorijā” (TA) un “Lauksaimniecības teritorijā” (L), “Mežu teritorijā (M), to būvniecība pieļaujama ne tuvāk par 500m no dzīvojamām un publiskām ēkām (elektrostacijas jaudai 20 kW līdz 2 MW), un ne tuvāk par 800 m (elektrostacijas jaudai lielākai par 2 MW) . Attālumu nosaka no vēja elektrostacijas torņa</i>”. Jāņem vērā fakts, ka šobrīd arī notiek jauna Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrāde, Valmieras novada pašvaldības domes 24.11.2022. lēmums Nr. 713 (protokols Nr.22, 25§) “<i>Par Valmieras novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu</i>”.</p> <p>Pārvalde norāda, ka IVN ziņojuma 35.lpp norādīts, ka “<i>Saskaņā ar šobrīd spēkā esošiem nosacījumiem Valkas novadā, plānotai vēja parka teritorijai būs jāizstrādā lokālplānojums, savukārt, lai varētu īstenot paredzēto darbību Valmieras novadā, ir nepieciešams veikt lokālplānojumu zemes vienībām, kur plānots uzstādīt vēja elektrostacijas vai sniegt iesniegumu ar lūgumu, izstrādājot jauno Valmieras novada teritorijas plānojumu, paredzēt VES parka “Valmiera-Valka” būvniecību</i>”.</p> <p>Vēršam uzmanību uz to, ka Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 “<i>Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi</i>” 161. punkts nosaka, ka vēja elektrostacijas, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot rūpnieciskās apbūves teritorijā (R),</p>	

²⁹ Strenču novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, <https://www.valmierasnovads.lv/content/uploads/2022/02/TI-apbuves-noteikumi-1-sej-arh.pdf>

³⁰ Valkas novada teritorijas plānojuma (no 2017.gada) grozījumi- teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_22074

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	tehniskās apbūves teritorijā (TA), lauksaimniecības teritorijā (L) un mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.	
2.	<p>Ietekmes vērtējums uz bezmugurkaulnieku sugām</p> <p>[2] Saskaņā ar Pārvaldes 2024. gada 23. maija vēstuli Nr.1.6.1/3200/2024-N plānotajā VES parkā ir veikta bezmugurkaulnieku – saproksīlo kukaiņu izpēte. Izpēti veicis sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētais eksperts Voldemārs Spuņģis sugu grupā “bezmugurkaulnieki” un sagatavojis atzinumu “Atzinums par kukaiņiem plānotajā VES parkā Valmiera-Valka”. IVN ziņojumā sadaļā “7.6.6. Bezmugurkaulnieki” tiek rekomendēts iespēju robežās no VES staciju izbūves platformām (VV7, VV16, VV20, VV22, VV27, VV31, VV32, VV34, VV36, VV38, VV43, VV45, VV46, VV48, VV70, VV82, VV85, VV88, VV91, VV93), pievedceļiem un apakšstacijām (ST1, ST2, ST3, ST4) izvākt kukaiņiem piemērotās kritalas, sausokņus (tai skaitā, kokus ar sēnes Aurobasidion sp. klātbūtni), stumbeņus, stāvošos ekoloģiskos kokus un pārvietot uz tuvāko saulaino jaunaudzi vai mežmalu. Pārvaldes ieskatā šis pasākums, darbību akceptējot, būtu jāveic obligāti (O), un pirms atmežošanas darbu veikšanas jākonsultējas atkārtoti ar bezmugurkaulnieku ekspertu par pārvietojamajiem kokiem un tam piemērotajām vietām. Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu un 12. pielikumu “Ietekmi mazinošie pasākumi” ar augstāk minēto nosacījumu.</p>	IVN Ziņojuma 11. nodaļa papildināta ar 11.2.tabulu un papildināts arī 12.pielikums.
3.	<p><i>Ietekmes vērtējums uz sikspārņu sugām</i></p> <p>[3] Saskaņā ar sertificētā zīdītāju – sikspārņu eksperta Viestura Vintuļa atzinumu “<i>Par plānotā vēja parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanas Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos potenciālo ietekmi uz sikspārņiem</i>” (turpmāk – Sikspārņu atzinums): “<i>Gauja un Sedas purva dīķi ir sikspārņiem nozīmīgākās barošanās vietas plašā apkārtnē, t.sk. arī dzīvniekiem no plānotās vēja parka teritorijas, un šajā gadījumā nav iespējams izdalīt atsevišķas populācijas. Vēja parka teritorijas ietekme šajā gadījumā vērtējama kā lokālu populāciju iespējama telpiska pārbīdīšana (izvairīšanās reakcijas rezultātā) vai, sliktākajā gadījumā, daļa dzīvnieku no šīm populācijām var iet bojā</i>”. Tāpat Sikspārņu atzinumā norādīts, ka jaunākais plānotais VES izvietojums būtiskus šķēršļus nerada, jo VES drīzāk varētu ietekmēt pašus sikspārņu mītņu biotopus nekā aizšķērsot tranzītceļus.</p>	<p>Kaut gan plānotā vēja parka teritorija (pēc pēdējā plānojuma varianta) atrodas starp divām Natura 2000 teritorijām, kuras abas uzskatāmas par sikspārņu barošanās vietām, no sikspārņu aizsardzības viedokļa sagaidāmā ietekme uz abām šīm teritorijām nav tik būtiska lai būtu iemesls pilnībā aizliegt vēja parka būvniecību. Attiecībā pret AAA “Ziemeļgauja”, plānotais vēja parks atrodas iepretī tikai ļoti īsam Gaujas nogrieznim, salīdzinot ar kopējo upes garumu, kas atrodas ĪA teritorijā. Pat nezinot sikspārņu populāciju lielumus, tikai pēc piemērotā biotopa platības/garuma var viegli ekstrapolēt, ka neviena no biežāk reģistrētajām sugām būtiski netiks ietekmēta. Dīķu naktssikspārnis no VES viedokļa ir vidēja riska grupā kā suga, kas retākos gadījumos var lidot pietiekami augstu, lai to apdraudētu VES. Dīķu naktssikspārnis ir izteikta ēkā dzīvojoša suga, bet tai nav zināmas kolonijas Strenčos vai Sedā, kā arī virs</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Vēršam uzmanību uz to, ka aizsargājamo ainavu apvidus (turpmāk – AAA) “Ziemeļgauja” kā Natura 2000 teritorija ir noteikts arī sikspārņu aizsardzībai³¹, kā kvalificējošās vērtības minēta sikspārņu suga <i>Myotis dasycneme</i>, kā arī norādīts, ka AAA Ziemeļgauja nodrošina gan sikspārņu barošanās, gan rieta vietas. Īpaši Gaujas vecupes ir nozīmīgas sikspārņu medību vietas. Līdz ar to, IVN ziņojumā nepieciešams papildināt nodaļu 7.9. “<i>Ietekme uz VES parka tuvumā esošajām Natura 2000 teritorijām</i>” arī ar Natura 2000 teritoriju kvalificējošo sikspārņu sugu ietekmēm un sniegt izvērstu Natura 2000 teritoriju dabas lieguma “Sedas purvs” un aizsargājamo ainavu apvidus (turpmāk – AAA) “Ziemeļgauja” savienojamības (konektivitātes) sagaidāmo izmaiņu novērtējumu pēc plānotā vēja parka uzbūvēšanas attiecībā uz sikspārņu sugām. Skaidri norādāms, vai un kāda ir paredzētās darbības ietekme it sevišķi uz AAA Ziemeļgaujas kā Natura 2000 teritorijas kvalificējošajām vērtībām. Uzsveram, ka likuma Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 43.panta piektā un sestā daļa nosaka - paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Natura 2000 teritoriju (tai skaitā integritāti un konektivitāti), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai. Ja tiek identificētas iespējamās nelabvēlīgas ietekmes uz Natura 2000 teritoriju konektivitāti un kvalificējošo sugu aizsardzību, obligāti norādāmi kompensējošie pasākumi.</p>	<p>Gaujas vismaz agrākos gados novērotais šīs sugas dzīvnieku skaits neliecina par lielu koloniju klātbūtni šajā apkārtnē. Iespējams, sikspārņu izpēte AAA “Ziemeļgauja” Dabas aizsardzības plāna ietvaros 2025.g. sniegs jaunas atziņas, bet vismaz pašreizējā informācija neliecina par ievērojamu šīs sugas koncentrāciju pētāmajā apvidū.</p> <p>Attiecībā uz DL “Sedas purvs”, plānotā vēja parka teritorija atrodas salīdzinoši kompakti vienā purva malā. Mežu masīvi, kā arī viensētas un nelieli ciemi atrodas visapkārt Sedas purvam, kas nodrošina sikspārņiem plašas iespējas atrast alternatīvas mītnu vietas pat gadījumā, ja tie pēc turbīnu uzbūvēšanas izvairās no VES teritorijas, nezaudējot saikni ar barošanās vietu dabas liegumā. Daudzām sikspārņu sugām svarīgāka par visu ir barošanās vieta. Ja turbīnas netiek celtas pašā Sedas purvā vai tieši tā (vai Gaujas) malā (ne tuvāk par 0,8-1 km, rēķinot no ūdens malas līdz turbīnas spārna projekcijas ārmalai), kas tieši ietekmētu barošanās vietu, būtiska ietekme uz apkārt šīm barošanās vietām dzīvojošajām populācijām, visticamāk, nav sagaidāma.</p> <p>7.9.1 nodaļa papildināta – pievienots apraksts par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz sikspārņu sugām AAA “Ziemeļgauja” un DL “Sedas purvs”</p>
4.	<p>[4] Sikspārņu atzinumā norādīts, ka plānotā VES parka teritorijā sikspārņu monitorings veikts trīs maršrutos (M1-M3) un 12 novērojumu stacijās (D1-D12). Sikspārņu akustiskās izpētes stacijas D5, D6, D9 un D10 un daļa maršrutu (Sikspārņu atzinumā nav atšifrēti maršruti) daļēji iekļaujas plānotajā vēja parka teritorijā, pārējās sikspārņu akustiskās izpētes stacijas un maršruti atrodas ārpus paredzētā vēja parka VES izvietojuma vietām. IVN ziņojumā šobrīd paredzētas divas alternatīvas – “A” alternatīva ar 27 VES, no kurām būtu izbūvējamas 25 VES VES un “B” alternatīva ar 40 VES, no kurām būtu izbūvējamas 38 VES VES. No sikspārņu aizsardzības viedokļa kā labākais variants uzskatāma “A” alternatīva, jo samazinās kopējās VES parka negatīvās ietekmes platības, <u>vienlaikus</u></p>	<p>Eksperta vērtējumā sagaidāmā ietekme attiecībā uz šo konkrēto sugu (kas ir visbiežākā sikspārņu suga Latvijā un jo īpaši Latvijas ziemeļu daļā) nebūs būtiska. Ziemeļu sikspārnis ir izteikti oportunistiska suga, kas spēj pielāgoties ļoti dažādiem apstākļiem. Pat gadījumā, ja šai sugai apstākļi VES teritorijā kļūs mazāk piemēroti, tā populācija neies bojā: tai ir iespēja pārcelties un apmesties blakus teritorijās daudz vieglāk, nekā to spētu citas sikspārņu sugas. It īpaši, ja netiek</p>

³¹ AAA Ziemeļgauja Natura 2000 teritoriju SDF, piemēram, 3.2. punkts, suga [Myotis dasycneme](https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0600700), taču minētas arī citas sikspārņu sugas - <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0600700>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>šī alternatīva ietekmē Natura 2000 teritoriju konektivitāti. Abos variantos VES paredzēts izbūvēt meža zemēs (galvenokārt skujkoku meži – IVN ziņojuma 3.2.3. attēls. <i>Zemes apaugums vēja parka “Valmiera-Valka” rekomendēto 40 VES apkārtnē (avots: EEA Land monitoring service)</i>), kas ir nozīmīga dzīvotne sikspārņiem, ko apstiprina arī sikspārņu akustiskā monitoringa dati³², kuri liecina, ka viena no nozīmīgajām biotopu grupām, kurās uzturas un barojas sikspārņi ir skujkoku meži. Tāpat sikspārņu akustiskā monitoringa dati liecina, ka mežos visbiežāk konstatētā suga ir ziemeļu sikspārņim <i>Eptesicus nilssonii</i>, kas sasaucas ar Sikspārņu atzinumā norādīto: “<i>Ziemeļu sikspārnis plānotajā vēja parka teritorijā ir biežākā sikspārņu suga ar vidējo aktivitātes indeksu 2,77 pārlidojumi stundā, kas vērtējama kā augsta aktivitāte, salīdzinot ar citām līdz šim pētītajām vēja parku teritorijām (augstāka nekā līdz šim maksimāli reģistrētā)</i>”. Tāpat arī Sikspārņu atzinumā ir norādīts, kā kopējā vidējā sikspārņu aktivitāte visās monitoringa stacijās plānotajā vēja parka teritorijā ir 2,96 pārlidojumi stundā un ka šī atzinuma tapšanas brīdī, 2022. gadā, salīdzinot ar citiem pētījumiem, kuri veikti 14 citos potenciālajos VES parkos pēc identiskas metodikas, <u>konstatētā sikspārņu kopējā aktivitāte arī novērtējama kā augsta</u>, tomēr kopumā eksperta vērtējums par teritoriju ir pretrunīgs: “<i>kopumā teritorija nav vērtējama kā sikspārņiem izcila</i>”.</p> <p>Pārvaldes ieskatā, ņemot vērā salīdzinoši augsto sikspārņu aktivitāti, nozīmīgākās barošanās vietas un piemērotās dzīvotnes plašajā apkārtnē, VES parks ilgtermiņā varētu izsaukt negatīvu ietekmi uz sikspārņu populāciju, konkrēti ziemeļu sikspārni³³. Turklāt no eksperta atzinuma un IVN ziņojuma nav viennozīmīgas atbildes par to, vai netiks radīta arī negatīva ietekme uz Natura 2000 teritoriju, kas būtu jākompensē.</p> <p>Jāņem vērā, ka sikspārņu populāciju atražošanās notiek ļoti lēni, gadā vienai mātītei piedzimst tikai viens vai divi mazuli³⁴. Latvijā, vadlīnijās par VES parku ietekmes novērtēšanu uz sikspārņiem, pieņemts, ka bojāgājušo sikspārņu skaits pie vienas VES gadā nedrīkst pārsniegt divus īpatņus. Pārvalde norāda, ka līdz šim vienīgā efektīvā metode sikspārņu bojāejas samazināšanai ir VES rotoru darbības apturēšana vai neuzsākšana nakts laikā noteiktos sezonas laikos un pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem. Sikspārņu bojāejai nav kompensējošu mehānismu, tādēļ lūdzam pārskatīt izvirzītos nosacījumus par automātisko VES darbības apturēšanu vai neuzsākšanu – Pārvaldes ieskatā jāievēro maksimālais piesardzības princips un jānodrošina automātiska VES VES</p>	<p>ietekmētas galvenās barošanās vietas: Sedas purva dīķi un Gauja. Pēc potenciāli ietekmētās teritorijas platības konstatējama ietekme varētu būt tikai uz vienu vai dažām šīs sugas kolonijām (pieņemot, ka varbūt kādas kolonijas ir arī mežā, kaut gan parasti šī suga dzīvo ēkās), kas gan valsts, gan reģionālā (Ziemeļvidzemes) mērogā ir nenozīmīgi. Ekspertam nav informācijas, ka plānotais VES parks varētu tieši ietekmēt kādu koloniju, uzbūvējot tai tieši blakus VES, un šāda iespēja konkrētajā meža teritorijā ir arī maz ticama.</p> <p>Eksperts neuzskata, ka šajā gadījumā VES darbības režīmam būtu nepieciešams uzreiz 7 m/s sliekšnis, vismaz ne līdz brīdim, kamēr ir iegūti pirmie dati no pēcuzbūvēšanas monitoringa. Bet to, kā arī citus “<i>bat mode</i>” algoritma parametrus var un vajag mainīt, ja monitoringa dati liecinās par šādu nepieciešamību. Piekrītam DAP viedoklim, ka pašreizējie eksperta noteiktie ierobežojumi turbīnu darbībai jānorāda kā obligāti uzsākot turbīnu darbību.</p> <p>Veikti precizējumi – IVN ziņojuma 12. pielikumā</p>

³² Sikspārņu akustiskais fona monitorings (2024) <https://www.daba.gov.lv/lv/biologiskas-daudzveidibas-monitoringa-parskati#monitoringa-rezultati-ziditaji-siksparni>

³³ Suga ar īpaši paaugstinātu bojāejas risku vēja enerģijas ieguves kontekstā.

³⁴ Sikspārņu kārtas dzimta (Vespertilionidae) <https://www.latvijasdaba.lv/ziditaji/sistematiskais-raditajs/vespertilionidae/>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>darbības apturēšana vai neuzsākšana gondolas augstumā pie vēja ātruma, kurš nepārsniedz 7 m/s un tikai pēc papildus iegūtajiem monitoringa datiem var pārskatīt darbības ierobežojumus, tos atvieglot. Ņemot vērā sikspārņu eksperta viedokli, noteiktie rotoru darbības ierobežojumi un izvirzītie nosacījumi IVN ziņojumā jānosaka <u>kā obligāti (O) īstenojami</u> un jāveic precizējumi IVN ziņojuma 12. pielikumā “<i>Ietekmi mazinošie pasākumi</i>” un nodaļā “7.6.4. <i>Ietekme uz sikspārņiem</i>”, un jānorāda, ka <u>visām VES stacijām ekspluatācijas periodā noteiktie ierobežojumi ir obligāti (O) jāievēro un jāizpilda</u>. Pārvalde attiecīgi lūdz precizēt IVN ziņojumu attiecībā uz ietekmēm uz <u>sikspārņu sugām gan vispārīgi, gan saistībā ar ietekmēm uz Natura 2000 tīklu</u>.</p>	
5.	<p>[5] Pārvalde norāda, ka ne vienmēr vienas sezonas sikspārņu aktivitātes mērījumi uz zemes pirms projektēšanas monitoringā ļauj prognozēt sikspārņu bojāejas apmērus pie VES VES rotoru spārnēm, turklāt izpēte veikta 2022. gadā, daļēji ietverot plānotā VES parka teritoriju, tādēļ Pārvaldes ieskatā <u>obligāti paredzams sikspārņu monitorings arī pirms-būvniecības periodā, būvniecības periodā un VES parka ekspluatācijas laikā</u>, teritorijā, kurā reāli paredzēts izbūvēt VES. Pirms būvniecības un būvniecības monitoringa laikā ir jāpievērš pastiprināta uzmanība paredzētās darbības teritorijai, kurā tiek plānots izbūvēt VES, un balstoties uz monitoringa datiem jānosaka konkrēti skaitliski rādītāji, <u>pie kuru sasniegšanas jāuzsāk papildus pasākumi nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai</u>, tai skaitā paredzot pilnīgu VES darbības pārtraukšanu. Pirms būvniecības monitoringa laikā, konstatējot ievērojami augstu sikspārņu koncentrāciju kādā paredzētās darbības vietā, ir jāapsver atteikšanās no konkrētām VES vai jāparedz to pārvietošana uz vietām ar potenciāli mazāku ietekmi. Monitoringa programmas obligāti ir saskaņojamas ar Pārvaldi un monitorings jāuzsāk vismaz vienu gadu pirms būvniecības uzsākšanas. Tāpat paredzams, ka Pārvaldei ir tiesības lūgt pagarināt monitoringa veikšanas laiku. Ņemot vērā, ka šajā teritorijā paredzēta arī VES parka “Valka”³⁵ būvniecība, jāreķinās ar to, ka var būt nepieciešama Pārvaldes saskaņoto monitoringa programmu pārskatīšana, precizēšana vai papildināšana, nosakot konkrētus robežlielumus, kurus sasniedzot, jāizstrādā kaitējumu samazināšanas plāns un veicami noteikti kaitējuma samazināšanas pasākumi putnu un sikspārņu aizsardzībai. <u>Pārvalde lūdz IVN ziņojuma nodaļu “12. PASĀKUMI VIDES KVALITĀTES MONITORINGAM” papildināt ar augstāk minētajiem nosacījumiem.</u></p>	<p>Projektēšanas un pirms-būvniecības periodā izstrādā detalizētu sikspārņu monitoringa programmu, pārskata IVN ziņojuma uzskaišu maršrutus un punktus, un vismaz vienu gadu veic sikspārņu aktivitātes monitoringu rekomendētās VES alternatīvas teritorijā datu precizēšanai.</p> <p>Obligāti pilnā apjomā ir veicams monitorings pēc VES uzbūvēšanas atbilstoši vadlīnijām un atzinumā norādītajam. Pēcuzbūvēšanas monitorings tiek uzskatīts par vienīgo būtisko arī citās valstīs, kurās tiek veiktas sikspārņu ekspertīzes.</p>
6.	<p>[6] Pārvalde papildus norāda, ka sikspārņu sadursmju riska aspektā negatīvi jāvērtē tādi VES modeļi, kuriem ir zems lāpstiņu vēziena laukuma attālums no zemes (piemēram~15-40 m), kas tādējādi</p>	<p>Šajā IVN ir vērtētas VES, kuru spārnu absolūti zemākais punkts, tikai dažām ainavas dēļ pazeminātām</p>

³⁵ Vēja parka “Valka” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Valkas novada Valkas pagastā (SIA “EWE Neue Energien 1”) <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-valka-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-valkas-novada-valkas-pagasta-sia-ewe-neue-energien-1>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>apdraud gan zemu, gan augstu lidojošās sugas³⁶. Šādas situācijas rodas plānošanas aspektu gaitā, liela diametra rotors palielina saražotās elektroenerģijas daudzumu, bet īsāks masta augstums apmierina cilvēku prasības par nepieciešamo VES atrašanos līdz apdzīvotām vietām. Šo kā negatīvu tendenci piemin vācu pētnieki³⁷. Vienā no jaunākajiem pētījumiem (dati apkopoti par 1630 VES VES, attālums no lāpstīņu vēziena laukuma līdz zemei zemākajā punktā 20-54 m (ground clearance; rotor-free-area)) par parametru ietekmi uz sikspārņu un putnu sugu mirstību pie VES, ietekme analizēta sikspārņu sugai Hoary bat <i>Lasiurus cinereus</i>, kas ir migrējoša suga un pētītajā reģionā viena no biežākajiem upuriem sadursmēs ar VES VES. No analizētajiem parametriem tieši attālumam no lāpstīņu vēziena laukuma līdz zemei, bija būtiska nozīme uz sikspārņu sugu mirstību. Samazinoties attālumam no lāpstīņu vēziena laukuma līdz zemei būtiski pieauga sikspārņu mirstība. Sakarība konstatēta arī analizētajām putnu sugām, bet visspēcīgāk tā izpaudās tieši sikspārņu sugai <i>Lasiurus cinereus</i>³⁸. Pārvalde lūdz IVN ziņojumā <u>uzreiz noteikt izmērāmus un pārbaudāmus nosacījumus attiecībā uz VES VES tādiem tehniskajiem parametriem, kas novērs pastiprinātu sikspārņu un putnu bojāeju vai traucēšanu.</u></p>	<p>VES var nolaisties līdz 50 m, tomēr pārsvarā 75-100 m, kas pilnībā atbilst DAP norādījumam. Tomēr, sikspārņu eksperts precizē, ka “labāko” izmēru nav. Atkarībā no apstākļiem, kas nosaka kukaiņu koncentrēšanos vai migrācijas augstumu, bīstamas var būt gan zemākas, gan augstākas turbīnas. Potenciāli mazāku ietekmi atstāj turbīnas ar mazāku spārņa garumu – attiecīgi visi modeļi, kas dod līdzīgu jaudu ar mazāku spārņa diametru, uzskatāmi par labākiem. Attiecībā uz spārņa apakšmalas augstumu no zemes, nosacīti 50 m virs zemes ir minimālā robeža, kas var samazināt zemāk lidojošo sugu apdraudējumu. Mežainā apvidū – jo augstāk, jo labāk, jo jāņem vērā ne tikai attālums no zemes, bet arī attālums no veģetācijas (koku galotnēm): daļa sugu visai bieži mēdz baroties nedaudz virs koku galotnēm. Bet tas nenozīmē, ka noteiktos apstākļos sikspārņi nevarētu lidot 100, 200 un vairāk metru augstumā, tāpēc daudz svarīgāk par koncentrēšanos uz turbīnu augstumu ir ievērot turbīnu darbības ierobežojumus.</p>
7.	<p>[7] Tāpat Pārvalde aicina pārskatīt summāro kumulatīvo ietekmju vērtējumu, izmantojot 2024. gadā izdotās vadlīnijas “<i>Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure</i>”³⁹, kurās apkopota informācija par galvenajiem kumulatīvās ietekmes rādītājiem uz bioloģisko daudzveidību un sniegti dažādi piemēri kā vērtēt šīs ietekmes.</p>	<p>Attiecībā uz sikspārņiem norādītais avots jaunu pienesumu nesniedz, jo pēc šī avota, izvērtējot esošo informāciju, tāpat iznāk balstīties uz eksperta viedokli.</p>
8.	<p>Ietekmes vērtējums uz putnu sugām</p> <p>[8] Pārvalde ir iepazinusies ar Polijas ekspertes - ornitoloģes, bioloģijas maģistres Aleksandras Szurlej-Kielanskas vērtējumu par ornitofaunu un Latvijas sertificēto sugu un biotopu ekspertu Edgara Dzeņa, Māra Strazda, Jāņa Priednieka un Uģa Bergmaņa atzinumiem/viedokļiem sugu grupā: putni. Ņemot vērā Uģa Bergmaņa un Jāņa Priednieka viedokli un IVN ziņojumā esošo informāciju, klinšu</p>	<p>Putnu eksperts sniedzis papildus skaidrojumu: jebkuri norādītie attālumi ap klinšu ērgļa līgzdu, kādā nebūtu pieļaujamās VES, konkrētajā situācijā uzskatāmi par spekulatīviem. Tie balstīti uz pasaulē pieņemtām praksēm, un vidējiem rādītājiem no klinšu ērgļu līgzdošanas teritorijām citur pasaulē, kur pieejami GPS</p>

³⁶ The Handbook of Acoustic Bat Detection. By Volker Runkel, Guido Gerding, and Ulrich Marckmann; translated by Iain Macmillan. Exeter (United Kingdom): Pelagic Publishing.

³⁷ 5.Rodrigues, L., Bach, M.-J. Dubourg-Savage, B. Karapandža, D. Kovač, D. T. Kervyn, J. Dekker, A. Kepel, P. Bach, J. Collins, C. Harbusch, K. Park, B. Micevski, J. Minderman (2015): Guidelines for consideration of bats in wind farm projects – revision 2014. EUROBATS Publication Series No. 6 (English version). UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 133 pp.

³⁸ Julie C. Garvin, Juniper L. Simonis, Jennifer L. Taylor. Does size matter? Investigation of the effect of wind turbine size on bird and bat mortality. Biological Conservation. Volume 291, 2024, 110474, ISSN 0006-3207.

<https://doi.org/10.1016/j.biocon.2024.110474>

³⁹ Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure <https://portals.iucn.org/library/node/52090>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>ērgļa aizsardzībai jāizmanto maksimālais piesardzības princips. Pārvalde uzskata, ka 3 km zona ap Pukšu purvu (IVN ziņojuma 7.6.1. attēls un 2024. gada 4. novembra Edgara Dzeņa papildinātais atzinums⁴⁰) ir pieļaujamais minimums⁴¹, lai nodrošinātu klinšu ērgļa ligzdošanas vietas aizsardzību un šai zonai jābūt brīvai no VES VES. Latvijā ligzdo tikai 9-12 klinšu ērgļu pāri⁴² un populācija ir nestabila, jo sekmīgas ligzdošanas ir neregulāras, turklāt reģionā šis ir vienīgais ligzdojošais pāris. Tāpat vēršam uzmanību uz to, ka Pukšu purvs ir daļa no AAA Ziemeļgauja kā Natura 2000 teritorijas, līdz ar to ietekmes uz tajā esošajām putnu sugām uzskatāmas par ietekmēm arī uz Natura 2000 teritoriju.</p>	<p>raidītāju dati. Putnu lidojumu blīvums katrā ligzdošanas sezonā teritorijā atšķiras, un tas saistīts ar virkni ietekmējošu faktoru. Par racionāliem ierobežojumiem, uzskatāmi tikai dinamiski ierobežojumi, kas elastīgi pielāgojas konkrētajai situācijai.</p> <p>Jau 2024./2025. gadu ziemā uzsākti mēģinājumi Pukšu purvā uzturošos klinšu ērgļus aprīkot ar GPS raidītājiem. Speciāli ķeršanai izveidotajā barotavā regulāri konstatēti vismaz divi klinšu ērgļi – viens ad., un viens imm. Diemžēl tos noķert pagaidām nav izdevies. Pēc ligzdošanas sekmju konstatēšanas 2025. gadā, rudenī mēģinājumi putnus noķert un aprīkot ar GPS raidītājiem turpināsies.</p> <p>Pēc putnu aprīkošanas ar GPS raidītājiem būtu nepieciešamas vismaz divas pilnas ligzdošanas sezonas ar raidītāju datiem, lai argumentēti būtu iespējams spriest par riskiem, kādus klinšu ērgļiem rada šobrīd piedāvātā vēja parka konfigurācija. Ja šajā brīdī vēl būs iespējams pārvērtēt vēja parka konfigurāciju, ir rekomendējams to darīt. Ja tas vairs nebūs iespējams, atbilstoši konstatētajam uzturēšanās vietu izvietojumam un lidojumu trasēm (t.s. "home range"), no maksimālās piesardzības perspektīvas, rekomendējams pārvērtēt 3 kilometru zonā ap Pukšu purvu esošo VES (VV1, VV16, VV36, VV37, VV39, VV40, VV42, VV46, VV82, VV84) darbības regulējumu.</p> <p>Putnu eksperta ieskatā klinšu ērgļu mehāniskas sadursmes risks uzskatāms par niecīgu, ņemot vērā straujo turbīnu apturēšanas kameru sistēmu attīstību un efektivitāti jau šobrīd. Grūtāk prognozēt iespējamās ligzdošanas teritorijas ("home range") izmaiņas pēc vēja parka uzbūvēšanas, taču, kā jau norādīts, pasaules</p>

⁴⁰ Papildinājums Edgara Dzeņa 2024. gada 8. februārī sagatavotajam atzinumam "Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par vēja elektrostaciju parka "Valmiera - Valka" un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanu Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos" <https://ekos.enviro.lv:777/index.php/s/rrsPgJeikbkdk5Y>

⁴¹ LU vadlīniju "Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte" ietvaros apkopotie pētījumi rosina noteikt 10 km aizsardzības zonu.

⁴² Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980-2017. Rīga:Latvijas Ornitoloģijas biedrība.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
		<p>pieredze liecina, ka, saglabājoties labām barošanās vietām, pret VES pēc būtības klinšu ērgļiem nav iebildumu (piemēram, Hunt 2024). Šim apsvērumam par labu runā arī Pukšu purva apkārtnē jau šobrīd pastāvošais augstais antropogēnā traucējuma līmenis.</p> <p>3km zonā ap Pukšu purvu ornitologs noteicis VES aprīkot ar kamerām, lai izvairītos no sadursmēm ar putniem, tāpēc šī papildus piesardzība ir pārāk ierobežojoša un plānotās VES ir saglabātas.</p> <p>Papildināta IVN Ziņojuma 12.nodaļa – putnu monitorings; 11.nodaļas tabula 11.2. <i>Inženiertehniskie un organizatoriskie pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai vai novēršanai un paliekošo ietekmju raksturojums, kā arī 12.pielikums “Ietekmi mazinoši pasākumi”</i></p>
9.	<p>[9] IVN novērtējuma sagatavošanas laikā un pirms tam veikto izpēšu laikā šī Izpētes teritorija ir skaidri iezīmējusies kā medņiem nozīmīga teritorija. Vēja parka izvietojums ir jāplāno tā, lai netiktu ietekmēti medņu riesti. Ir atzinīgi vērtējama atteikšanās no tām VES, kas atradās 1km zonā no medņu riestu centriem. Lai saglabātu medņu metapopulāciju struktūru, nepieciešams izveidot <u>no VES brīvus koridorus starp riestiem un medņiem piemērotām dzīvotnēm</u>. Papildus norādām, ka izveidojot klinšu ērglim 3 km brīvo zonu no VES VES ap Pukšu purvu, tiks nosegtas arī medņiem nozīmīgākās teritorijas. Tādējādi Pārvaldes ieskatā ir nepieciešams atteikties no tām VES, kas atrodas starp konstatētajiem medņu riestiem (IVN ziņojuma 7.6.4. attēls), tādējādi būtiski samazinot iespējamo negatīvo ietekmi. Tāpat kā obligāts nosacījums ir izvērtējams Edgara Dzeņa atzinumā minētais: <i>“Līdz ar palielinātu antropogēnā traucējuma risku, meža masīvā attīstot vēja parku, tiek rekomendēts pievērst pastiprinātu uzmanību riestu apsaimniekošanai. Tā veicama regulāri, prioritārā kārtā, saskaņā ar apsaimniekotāja izstrādātajām vadlīnijām un, iespējams, kā ietekmi mazinošs pasākums finansējams no vēja parka izbūves un ekspluatācijas perioda monitoringa budžeta”</i>.</p> <p>Kā norādīts IVN ziņojuma 315.lpp <i>“VES grupa uz A no VV86 līdz Pukšu purvam veido blīvu, kompaktu VES grupu(...)”</i> un ir minēta rekomendācija grupas centrālajā daļā veidot koridoru</p>	<p>Atteikties no VES uz A no VV86 līdz Pukšu purvam nav nepieciešams. Tam nevajag kilometru platus koridorus. Tas skaidrojams ar medņu specifisko ekoloģiju, ap riestu pastāv arī pietiekams daudzums piemērotu dzīvotņu - citādi riests nepastāvētu. Nepastāv “koridori” starp riestiem un piemērotajām dzīvotnēm - riests un to iekļaujošās piemērotās dzīvotnes veido vienotu sistēmu, medņu īpatņi pārsvarā visu gadu uzturas riesta apkārtnē - t.i. lielākoties šīs vienotās “sistēmas” robežās. Novērtējot zināmo riestu, īpatņu novērojumu, un VES savstarpējo izvietojumu, putnu eksperts neidentificē “koridorus”, kurus plānotā vēja parka konfigurācija aizšķērsotu. Medņu pārvietošanās starp riestiem visticamāk notiek pa īsāko ceļu - starp tuvākajiem riestiem. No šāda viedokļa - ja jau šobrīd pastāvoši vairāki lieli līnijveida infrastruktūras objekti - šosejas, dzelzceļa līnija, elektrolīnija - līdz šim nav zināmos riestus izolējuši, par ko liecina vitālas populācijas nepārtraukta pastāvēšana masīvā - nav</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>migrācijas plūsmas nodrošināšanai. Pārvaldes ieskatā arī šajā grupā, tāpat kā grupā uz R no VV86 ir obligāti veidojami vismaz 1 km plati lidojumu koridori⁴³ netraucētai migrācijas un barošanās lidojumu, kā arī <i>Natura 2000</i> vietu konektivitātes, nodrošināšanai. IVN ziņojumu ir nepieciešams papildināt ar sīkāku šīs VES grupas novērtējumu un lidojumu koridoru izveidošanas prasībām, atsaucoties no attiecīgo VES izbūves. Lūdzam arī IVN ziņojumam pievienot kartogrāfisko materiālu, kurā uzskatāmi attēloti no VES VES brīvie koridori. <u>Ja paredzētā darbība tiek virzīta tālāk šādā konfigurācijā un VES novietojumā, tad IVN ziņojumā skaidri jānorāda – paredzētajai darbībai būs būtiska negatīva ietekme uz putnu sugām un Natura 2000 teritoriju AAA Ziemeļgauja.</u> Tas neizslēdz paredzētās darbības īstenošanu, nosakot kompensējošos pasākumus Natura 2000 tīklam.</p>	<p>pamata uzskatīt, ka plānotais vēja parks riestu savstarpējo izolētību palielinās. Līdz ar to nav nepieciešams mainīt rekomendēto vēja parka konfigurāciju.</p> <p>Komentējot prasību veidot migrācijas koridorus blīvajā VES grupā, eksperts norāda, ka bažas par migrācijas koridoriem ir ņemtas vērā jau sākotnēji piedāvātajā vēja parka konfigurācijā. Ir nodrošināti plaši pārlidojumu koridori pār Lukstu pļavām, tāpat rekomendēts arī koridors blīvajā grupā.</p> <p>Putnu eksperts nepiekrīt apgalvojumam par būtisku ietekmi uz putnu sugām, jo valsts dabas aizsardzības sistēmā akūti trūkst būtiskas ietekmes definīcijas, un skaitliskā izpratnē tā jebkurā gadījumā atšķirtos no sugas uz sugu. Netiek pilnībā izslēgta iespējamā ietekme, tā būtu identificējama, piemēram, monitoringa uzraudzītajās tendencēs. Nav metodika vai skaidrojums par ietekmes apjoma identificēšanu, un nepieciešamo kompensējošo pasākumu realizēšanu, jo nav pieejama metodika, pēc kuras abi minētie apjomi nosakāmi.</p> <p>Tāpat par nepamatotu uzskatāms apgalvojums par ietekmi uz Natura 2000 teritoriju AAA Ziemeļgauja, jo, analizējot sugu līmeni, šāda ietekme nav identificēta. Detalizēti šie atspēkojumi atrodami eksperta atzinumā, un tā papildinājumā.</p>
10	<p>[10] Ja paredzētā darbība tiek akceptēta, neatkarīgi no VES izvietošanas VES parka ekspluatācijas laikā VES VES apturēšanas <u>kameru sistēmu uzstādīšana ir obligāta</u> un tās ir uzstādāmas tā, lai to darbība nosegtu visa plānotā vēja parka teritoriju. Sistēmām ir jābūt tādām, kas darbosies arī krēslas apstākļos (ja to nav iespējams nodrošināt, tad jāievēro VES rotoru apstādīšanas laiks vismaz stundu pirms un pēc saullēkta un saulrieta) un spēs apstādīt vai vismaz būtiski sabremzēt VES rotorus pirms putns ir ielidojis sadursmju riska zonā.</p>	<p>IVN ziņojuma 7.9.14.tabula papildināta.</p> <p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta.</p> <p>IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts.</p> <p>Par atteikšanos no VV1 un VV82: sniegts pamatojums, ka tiks pirmsbūvniecības etapā veikta rūpīga izvērtēšana.</p>

⁴³ Jens Rydell, Richard Ottvall, Stefan Pettersson, Martin Green. 2017. The effects of wind power on birds and bats – an updated synthesis report 2017. The Swedish Environmental Protection Agency. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1382564/FULLTEXT01.pdf>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p><u>Trokšņa piesārņojuma ietekmes mazināšanai uz pūčveidīgajām un vistveidīgajām putnu sugām visā vēja parka teritorijā ir ievērojami šādi nosacījumi:</u></p> <p>1) izvēlēties iespējami klusākas stacijas, lai samazinātu radītos trokšņa traucējumus (lūdzam IVN ziņojumā noteikt konkrētus tehniskos parametrus, kas jāņem vērā);</p> <p>2) lai nodrošinātu atbilstošu klusuma režīmu un mazinātu VES radītā trokšņa ietekmi, nosakāms VES darbības aizliegums laika posmā no 15. februāra līdz 15. jūlijam divas stundas pirms un četras līdz piecas stundas pēc saullēkta, kā arī - vismaz trīs stundas pirms un sešas stundas pēc saulrieta, putnu ligzdošanas laikā, pie nosacījuma, ka vēja ātrums šai laikā ir mazāks par 5 m/s;</p> <p>3) visas VES nepieciešams aprīkot ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem (serrated trailing edges). VES darbības aizlieguma režīma noteikšanā trokšņu traucējuma mazināšanai jāņem vērā gan vistveidīgo, gan pūčveidīgo sugu aktivitātes laiki. Piemēram, medņiem lielākā vokālā aktivitāte ir novērota divas stundas pirms un pēc saullēkta⁴⁴. Savukārt urālpūču vokālā aktivitāte sākas ar vakara krēslas iestāšanos un beidzas ar rīta krēslas beigām, augstākajai aktivitātei esot nakts beigu daļā tuvojoties rītausmai. Apodziņiem visaugstākā aktivitāte ir konstatēta laikā ap saullēktu un saulrieta</p>	<p>1) IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts – <i>“izvēlēties iespējami klusākas stacijas, lai samazinātu radītos trokšņa traucējumus”</i></p> <p>2) DAP prasība “nodrošināt atbilstošu klusuma režīmu un mazināt VES radītā trokšņa ietekmi, nosakot turbīnu darbības aizliegumu laika posmā no 15. februāra līdz 15. jūlijam divas stundas pirms un četras līdz piecas stundas pēc saullēkta, kā arī - vismaz trīs stundas pirms un sešas stundas pēc saulrieta, putnu ligzdošanas laikā, pie nosacījuma, ka vēja ātrums šai laikā ir mazāks par 5 m/s” ir izvērtējama salīdzinājumā ar putnu eksperta šobrīd rekomendēto VES radītā trokšņa piesārņojuma ierobežošanas shēmu. DAP rekomendētā varētu būt vienkāršāk realizējama, taču rezultāts - visticamāk tikai margināli atšķirīgs no eksperta šobrīd rekomendētās. Nav šaubu, ka VES radītais trokšņa piesārņojums ir sagaidāms, un šajā kontekstā putnu eksperts neuzstāj uz šobrīd piedāvātās shēmas izmantošanu tā ierobežošanai. DAP piedāvātā shēma attiecībā uz sagaidāmo rezultātu ir šķietami līdzīga, līdz ar to eksperts uzskata, ka šajā gadījumā vēja parka attīstītājs var izvēlēties sev piemērotāko no abiem variantiem.</p> <p>3) IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts attiecībā uz visām VES – <i>“Jānodrošina iespējami zemas trokšņu emisijas VES turbīnu modeļu izvēle, atbilstošu tehnoloģisko risinājumu izvēle, kas mazinātu aerodinamisko troksni.”</i></p>

⁴⁴ Carlos Abrahams & Matthew J. H. Denny (2018): A first test of unattended, acoustic recorders for monitoring Capercaillie Tetrao urogallus lekking activity, Bird Study, DOI: 10.1080/00063657.2018.1446904

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>– krēslas laikā⁴⁵. Kopumā plēsīgo putnu sugām nozīmīgākais aktivitātes periods ilgst divas līdz pat sešas stundas pēc saulrieta un divas pirms saullēkta⁴⁶.</p> <p>Lai mazinātu gan ligzdojošo, gan migrējošo putnu sadursmju riskus, VES torņu pamatnēm jāizmanto no apkārtējās vides <u>kontrastējošs krāsojums visiem VES torņiem</u> kā arī viena rotora spārna tumšs krāsojums.</p> <p>Pārvalde piekrīt Edgara Dzeņa viedoklim un uzskata, ka obligāti jāatsakās no VES VV28 VES izbūves. Kā minēts, šīs VES tuvumā ir konstatēta veiksmīga apodziņa ligzdošana un vairāki medņu novērojumi un klātbūtnes pazīmes, kas saistāmas ar eksperta atrasto riestu ~1,6 km uz ZA no VES VV28.</p> <p>Tāpat Pārvaldes ieskatā obligāti jāatsakās no VES VV1 un VV82 VES izbūves. Atteikšanās no šīm VES nodrošinās piemērotāku lidojumu koridoru un attālinās vēja parka ietekmēto teritoriju no medņu riesta, jūras ērgļu novērojumu rajona, kā arī AAA "Ziemeļgauja".</p>	<p>Eksperts neiesaka viena rotora spārna tumšu krāsojumu savā atzinumā. Tajā pašā laikā, zināms, ka viena rotora spārna krāsojums ar labiem rezultātiem izmantots Smolas vēja parkā Norvēģijā, ievērojami samazinot jūras ērgļu sadursmju skaitu, taču zināms, ka šajā parkā nav uzstādītas turbīnu apturēšanas kameru sistēmas, kuru ziņotā efektivitāte ievērojami pārsniedz ar viena spārna krāsošanu panākto mirstības samazinājumu. Putnu eksperts uzskata, ka līdz ar turbīnu apturēšanas kameru sistēmām kā obligātu nosacījumu visā parkā, viena spārna krāsošana tumšā krāsā nav nepieciešama.</p> <p>Vēja elektrostaciju torņi un rotora spārni tiks krāsoti vienā krāsā, lai mazinātu ietekmi uz ainavas uztveri, ainavas kā resursa vērtību</p> <p>VV28 pašreizējā plānošanas stadijā nav pārvietota, bet ir pierakstīts nosacījums projektēšanai, kuru nosaka putnu eksperts: “Uz D no šī brīža VES montāžas un apkopes vietas ir iepļānota plaša cirsma. Jāizskata iespēja VES pārbīdīt pa jauno cirsma ~300 m uz D, maksimāli jaunās cirsmas D galā. Šobrīd VES ir par tuvu pieteiktam (vēl neesošam) apodziņa ML”.</p> <p>Pārvaldes viedoklis par atteikšanos no VV1 un VV82 ņemts vērā: putnu eksperta ieteikums – “<i>Jāizvēlas viens no abiem VV1, VV82/VV42, VV36 scenārijiem, eksperts rekomendē atteikties no VV1 un VV82, ja vien nav kādi tehnoloģiskie apsvērumi, ka labāk būtu atteikties no VV42 un VV36</i>” iekļauts 12.pielikumā kā obligāts nosacījums, kurš jāņem vērā projekta projektēšanas un būvniecības periodā</p>

⁴⁵ Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa Glaucidium passerinum, bikšainā apoga Aegolius funereus, meža pūces Strix aluco, urālpūces Strix uralensis, ausainās pūces Asio otus un ūpja Bubo bubo aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga. <https://www.daba.gov.lv/lv/media/5890/download?attachment>

⁴⁶ Jānis Reihmanis, Andris Avotiņš (jun.) 2020. Plēsīgo putnu monitorings. Uzskaišu metodika. Latvijas Ornitoloģijas biedrība. <https://www.daba.gov.lv/lv/media/7953/download?attachment>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
11	<p>[11] Pirmsbūvniecības monitoringa ietvaros ir rūpīgi jāpārvērtē VES VV20 ietekme uz tai tuvumā esošo medņu riestu. Ja tiek konstatēts, ka medņu riests VES tuvumā ir aktīvs un stabils, tad jāatsakās no VES VV20 VES izbūves.</p> <p>No 12.pielikumā “<i>Ietekmi mazinošie pasākumi</i>” minētajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem kā obligāti (O) ir nosakāmi ir šādi pasākumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laikā starp 1. februāri un 1. jūliju nav veicami darbi, kas saistīti ar paaugstinātu trokšņa un mākslīgā apgaismojuma emisiju; ja prasību nav iespējams ievērot pilnā apmērā, darbi veicami dienas vidū; 2) koku ciršanu ar motorizētu tehniku neveic dabas vērtību koncentrācijas teritorijās no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam (būvdarbu drošības dēļ atsevišķos gadījumos šo periodu iespējams mainīt, ja to saskaņo ar sertificēto ekspertu); 3) ja viedo kameru risinājums nespēs pilnvērtīgi darboties krēslas apstākļos, būs nepieciešams VES apturēt stundu pirms un pēc lokālā saullēkta un saulrieta planētājputnu aizsardzībai no 1. aprīļa līdz 1. oktobrim, kā arī barus veidojošo migrējošo putnu aizsardzībai no 15. februāra līdz 15. maijam un no 1. septembra līdz 15. novembrim; 4) ievērojot piesardzības principu, izvēlēties pēc iespējas klusāku VES modeli, lai nodrošinātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz pūcēm – <i>te gan lūdzam precizēt nosacījumu, ņemot vērā iepriekš sniegto Pārvaldes komentāru</i>; 5) visā vēja parkā jāierobežo VES radītais papildus trokšņa piesārņojums saskaņā ar putnu eksperta izstrādāto korelācijas matricu starp vēja ātrumu un VES radīto trokšņa piesārņojumu; 6) “mirgošanas” efekta novēršanai VES darbības pielāgošana laikā starp 1. aprīli un 15. maiju vienu stundu pirms un pēc saulrieta ietekmes mazināšanai uz medņu riestiem; 7) ja pirmsbūvniecības monitoringa laikā konstatē melnā stārķa ligzdu, tad VES stacijas VV20, VV21, VV24, VV26, VV28, VV30, VV31, VV32, VV33, VV81, VV88, kuras potenciāli atrodas teritorijā, kur ligzdošanas iecirknis kvalificējas kā ilglaicīga un populācijas saglabāšanai nozīmīga teritorija melnajam stārķim, nav pieļaujamas vai jāparedz papildus kompensējošie pasākumi. 	<p>Piekrītam visus ietekmi uz putniem mazinošos pasākumus noteikt kā obligātus.</p> <p>IVN Ziņojuma 12.pielikums precizēts.</p> <p>2) punktā norādītās prasības, pārklājas ar 1) punktā noteiktajiem putnu eksperta rekomendētajiem ierobežojumiem, bet ar atšķirīgu termiņu. IVN autoru ieskatā, kā lielāku laika periodu aptverošas saglabājamās 1) punktā norādītās rekomendācijas, kuras iekļautas 12.pielikumā.</p>
12	<p>[12] Kopumā plānotā VES parka ietekme kumulatīvi kopā ar intensīvo mežsaimniecību rada negatīvu ietekmi uz vairākām īpaši aizsargājamām putnu sugām (mednis, klinšu ērglis, melnais stārķis, urālpūces, apodziņš u.c.). Pirmsšķietami ietekmi mazinošie pasākumi nespēs kompensēt radušās negatīvās ietekmes ne uz putnu, ne sikspārņu sugām, tai skaitā saistībā ar Natura 2000</p>	<p>IVN ziņojuma 7.9.14.tabula papildināta.</p> <p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta.</p> <p>IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>teritoriju konektivitāti, ja nenotiek atteikšanās no vairākām VES, līdz ar to ir jāparedz kompensējošie pasākumi Natura 2000 tīklam.</p> <p>Lūdzam vēlreiz pārskatīt ietekmes uz Natura 2000 teritorijām vērtējumu (tai skaitā 6.4.2.tabulu) un kā korektus informācijas avotus Natura 2000 teritoriju galvenajām kvalificējošām vērtībām izmantot Natura 2000 teritoriju datu bāzi https://natura2000.eea.europa.eu/. Tāpat esošais IVN novērtējums neatspoguļo integritātes un konektivitātes aspektus, lai gan daļā gadījumu tie ir ietverti ekspertu atzinumos.</p>	<p>6.4.2. tabula – ņemta atsauce uz https://likumi.lv/ta/id/59994-par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam</p>
13	<p><i>Ietekmes vērtējums saistībā ar invazīvo sugu izplatības ierobežošanu</i></p> <p>[13] Saskaņā ar Invazīvo sugu pārvaldnieku^{47, 48}, plānotajā VES parka teritorijā un tā tiešā tuvumā ir reģistrētas invazīvās svešzemju sugas (daudzlapu lupīna <i>Lupinus polyphyllus</i>, Kanādas zeltslotiņa <i>Solidago canadensis</i>, vārpainā korinte <i>Amelanchier spicata</i> u.c.). Pārvalde informē, ka 2024. gada 1. novembrī stājās spēkā Sugu un biotopu aizsardzības likuma grozījumi⁴⁹. Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā izstrādāti, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra regulā Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību noteiktos ES dalībvalstu pienākumus attiecībā uz invazīvām svešzemju sugām, tāpat noteiktas iestāžu kompetences un zemes īpašnieka pienākumi attiecībā uz invazīvajām sugām. Pārvalde lūdz IVN ziņojumā ņemt vērā invazīvo sugu izplatību un paredzēt nepieciešamos piesardzības pasākumus, papildinot ar nosacījumiem arī IVN ziņojumu un tā 12. pielikumu “<i>Ietekmi mazinošie pasākumi</i>” – t.i., neradīt apstākļus, kas pieļauj invazīvo sugu straujāku izplatīšanos VES parka būvniecības un ekspluatācijas laikā, un jāizvairās no pievestas melnzemes izmantošanas, lai teritorijā neievestu invazīvo sugu sēklas. Pasākums obligāti (O) īstenojams.</p>	<p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta. IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts.</p>
14	<p><i>Ietekmes vērtējums uz biotopiem, vaskulāriem augiem un sūnām</i></p> <p>[14]Pārvalde ir iepazinusies ar SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” ekspertu atzinumu “<i>Papildināts sertificētu sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Valmiera-Valka” izbūvi Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos, ietekmi uz aizsargājamiem tekošu un stāvošu saldūdeņu, purvu, mežu un virsāju biotopiem, vaskulāro augu un sūnu sugām</i>” (turpmāk – SIA ELLE ekspertu</p>	<p>- Par VV46 - novietne skar biotopu 91T0-2 (biotops veidošanās stadijā) līdz 2 ha platībā (atkarībā no izvēlētās apbūves laukuma konfigurācijas). Ņemot vērā,</p>

⁴⁷ Invazīvo sugu pārvaldnieks <https://latvianature.daba.gov.lv/invazivo-sugu-parvaldnieks/>

⁴⁸ Invazīvo augu sugu novērojumi kartē <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/inv-augu-sugu-noverojumi>

⁴⁹ Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā <https://likumi.lv/ta/id/355687-grozijumi-sugu-un-biotopu-aizsardzibas-likuma>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>atzinums). Ņemot vērā pieejamo informāciju, sniedzam sekojošu viedokli par VES parka īstenošanas ieceri īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs, ES nozīmes biotopos vai to tuvumā:</p> <p>Lai novērstu ietekmi uz biotopu 9010* un parazitiskās kladonijas dzīvotni, mainot reljefu, paredzēts izbūvēt ceļu cauri biotopam 91T0⁵⁰. Lai arī biotops 91T0 ir veidošanās stadijā (jaunaudze), tas cieši saistīts ar ģeomorfoloģiskiem veidojumiem, un, likvidējot vai sabojājot ģeoloģisko veidojumu, biotopu 91T0 atjaunot vai kompensēt nav iespējams, ceļa izbūve neatgriezeniski iznīcinās reljefu, kas ir viens no galvenajiem biotopa raksturlielumiem.</p> <p>Jāatsakās vai jāpārceļ VES VV86 VES uz citu vietu, lai netiktu iznīcināts 91T0 biotops (tai skaitā reljefs) un zaļziedu plaušķķenes atradne.</p> <p>Rekomendējam atteikties no VES VV16 VES un tās infrastruktūras izbūves. Kā jau iepriekš Pārvalde saziņā par plānotā VES parka attīstību ir norādījusi, šī ir viena no Biotopa 91T0 koncentrācijas vietām un kā SIA ELLE eksperti atzinumā norāda, tad īstenojot šo ieceri, var tikt iznīcināti līdz 2,8 ha (paliekoša ietekme uz 1,5 ha) biotopa 91T0. Pārvalde saglabā piesardzībā balstītas šaubas par to vai VES VES spārnus varēs ievest pa izvēlēto ceļu un vai nebūs jāveic plašāki atmežošanas vai susināšanas darbi. SIA ELLE eksperti norāda, ka, ja tiks padziļināti ceļa sāngrāvji, var būt susināšanas ietekme uz biotopu 91D0* un Hellera ķīļlapes dzīvotni līdz 1,6 ha platībā.</p> <p>Pārvērtējama iecere par VES VV37 VES izbūvi. Šo VES paredzēts izbūvēt uz iekšzemes kāpas. Savukārt SIA ELLE eksperti paredz, ka: <i>"novietnes izveides dēļ tiks zaudēta turpmāka biotopa 91T0_2 (poligons 22JS178_121) attīstība šajā teritorijā līdz 1,3 ha platībā"</i>.</p> <p>Pārvērtējama iecere par VES VV46 VES izbūvi. VES platforma skar iekšzemes kāpu, SIA ELLE eksperti norāda, ka VES izbūves laukums atbilst biotopam 91T0 (jaunaudze), bet ne atzinumā, ne IVN ziņojumā nav norādīts, kādā platībā biotops tiks iznīcināts.</p> <p>SIA ELLE eksperti norāda, ka VES VV40 VES novietne kopā ar VES VV39 VES infrastruktūru atrodas tieši blakus izcilas kvalitātes biotopam, parazitiskās kladonijas un vāļišu staipekņa dzīvotnei un esošais ceļš ir būtiski jāpārbūvē. Tāpat eksperti norāda, ka neskatoties uz ietekmi samazināšajiem pasākumiem, tomēr paliekoša ietekme uz biotopu hidroloģisko režīmu varētu būt līdz 2 ha platībā un tiešā ietekme uz 91T0 0,3 ha, 9010* līdz 0,01 ha un 91D0* 0,3 ha platībā.</p>	<p>ka reljefs biotopā vāji izteikts, kā arī jaunaudzē nozīmīgu īpatsvaru sastāda bērzi, ir ticams, ka nākotnē ķērpju īpatsvars var samazināties (eitrofikācija un tādu abiotisko apstākļu trūkums, kas veicinātu kserofitisku veģetāciju, piemēram, stāvas nogāzes ar dienvidu ekspozīciju). Novietnes izbūve atstātu nelielu negatīvu ietekmi uz biotopa 91T0 aizsardzības stāvokli lokāli, taču konkrētais biotopa poligons nav uzskatāms par izslēdzošu faktoru būvniecībai.</p> <p>- Par VES VV 22 apbūves laukuma teritorijā esošie nogabali (291.kv. 41.un 42. nog. un 303.kv. 1., 2. un 3. (daļa), 4. nog.) pašlaik nav uzskatāmi par atbilstošiem biotopa 91T0 minimālajiem kritērijiem (nepietiekams ķērpju segums). Neskatoties uz to, ka šobrīd platībā Cladina ģints ķērpji ir sastopami un ir iekšzemes kāpu reljefs, biotopa 91T0 attīstība/izveidošanās ir sagaidāma tikai tad, ja tiek veikti mērķtiecīgi pasākumi biotopam atbilstošas zemsedzes veģetācijas attīstībai. Lai saglabātu apvidum raksturīgo reljefu un iespēju biotopa 91T0 attīstībai, var izskatīt iespēju pārplānot novietni (novirzot uz ziemeļiem, līdzenumā, un apbūves laukuma konfigurāciju plānojot ar iespējami mazāku ietekmi uz reljefu). IVN Ziņojuma 12.pielikums papildināts, iekļauts kā nosacījums, kurš jāņem vērā projekta projektēšanas un būvniecības periodā</p> <p>- Par biotopiem gar autoceļu P24 - ņemot vērā, ka kabeļtrase uzturama bez apauguma, beztranšeju tehnoloģiju nav iespējams izmantot ietekmes uz meža biotopiem samazināšanai, taču ir iespējams to izmantot lielākajās aizsargājamo sugu atradnēs, kas atrodas atklātā teritorijā (jau esošajā atmežotajā joslā gar autoceļu). Konkrēti autoceļa P24 posmā starp E līniju un</p>

⁵⁰ 91T0 Ķērpjiem bagāti priežu meži <https://www.daba.gov.lv/lv/media/4677/download>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Vienlaikus arī Pārvalde atkāroti norāda, ka VES VV16, VV37, VV46, VV40, VV38 VES ietilpst klinšu ērgļa 3 km aizsardzības zonā ap Pukšu purva atklāto daļu⁵¹, līdz ar to ņemot vērā visu augstāk minēto, Pārvaldes ieskatā visām šīm VES ir būtiska ietekme uz dabas vērtībām un no tām būtu jāatsakās.</p> <p>Saskaņā ar DDPS “Ozols” datiem par “<i>Ģeoloģija – kāpas</i>”, zemāk attēls no Pārvaldei pieejamajiem datiem – ar dzeltenu krāsojumu redzamas kāpas, ar zaļu krāsojumu biotopi. Ņemot vērā šo informāciju, Pārvalde secina, ka VES VV22 VES paredzēts izbūvēt uz iekšzemes kāpas. Pārvalde lūdz precizēt – vai 291.kv. 41.un 42. nog. un 303.kv. 1., 2. un 3. nog., tomēr nav uzskatāms par 91T0 biotopam piemērotu platību, jo turpinās ģeolomorfoloģiskais veidojums – kāpa, lai arī mežaudzes ir salīdzinošas jaunas.</p> <div data-bbox="369 619 1319 1158" data-label="Image"> </div> <p>SIA ELLE eksperti norāda, ka paredzēts ierīkot kabeltrasi uz Z no Gailīšu ceļa, “<i>kas var ietekmēt biotopus un sugu dzīvotnes. Lai samazinātu ietekmi uz biotopiem un sugu dzīvotnēm, kabeltrases jāierīko teritorijās, kurās nav biotopu, sevišķi AAA “Ziemeļgauja” teritorijā. Nav iespējams</i></p>	<p>Dumpja stigu, veidojot kabeltrasi ceļa rietumu pusē, tā neskartu ĪA sugu atradnes un atrastos ārpus Natura 2000 teritorijas. Ietekme uz ES nozīmes aizsargājamajiem biotopiem atkarīga no tā, vai iespējams ievietot kabeltrasi esošajā atmežotajā joslā. Ja tas nav iespējams, tad iznīcināmā biotopu platība (aprēķinos izmantojot 11 m platu kabeltrases joslu, skaitot no ceļa sāngrāvja ass) būtu 0,4 ha biotops 91T0, 0,1 ha biotops 9050, 0,3 ha biotops 9010*. No šīm ietekmēm iespējams pilnībā izvairīties, izvēloties A alternatīvu.</p> <p>- Sagatavota karte, shp slānis, kurā ir norādītas īpaši aizsargājamo vaskulāro sugu atradnes ar nelielu populāciju (piemēram, smiltāja nelķe, garkāta ģipsene, pļavas un meža silpurene, zaļziedu plaukšķene u.c) un kurās būtu jāievēro konkrēti negatīvo ietekmi samazinošie pasākumi uz mikropopulācijām, iekļauts 14.pielikumā.</p> <p>- IVN Ziņojuma 12.pielikums precizēts</p> <p>- pārvaldes viedoklis par atteikšanos no VV1 un VV82 ņemts vērā: putnu eksperta ieteikums – “Jāizvēlas viens no abiem VV1, VV82/VV42 ,VV36 scenārijiem, eksperts rekomendē atteikties no VV1 un VV82, ja vien nav kādi tehnoloģiskie apsvērumi, ka labāk būtu atteikties no VV42 un VV36” iekļauts 12.pielikumā kā obligāts nosacījums, kurš jāņem vērā projekta projektēšanas un būvniecības periodā</p>

⁵¹ Papildinājums Edgara Dzeņa 2024. gada 8. februārī sagatavotajam atzinumam "Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par vēja elektrostaciju parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanu Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos" <https://ekos.enviro.lv:777/index.php/s/trsPgJeikbkK5Y>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p><i>izvairīties no ietekmes, šķērsojot biotopu 91T0_1 (18EO128_696, 18EO128_702 vai 18EO128_703, 18EO128_827), jāizvēlas ceļa rietumu puse, ietekmētā platība 0,8 ha</i>". Pārvalde norāda, ka biotopi ir abpus ceļam un nav iespējams izvairīties no biotopu ietekmēšanas kabeļu trases ierīkošanai.</p> <p>Gar autoceļa P-24 Smiltene-Valka ceļmalu konstatēti biotopi 9018*, 9020*, 9050, 91T0. Uz Z no Gaujas tilta gar ceļu konstatētas vairākas īpaši aizsargājamas sugu atradnes, piemēram, garkāta ģipsene, smiltāja neļķe. Minētā ceļa malā paredzēta kabeļtrašu izvietošana, kurā kā ietekmi mazinošs pasākums norādīts – <i>“posmos ar biotopiem un aizsargājamām sugām jāizvēlas beztranšeju tehnoloģija, lai nepalīelinātu fragmentācijas ietekmi un nesamazinātu aizsargājamo biotopu platības</i>”. Pārvalde lūdz precizēt, kas domāts ar <i>“beztranšeju tehnoloģiju”</i>? Pārvalde atgādina, ka Ministru kabineta 2006. gada 5. decembra noteikumu Nr.982 <i>“Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika”</i> nosaka, ka elektrolīniju – kabeļlīniju trases jāatmežo un tajās aizliegts audzēt kokus un krūmus. Ņemot vērā augstāk minēto, Pārvalde lūdz precizēt vai ietekmi mazinošais pasākums ir īstenojams?</p> <p>Attiecībā uz šo lūdzam arī norādīt, vai autoceļa īpašnieki atbalstīs kabeļlīniju ierīkošanu ceļu nodalījumu joslās – pēc Pārvaldes rīcībā esošās informācijas ne A/S ‘Latvijas valsts ceļi’, ne A/S ‘Latvijas valsts meži’ neatbalsta kabeļu trašu ierīkošanu ceļu nodalījumu joslās, līdz ar to faktiski nāksies veidot plašākas atmežojamās joslas.</p> <p>Lūdzam IVN ziņojumam pievienot informāciju – karti, kurā ir norādītas īpaši aizsargājamo vaskulāro sugu atradnes ar nelielu populāciju (piemēram, smiltāja neļķe, garkāta ģipsene, pļavas un meža silpurene, zaļziedu plaukšķene u.c) un kurās būtu jāievēro konkrēti negatīvu ietekmi samazinošie pasākumi uz mikropopulācijām.</p> <p>Pārvalde atbalsta un piekrīt SIA ELLE ekspertiem, ka <i>“Ietekmes samazināšanai izvēlēties apakšstacijas 3. variantu”</i>.</p> <p>IVN ziņojuma izstrādātājiem ir jāpārskata SIA ELLE ekspertu sniegtais atzinums un ir jāveic būtiski precizējošie darbi pašā IVN ziņojumā, tai skaitā 12. pielikumā <i>“Ietekmi mazinošie pasākumi”</i> un lielākā daļā rekomendējošie (R) pasākumi jānosaka kā obligāti (O). Kā rekomendējoša varētu palikt prasība, ka: <i>“kritālas ar diametru >25 cm nepieciešams saglabāt un pārvietot uz blakusesošajām mežaudzēm”</i>, <u>tik tālu, kamēr tā nav pretrunā ar sertificētā sugu un biotopa eksperta atzinumu sugu grupā: bezmugurkalnieki un skatīt Pārvaldes augstāk sniegto viedokli otrajā punktā</u>. Savukārt pārējie ietekmi samazinošie pasākumi, kas attiecas uz grāvjiem (nosusināšanas ietekme uz ES nozīmes biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu atradnēm) un ES nozīmes biotopu daļēju vai pilnīgu</p>	

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>iznīcināšanu vai īpaši aizsargājamo sugu atradņu iznīcināšanu (neskaitot staipekņus, dzegužpirkstītes u.c.tml. sugas), jāievēro obligāti (O).</p> <p>Piemēri par neskaidrībām starp ekspertu atzinumu un IVN ziņojuma 12.pielikumu:</p>	
15	<p>[15] SIA ELLE eksperti atzinumā par VES VV82 VES norādījuši, ka <u>obligāti jāpārplāno piebraucamais ceļš, novietne jāpārbīda vai jābūvē ar tehnoloģiskiem risinājumiem, kas neietekmēs biotopu 91D0*</u>: “<i>Plānotā pievadceļa izbūvei tiks iznīcināts biotops 9010*_1 0,64 ha platībā (poligoni 23GE079_55, 18EO128_915) paredzama negatīva ietekme uz biotopa un sugu dzīvotņu mikroklimatu līdz 2,5 ha platībā. Iespējama susināšanas ietekme uz biotopu 91D0*_2 (18EO128_916) līdz 2,1 ha platībā). Ietekmes samazināšanai pārplānot piebraucamo ceļu no ziemeļrietumu puses, neskarot aizsargājamās biotopus, kā arī apbūves laukumu vai nu pārvirzīt ziemeļrietumu virzienā vai arī projektēt tā, lai neietekmētu hidroloģisko režīmu biotopā 91D0*_2</i>”.</p> <p>IVN ziņojuma 12.pielikumā tikai daļējs, rekomendējošs pasākums: “<i>Paredzama negatīva ietekme uz biotopa un sugu dzīvotņu mikroklimatu līdz 2,5 ha platībā. Iespējama susināšanas ietekme uz biotopu 91D0*_2 (18EO128_916) ievērot ietekmi mazinošus pasākumus (R). Plānot piebraucamo ceļu no ziemeļrietumu puses, neskarot aizsargājamās biotopus (R)</i>”.</p> <p>Pārvalde norāda, ka:</p> <p>a) Starp ekspertu atzinumu un IVN ziņojumu pazudusi informācija, ka būs ne tikai negatīva ietekme uz mikroklimatu un nosusināšanas ietekme, bet arī iznīcinās biotopu 9010* 0,64 ha platībā;</p> <p>b) Ekspertu atzinumā norādīts, ka “<i>apbūves laukumu vai nu pārvirzīt ziemeļrietumu virzienā vai arī projektēt tā, lai neietekmētu hidroloģisko režīmu biotopā 91D0*_2</i>”. IVN ziņojuma 12.pielikumā par VES VV82 ailēs “<i>VES un montāžas un apkalpes laukums</i>” “<i>Biotopi (eksperta atzinums)</i>” un “<i>Biotopu aizsardzība rekomendācijas pēc IVN</i>” nav vispār nekas norādīts, Informācija norādīta ailē “<i>Citi</i>” – “<i>Ievērot ietekmi uz ainavu mazinošus pasākumus - maksimālais augstums 275m (R); Jāizvēlas viens no abiem VV1, VV82/VV42 ,VV36 scenārijiem, eksperts rekomendē atteikties no VV1 un VV82, ja vien nav kādi tehnoloģiskie apsvērumi, ka labāk būtu atteikties no VV42 un VV36 (R)</i>”, kas Pārvaldes ieskatā nav korekti un maldinoši, turklāt pasākumi ir rekomendējoši. Savukārt tālāk ailēs “<i>Piebraucamais ceļš, elektrokabeļa trase</i>”, “<i>Biotopi (eksperta atzinums)</i>” iekļauta neskaidra rekomendācija: “<i>Iespējama susināšanas ietekme uz biotopu 91D0*_2 (18EO128_916) ievērot ietekmi mazinošus pasākumus</i>” un ailē “<i>Biotopu aizsardzība rekomendācijas pēc IVN</i>” norādīts tikai: “<i>Plānot piebraucamo ceļu no ziemeļrietumu puses, neskarot aizsargājamās biotopus (R)</i>”.</p>	IVN Ziņojuma 12.pielikums precizēts.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>c) Pārvaldes ieskatā informācija par ietekmes mazinājošajiem pasākumiem ir nekorekti atspoguļota un izmēģināta pa dažādām 12. pielikuma sadaļām un tā rezultātā pasākumi ir rekomendējoši, nevis obligāti, un patiesā VES ietekmju radītā ietekme tiek noklusēta.</p>	
16	<p>[16] Par VES VV85 VES SIA ELLE ekspertu atzinumā norādīts: “<i>Ierīkojot kabeļtrasi, var tikt skarts biotops 91T0_1 0,17 ha platībā gar pievedceļu. Ietekmes mazināšanai kabeļtrasi ierīkot pievedceļa rietumu pusē</i>”, savukārt IVN ziņojuma 12. pielikumā norādīts: “<i>Pagriezienu un kabeļtrašu izbūve var ietekmēt līdz 0,46 ha biotopa 91T0_1 (poligons 18VB50_209) (R). Kabeļtrasi ierīkot pievedceļa rietumu pusē 91T0_1 (poligons 18VB50_209) (R).</i>”</p> <p>Pārvaldes ieskatā: Pārveidojot reljefu, biotopa 91T0 kompensēšana nav iespējama, kā arī nav pieejami ietekmi mazinājoši pasākumi. Jāsniedz korekts ietekmes vērtējums vai kabeļtrasi obligāti jāparedz ierīkot ceļa rietumu pusē. Nesakrīt iznīcināto biotopu platībās un norādīti biotopu poligoni. Eksperti raksta – 0,17 ha, IVN ziņojumā – 0,46 ha. Biotops, ko varētu ietekmēt pagriezienu/kabeļtrašu izbūve, ir LVM kartēts biotops bez poligona Nr. IVN ziņojumā minētais poligons ir 18VB50_209, kļūdaini norādīts. Pārvalde lūdz precizēt informāciju.</p>	<p>IVN Ziņojuma 12.pielikums precizēts.</p> <p>- Par VV85: pareizi ir 0,17 ha biotopa (LVM kartējums bez poligona Nr.). Ierīkojot kabeļtrasi rietumu pusē, iespējams izvairīties no ietekmes.</p>
17	<p>[17] Lai mazinātu iespējamo ietekmi uz biotopiem un vaskulāro augu sugām, SIA ELLE eksperti ir snieguši rekomendācijas, ko iespēju robežās ir jāņem vērā uzsākot plānotā vēja parka projektēšanu. Eksperti atzinumā ir vērtējuši sliktāko scenāriju, ka kabeļtrases tiek būvētas abās ceļa pusēs. IVN ziņojumā rakstīts (301.lpp.): “<i>balstoties uz ekspertu atzinumiem, ietekmi ir iespējams gandrīz pilnībā novērst, jo kabeļtrases tiks būvētas tikai vienā ceļa pusē un atsevišķos gadījumos ir iespējama kabeļu ievietošana zem ceļa seguma, tādējādi vēl vairāk samazinot ietekmi uz sugām, biotopiem un samazināt atmežojamās platības.</i>”</p> <p>Lūdzam IVN ziņojumā sniegt skaidru norādi, ka tehniski kabeļtrases ceļu un meža īpašnieki ļaus iebūvēt zem ceļa vai vienā pusē (vai tam ir saņemts akcepts). Tāpat no rakstītā IVN ziņojumā izriet, ka ietekmi iespējams gandrīz pilnībā novērst, lai gan 12.pielikumā daudzi pasākumi par kabeļu līnijas plānošanu otrā ceļa pusē ir ielikti tikai kā rekomendējoši, līdz ar to nav obligāti jāievēro. Tāpat Pārvalde atkārtoti atgādina, ka Ministru kabineta 2006. gada 5. decembra noteikumu Nr.982 “Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” nosaka, ka elektrolīniju – kabeļlīniju trases jāatmežo un tajās aizliegts audzēt kokus un krūmus.</p>	<p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta: “Būvprojekta izstrādes laikā obligāti nepieciešams atkārtoti piesaistīt sertificētos sugu un biotopu ekspertus ...”</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu un 12. pielikumu <i>“Ietekmi mazinošie pasākumi”</i> ar nosacījumu, <u>būvprojekta izstrādes laikā obligāti (O) nepieciešams atkārtoti piesaistīt sertificētos sugu un biotopu ekspertus, lai precizētu ietekmi mazinošos pasākumus ap plānotajiem VES izbūves laukumiem, pievedceļiem, elektroenerģijas pārvades tīkliem vai transformatoru apakšstaciju izbūves vietām un ja nepieciešams veikt atkārtotu izvērtējumu par precizēto vai izmainīto paredzētās darbības īstenošanas vietu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo vaskulāro augu un ES nozīmes biotopu platībām.</u></p>	
18	<p>[18] Pārvalde norāda, ka IVN ziņojumā tabulā 7.6.2 <i>“Skartie ES nozīmes aizsargājamo biotopi ārpus ĪADT”</i> nav attēlota patiesā ES nozīmes biotopu platība, kuru VES parka attīstība tieši ietekmēs vai skars. SIA ELLE ekspertu atzinumā, 5. tabula. <i>“ES nozīmes aizsargājamo biotopu platības (ha) paredzētās darbības potenciālās ietekmes zonā”</i> ir norādītas citas platības un tajā iekļautas arī susināšanas un mikroklimata ietekmētās platības. Pārvalde lūdz IVN ziņojuma izstrādātājiem precizēt ietekmētās un iznīcinātās ES nozīmes biotopu platības, tai skaitā platības, kurās plānots norakt vai pārveidot esošo reljefu. Uzsveram, ka biotopu koncentrācijas teritorijas vienmēr ir vērtīgākas, nekā atsevišķi izolēti biotopi. Jāņem vērā, ka būvniecības ietvaros būtiski pārveidojot biotopa 91T0 reljefu, šo platību nebūs iespējams pilnībā kompensēt, jo ar ģeomorfoloģiskiem veidojumiem saistītajiem biotopiem, likvidējot vai sabojājot ģeoloģisko veidojumu, to atjaunot vai kompensēt nav iespējams.</p> <p>Lūdzam IVN ziņojumu papildināt ar skaidri izpildāmiem kompensējošiem pasākumiem ES nozīmes biotopu saglabāšanai, norādot arī potenciālās teritorijas darbību īstenošanai. <u>Apmežošana, kura jāveic, lai kompensētu CO₂ emisiju palielināšanos, nevar kompensēt vecu meža biotopu (9010* ir vismaz 80 gadus vecas, bet parasti >100 gadus vecas mežaudzes) nociršanu.</u></p> <p>IVN ziņojuma 384 lpp. norādīts, ka: <i>“Iekšzemes kāpu masīvu dēļ (kur izvietojies ES nozīmes biotops “Ķērpjiem bagāti meži”) nozīmīgs rekreācijas veids šajā apvidū ir sēņošana, kas 2023. gadā iekļauta Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Šai aktivitātei pat izveidots speciāls maršruts “Sēņu ceļš”, kā arī viss Strenču masīvs starp Strenčiem un Spicu tiltu nosaukts par “skaisto Vidzemes sēņu un ogu mežu””, kas vēl vairāk apliecina šīs teritorijas (biotopa 91T0) unikalitāti un dabas daudzveidību, kuru arī cilvēki novērtē un kura ir saglabājama.</i></p>	<p>Tabulā 7.6.2 “Skartie ES nozīmes aizsargājamo biotopi ārpus ĪADT” nav attēlota ekspertu aprēķinātā ES nozīmes biotopu platība, kuru VES parka attīstība ietekmēs vai skars, bet sniegts no kartogrāfiskā materiāla nolasāmais datu apkopojums.</p> <p>SIA ELLE ekspertu atzinumā, 5. tabula. “ES nozīmes aizsargājamo biotopu platības (ha) paredzētās darbības potenciālās ietekmes zonā” ir norādīta detalizētāka informācija par platībām, kuras skars paredzētā darbība un tajā iekļautas arī susināšanas un mikroklimata ietekmētās platības.</p>
19	<p>[19] IVN ziņojuma sadaļā “4.3.7. VES sastāvdaļu transportēšana” norādīts, ka <i>“VES komplektējošo daļu piegādi uz paredzēto darbību teritoriju veiks VES ražotājs vai tā autorizēts transporta uzņēmums. Detalizētu VES transportēšanas plānu izstrādās būvprojektā sadarbībā ar VES ražotāju</i></p>	<p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa ir papildināta: “Ja būvprojekta izstrādes laikā tiek konstatēts ka būvdarbu teritorijā vai transportēšanas maršrutā atrodas aizsargājamais vai potenciāli aizsargājamais koks jāņem vērā ka</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p><i>vai autorizētu izplatītāju. Transportēšanas plānā ņems vērā transportējamo VES komplektējošo daļu izmērus, masu, ceļu platumu un nestspēju u. c. ierobežojumus (tiltus, viaduktus, elektrības gaisvadus u. c.).</i>” Pārvalde norāda, ka IVN ziņojumā uzsvars ir likts uz plānotā VES parka izpēti norādītajos kadastrā, bet nav vērtētas iespējamās ietekmes uz dabas vērtībām vēja parka detaļu transportēšanas maršrutos, vērtējot bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgos elementus, piemēram, ES nozīmes meža biotopus, atsevišķi augošus kokus, bioloģiski vecus vai īpatnējus kokus, koku rindas, alejas, ēkas u.c. Ja iespējams, Pārvalde lūdz pievienot IVN ziņojumam arī vēja parka detaļu transportēšanas iespējamās maršrutos un sniegt maršrutu izvērtējumu, vai netiks ietekmētas dabas vērtības. Vienlaikus uzsveram, ka par dižkoku ir uzskatāms jebkurš koks, kura izmēri ir sasnieguši Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.264 “<i>Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi</i>” 2.pielikumā noteiktos izmērus, neatkarīgi no fakta vai tie ir apzīmēti ar informatīvo zīmi “<i>Ozollapa</i>” un reģistrēti DDPS Ozols.</p> <p>Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu un 12. pielikumu “<i>Ietekmi mazinošie pasākumi</i>” norādot, ka aizsargājamā koka teritorijā aizliegts veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību, aizliegts mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu, aizliegts mainīt zemes lietošanas kategoriju, kā arī aizsargājama koka nociršana iespējama vien izpildoties normatīvajā regulējumā noteiktiem apstākļiem. Lai šos aprobežojumus ievērotu, paredzētā darbība pieļaujama ārpus aizsargājamā koka (10 metru rādiusā ap to, skaitot no koka vainaga projekcijas) teritorijas. Tāpat Pārvalde norāda, <u>gadījumā, ja VES detaļu transportēšanas maršrutā tiek konstatēti dižkoki, potenciālie dižkoki, alejas, VES parka attīstītājiem jākonsultējas ar arboristu par tehniskajiem risinājumiem</u>, lai maksimāli saudzētu konstatētos kokus. Pasākumi obligāti (O) īstenojami.</p>	<p>aizsargājamā koka teritorijā aizliegts veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā vai potenciāli aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību, novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai būvtehniku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību; aizliegts mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu; aizliegts iznīcināt dabisko zemsedzi). Lai šos aprobežojumus ievērotu, paredzētā darbība pieļaujama ārpus aizsargājamā koka (10 metru rādiusā ap to, skaitot no koka vainaga projekcijas) teritorijas. Gadījumā, ja VES detaļu transportēšanas maršrutā tiek konstatēti dižkoki, potenciālie dižkoki, alejas, VES parka attīstītājiem jākonsultējas ar arboristu par tehniskajiem risinājumiem, lai maksimāli saudzētu konstatētos kokus.”</p>
20	<p>IVN ziņojumā 10. pielikumā pievienots diplomētās hidroģeoloģes Tatjanas Sorokinas (turpmāk – T. Sorokina) eksperta atzinums “<i>vēja elektrostaciju parka (VES) “Valmiera-Valka” un tā saistītās infrastruktūras būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ģeoloģiskie, hidroģeoloģiskie un hidroloģiskie aspekti</i>”, kurā norādīts, ka plānotajā VES parka izpētes teritorijā gruntsūdens līmenis galvenokārt iegūl 0-2 m dziļumā no zemes virsmas, atsevišķās vietās gruntsūdens svārstās no 5-25 m. Dabiskā stāvoklī gruntsūdens plūsma ir vērsta uz DA Gaujas ielejas virzienā vai uz Sedas purvu. T. Sorokina atzinumā norāda, ka VES teritorijā un tās apkārtnē noris pārpurvošanās procesi, kuru izpausmes vērojamas reljefa pazeminājumos, kur ūdens notece ir apgrūtināta vai nenotiek vispār. Pārpurvošanā procesiem galvenokārt pakļautas starppauguru, nevienmērīgas akumulācijas ieplakas</p>	<p>IVN Ziņojuma 11.nodaļa papildināta: “Pēc detalizētas inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas un būvprojektu izstrādes laikā, tai skaitā attiecībā uz meliorācijas sistēmām, VES izbūves laukumiem, pievedceļiem vai elektroenerģijas pārvades tīkliem (kabeļi) izbūves vietām, obligāti jāveic atkārtotas konsultācijas ar visiem iesaistītajiem sertificētajiem sugu un biotopu ekspertiem, ...”</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>un reljefa pazeminājumi upju palienēs. Pārvalde norāda, ka T. Sorokinas atzinumā iztrūkst būtiska informācija un ietekmes izvērtējums par vienu no lielākajiem un kopumā samērā reti sastopamajiem iekšzemes kāpu kompleksi⁵². Pārvalde piekrīt IVN ziņojuma ainavu vērtējumā rakstītajam, ka Strenču apkārtnes iekšzemes kāpu meža masīvs ir uzskatāma par etalonteritoriju⁵³, tomēr T. Sorokinas atzinumā tas netiek vērtēts no ģeoloģijas viedokļa.</p> <p>T. Sorokinas atzinumā norādīts ka: <i>“VES parka ekspluatācijas laikā iespējamā ietekme uz hidroģeoloģiskajiem un hidroloģiskajiem apstākļiem ir saistīta ar iespējamo sāngrāvju nosusināšanas efektu”, kura “...var ietekmēt piegulošās teritorijas un teritorijai piegulošo mitro biotopu hidroloģiju. Lai precīzi noteiktu grāvju radītās ietekmes zonu jāizvērtē dažādu ietekmējošo faktoru savstarpējā mijiedarbība, un jābūt veiktiem detāliem inženiertehniskajiem izpētes darbiem, kas tiks veikti projektēšanas stadijā”, jo “Diemžēl datu trūkuma dēļ nav iespējams precīzāk novērtēt upju un meliorācijas sistēmu radīto ietekmi uz gruntsūdens līmeni un plūsmas virzienu”. Tāpat norādīts, ka: “Paredzētās darbības ietvaros būs nepieciešams izbūvēt jaunus pievedceļus VES būvniecības vietām. Taču ņemot vērā, ka plānoto VES teritorijas apkārtnē ir augsti gruntsūdens līmeņi, lai nodrošinātu ceļu ekspluatācijas iespējas gan sausus, gan mitros laika apstākļos, vietās, kur dabiskās notece būs nepietiekama, gar ceļiem tiks izveidoti grāvi, kuru novietojums tiks noteikts būvprojekta izstrādes laikā”</i></p> <p>IVN ziņojumā norādīts, ka susināšanas ietekmes attālumi izriet no 2015. gada 30. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.329 <i>“Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 224-15 “Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves”</i> un SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” izstrādes stadijā esošajām vadlīnijām <i>“Vadlīnijas sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētiem ekspertiem par Paredzētās darbības izvērtēšanu attiecībā uz meža ceļu būvniecību un meža meliorācijas sistēmu izveidi, atjaunošanu un pārbūvi”</i>. Pārvalde informē, ka minētās vadlīnijas ir pilnveidotas un apstiprinātās. Ar vadlīnijām var iepazīties Pārvaldes mājas lapā – sadaļā <i>“Eksperta atzinuma saturs”</i>⁵⁴.</p> <p>Kopumā var secināt, ka jāveic inženiertehniskās izpētes darbi, lai precīzi novērtētu VES parka teritorijā esošo hidroloģisko režīmu un izplānotu nepieciešamo grāvju sistēmu. Pārvalde saglabā</p>	

⁵² 91T0 Ķērpjiem bagāti priežu meži: komplekss, kur eolie nogulumi ir dažāda biezuma un kur sastop gan sausas, gan pārmitras starpkāpu ieplakas - dabiska kāpu mitrā komponente, vai starp kāpām var būt dažāda lieluma lēzeni vai viļņoti smilšu pārpūtes līdzenumi. <https://www.daba.gov.lv/lv/media/4677/download>

⁵³ IVN ziņojums un IVN ziņojuma 9. pielikums: *“Kanoniskās mežu ainavas aprakstā Nikodemus Strenču mežu masīvu netieši nosauc par vienu no īpaši augstvērtīgu boreālo skujkoku meža veida — balto silu (iekšzemes kāpas, kas klātas baltajiem ķērpjiem) — etalonteritoriju”*.

⁵⁴ Vadlīnijas sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētiem ekspertiem par paredzētās darbības izvērtēšanu attiecībā uz meža ceļu būvniecību un meža meliorācijas sistēmu izveidi, atjaunošanu un pārbūvi. <https://www.daba.gov.lv/lv/eksperta-atzinuma-saturs#vadlinijas-sugu-un-biotopu-aizsardzibas-jomas-sertificetu-ekspertu-sniegto-atzinumu-satura-kvalitates-uzlabosanaiv>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>piesardzībā balstītas šaubas, ko attiecīgajā gadījumā nevar kļiedēt ar pieņēmumiem, ka ietekme nebūs vai būs minimāla, turklāt dabā hidroloģija nav vērtēta un sniegtais inženierģeoloģisko apstākļu apraksts ir balstīts uz pieejamo vispārīgo ģeoloģisko informāciju. Līdzšinējā pieredze rāda, ka pēc IVN ziņojuma pabeigšanas un izstrādājot būvprojektu, dažādu ietekmējošo faktoru dēļ tiek secināts, ka jāmaina VES VES atrašanās vietas vai jāpārskata tehnoloģiskie risinājumi, tādēļ Pārvalde lūdz papildināt IVN ziņojumu un 12. pielikumu <i>“Ietekmi mazinošie pasākumi”</i> ar nosacījumu, ka pēc detalizētas inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas un būvprojektu izstrādes laikā, tai skaitā attiecībā uz meliorācijas sistēmām, VES izbūves laukumiem, pievedceļiem vai elektroenerģijas pārvades tīkliem (kabeļi) izbūves vietām, notiek atkārtotas konsultācijas ar visiem iesaistītajiem sertificētajiem sugu un biotopu ekspertiem, lai precizētu VES izbūves vietas un tehnoloģijas, plānojot un īstenojot pasākumus, tai skaitā, lai novērstu arī iespējamās negatīvas ietekmes, ko var radīt hidroloģiskā režīma izmaiņas, dzīvotņu zudumi vai citas izmaiņas uz ES nozīmes biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm. Pasākums obligāti (O) īstenojams.</p>	
21	<p>[21] IVN ziņojumā tabulas 8.4. <i>“Paredzētās darbības ieteikto alternatīvu salīdzinājums”</i> kopsavilkumā norādīts, ka <i>“Salīdzinot VES parka novietojuma A un B alternatīvas, labvēlīgāks vērtējums ir A alternatīvai (-7), bet realizējama ir arī B alternatīva (-10), jo nav konstatētas būtiskas negatīvas ietekmes, kuru rezultātā B novietojuma alternatīva nevarētu tikt realizēta. Jāņem vērā, ka lielāku punktu skaitu B alternatīvai dod teorētiska ietekme uz tūrismu un rekreāciju, kā arī VES VES redzamība, kas nav uzskatāmas par VES izslēdzošām ietekmēm. Kā minēts IVN ziņojumā VES būvniecība un ekspluatācija var būt arī ar pozitīvu ietekmi uz ainavu un kultūrvēsturi, tāpēc primāri tiek rekomendēta B alternatīva, jo šī VES parka priekšrocība ir tuvums 330 kV augstsprieguma līnijai un tuvums lieliem elektroenerģijas patērētājiem”</i>. Pārvalde nepiekrīt augstāk minētajam secinājumam, ka “B” alternatīva ir primāri rekomendējama, jo vienīgā argumentācija ir “priekšrocība ir tuvums 330 kV augstsprieguma līnijai un tuvums lieliem elektroenerģijas patērētājiem”, tāpat nepiekrītam arī kopējam vērtējumam par sikspārņiem, putniem, citām sugām un biotopiem un hidroloģiju.</p> <p>Par sikspārņiem jau iepriekš esam snieguši izvērstu skaidrojumu, norādot, ka nav veikts <i>Natura 2000</i> teritoriju konektivitātes izvērtējums attiecībā uz sikspārņiem sugām. <u>Sugu un biotopu ekspertu atzinumā skaidri norādīts, ka rekomendējama ir “A” alternatīva un arī tai ir izvirzīti virkne nosacījumu, lai mazinātu radīto ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.</u> Tāpat eksperti atzinumā norādījuši, ka VES parka izpētes teritorija novērtēta kā dabisku ekosistēmu platība ar augstu</p>	<p>DL “Sedas purvs” un AAA “Ziemeļgauja” atrodas salīdzinoši netālu, līdz ar to ir pamats domāt, ka sikspārņi, kuru mītnes potenciāli atrodas šo abu ĪA teritoriju tuvumā, var izmantot kā barošanās vietas gan Gauju, gan Sedas purva dīkus. Attiecībā uz VES radīto ietekmi, bīstamākās var būt situācijas, ja sikspārņi vienas nakts laikā veic garus tranzīta maršrutus, apmeklējot dažādas barošanās vietas uz ūdeņiem. Šajā gadījumā abas ĪA teritorijas uzskatāmas par ļoti labām barošanās vietām, kas samazina iespēju, ka vietējiem dzīvniekiem, kas labi pārzina abas barošanās vietas, varētu būt vajadzība pārlidot no vienas vietas uz otru. Pārlidojumi starp barošanās vietām parasti notiek arī pēc iespējas pa īsāko gaisa līniju, lai samazinātu patērēto lidojuma enerģiju, un plānotā VES teritorija iznāk mazliet iesāņus no īsākās līnijas, vai skar to tikai daļēji, tādējādi samazinot iespējamo VES parka ietekmi uz sikspārņiem sugām no <i>Natura 2000</i> konektivitātes viedokļa.</p>

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	<p>bioloģiskās daudzveidības vērtību, attiecīgi darbības īstenošanai būtu jānodrošina ne tikai esošā dabas vērtību līmeņa saglabāšana (no net loss), bet kopumā būtu jāuzlabo aizsargājamo biotopu platību un aizsargājamo sugu populāciju stāvoklis. IVN ziņojuma 19.lpp. norādīts: “Šā projekta ļoti būtiska priekšrocība ir VES izvietošana pārsvarā meža teritorijās, tādējādi pēc iespējas samazinot viensētām un iedzīvotājiem mirgošanas, trokšņa un ainavas izmaiņu ietekmes”, kas ir pretrunā ar augstāk minēto ekspertu viedokli un 2023. gadā sagatavotajās vadlīnijās “Vadlīnijas ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma veikšanai vēja elektrostaciju būvniecības radīto ietekmju uz vidi izvērtēšanai” norādīto, ka: “Pēdējos gados Latvijā ir vērojama tendence, ka aizvien vairāk vēja parku būvniecības ieceres ir saistītas ar mežu teritorijām, kur dabas vērtību koncentrācija parasti ir ievērojami augstāka nekā dabas vērtību daudzums cilvēka degradētās teritorijās vai intensīvi izmantotās lauksaimniecības zemēs” un definētas viss kompleksais ietekmju kopums, kas saistīts ar ietekmi uz dabas vērtībām saistībā ar VES būvniecību mežu teritorijās.</p> <p>Tāpat IVN ziņojuma 138. lpp norādīts, ka: “Neskatoties uz to, ka izpētes teritorijas apkārtnē ir vairākas ĪADT, mikroliegumi un AS “Latvijas valsts meži” izdalītas teritorijas putnu aizsardzībai, teritorija no ornitoloģiskā viedokļa uzskatāma par slikti izpētītu. 2022. un 2023. gadu ligzdošanas sezonās, pēc pastiprinātas SIA “Latvijas vēja parki” teritorijas izpētes rezultātā, ir ierosināta 7 mikroliegumu veidošana Īpaši aizsargājamām putnu sugām (daļa no tiem jau izveidoti). Ņemot vērā sugu, kuru ligzdošanas vietu aizsardzībai veidojami mikroliegumi, novērojumu daudzumu izpētes teritorijā un faktu, ka vairākās AS “Latvijas valsts meži” izdalītās teritorijās putnu aizsardzībai nav izveidoti mikroliegumi, sagaidāms, ka aizsargājamo teritoriju platība izpētes teritorijā laika gaitā vēl pieaugs”, kas apstiprina faktu, ka VES parka izpētes teritorija, lai arī maz pētītā, tomēr nozīmīga dabas vērtību koncentrēšanās vieta dažādām organismu grupām.</p> <p>Hidroloģijas vērtējums pamatā balstās uz ietekmēs izvērtējumu par meliorācijas sistēmā kā tādām un pieejamo vispārīgo ģeoloģisko informāciju. Dabā hidroloģiskā izpēte nav veikta, lai gan sertificētie sugu un biotopu eksperti norādījuši uz problēmteritorijām un izvirzījuši nosacījumus, lai mazinātu susināšanas ietekmes.</p>	
22	<p>Ņemot vērā augstāk minēto par ietekmēm uz dažādām dabas vērtībām, Pārvalde kopumā izvērtējot IVN ziņojumu un citu Pārvaldes rīcībā esošo informāciju secina, ka no putnu, sikspārņu, ES nozīmes biotopu aizsardzības un Natura 2000 teritoriju (arī mikroliegumu) konektivitātes viedokļa, plānotā VES parka “Valmiera-Valka” teritorija ir jutīga un nozīmīga Vidzemes reģionā. Kopumā var secināt, ka, pat ja konkrētā VES parka radīto negatīvo ietekmi uz dabas</p>	Pieņemts zināšanai.

Nr.	Jautājums, komentārs	Skaidrojums
	vērtībām varēs samazināt ar dažādiem ietekmi samazinošiem pasākumiem un atsakoties no kritiskākajām VES, tomēr Pārvalde saglabā piesardzībā balstītas šaubas par to, ka paredzētajai darbībai nebūs būtiska ietekme uz dabas vērtībām un Natura 2000 tīkla konektivitāti.	
23	<p>Ja paredzētā darbība tiek akceptēta, ņemot vērā citas sabiedrībai nozīmīgas intereses, tad VES parka attīstība Pārvaldes ieskatā ir pieļaujama tikai “A” alternatīvas gadījumā, vienlaikus ievērojot šādus nosacījumus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. atsakoties no kritiskajām VES VES, kas rada būtiskāko ietekmi uz dabas vērtībām, 2. ņemot vērā ekspertu nosacījumus ietekmi mazinošajiem pasākumiem, kas papildināti pēc IVN ziņojuma precizēšanas, nosakot tos kā obligāti ievērojamus, 3. stingri ievērojot ietekmi mazinošos pasākumus un regulāri veicot monitoringu, lai sekotu līdzi reālajai VES parka ietekmei uz bioloģisko daudzveidību; 4. līdz VES ekspluatācijas uzsākšanai izstrādājot un ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Valsts vides dienestu saskaņojot skaidri noteiktu kaitējuma samazināšanas plānu, kas tiek ieviests, tiklīdz monitoringa ietvaros tiek konstatētas būtiskas negatīvas ietekmes; 5. pēc ietekmes uz Natura 2000 teritorijām precizēšanas IVN ziņojumā, paredzot ietekmes uz Natura 2000 teritorijām kompensējošos pasākumus. 	Pieņemts zināšanai.